

THE LIBRARY
OF
THE UNIVERSITY
OF CALIFORNIA
LOS ANGELES

E FOSSELIUS

VARG=LARSEN

VARG=LARSEN

AV

JACK LONDON

BEMYNDIGAD ÖVERSÄTTNING
AV M. DRANGEL

SJÄTTE UPPLAGAN

STOCKHOLM
BOHLIN & Co.

STOCKHOLM

1 9 1 8

VICTOR PETERSONS BOKINDUSTRIAKTIEBOLAG

PS
3523
L84.23

FÖRSTA KAPITLET.

Jag vet knappast, var jag skall begynna, ehuru jag emellanåt skämtsamt brukar påstå, att Charley Furu-
seth var orsaken till alltsammans. Han hade en som-
marbostad i Mill Valley, nedanför Mount Tamalpais,
där han endast brukade ligga under vintermånaderna
och läsa Nietzsche och Schopenhauer för att vila sin
hjärna. Då sommaren kom, föredrog han att svettas
ut en het och dammig tillvaro i staden under ständigt
arbete. Och hade jag icke haft för vana att resa upp
till honom varje lördagseftermiddag och stanna till
måndagsmorgnarna, så skulle jag icke ha varit ute på
San Franciscoviken denna speciella januarimåndag.

Inte för att jag icke befann mig ombord på ettsäkert
fartyg, ty *Martinez* var en ny färjångare, som nu gjorde
sin fjärde eller femte tur mellan Sausalito och San Fran-
cisco. Faran låg i den tjocka dimman, som lade sig
över viken, och om vilken jag som »landkrabba» hade
föga begrepp. Jag kommer mycket väl ihåg den stilla
förtjusning, varmed jag intog min plats framme på
det övre däckat alldeles nedanför styrhytten, och lät
dimmans mysterium lägga beslag på min fantasi. Det
blåste en frisk bris, och för en stund var jag allena i det
fuktiga dunklet — men icke så helt och hållet ändå, ty
jag hade en oklar förnimmelse av att lotsen och någon,

som jag antog vara kaptenen, befunno sig i glashytten ovanför mitt huvud.

Jag minns, att jag tänkte på, huru bekväm denna arbetsfördelning var, som gjorde det onödigt för mig att studera dimmor, vindar, tidvatten och navigation för att besöka min vän, som bodde på andra sidan havsarmen. Jag tyckte det var ypperligt att människor voro specialister. Lotsens och kaptenens specialkunskaper räckte nu till för många tusen personer, som icke visste mer om havet och navigationen än jag. Och å andra sidan kunde jag, i stället för att använda min energi till att lära en massa saker, koncentrera den på några få särskilda, som till exempel på en analys av vilken plats Poe intar inom den amerikanska litteraturen — jag hade just nyss skrivit en essay därom i *Atlantic*. Då jag kom ombord och gick genom salongen, hade mina spanande ögon uppfattat, att en storväxt herre satt och läste i *Atlantic*, just på den sida, där min essay var införd. Och där hade man återigen denna gagneliga arbetsfördelning — lotsens och kaptenens specialkunskaper tilläto den storväxte herrn att ta del av min speciella kännedom om Poe, medan de förde honom från Sausalito till San Francisco.

Mina reflexioner avbrötos därigenom, att en rödbrusig karl slog igen dörren från salongen efter sig och stampade ut på däck — jag hade emellertid noterat ämnet i mitt minne för att använda det i en tillämnad essay, som jag ville kalla »Frihetens nödvändighet — ett inlägg till förmån för konstens utövare». Den rödbrusige kastade en skarp blick uppåt styrhytten, såg sig sedan rundt om i tjockan, stampade tvärs över däckets och tillbaka igen (han hade tydligen artificiella

ben) och stannade så bredvid mig bredbent och med ett uttryck av stor förnöjelse i sitt ansikte. Jag kunde icke begå något misstag, då jag antog, att han måste ha tillbringat sitt liv till sjöss.

»Det är just så'nt här otäckt väder, som gör den sortens folk gråhåriga i förtid», sade han med en nick uppåt styrhytten.

»Jag trodde inte, att de hade några särskilda svårigheter», svarade jag. »Alltsammans tycks ju vara så enkelt som abcd. Kompassen anger riktningen, och de veta avståndet och hastigheten. Jag skulle vilja kalla det hela för ett matematiskt axiom!»

»Inga svårigheter!» upprepade han fnysande. »Enkelt som abcd! Matematiskt axiom!»

Han rätade på sig till den grad, att han tycktes stå bakåtlutad mot luften och stirra på mig. »Nå, men det här tidvattnet då, som strömmar ut genom Golden Gate?» frågade eller rättare skrek han. »Hur fort rinner det? Hur stor är drivkraften — va'? Tänk på det, ni! Så, nu ha vi en klockboj rakt inpå oss! Nu gäller det för dem att ändra kurs och det raskt!»

Ur dimman trängde det dystra klämtandet av en klocka, och jag såg lotsen vrida på ratten med stor snabbhet. Klämtningen, som nyss ljud rakt framför oss, hördes nu från sidan. Vår egen ångvissla lät höra sin sträva röst, och allt emellanåt trängde ljudet av andra visslor fram till oss genom tjockan.

»Det är en färjbåt av ett eller annat slag», sade den rödbrusige och pekade åt höger, varifrån en vissla hördes. »Och där! Hör ni den? Blåser i horn! Säkert en flatbottnad skonare. Bäst att se upp, mr skonare-

kapten! Jo, det trodde jag just! Nu ä' helvetet på jakt efter någon!»

Den osynliga färjbåten signalerade gång på gång och man tutade i hornet med tydlig förskräckelse.

»Så! nu betyga de varandra sin aktning och försöka klara sig», fortsatte den rödbrusige, när det häftiga signalerandet upphörde.

Hans ansikte sken och hans ögon lyste av ivrigt intresse, medan han på människospråk tolkade, vad horn och mistlurar hade att förkunna. »Där viker en ångvissla av åt vänster . . . Hör ni den där som kväker likt en groda? Efter vad jag tror, måste det vara en ångare, som håller på att kravla sig in från Heads, mot strömmen.»

Nu började en gäll liten pipa föra ett väsen, som den vore galen, rakt framför oss och på mycket nära håll. Maskintelegrafens ljud ombord på *Martinez*. Våra hjulskovlar stannade, deras pulsslag dogo bort, men började ånyo. Den gälla, hesa visslan, som kunde liknas vid en syrsas knarrande midt ibland rovdjursläten, hördes nu genom dimman mera på sidan om oss och blev allt svagare och svagare. Jag gav den rödbrusige en frågande blick.

»En av de där våghalsiga småbåtarna», sade han. »Jag önskar nästan, att vi hade sänkt honom, den lille kraken! De ställa bara till förargelse. Vad är det för godt med dem? Vad för en åsna som helst tar hand om en så'n där och navigerar den rakt åt hel-sike, under det att han låter visslan blåsa av alla krafter, för att underrätta hela den övriga världen, att den måste vara på sin vakt, eftersom *han* kommer, som alls inte kan akta sig själv! Jaha — just för att

han kommer! Och sannerligen får man inte se upp också! Att vika undan, så som vanlig anständighet fordrar — det begripa de inte det ringaste!»

Jag kände mig riktigt road av hans obefogade ilska, och medan han förargad stultade av och an, försjönk jag i betraktelser över dimmans romantik. Och visst var hon romantisk, denna tjocka, som likt en oändligt mystisk grå skugga hade lägrat sig över en fläck av det kringvirvlande jordklotet! Och människorna sedan — dessa atomer av gnistrande ljus, belastade med förbannelsen av ett vanvettigt begär efter verksamhet, styrande sina gångare av trä eller stål midt in i hjärtat av mysteriet, blindt trevande sig fram genom det osedda — bullrande och skrävlande förtröstansfulla ord, medan deras hjärtan tyngas av ovisshet och fruktan!

Den rödbrusiges röst förde mig tillbaka till verkligheten, och jag skrattade. Även jag hade famlat och plumsat omkring, då jag trodde, att jag med klara ögon inträngde i mysteriet.

»Hallå! Här kommer någon i vår väg!» sade han. »Och hör ni det — han kommer fort! Går rakt framåt. Förmodar, att han inte hört oss än. Vinden kommer från motsatt håll.»

Den friska brisen blåste rakt stick i stäv, och jag hörde tydligt den annalkande visslan något åt sidan och på ett litet avstånd.

»Färjbåt?» frågade jag.

Han nickade och sade sedan: »Annars skulle han inte hålla sådant fart.» Han skrattade till. »Jag tror, att de bli ängsliga däruppe!»

Jag såg dit upp. Kaptenen hade stuckit huvud och

axlar ut ur styrhytten och stirrade så intensivt in i tjockan, som om han kunde genomskåda den på grund av sin viljekraft. Hans ansikte hade ett ängsligt uttryck, och det hade även den rödbrusiges. Han hade stultat fram till relingen och stirrade lika intensivt som kaptenen åt det håll, varifrån den osynliga faran nalkades.

Och så hände det alltsammans — med ofattbar hastighet. Tjockan splittrades som genom en åskvigg, och ur densamma sköt bogen av en ångbåt, kastande virvlar av dimma åt vardera sidan, så som Leviathan kastar undan sjögräs med sitt tryne. Jag kunde se deras styrhytt och en vitskägig man, som stödd på armbågarna lutade sig ut ur densamma. Han var klädd i blå uniform och jag minns, att jag lade märke till, huru prydlig och lugn han såg ut. Men detta lugn, under dessa förhållanden, var någonting förfärande. Han böjde sig för ödet, gick hand i hand med detsamma och beräknade kallblodigt när slaget skulle komma. Medan han stod där framåtlutad, kastade han en lugn och forskande blick över oss, som om han ville på håret beräkna kollisionspunkten, och han tycktes icke ta den ringaste notis om att vår lots, likblek av raseri, skrek till honom: »Jo, nu har ni gjort det bra!»

När jag tänker tillbaka, erkänner jag, att denna anmärkning var allt för ovedersäglig för att fordra något svar.

»Hugg tag i någonting och håll er fast», uppmanade mig den rödbrusige. Det var slut med hans skrävel, och även han tycktes ha smittats av ett onaturligt lugn. »Hör sedan på, hur kvinnorna skrika!» tillade han but-

tert — nästan med bitterhet, som om han hade upplevat denna erfarenhet förut.

Fartygen stötte tillsammans innan jag hann följa hans råd. Vi måste ha blivit träffade rakt midskepps, ty jag såg ingenting, den främmande båten var försvunnen från min synkrets. *Martinez* krängde över mycket hårdt och man hörde ett väldigt brakande och kraschande av timmer, som krossades. Jag kastades raklång på det våta däck, och innan jag kunde komma på fötter igen, hörde jag kvinnornas skrik. Jag är säker om att det var detta — det mest obeskrivbara av blodförstelnande ljud — som hos mig väckte en panisk förskräckelse. Jag kom emellertid ihåg livbältena, som hade sin plats i salongen, men vid ingången dit möttes jag och knuffades undan av en vildt framrusande massa män och kvinnor. Vad som hände under de närmast följande minuterna kommer jag icke ihåg, men jag har i tydligt minne, att jag snart därefter drog ned livbälten från högt upp belägna hyllor, och att den rödbrusige fäste dem omkring livet på en massa hysteriska kvinnor. Detta minne står så tydligt och klart för mig som någon tavla jag sett. Det var en levande tavla, och jag kan se den nu i denna stund — de splittrade kanterna av hålen i salongsskottet, varigenom tjockan virvlade in i flockar — de tomma, med överdrag försedda sittplatserna, belamrade med alla möjliga bevis på en brådstörtad flykt: resgods, handväskor, parasoller och överplagg — den storväxte herrn, som hade läst min essay, omsluten av kork och smärting, fortfarande hållande tidskriften i sin hand och med monoton ihärdighet frågande, om jag trodde, att det var någon fara — den rödbrusige, modigt stampande omkring på sina

artificiella ben och hjälpande alla i sin närhet på med livbälten — och först och sist kvinnornas vansinniga skrik!

Det var detta skrik som mest prövade mina nerver. Och det måste ha varit på samma sätt med den rödbrusige, ty jag vet en annan scen, som aldrig skall försvinna ur mitt minne. Den storgväxte herrn stoppar tidskriften i fickan på sin överrock och betraktar nyfiket vad som försiggår. En sammangyttrad massa av kvinnor med förvridna, färglösa ansikten och gapande munnar skriker i skärande jämmer som en kör av evigt fördömda, och den rödbrusige mannen står där mörkröd av vrede, med armarna lyftade över sitt huvud, som om han ville kasta åskviggas omkring sig, under det han ryter: »Tyst, tyst! Vill ni tiga!»

Jag kommer ihåg, att detta uppträde avlockade mig ett plötsligt skratt, och i nästa ögonblick märkte jag, att även jag höll på att bli hysterisk. Ty dessa kvinnor voro av min egen art, de liknade min mor och mina systrar, de skälvde i dödsfuktan och ville icke dö. Jag kommer också ihåg, att deras jämmer påminde om svinens, då de sargas av slaktarens kniv, och jag blev slagen av fasa vid den levande likheten i denna analogi. Dessa kvinnor, som kunde besjålas av de mest upphöjda känslor, av de ömmaste sympatier, gallskreko med vidöppna munnar. De ville leva, men de voro lika hjälplösa som råttor i en fälla — och de skreko ut sin jämmer.

Detta fasansfulla drev mig ut på däck. Jag kände mig sjuk, hade kväljningar, och jag satte mig på en bänk. Jag hade en slö förnimmelse av att jag såg och hörde män rusa av och an och uppge höga rop, under det att de försökte fira ned båtarna. Alltsammans

tillgick på samma sätt, som jag förut sett dylika tilldragelser beskrivas i böcker. Båttaljorna blevo oklara. Ingenting gjorde tjänst. En båt firades ned med länshålen öppna, fylldes med kvinnor och barn, tog in vatten och kantrade. En annan båt hade blivit nedfirad i ena ändan, men hängde kvar i taljan i den andra; man hade lämnat den så. Icke en skymt syntes av den främmande ångbåten, som hade förorsakat olyckan, men jag hörde några säga, att den utan tvivel skulle skicka båtar till vår undsättning.

Jag gick ned till det undre däck. *Martinez* sjönk fort, vattnet var oss mycket nära. En mängd passagerare hoppade över bord. Andra, som befunno sig i vattnet, väsnades för att åter få komma ombord. Ingen frågade efter dem. Så skreks det, att vi höllo på att gå till botten. Jag greps av den i följd därav uppstående paniken och kom över relingen i en hel brottsjö av människokroppar. Huru jag kom över, det vet jag icke, men däremot visste jag genast, varför de där i vattnet voro så ivriga att få komma upp på båten igen. Vattnet var bittert kallt — så kallt, att det vållade smärta. När jag kom ned i detsamma, erfor jag en lika plötslig och genomträngande plåga, som om jag kastats i eld. Det skar ända in i mårgen. Det var som att falla i dödens klor. Jag flämtade av pina och fyllde mina lungor, innan livbältet lyfte mig upp till ytan igen. Jag kände en stark saltsmak i munnen och höll på att kvävas av den bittra vätskan i strupe och lungor.

Men kölden var det förfärligaste. Jag kände, att jag ej skulle kunna stå ut mer än några minuter. Människor fäktade och plumsade i vattnet omkring mig.

Jag hörde dem ropa till varandra. Och jag hörde också ljudet av årslag. Efter en stund undrade jag över, att jag ännu var vid liv. Jag hade icke den ringaste känsel i mina nedre lemmar, och en förlamande kyla nalkades hjärtat och smög sig ditin. Små vågor med ondskefullt fräsande kammar sköljde oupphörligt över mig och in i min mun, så att jag fick den ena kvävningssparoxysmen efter den andra.

Alla ljud blevo småningom otydliga, men så hörde jag ett sista samfällt förtvivlans skri på avstånd och visste, att *Martinez* hade gått till botten. Sedermera — huru långt efteråt, det vet jag icke — kom jag åter till sans, och jag spratt till av förskräckelse. Jag var ensam. Jag hörde varken rop eller skrik — ingenting annat än vågornas brusande, vilket lät hemskt ihåligt och genljudande i dimman. Paniken bland en hel massa, som någorlunda delar samma intressen, är icke så fruktansvärd som paniken i ensamhet — och detta lidande hade nu drabbat mig. Vart drevs jag av vågorna? Den rödbrusige hade ju sagt, att tidvattnet strömmade ut genom Golden Gate. Var jag kanske på väg ut till oceanen? Och livbältet som höll mig uppe — skulle det ej kunna brista när som helst? Jag hade hört sägas, att det fanns sådana, som voro gjorda av papper och vasstänglar, och som snart blevo genomdränkta och förlorade all bärkraft. Jag kunde icke ta ett enda simtag! Och där låg jag ensam och flöt — som det tycktes, midt i en grå urtida rymd. Jag tillstår, att jag greps av ett slags vanvett, att jag skrek lika vildt, som kvinnorna hade gjort, och piskade vattnet med mina stelnade händer.

Huru länge detta tillstånd varade, har jag ingen

föreställning om, ty det övergick till en dvala, av vilken jag ej har mera minne, än man brukar ha av en orolig och pinsam sömn. Då jag åter kom till medvetande, tyckte jag, att århundraden kunde ha förflutit, och jag såg, nästan ovanför mitt huvud, bogen av ett fartyg sticka fram ur dimman jämte tre trekantiga segel, med dikt anhalade skot och fyllda av vinden. Där fartygets bog skar igenom vattnet var det ett väldigt fräsande och bubblande, och jag låg midt i vägen. Jag försökte ropa, men jag var för utmattad. Bogen skar vidare, tätt intill mig, och skickade en flod av vatten över mitt huvud. Så begynte fartygets svarta långsida glida förbi så nära, att jag kunde ha vidrört den med mina händer. Och jag försökte göra det, med ett vansinnigt beslut att klösa mig fast i träet med mina naglar, men mina armar voro tunga och utan rörelseförmåga. Ännu en gång försökte jag uppge ett rop, men icke ett ljud kom över mina läppar.

Fartygets akter sköt förbi och sänkte sig i detsamma mellan ett par vågor. Jag uppfångade en skymt av mannen vid ratten, och jag såg även en annan, som icke tycktes göra någonting annat än röka cigarr. Jag såg röken tränga över hans läppar, då han långsamt vände på huvudet och kastade en blick över vattnet åt det håll, där jag låg. Det var en vårdslös blick utan all beräkning — en av dessa slumpvis företagna handlingar, som människor utföra, då de icke ha någon omedelbar avsikt att göra något särskilt, men handla därför att de leva och måste uträtta någonting.

Liv och död berodde av detta ögonkast. Jag såg fartyget uppslukas av dimman; jag såg ryggen på

mannen vid ratten, och jag såg den andre vända sig om helt långsamt, medan han såg utåt vattnet och händelsevis riktade blicken åt mitt håll. Hans ansikte hade ett uttryck, som om han vore försänkt i djupa tankar, och jag blev rädd att han icke skulle se mig, om också hans blick föll på mig. Men hans blick föll på mig, den mötte min — och han såg mig, ty han sprang fram till rodret, knuffade undan den andre och vred ratten rundt gång på gång, med den ena handen gripande över den andra i spakarne, och under tiden skrek han något slags order. Fartyget tycktes fortsätta i samma riktning som förut och försvann nästan ögonblickligt i tjockan.

Jag kände att jag höll på att bli medvetlös, och jag uppbjöd hela min viljekraft för att söka övervinna den kvävande tomhet och det mörker, som sänkte sig över mig. Litet senare hörde jag årslag, som kommo allt närmare och närmare, och jag hörde också en manlig stämma, som ropade. Då mannen kom mycket nära, hörde jag honom skrika förargad: »Vad i helvete svarar ni inte för?» Jag visste, att det var mig han menade, men nu tog mörkret och tomheten överhand omkring mig.

ANDRA KAPITLET.

Jag tyckte, att jag svängde i väldig rytm genom rymden i en given omloppsbanan. Gnistrande ljuspunkter dansade omkring mig och sköto förbi — jag visste, att det var stjärnor och lysande kometer, som vimlade på min väg under den ilande färden bland solarna. Så snart jag hade nått gränsen för mitt lopp och beredde mig att vända tillbaka på motsatta sidan, ljöd en väldig skeppsklocka med åsklikt dån. Under en obestämbar tidrymd — ett böljeslag under lugnt förflytande århundraden — njöt jag av min väldiga flykt och grubblade över den.

Men det inträdde en förändring i min dröm — ty en dröm sade jag mig själv att det måste vara. Rytmen blev allt hastigare. Jag ilade rundt med irriterande hast. Jag kunde knappt hämta andan, så pilsnabbt drevs jag framåt genom rymden. Skeppsklockans åskdunder ljöd allt oftare och blev allt ursinnigare. Det gick därhän, att jag avvaktade det med namnlös fasa. Så föreföll det plötsligt, som om jag släpades över skrapande sand, som låg vit och torr i solskenet. Detta förorsakade mig en olidlig ångest och pina. Min hud sved som bränd av eld. Klockan dånade och skrällde.

De gnistrande ljuspunkterna susade förbi mig i en oändlig ström — som om hela stjärnsystemet fölle

genom rymden. Jag flämtade till, drog mödosamt andan och öppnade ögonen. Två män lågo på knä och arbetade med mig. Den väldiga rytmen var ett fartygs oupphörliga sättning under dess gång framåt. Den skräckinjagande klockan var en stekpanna, som hängde på skottet och slog och skramlade vid varje sättning, som fartyget gjorde. Den skrapande, brännande sanden var en mans hårda händer, som gnedo mitt nakna bröst. Jag vred mig av smärta under denna behandling och lyfte litet på huvudet. Mitt bröst var rödt och sårigt, och jag såg små blodprickar spricka ut genom den sönderskavda och inflammerade huden.

»Nu kan det väl vara nog, Yonson», sade den ena av männen. »Ser ni inte, att ni så när har flått av honom skinnet?»

Den tilltalade — en man av den klumpiga skandinaviska typen — upphörde att gnida mig och reste sig tafatt. Den som hade talat till honom var tydligen från London — hans välskurna drag och vekligt, nästan kvinnligt vackra ansikte förrådde, att han hade hört Bow Bells klang, då han låg vid sin moders bröst. Hans skrynkliga, tunna mössa och den smutsiga grova säckduken, som han bar knuten om höfterna, utvisade att han måste vara kocken i den ansenligt smutsiga kabyss, där jag befann mig.

»Och hur känner ni er nu, sir?» frågade han med det inställsamma smil, som avgjort förskriver sig från generationer av drickspenninglystna förfäder.

Till svar reste jag mig med ansträngning i sittande ställning, och Yonson hjälpte mig att stiga upp. Stekpannans slående och skrällande var en verklig tortyr

för mina nerver. Jag kunde icke samla mina tankar. Jag grep tag i kabyssens boasering för att få stöd — ehuru smutslagret på densamma gav mig kväljningar — sträckte mig över den heta spiseln efter det skrällande husgerådet, lyfte ned det från dess krok och förpassade det till kolboxen.

Kocken grinade i mjugg åt min svaghet och med ett: »Se här — det ska göra er godt!» satte han en rykande mugg i min hand. Det var en vidrig smörja — skeppskaffe — men hettan verkade upplivande. Mellan ett par klunkar av den sjudande dekokten beskådade jag mitt såriga och blödande bröst och vände mig till skandinaven.

»Jag tackar er, mr Yonson», sade jag, »men tror ni inte, att er behandling var en smula för eftertrycklig?» Han tycktes uppfatta den förebråelse, som mera låg i min handling än i mina ord, ty han höll upp sin hand och såg på den. Handen var ytterligt valkig. Jag strök med mina fingrar över dess hornartade upphöjningar, och jag ryste vid den ohyggligt skrapande beröringen.

»Mitt namn är Johnson — inte Yonson», sade han på mycket god, ehuru långsamt uttalad engelska, med högst obetydlig brytning.

I hans ljusblå ögon lästes en mild protest, och för övrigt en blygsam uppriktighet och manlighet, som helt och hållet intog mig till hans förmån.

»Jag tackar er ännu en gång, mr Johnson», sade jag och räckte honom min hand.

Han tvekade förläget, stödde sig än på den ena foten och än på den andra, men grep sedan tafatt min hand och skakade den grundligt.

»Har ni några torra kläder, som jag kan få låna?» frågade jag kocken.

»Ja, sir», svarade denne gladt och ivrigt. »Jag ska springa ned och se över mina plagg, om ni inte har nå'nting emot att begagna mina kläder, sir.»

Han dök ut — eller snarare gled ut genom dörren med en snabbhet och lätthet, som var större än kattens, hans gång kunde närmast jämföras med flytande olja. Denna oljaktighet eller flottighet var antagligen — som jag sedermera lärde inse — det mest framstående draget hos hans personlighet.

»Och var är jag?» frågade jag Johnson, som jag med rätta tog för att vara en av matroserna. »Vad är detta för ett fartyg, och vart är det destinerat?»

»Från Farallones — styr sydvästvärt», svarade han långsamt och tydligt, som om han letade fram sin bästa engelska och ville noga besvara mina frågor. »Skonaren *Ghost*, destinerad till Japan, på säljakt.»

»Vem är kapten på fartyget? Jag måste tala med honom så snart jag blir klädd.»

Johnson såg förlägen och besvärad ut. Han tycktes genomsöka sitt ordförråd för att finna ett fullgiltigt svar. »Kaptenen heter Ulv Larsen, eller Varg-Larsen, åtminstone kallas han så. Jag har aldrig hört annat namn på honom. Men ni gör klokast i att tala vackert med honom. Han är alldeles ursinnig i dag. Styrmannen...»

Men här blev han avbruten. Kocken kom inglidande.

»Bäst att ni ger er av härifrån nu, Yonson», sade han. »Gubben vill tala med er på däck, och det duger inte att låta honom vänta.»

Johnson vände sig hörsamt mot dörren, varifrån han över kockens axel gav mig en förvånansvärdt allvarlig och varnande vink, som om han ville understryka sitt avbrutna meddelande och upprepa, att jag måste »tala vackert» med kaptenen.

En vid och skrynkelig, dålig och illaluktande beklädnad hängde över kockens arm.

»De ha legat våta, sir», värdigades han förklara. »Men ni kan nog ha dem tills jag torkat edra egna framför elden.»

Stödjande mig mot skottet och stapplande vid varje ny krängning av fartyget, lyckades jag med kockens hjälp få på mig en grov ylletröja. Det började genast sticka och krypa i min kropp vid denna obehagliga beröring. Kocken märkte mina ofrivilliga ryckningar och grimaser, och han sade smilande:

»Jag vill bara hoppas, att ni aldrig ska behöva vänja er vid så'nt där här i livet — så sabla fint skinn som ni har, nästan som ett fruntimmer — jag har aldrig sett maken! Och jag kunde då med ens slå mig i backen på, att ni var en gentleman — så snart jag fick se er.»

Jag hade fattat motvilja för honom från början, och denna känsla tilltog medan han hjälpte mig på med kläderna. Det var någonting motbjudande i att komma honom nära. Jag ryggade tillbaka, då han rörde vid mig, min fysik reste sig däremot. Med dessa känslor, och dessutom pinad av lukten från en mängd pannor, som kokade och bubblade på spiseln, hade jag brådt att komma ut i friska luften. För övrigt var jag också angelägen att träffa kapten för

att få höra, vilka anordningar man kunde göra för att skaffa mig i land.

En simpel bomullsskjorta med trasig krage och bröstet fläckat med någonting, som jag antog vara gamla blodstänk, sattes på mig under en hel ström av ursäkter och kommentarier. Så fick jag ett par grova skor på fötterna, varjämte jag ikläddes ett par ljusblåa urtvättade linnebyxor, med ena benet drygt tio tum kortare än det andra — någonting, som ingav mig den tanken, att Lucifer måste ha velat klösa åt sig kockens själ, men gått miste om skuggan för en bit verklighet.

»Och vem är det jag har att tacka för denna vänlighet?» frågade jag, då jag stod färdigklädd, med en liten gossmössa på huvudet och i stället för rock iförd en smutsig, randig bomullsjacka, som slutade vid midjan och med ärmor, som räckte precis nedanför armbågen.

Kocken rätade på sig på ett prydligt ödmjukt manér och med ett inställsamt leende på läpparna. På grund av mina erfarenheter av herrar stewarts på atlantångarna, då det lider mot resans slut, skulle jag ha kunnat svära på, att han väntade på drickspengar. Genom min närmare kännedom om karlen i fråga, vet jag nu, att hans posityr var omedveten. Nedärvt kryperi var utan tvivel orsaken.

»Mugridge, sir», lismade han, medan ett flottigt leende spred sig över hans kvinnliga drag. »Thomas Mugridge, sir — till er tjänst.»

»Godt, Thomas», sade jag. »Ni skall inte bli glömd — när mina kläder ha torkat.»

En mild ljusning lyste upp hans ansikte och hans

ögon glänste, som om någonstades djupt i hans inre hans förfäder hade vaknat och rört sig med oklara minnen av drickspengar, som de hade erhållit under sitt forna liv.

»Jag tackar, sir», sade han på samma gång ödmjukt och tacksamt.

Alldeles på samma sätt som dörren gled upp, gled han åt sidan, och jag gick ut på däck. Jag var ännu matt efter min långvariga vistelse i vattnet. En vindpust träffade mig och jag stapplade över det gungande däckets till ett av kajutans hörn, där jag höll mig fast för att få stöd. Skonaren hade ohygglig slagsida, medan den plöjde framåt på Stilla oceanens långa sjöar. Om fartyget, så som Johnson hade sagt, var på väg åt sydväst, måste vinden nu, enligt min beräkning, vara nästan sydlig. Tjockan var försvunnen, och i dess ställe låg gnistrande solsken över havets yta. Jag vände mig mot öster, där jag visste att Kalifornien måste ligga, men jag kunde icke se någonting annat än låga dimbankar — utan tvivel samma dimma, som hade varit orsaken till *Martinez'* undergång och försatt mig i min nuvarande belägenhet. I norr, på icke synnerligt långt avstånd, reste sig en grupp nakna klippor över vattenytan, och på en av dem kunde jag urskilja ett fyrorn. I sydväst, nästan midt i vår väg, skymtade någonting pyramidformigt, tydligen ett segelfartyg.

Sedan jag avslutat mitt beskådande av horisonten, riktade jag blicken på de närmare omgivningarna. Min första tanke var den, att en man, som hade överlevat en fartygssammanstötning och haft döden i hälarna på sig, förtjänade mera uppmärksamhet, än

som kom mig till del. Mannen vid ratten stirrade nyfiket på mig över kajuttaket, men för övrigt var det ingen människa, som frågade efter mig.

Alla tycktes däremot intressera sig för någonting, som tilldrog sig midskepps. Där, på en av luckorna låg en stovväxt man utsträckt på rygg. Han var fullt klädd, men hans skjorta var uppsliten över bröstet. Där syntes emellertid ingenting av hans bara kropp, emedan bröstet doldes av en massa svart hår, liknande en hunds lurviga päls. Ansiktet och halsen gömdes under svart, gråsprängt skägg, som skulle ha varit styvt och yvigt, om det icke nu hade varit slakt och slankigt och drypande av vatten. Ögonen voro slutna och mannen var tydligen medvetlös, men munnen var vidöppen och bröstet arbetade, som om han hölle på att kvävas under sina högljudda bemödanden att draga andan. Allt emellanåt, fullkomligt mekaniskt och med ett slags rutin, sänkte en av matroserna en pyts av smärting ned i havet med en ända, halade sedan upp den igen hand för hand och sköljde innehållet över den medvetlöse.

Vandrande av och an utmed luck-karmen och ursinnigt tuggande på ändan av en cigarr, såg jag den, som genom sitt tillfälliga ögonkast utåt vattnet hade blivit min räddare ur havets våld. Han var antagligen fem fot och tio tum eller något däröver, men det första intryck jag fick av mannen var icke av hans längd, utan av hans kraftfullhet. Och likväl, ehuru han var grovt byggd, hade breda axlar och högt bröst, kunde jag icke karaktärisera hans kroppsstyrka som massiv. Den var i stället av ett slags senig och knottig natur, som vi äro vana att tillskriva de magra och

sega, men som hos honom med hans grova växt närmast förde tanken på någon ny art gorilla. Icke som om hans utseende för övrigt på minsta sätt påminde om gorillans. Vad jag nu söker beskriva är mannens styrka i och för sig själv, någonting nästan skilt från hans fysiska skepnad. Det var en sådan styrka, som vi tänka oss i förbindelse med primitiva ting, med vilda djur och sådana varelser, som vi föreställa oss att våra i träden boende urbilder ha varit — en vild och grym styrka, som äger liv i sig själv, ett liv som har förmåga att röra sig, själva grundstoffet, varav de många livsformerna ha blivit bildade — med andra ord: det liv, som gör, att ormens kropp slingrar sig, sedan hans huvud är avhugget och ormen, som sådan, är död — eller det som finns kvar hos ett formlöst stycke kött av sköldpaddan och kommer det att skälvande draga ihop sig vid beröringen av ett finger.

Sådant var det intryck jag fick av styrkan hos denne man, som gick där av och an. Hela hans hållning var fast och stadig, stegen jämna och säkra. Minsta rörelse av någon muskel — från höjningen på axlarna till läpparnas sammanslutning kring cigarren — utvisade oemotståndlig kraft och tycktes härröra från en omåttlig, översvallande styrka. Men ehuru denna styrka genomträngde varje hans företag, tycktes den endast vara ett tillkännagivande om en ännu större, som låg gömd inom honom, slumrande och endast rörande på sig då och då, men som när som helst kunde vakna upp, rasa och sprida fördärv likt ett retat lejon eller en ursinnig storm.

Kocken stack ut huvudet genom dörren till sin kabyss och grinade uppmuntrande åt mig, under det

att han knyckte med tummen åt det håll, där den kraftfulle mannen vandrade av och an. Därigenom lät han mig förstå, att detta var kaptenen — eller »gubben» enligt kockens språk — den individ, som jag måste vända mig till och besvara med anordningar att på något sätt skaffa mig i land. Jag hade just tagit ett par steg framåt för att snarast möjligt komma över detta samtal på fem minuter, som jag väntade skulle bli stormigt nog, då den olycklige, som låg utsträckt på däck, fick en våldsammare kvävningssparoxysm än förut. Han vred och kastade sig konvulsiviskt. Hakan med det våta, svarta skägget lyftes allt högre uppåt, ryggmusklerna spändes och bröstet höjdes i en omedveten, instinktmässig ansträngning att få mera luft. Ehuru jag ej kunde se det, visste jag, att hans hud måste ha fått en röd-blå färg.

Kaptenen — eller Ulv Larsen, som de kallade honom — stannade och såg ned på den döende. Dennes sista kamp hade nu blivit så våldsam, att den som sköljde vatten över honom upphörde därmed och stirrade nyfiket på honom, hållande pytsen på sned, så att dess innehåll droppade ut på däck. Den döende slog en trumvirvel mot skeppsluckan med hämlarna, sträckte ut benen, spände kroppen med våldsam ansträngning och kastade huvudet av och an. Men så slaknade hans muskler, han upphörde att kasta på huvudet och en suck, som av djup lättnad, gick över hans läppar. Underkäken föll ned, överläppen drogs upp och två rader tänder, bruna av tobakssaft, blottades. Det såg ut som om hans drag hade stelnat i ett diaboliskt grin åt den värld, som han nu hade överlistat och lämnat.

Och nu hände någonting högst överraskande. Kaptenen bröt häftigt ut över den döde som ett åskslag. Svordomar flödade som en ström över hans läppar. Och det var inga lama svordomar eller blotta uttryck för en rå natur. Vartenda ord var en hädelse och han hade godt om ord. Det fräste och sprakade som elektriska gnistor. Jag hade aldrig hört någonting dylikt i hela mitt liv, ej heller tänkt det som en möjlighet. Med min böjelse för det litterära jämte en viss benägenhet för starka bilder och uttryck, vågar jag säga, att jag mer än någon annan uppfattade den särregna kraften och livfullheten samt det absolut hädiska i hans ordström. Orsaken till hans vrede var, efter vad jag kunde förstå, att den döde, som var fartygets styrman, hade fört ett utsvävande liv innan han lämnade San Francisco, och nu hade han varit nog oskicklig att dö vid resans början, varigenom Ulv Larsen fick otillräcklig besättning.

Det är överflödigt att nämna, åtminstone för mina vänner, att jag kände mig upprörd. Svordomar och allt slags ohyvsat tal hade alltid varit mig motbjudande. Jag fick en kväljande känsla, ett slags yrsel, som nästan kunde kallas svindel. Jag hade alltid tänkt mig döden präglad av högtidlighet och värdighet — fridfull i sig själv och åtföljd av upplyftande ceremonier. Men döden i dess dystrare och hemskare former var någonting, som jag aldrig förr hade skådat. Jag upprepar, att medan jag fullt uppskattade den vilda kraft, som røjde sig i denna ström av hemiska förbannelser, som flödade över Ulv Larsens läppar, kände jag mig obeskrivligt upprörd. Den sjudande lavaströmmen var tillräckligt het för att verka förbrännande, och det

skulle icke alls ha förvånat mig, om den dödes våta, svarta skägg hade börjat krusa sig och krympa ihop, för att sedan flamma upp i rök och lågor. Men mannen låg där fullkomligt oberörd. Han fortfor att grina som förut — ett sardoniskt, humoristiskt, cyniskt, gäckande och trotsigt grin. Han var situationens herre.

TREDJE KAPITLET.

Ulv Larsen upphörde att svära lika plötsligt som han hade begynt. Han tände sin cigarr på nytt och såg sig omkring. Hans blick föll händelsevis på kocken.

»Nåå, kock?» sade han med en blidhet, som hade någonting av kallt stål i sig.

»Ja, sir!» svarade kocken ivrigt, med lugnande och urskuldande kryperi.

»Tror ni inte, att ni har sträckt tillräckligt på nacken nu? Det kan bekomma er illa, ser ni. Styrmannen är död, så jag har inte råd att mista er också. Ni måste vara mycket, mycket rädd om er hälsa, kock, begriper ni det.»

I slående kontrast till den blidhet, varmed han först talade, kom den sista frasen likt ett häftigt piskrapp. Kocken kröp ovillkorligt ihop under slaget.

»Ja, sir», svarade han ödmjukt, och det misshagliga huvudet drogs tillbaka in i kabyssen.

Vid denna skarpa allmänna tillrättavisning, som åsynen av kocken hade framkallat, blev det slut med den övriga besättningens intresse för vad som händt, och de började genast syssla med ett eller annat arbete. En hop män, som uppehöll sig vid en kapp mellan kabyssen och luckan — de tycktes icke vara sjömän — fortforo emellertid att samtala med sänkta röster. Jag

fick sedermera veta, att detta var jägarna, de som sköto sälarna, en ras, som är mycket överlägsen vanligt sjöfolk.

»Johanson!» ropade Ulv Larsen. En av matroserna närmade sig lydigt. »Gå efter er segelhandske och nål och sy in den här uslingen! Det finns litet gammalt smärting i segelkojen. Laga att det räcker till.»

»Vad skall jag lägga vid hans fötter, sir?» frågade Johanson efter det sedvanliga: »Ja, ja, sir!»

»Det ska vi styra om», svarade Ulv Larsen. »Kock!» ropade han med höjd stämma.

Thomas Mugridge störtade ut ur köket likt en trollfigur ur en ask. ❀

»Gå ned och fyll en säck med kol!»

»Är det någon av er som har en bibel eller en bönbok?» ljöd kaptanens sista fråga, som denna gång riktades till jägarna vid trappan.

De skakade på huvudet, och någon av dem gjorde en skämtsam anmärkning, som jag icke hörde, men som framkallade allmänt skratt.

Ulv Larsen ställde nu samma fråga till sjömännen. Biblar och bönböcker tycktes här vara sällsynta ting, men en av matroserna erbjöd sig att gå och fråga vakten därnere. Inom en minut kom han tillbaka med den upplysningen, att det icke fanns någon.

Kaptanen ryckte på axlarna. »Så sänka vi honom utan alla omständigheter, såvida inte vårt prästliknande hittgods kan begravningsformuläret utantill.»

Han hade vändt sig om och såg mig rakt i ansiktet.

»Ni är predikant, eller hur?» frågade han.

Samtliga jägarna — de voro sex — vände sig nu också om och betraktade mig. Jag var pinsamt medveten

om, att jag såg ut som en fågelskrämma. Ett allmänt skratt uppstämades vid min åsyn — ett skratt, som ingalunda hejdades eller dämpades därigenom, att den döde låg grinande utsträckt framför oss på däckets — ett skratt, så oslipat, så hårdt och våldsamt som själva oceanen — ett skratt, som kom från råa sinnen och förslöad känslighet, från naturer, som varken kände till hövlighet eller mildhet.

Ulv Larsen skrattade ej, ehuru en glimt av munterhet lyste i hans gråa ögon. Jag hade nu gått honom helt nära, och i detta ögonblick fick jag mitt första intryck av honom själv — av mannen oavsett hans gestalt och den ström av förbannelser, jag hade hört honom utspy. Hans ansikte hade stora drag och kraftiga linjer, det var bredt, tvärhugget och fylligt, föreföll vid första ögonkastet massivt. Men det var på samma sätt med hans ansikte som med hans gestalt — dess massivitet trädde tillbaka, och man fick den övertygelsen, att en oerhörd och förfärande intellektuell eller spirituellt styrka låg slumrande på djupet av hans själ. Kåken, hakan, den högvälvda pannan, som sköt långt ut över ögonen — allt detta, så mäktigt i sig självt, så ovanligt kraftigt, tycktes vittna om att en ofantlig intellektuell spänstighet och styrka gömdes därinom och bakom utan att läggas i dagen. Det fanns ingen möjlighet att sondera en sådan ande, att mäta dess djup och bestämma dess mått och begränsning att klassificera dem i någon viss ordning tillsammans med andra av samma typ.

Och hans ögon — det var mitt öde att lära känna dem mycket väl — voro stora och vackra, vidt öppna som på de stora konstnärernas bilder, väl skyddade under

den mäktiga pannan och skuggade av tjocka svarta ögonbryn. Deras färg var grå, detta slags obeskrivbara, mångskiftande grått, som aldrig är sig likt, som har lika många nyanser och skiftningar som melerat silke i solsken — som kan vara ljusgrått och mörkgrått och gröngrått och emellanåt ha havets djupblå skiftning. Dessa ögon kunde maskera den inneboende själen på tusen olika sätt, men vid enstaka tillfällen kunde de också öppna sig för att så att säga låta den rusa naken ut i världen på något underbart äventyr. De kunde ruva i hopplös dysterhet likt blytungor; de kunde blixtra och kasta gnistor omkring sig likt ljungande svärd; de kunde vara kalla som ett arktiskt landskap, och å andra sidan kunde de värmas och mildras och stråla av intensiv manlig ömhet, lockande och betvingande på ett sätt, som på samma gång förtrollar och dominerar kvinnorna, tills de kapitulera med glädje, med lättnad och offervillighet . . .

Men jag vill återkomma till vad som hände. Jag svarade honom, att jag ledsamt nog inte kunde förrätta begravningsceremonien, emedan jag inte var predikant, och han frågade skarpt:

»Vad gör ni då för att förtjäna ert uppehälle?»

Jag tillstår att jag aldrig förr hade fått en sådan fråga, och jag hade icke heller dryftat den på egen hand. Jag stod helt häpen, och innan jag kunde reda mina tankar, hade jag enfaldigt nog stammat: »Jag — jag är en gentleman.»

Hans överläpp kröktes hånfullt.

»Jag har arbetat — och jag arbetar!» utropade jag ivrigt — som om han vore min domare och jag behövde försvara mig inför honom. På samma gång var jag

djupt medveten om, hur idiotiskt det var, att jag diskuterade saken alls.

»För ert uppehålle?»

Det var någonting så imperatoriskt och dominerande hos honom, att jag kände mig helt tagen — »stukad», som Furuseth skulle ha uttryckt sig — alldeles som ett barn, som darrar inför en sträng skolmästare.

»Vem föder er?» ljöd hans nästa fråga.

»Jag har räntor», svarade jag modigt— och kunde ha bitit mig i tungan i nästa sekund. »Men allt detta — ni får ursäkta, att jag säger det — har inte det ringaste att göra med orsaken, varför jag önskade att få tala med er.»

Men han fäste ingen uppmärksamhet vid min protest.

»Vem har förtjänat kapitalet? Vad? Jag trodde just det. Er far. Ni står således på döda människors ben. Ni har aldrig haft några egna. Ni skulle inte kunna uppehålla er på egen hand mellan två soluppgångar — inte kunna själv skaffa er mat att fylla er mage med för tre mål. Låt mig se på er hand!»

Den kolossala kraften som låg gömd inom honom, måste ha rört på sig och verkat helt hastigt, eller också måste jag ha domnat av för ett ögonblick, ty innan jag hade klart för mig, vad som skedde, hade han tagit ett par steg framåt, fattat tag i min högra hand och lyft upp den för att beskåda den. Jag försökte dra handen tillbaka, men hans fingrar slötos allt hårdare, utan synbar ansträngning, så att jag trodde att min hand skulle krossas. Det är svårt att upprätthålla sin värdighet under sådana omständigheter. Jag kunde ju icke slingra mig och kämpa emot som en skol-

pojke. Lika litet kunde jag på något sätt angripa denne bjässe, som blott behövde vrida på min arm för att bryta den. Det fanns ingen annan utväg än att stå stilla och underkasta mig det ovärdiga. Jag hann se, att den dödes fickor tömdes där han låg och att hans kropp och hans grin gömdes i segelduk, som syddes ihop av Johanson med grovt vitt garn, varvid han sköt igenom nålen med tillhjälp av en handskyddare av läder.

Ulv Larsen släppte min hand med en föraktfull åtbörd.

»Döda mäns händer ha bevarat den mjuk. Duger till föga annat än att utföra en skeppspojkes sysslor.»

»Jag önskar bli fördd i land», sade jag med fast röst, ty jag hade nu återvunnit väldet över mig själv. »Jag betalar vad ni anser besväret och tidsutdräkten vara värda.»

Han betraktade mig nyfiket. Ögonen lyste av gäckeri.

»Jag har ett motförslag att göra, som skulle lända till er själs välfärd. Min styrman är död och här kommer att ske en mängd befordringar. En av matroserna kommer att få styrmansplatsen, skeppspojken befordras till matros och ni tar skeppspojkens plats och skriver under kontrakt för resan — ni får tjugu dollars i månaden och allting fritt. Nå, vad säger ni om det? Kom ihåg, att det skulle lända till er själs välfärd. Det skulle bli uppfostrande för er. Ni kan få lära er i tid att stå på egna ben — kanske till och med att stappla framåt ett stycke.»

Men jag hörde icke på honom. Den seglare, som jag hade sett i sydväst, blev allt större och tydligare. Den var riggad på samma sätt som *Ghost*, men jagsåg

att själva skrovet på fartyget var mindre. Det var en vacker syn att se denna skonert komma gungande och flygande emot oss, den skulle tydligen gå förbi oss på mycket nära håll. Vinden hade helt hastigt tilltagit i styrka, och solen hade gömt sig i moln efter att ha kastat några skarpa glimtar över vattnet. Havet var blygrått och sjön gick hög, så att fräsande vita vågkammar kastades högt upp. Vi gjorde nu än bättre fart och fartyget hade mera slagsida än förut. Vid en häftig by pressades relingen under vattnet, och över däckets på samma sida flödade en ström av vatten, som förmådde ett par av jägarna att hastigt lyfta på fötterna.

»Det där fartyget går snart förbi oss», sade jag efter ett par ögonblicks tystnad. »Och eftersom det går åt motsatt håll, är det antagligen på väg till San Francisco.»

»Mycket troligt», blev Ulv Larsens svar, varefter han vände sig åt sidan och ropade: »Kock! Ohoj, kock!»

Kocken störtade ut från kabyssen.

»Var är skeppspojken? Säg till, att jag vill ha honom hit.»

»Ja sir». Thomas Mugridge gled hastigt akter ut och försvann utför en annan kapp bredvid ratten. Inom ett par ögonblick kom han tillbaka, tätt i hälarna följt av en grovt byggd yngling om aderton eller nitton år med rödbrusigt och buttert ansikte.

»Här ä' han, sir», sade kocken.

Men Ulv Larsen såg inte ens åt den värde budbäraren, han vände sig genast till skeppspojken.

»Vad är det du heter, pojke?»

»Georg Leach, sir», svarade den tillfrågade buttert. Ynglingens sätt utvisade, att han gissade sig skälet, varför han blivit ditkallad.

»Det namnet är inte irländskt», sade kaptenen skarpt. »O'Toole eller Mc Carthy skulle passa ditt tryne förbannat mycket bättre. Såvida inte din mor — vilket är mycket troligt — skötte irländska bekantskaper i smyg.»

Jag såg, att ynglingen knöt sina händer vid denna förolämpning, och han blev mörkröd ända ned på halsen.

»Nå, det må nu vara», fortsatte Ulv Larsen. »Du kan ha mycket goda skäl för att glömma ditt rätta namn, och det räknar jag dig inte till last, så länge du uppför dig ordentligt. Du kom naturligtvis från Telegraph Hill. Det syns på hela ditt tryne. Morsk, som de alltid bli där, och två gånger så butter. Jag känner till rasen. Nå, du kan lita på, att det där skall tas ur dig här. Begriper du? Vem inmönstrade dig?»

»Mc Cready & Swanson.»

»Sir!» ifyllde Ulv Larsen, med dundrande stämma.

»Mc Cready & Swanson, sir!» rättade sig skeppspojken med en bister glimt i ögonen.

»Vem tog förskottspengarna?»

»Det gjorde de, sir.»

»Jag kunde tro det. Och du var förbannat glad att låta dem göra det. Kunde aldrig komma i väg fort nog, eftersom du hade ett visst slags herrar i hälarna på dig.»

Ynglingen blev alldeles vild. Han hukade sig ned som för att ta ett språng, och han såg ut som ett retat vilddjur, då han framstötte: »Det är en . . .»

»En — vad?» frågade Ulv Larsen med säreget mild ton, som om han vore alldeles överväldigad av nyfikenhet att få höra det outtalade ordet.

Ynglingen tvekade, men så lade han band på sig. »Ingenting, sir. Jag tar tillbaka mina ord.»

»Och därmed har du bevisat, att jag hade rätt.» Han log ett belåtet leende. »Huru gammal är du?» »Nyss fyllt sexton, sir.»

»Det är lögn. Du har redan passerat de aderton. Störväxt för de åren, har muskler som en häst. Packa ihop dina grejor och gå för ut till skansen. Du är roddare nu. Befordrad, förstår du?»

Utan att invänta ynglingens medgivande av denna förändring, vände sig kaptenen till den som just hade slutat det hemska arbetet att sy in liket. »Har ni någon kunskap i navigation, Johanson?»

»Nej, sir.»

»Nå, det gör detsamma — ni är nu i alla fall styrman. Flytta edra saker till styrmanshytten.»

»Ja, ja, sir!» svarade Johanson glädt och begav sig för ut.

F. d. skeppspojken hade emellertid icke rört sig ur fläcken.

»Vad väntar du på?» frågade Ulv Larsen.

»Jag har inte mönstrat på som roddare, sir», ljöd svaret. Jag mönstrade på som skeppspojke. Och jag har inte lust att bli roddare åt någon av jägarne.

»Tag dina saker med dig och gå för ut.»

Denna gång var Ulv Larsens befallning skräckinjagande imperatorisk. Ynglingen blängde bistert på honom, men han rörde sig icke.

Nu kom ett nytt utbrott av Ulv Larsens förfärande

styrka. Det skedde ytterligt oväntat och var gjort mellan pickandet av två sekunder. Han hade tagit ett språng framåt på dryga sex fot och givit ynglingen en stöt i magen med sin knutna hand. I nästa ögonblick kände jag en pinande smärta på samma plats — som om jag hade fått slaget. Jag nämner detta som bevis på mina nervers ytterligt uppdrivna känslighet, och på hur ovan jag var vid brutala uppträden. Ynglingen — som minst vägrade sina hundrasextiofem — krympte ihop, så att han hängde över den knutna näven som en våt trasa över en käpp. Han lyftes upp i luften, virvlade om och slog handlöst i däckets på huvud och axlar bredvid liket, där han sedan låg och vred sig i smärta.

»Nåå — har ni beslutat er än?» frågade Larsen, i det han vände sig till mig.

Jag hade emellanåt hållit utkik på den annalkande skonaren, som nu var nästan i bredd med oss och på endast ett par hundra yards avstånd. Det var ett mycket prydligt och nätt litet fartyg. Jag kunde urskilja ett stort, svart nummer på ett av seglen, och jag hade förut sett avbildningar på lotsbåtar.

»Vad är det för ett fartyg?» frågade jag.

»Lotsbåten *Lady Mine*», svarade Ulv Larsen bister. »Har blivit av med sina lotsar och är nu på väg till San Francisco. Med den här vinden skall hon vara där om fem eller sex timmar.»

»Vill ni vara god och signalera till dem, så att jag kan komma i land!»

»Signalboken har ledsamt nog fallit över bord», förklarade han. Alla jägarna flinade.

Jag överlade med mig själv ett par sekunder, under

det att jag såg honom rakt i ögonen. Jag hade sett, huru ohyggligt han hade behandlat skeppspojken och jag visste, att detsamma, eller kanske ännu värre, skulle vederfaras mig — och så utförde jag en handling, som jag anser för den djärvaste jag företagit under hela mitt liv. Jag rusade fram till relingen, viftade med armarna och skrek:

»*Lady Mine*, ohoj! Tag mig med. Tusen dollars, om ni för mig i land!»

Jag väntade och betraktade ivrigt två män, som stodo vid ratten. Den ene av dem skötte styrningen. Den andre lyfte en megafon till munnen. Jag vände icke på huvudet, fastän jag varje ögonblick väntade ett dödande slag från vilddjuret bakom mig. Slutligen, efter ett tidsförlopp i mitt tycke så långt som århundraden, var det mig omöjligt att längre uthärda själsspänningen. Jag såg mig om. Han hade icke rört sig ur fläcken. Där stod han i samma ställning som förut, lätt vaggande vid fartygets rullning och sysselsatt med att tända en ny cigarr.

»Vad står på? Någonting på tok?»

Så ljud ropet från *Lady Mine*.

»Ja!» skrek jag tillbaka med mina lungors hela kraft. »Det gäller liv och död! Tusen dollars om ni för mig i land!»

»Mitt folk har supit för mycket dålig whisky i Frisco! skrek Ulv Larsen strax efteråt. »Den här» — han visade på mig med sin tumme — »fantiserar som bäst om havsormar och markattor.»

Mannen på *Lady Mine* skrattade till svar i megafonen. Och lotskuttern ilade förbi.

»Ja, ta fan ur kroppen på honom bara!» ljud det

till avsked, och de bägge sjömännen viftade med armarna till avsked åt varandra.

Jag lutade mig i förtvivlan över relingen och såg huru snabbt vattnets gråa yta tillväxte i längd mellan oss och den prydliga lilla skonaren. Och den skulle antagligen vara i San Francisco om fem eller sex timmar! Jag tyckte, att mitt huvud höll på att sprängas. Jag kände en häftig smärta i halsen, som om hjärtat hade flugit dit upp. Så kom en fräsande våg och slog mot sidan av fartyget, så att det salta skummet yrde upp på mina läppar. En häftig vindstöt följde, och *Ghost* krängde över, så att relingen på läsidan kom under vatten. Jag hörde vattnet störta in på däck.

Då jag strax därefter vände mig om, såg jag skeppspojken stapplande resa sig upp. Hans ansikte var likblekt och förvidret av undertryckt smärta — han såg ut att vara mycket sjuk.

»Nå, Leach — är du på väg för ut?» frågade Ulv Larsen.

»Ja sir», ljöd svaret från en kuvad själ.

»Och ni?» Denna fråga gällde mig.

»Jag vill ge er tusan . . .» började jag men blev avbruten.

»Spara på det där! Ämnar ni sköta edra plikter som skeppspojke? Eller måste jag ta hand om er först?»

Vad skulle jag göra? Om jag utsatte mig för att bli piskad som en hund, eller kanske till och med dödad, så skulle det inte göra min belägenhet bättre. Jag såg stadigt in i de grymna, grå ögonen. I fråga om ljus och värme kunde de lika gärna ha varit av granit. Man kan se själen bakom somliga människors ögon,

men Ulv Larsens voro glatta, kalla och gråa som havet självt.

»Nå?»

»Ja!» svarade jag.

»Säg: ja, sir!»

»Ja, sir», upprepade jag.

»Vad heter ni?»

»Van Weyden, sir.»

»Ert förnamn?»

»Humphrey, sir — Humphrey van Weyden.»

»Er ålder?»

»Trettiofem, sir.»

»Det är bra. Gå till kocken, så får ni veta, vad ni har att göra.»

Och sålunda gick det till, att jag kom i ofrivillig tjänstgöring hos Ulv Larsen. Han var starkare än jag, det var alltsammans. Men det föreföll mig då mycket överkligt, och när jag nu tänker tillbaka på det, förefaller det icke mindre överkligt. Det skall alltid stå för mitt minne som någonting vidunderligt och ofattbart, som en ohygglig mardröm.

»Vänta! Gå inte än.»

Jag stannade hörsamt på väg till kabyssen.

»Kalla hit manskapet, Johanson! Nu, sedan vi ha allting klarerat, ska vi hålla begravning och laga att däckets blir fritt från onyttigt bråte.»

Medan Johanson purrade vakten därnere, lade ett par matrosar på kaptenens befallning det i segelduk insydda liket på en skeppslucka. På båda sidor av däckets voro en rad små båtar fastgjorda vid relingen med uppåtvänd botten. En del av manskapet lyfte upp luckan med dess dystra börda, bar den över åt

läsidan och stödde den mot båtarna, så att likets fötter stucko överbord. Vid dem var kolsäcken fastbunden, som kocken hade hämtat.

Jag hade alltid föreställt mig, att en begravning på havet skulle vara en synnerligt högtidlig och vördnadsbjudande akt, men vid detta tillfälle förstördes mina illusioner i detta avseende, åtminstone vad *denna* begravning beträffade. En av jägarna, en liten mörkögad man, som de övriga kallade »Smoke», höll på att berätta någon historia, i överflöd späckad med svordomar och skamlösheter, och ungefär en gång i minuten uppstämde hela jägarflocken en skrattkör, som föreföll mig likna tjutet av vargar eller ett skall av helveteshundar. Besättningen kom bullersamt klampande akterut, somliga av vakten gnuggade sömnen ur ögonen och småpratade med låg röst. De sågo betänksamma och förargade ut. Det var tydligt att de inte tyckte om resan med denne kapten, sedan den hade begynt så ofördelaktigt. Allt emellanåt kastade de förstulna blickar på Ulv Larsen och jag såg, att de voro rädda för honom.

Han gick fram till skeppsluckan, och alla huvuden blottades. Jag betraktade manskapet — de voro inalles tjugu, således tjugutvå med mannen vid ratten och mig. Det var med förlåtlig nyfikenhet jag betraktade dessa människor, eftersom det tycktes vara mitt öde att, för Gud vet huru många veckor eller månader, vara inspärrad med dem i denna lilla flytande värld. Nästan alla dessa sjömän voro engelsmän eller skandinaver, och deras ansikten voro grova och slöa. Jägarna hade däremot kraftigare och mera karaktäristiska drag med hårda linjer och en tydlig prägel av obe-

tvingade lidelser. Underligt nog — och jag lade genast märke därtill — fanns icke denna prägel i Ulv Larsens ansikte. Där syntes inga spår av lastbarhet, alla dessa linjer vittnade uteslutande om fasthet och beslutsamhet. Det tycktes snarare vara ett öppet och ärligt ansikte, och detta intryck förstärktes därav att han var slätrakad. Jag kunde knappast tro — förrän det hände nästa gång — att en man med denna uppsyn kunde uppföra sig så, som han hade gjort gent emot skeppsgossen.

Då han nu öppnade munnen för att tala, träffades skonaren av den ena vindstöten efter den andra, så att relingen pressades under vattenytan. Blåsten tjöt vildt genom riggen. Somliga av jägarna kastade oroliga blickar uppåt. Relingen på läsidan, där den döde låg, var nere under vattnet, och när fartyget reste sig igen, sköljde en vattenflod över däck och vätte oss över kängskaften. En regnskur störtade ned på oss med en häftighet, som kom varje droppe att piska likt hagelrapp. Då skuren var över, började Ulv Larsen tala, medan de barhuvade männen vaggade i takt med fartygets rörelser.

»Jag kommer inte ihåg mer än några ord av ritua-len», sade han, »och det är dessa: 'Och kroppen skall sänkas i havet'. Nu kan ni sänka den.»

Han tystnade. De som höllo skeppsluckan med den döde sågo helt tafatta ut, antagligen förbluffade över ceremoniens korthet. Ulv Larsen blev ursinnig.

»Lyft upp den där ändan för fan! Vad i helvete är det åt er?»

De lyfte upp den ena ändan av skeppsluckan med pinsam hast, och likt en hund, som kastas över bord,

gled den döde med fötterna först ned i havet. Kolsäcken drog honom i djupet. Han var borta.

»Johanson», sade Ulv Larsen hastigt till den nye styrmannen. »Behåll alle man på däck nu, medan de ä' här. Tag in toppseglen och klyvarne och gör det raskt. Här kommer en sydostlig. Bäst att reva fock och storsegel också, medan ni ä' i farten.»

Inom ett ögonblick rådde en livlig verksamhet på däcken. Johanson skrek ut befallningarna och matroserna »halade in» eller »låto gå» en mängd ändar av olika slag — vilket allt naturligtvis gjorde ett förvirrande intryck på en landkrabba som jag. Men det var hjärtlösheten i det hela, som slog mig först och främst. Den döde var en förfluten episod, en tilldragelse, som ingen tänkte på vidare, där han låg insydd i trasor med sin kolsäck, medan fartyget fortsatte sin färd under pågående arbete. Ingen hade visat en skymt av rörelse. Jägarna skrattade återigen åt Smokes historier; matroserna halade och drogo, och två av dem klättrade upp i vanterna; Ulv Larsen studerade det mulnade himlavalvet till lovart; och den döde, som hade mist sitt liv genom utsvävningar och begravts så eländigt, sjönk allt djupare och djupare . . .

I denna stund kände jag mig slagen av havets grymhet, dess skoningslöshet och fruktansvärdhet. Livet hade blivit ett värdelöst gyckelspel, någonting rått och oredigt — själlösa rörelser hos gyttja och slem. Jag höll mig fast vid relingen till lovart, nära intill vanterna, och såg ut över de ödsliga, skummande vågorna bortåt de låga dimbankarna, som dolde San Francisco och Kaliforniens kust. Regnskurar kommo

emellan, så att jag knappt kunde se dimman. Och detta egendomliga fartyg med dess hemska besättning, delvis pressat under ibland av vinden och sjön under hård sättning, styrde sydvästvärt hän, ut i den väldiga och ensliga Stilla oceanen.

FJÄRDE KAPITLET.

Vad som nu närmast hände mig ombord på *Ghost*, medan jag försökte inpassa mig i mina nya förhållanden, var idel förödmjukelser och pina. Kocken, som av manskapet kallades »doktorn», av jägarna »Tommy» och oftast benämndes »Cooky» av Ulv Larsen, var nu en helt förändrad människa. Olikheten i mina nuvarande förhållanden åstadkom en motsvarande olikhet i hans sätt mot mig. Lika krypande och inställsam som han förut hade varit, lika övermodig och vresig visade han sig nu. Jag var icke längre herremannen med ett skinn så fint »som en ladys», utan endast en vanlig, ytterligt värdelös skeppspojke.

Löjligt nog envisades han, att jag skulle kalla honom »mr Mugridge», och då han skulle undervisa mig om mina plikter, gjorde han det med ett övermod, som var rent av olidligt. Utom allt vad jag hade att uträtta i kajutan och de fyra små hytterna, skulle jag också biträda honom i kabyssen, och min kolossala okunnighet i fråga om sådana saker som att skala potatis eller göra smutsiga grytor rena, var för honom en källa till ständig sarkastisk förvåning. Han vägrade att besinna vem jag var — eller rättare sagt, vad mitt liv och mina vanor hade varit. Detta var nu en sida

av hans beteende mot mig, och jag tillstår, att jag före dagens slut kände ett brinnande hat mot honom, som jag aldrig förut i hela mitt liv hade erfarit mot någon människa.

Denna första dag försvårades också för mig därigenom, att *Ghost* med bottenrevade segel — termer som denna lärde jag mig först längre fram — plöjde framåt under vad mr Mugridge kallade en »tjutande sydost». Vid halvsextiden hade jag under hans uppsikt dukat i kajutan med stormväderservis i slingerställ, och därefter skulle jag bära ned teet och den varma maten från kabyssen. I sammanhang därmed kan jag inte underlåta att berätta om min första erfarenhet av överbrytande vågor.

»Kvicka på, annars får ni er ett dop», ljöd mr Mugridges avskedsvarning, då jag gick ut ifrån kabyssen med en väldig tekanna i ena handen och flera kakor nygräddat bröd under den andra armen. En av jägarna, en lång, slankig karl vid namn Henderson, var på väg akterut från »mellandäck» — en benämning, som jägarna på skämt hade givit sin midskepps belägna sovplats — till kajutan. Ulv Larsen stod på halvdäck, rökande sin evinnerliga cigarr.

»Här kommer den — håll er fast!» skrek kocken.

Jag stannade villrådig, ty jag visste icke alls, vad det var som kom och jag såg köksdörren slå igen med en skräll. I nästa ögonblick såg jag Henderson hoppa som en galning upp i riggen och klänga sig uppför densamma på insidan, tills han befann sig flera fot ovanför mitt huvud. Jag såg också en kolossal, brytande och skummande våg resa sig högt ovanför relingen. Och jag stod alldeles nedanför densamma. Jag kunde

icke vara snabbtänkt, då allt var mig så nytt och främmande. Jag uppfattade att jag var i fara, men det var alltsammans. Jag stod stilla, skälvande av förskräckelse.

Ulv Larsen skrek från akterdäcket:

»Hugg tag i någonting, ni — ni Hump* där!»

Men det var för sent. Jag störtade fram mot riggen, där jag kunde ha klängt mig fast, men jag möttes av den fallande vattenmassan. Vad som nu hände var mycket förvirrande. Jag befann mig under vattnet, höll på att kvävas, att drunkna. Jag förlorade fotfästet och snurrade rundt och sopades bort — jag visste icke vart. Flera gånger störtade jag emot hårda föremål, en gång fick mitt högra knä ett förskräckligt slag. Så tycktes vattenmassan plötsligt ge med sig och jag fick åter luft. Jag hade sopats bortåt kabysen och rundt om midskeppskapen från lovart till spygatten i lä. Det gjorde ohyggligt ondt i mitt skadade knä. Jag kunde icke stödja på benet, eller åtminstone trodde jag icke alls, att jag skulle kunna göra det — jag var övertygad om att benet var brutet. Men jag hade kocken efter mig, han skrek från köksdörren på läsidan:

»Kom hit, ni! Inte ska ni ligga där och pusta hela kvällen! Var ä' tekannan? Överbord? Hade sannerligen varit rätt åt er, om ni hade brutit nacken av er!»

Jag lyckades komma på fötter. Den stora tekannan höll jag fortfarande i handen. Jag linkade bort till kabyssen och räckte honom den. Men han tycktes vara utom sig av förargelse, verklig eller låtsad.

* Hump = knöl. Ordlek med namnet Humphrey.

»Gud fördöme mig, om ni inte är ett riktigt kräk! Vad duger ni till, det skulle jag just vilja veta! Va'? Duger ni till det allra minsta, ni? Kan inte ens bära en smula te akterut utan att fördärva det! Nu får jag lov att koka nytt. — Och vad pustar ni för?» skrek han alldeles rasande. »Är det för den stackars lilla morsgrisen har stött sitt stackars lilla ben?»

Jag »pustade» icke, men det är nog möjligt att min uppsyn var jämmerlig, så ondt som det gjorde i benet. Jag gjorde emellertid våld på mig, bet ihop tänderna och linkade utan vidare äventyr av och an från kabysen till kajutan och från kajutan till kabyssen. Två ting hade jag förvärvat mig genom denna händelse: en skadad knäskål, som ej blev skött, utan pinade mig i flera månader, och namnet »Hump», som Ulv Larsen hade givit mig. Från den stunden kallades jag så av alla ombord, hörde aldrig något annat namn, så att »Hump» slutligen införlivades med min tankeverksamhet och jag identifierade detta namn med mig själv — tänkte på mig själv som »Hump», alldeles som om »Hump» verkligen vore jag och alltid hade varit jag.

Det var icke något lätt arbete att passa upp vid bordet i kajutan, där Ulv Larsen, Johanson och de sex jägarna hade sin plats. För det första var rummet litet, och att gå omkring bordet, såsom jag var tvungen att göra, blev icke lättare därigenom attskonaren levde våldsamt i sjön. Men det som grep mig djupast var den totala brist på medlidande, som visade sig hos alla dem jag betjänade. Jag kände huru mitt knä svullnade under beklädnaden allt mer och mer, och jag var formligen sjuk av plågor. I kajutans spegel

uppfångade jag då och då en skymt av mitt ansikte, spöklikt blekt och förvridet av smärta. Alla måste ha sett hur jag pinades, men ingen sade ett enda ord därom eller tog minsta notis om mig, så att jag kände mig nästan tacksam mot Ulv Larsen, då han efteråt, — medan jag förrättade diskningen — sade till mig:

»Bry er inte om det där skräpet! Sådant blir ni van vid med tiden. Om ni också blir en smula ofärdig, så lär ni er i alla fall på samma gång att gå på egna ben. Det där är väl vad ni kallar en paradox, eller hur?» tillade han.

Han såg belåten ut, då jag nickade och gav det vanliga svaret: »Ja, sir.»

»Förmodar att ni har en smula insikter i bokliga ting? Vad? Nå, det är bra! Jag skall tala med er någon gång.»

Och utan att bekymra sig om mig vidare, vände han mig ryggen och gick upp på däck.

När jag slutat alla mina ändlösa sysslor om kvällen, skickades jag att sova på mellandäck, där jag lagade i ordning en anspråkslös koj åt mig. Jag var glad att slippa ifrån den avskryvade kockens närhet och få lägga mig. Till min förvåning hade kläderna torkat på kroppen, och jag märkte inga tecken till förkylning, varken efter den sista pärsen eller efter mitt långvariga uppehåll i vattnet vid *Martinez'* undergång. Under vanliga förhållanden skulle jag, efter allt vad jag hade utstått, varit redo för sjukbädden och behövt en skolad sköterska.

Men mitt knä plågade mig förskräckligt. Efter vad jag kunde se var knäskålen bräckt, och en kant av densamma stack upp mitt i svullnaden. Medan

jag satt i min koj och undersökte knäet — de sex jägarna uppehöll sig på sin vanliga plats, rökande och pratande med hög röst — kom Henderson och såg på det i förbigående.

»Det ser otäckt ut», sade han. »Men bind en trasa om det, så blir det nog snart bra igen.»

Detta var alltsammans. Och i land skulle jag ha legat utsträckt i min bädd för detta, jag skulle ha haft en kirurg, som skött mig, och fått sträng tillsägelse att hålla mig fullkomligt stilla. Men jag måste göra dessa människor rättvisa. Lika kallblodiga som de voro gent emot mina lidanden, lika kallblodiga voro de i fråga om sina egna, då någonting drabbade dem. Detta kom sig, som jag tror, först och främst av vana, och därefter av den omständigheten, att de voro mindre ömtåliga till sin natur. Jag tror verkligen, att en man med finare organisation och känsligare nervsystem måste lida två eller tre gånger så mycket som de av samma slags skada.

Hur trött jag än var — helt enkelt fullkomligt utmattad — hindrades jag likväl från att sova av smärtan i knäet. Allt vad jag kunde göra var att bita ihop tänderna för att icke jämra mig högt. Hemma skulle jag ovillkorligen ha givit luft åt min pina, men min nya, enkla omgivning tycktes påkalla den ytterligaste självbehärskning. Alldeles som vildarna tycktes dessa män vara stoiker i fråga om stora ting, och däremot barnsliga i småsaker. Jag kommer ihåg då Kerfoot, en av jägarna, längre fram under resan miste ett finger, fick det fullkomligt krossat — han uppgav icke ett ljud, förändrade icke en min. Men jag har sett samme man gång efter annan råka i vildaste raseri för en småsak.

Han befann sig just nu i ett dylikt tillstånd — han skrek, väsnades, gestikulerade och svor som en galning, och alltsammans endast av den orsaken, att han hade råkat i dispyt med en av sina kamrater om huruvida en sälunge har medfödd förmåga att simma eller ej. Han påstod att så var, att sälungen kan simma strax han är född. Den andre — han hette Latimer och var en mager räkel med yankeeuppsyn och sluga smala ögon — påstod motsatsen. Han höll fast vid att sälungen födes på land just därför att han inte kan simma, och att hans mor måste lära honom det, alldeles som fåglarna måste lära sin avkomma att flyga.

De övriga fyra jägarna sutto med armbågarna stödda mot bordet eller lade sig i sina kojor och lämnade diskussionen åt de bägge tvistande. Men de voro ytterligt intresserade, togo parti för och emot, och ibland talade alla på en gång, så att deras röster höjdes och sänktes i ljudvågor, som liknade små tordön i det inskränkta utrymmet. Själva ämnet var ju så barnsligt och oväsentligt, och deras resonemang var det i ännu högre grad. Det kunde egentligen icke kallas något resonemang alls. Deras sätt att föra debatten erbjöd ingenting annat än häftiga påståenden, antaganden och fördömande utrop. De bevisade att sälungen kunde simma eller icke simma, då han kom till världen, genom att mycket stridslystet frankasta sitt påstående och sedan attackera den motsatta partens omdöme, hans sunda förnuft, hans nationalitet och hans förflutna liv. Och motparten replikerade på samma sätt. Jag har berättat detta för att visa, på vilken intellektuell ståndpunkt dessa människor, med vilka jag nu hade råkat i kontakt, befunno sig.

I detta avseende voro de ingenting annat än barn, fastän deras fysik var den utvecklade mannens.

Och de rökte — de rökte oavbrutet — någon grov, billig, illaluktande tobak. Luften var tjock och mörk av tobaksröken, och detta i förening med fartygets våldsamma sättning medan det arbetade sig framåt i stormen skulle säkert ha gjort mig sjösjuk, om jag hade varit tillgänglig för denna åkomma. Som det nu var, förorsakade det mig äckel, ehuru detta också delvis kunde härröra från smärtan i benet och mitt i allmänhet utmattade tillstånd.

Då jag nu låg där och funderade, sysslade mina tankar naturligtvis med mig själv och min belägenhet. Det var ju någonting oerhört, någonting varom man aldrig kunnat drömma, att jag, Humphrey van Weyden, en studerad man och dilettant, om ni så vill, i konst och litteratur, skulle ligga där på en säljagande skonare ute på Behrings hav. Och som skeppspojke till! Jag, som aldrig hade förrättat något grovarbete med mina händer eller skött några kökssysslor i hela mitt liv! Jag hade i alla mina dagar fört en lugn, händelselös och stilla tillvaro, såsom en studerad man och enstöring kan leva, då han har en säker och tillräcklig inkomst. Jag hade aldrig känt mig tilltalad av ett stormigt levnadssätt eller av atletisk sport. En bokvurm hade jag ständigt varit, åtminstone benämnde min far och mina systrar mig så redan under min barndom. En enda gång i mitt liv hade jag givit mig ut på strövtåg, men jag övergav mina kamrater nästan genast och återvände till hemmets komfort. Och här befann jag mig nu med den ledsamma utsikten framför mig att i oändlighet få duka och passa

upp, skala potatis och diska! Jag var alls icke stark. Doktorerna hade alltid sagt, att jag hade en präktig konstitution, men jag hade aldrig utvecklat den genom kroppsövning. Mina muskler voro fina och mjuka som en kvinnas — åtminstone hade doktorerna sagt så gång på gång under sina försök att övertala mig till att deltaga i den moderna sporten. Men jag föredrog att arbeta med hjärnan i stället för med kroppen — och så var jag nu i föga lämplig kondition för det hårda liv, som väntade mig.

Detta var en bråkdel av allt som nu gick genom min hjärna, och jag berättar det för att på förhand rättfärdiga den svaga och hjälplösa roll, jag var bestämd att spela. Jag tänkte också på min mor och mina systrar, jag föreställde mig deras sorg. Bland saknade omkomna vid *Martinez'* undergång var också jag, mitt lik hade aldrig återfunnits. Jag tyckte mig se rubrikerna i fetstil i tidningarna — jag såg mina kamrater i »University Club» och »Bibelot» skaka på huvudet och säga: »Stackars pojke!» Och jag kunde se Charley Furuseth i den stund, då jag tog avsked av honom på morgonen — liggande i nattrock på sin chäslong vid fönstret och levererande en hel flod av oratoriska och pessimistiska utlåtanden.

Och under hela tiden satte och slingrade skonaren *Ghost* oupphörligt och kämpade sig allt längre och längre inåt Stilla oceanen — och jag var med. Jag hörde vinden däruppe. Den trängde till mina öron som ett dovt rytande. Allt emellanåt hördes ljudet av trampande fötter ovanför mitt huvud. Ett oändligt knakande lät höra sig rundt omkring, trävirket och riggen gnällde och knarrade och jämrade i tusen olika

tonarter. Jägarna fortforo att bråka och skrika över varandra likt halvt mänskliga amfibier. Luften var full av svordomar och oanständiga uttryck. Jag kunde se deras ilskna och upphettade ansikten, vilkas brutalitet förhöjdes genom det blekgula skenet från lamporna, som vaggade av och an i takt med fartyget. I den täta rökdimman sågo kojerna ut som djurens avbalkningar i ett menageri. Oljekläder och sjöstövlar hängde på skotten, och här och där lågo räffelbössor och andra skjutvapen i sina ställ. Det var en utrustning, som passade för forntida sjörövare. Min fantasi skenade i väg med full fart, men jag kunde icke sova. Och det blev en lång, lång natt, tröttsam och ledsam — och lång framför allt.

FEMTE KAPITLET.

Men min första natt på jägarnas mellandäck blev också den sista. Dagen därpå blev den nye styrmanen, Johanson, bortkörd från kajutan av Ulv Larsen och skickad till mellandäck för att därefter ha sin sovplats därstädes, medan jag fick mig tilldelad den lilla hytten innanför kajutan, som nu under min resas första dygn redan hade haft två innehavare. Skälet till denna förflyttning kommo jägarna genast underfund med, och det framkallade ett ihållande knot från deras sida. Det tycktes som om Johanson varje natt genomlevde den förgångna dagens händelser på nytt. Hans ständiga prat och skrik och framdundrande av befallningar under sömnen hade blivit Ulv Larsen för stark, och därför hade han överflyttat obehaget till sina jägare.

Efter en sömnlös natt steg jag upp matt och plågad för att gå igenom min andra dag på *Ghost*. Thomas Mugridge körde upp mig klockan halv sex, ungefär på samma sätt som Bill Sykes måste ha kört upp sin hund. Men mr Mugridges brutalitet mot mig fick han igen och det med ränta. Det onödiga väsen han höll — jag hade ju legat med ögonen vidöppna hela natten — måste ha väckt någon av jägarna, ty en tung sko kom plötsligt susande genom halvdunklet, och

efter ett gällt tjut av smärta bad mr Mugridge ödmjukt varenda själ om förlåtelse. Då jag sedan kom till kabyssen, såg jag att hans ena öra var sårigt och svullet. Det återfick aldrig sin normala form och besättningen kallade honom sedan aldrig annat än »Blomkålsörat».

Dagen blev en serie av växlande pinohistorier. Föregående kväll hade jag tagit mina egna torkade kläder med mig från kabyssen, och det första jag gjorde var att utbyta kockens långods mot dem. Jag kände efter min börs. Förutom litet växlat småmynt — jag har godt minne i fråga om sådana saker — hade där funnits hundraåttiofem dollars i guld och sedlar. Börsen fanns kvar, men allt dess innehåll, utom småpengarna, var försvunnet. Jag sade det till kocken, då jag kom på däck för att sköta mina kökssysslor — och visserligen hade jag väntat mig ett häftigt svar, men aldrig kunde jag ha tänkt mig en så ursinnig harang, som den han undfägnade mig med.

»Hör på ni, Hump», morrade han ilsket med en olycksbådande glimt i sina ögon, »vill ni kanske ha ett slag på käften? Om ni tänker att jag är en tjuv, så är det så godt att ni behåller den tanken för er själv, eller också ska jag väl lära er, hur pass ni har misstagit er om det! Jo, ni är mig en tacksam juvel! Här kommer ni, ett stackars förolyckat utskum till människoyngel, och jag tar er in i min kabyss och behandlar er riktigt vackert — och nu får jag tacken för det! Men nästa gång kan ni dra åt helvete i stället, ska jag säga er, och jag skulle ha god lust att hjälpa er i väg en bit.»

I detsamma lyfte han upp sina knutna nävar och

tog ett språng emot mig. Till min skam måste jag erkänna, att jag ryggade tillbaka för slaget och räddade mig ut genom kabyssdörren. Vad skulle jag eljest ha gjort? Den råa styrkan — ingenting annat — härskade ombord på detta vilddjursfartyg. Förnuftsskäl hade ingen betydelse alls. Sätt er in i situationen: En man av medelstorlek — spensligt byggd och med svaga, outvecklade muskler, som har levat ett lugnt och fridsamt liv och är ovan vid alla slags våldsamheter — vad skulle han möjligen kunnat göra? Det fanns icke mera skäl för att jag skulle kunnat resa mig mot detta odjur i människohamn, än att jag skulle kunna kämpa mot en ilsken tjur.

Så resonerade jag då, emedan jag kände behov att urskulda mig själv och önskade vara i frid med mitt samvete. Men det tillfredsställde mig icke. Lika litet kan jag nu se tillbaka på dessa tilldragelser och känna mig fullkomligt nöjd. Situationen var sådan, att den verkligen fordrade att bemötas rationellt, här hjälpte inga kalla resonemanger. Då man betraktar saken i den formella logikens belysning, finns där ingenting alls att blygas för — men icke desto mindre erfar jag en känsla av skam, då jag tänker tillbaka på detta, och i min manliga stolthet känner jag, att min värdighet som man på något oförklarligt sätt därigenom blev fläckad och sölad.

Vilket egentligen icke hör till berättelsens gång. Den skyndsamhet, med vilken jag rusade ut från kabyssen, framkallade olidliga smärtor i mitt knä, och jag sjönk hjälplös ned vid förkanten av halvdäck. Men kocken hade icke följt efter mig.

»Nej, men se bara på honom! Se på honom, så

präktigt han springer!» hörde jag honom skrika efter mig. »Kom igen hit, ni stackars lilla morsgris — jag ska inte göra er något ondt — nej, det ska jag verkligen inte.»

Jag vände om och jag fortsatte mitt arbete — och så var denna episod avslutad för tillfället, ehuru den skulle fortsättas sedermera. Jag dukade frukostbordet i kajutan och passade upp på jägarna och befälet klockan sju. Stormen hade tydligen saktat sig under natten, ehuru det ännu gick hög sjö och blåste hårdt. Segel hade satts under morgonvakten, så att *Ghost* nu flög framåt med dem alla tillsatta, utom bägge toppseglen och jagaren. Men jag hörde samtalet vid bordet, att dessa tre segel skulle sättas till strax efter frukosten. Jag hörde också, att Ulv Larsen var ivrig att begagna sig av stormen så mycket som möjligt, emedan den drev honom åt sydväst till den del av oceanen, där han väntade att råka på de nordvästliga passadvindarna. Med denna stadiga vind hoppades han sedan kunna tillryggalägga största delen av vägen till Japan, göra en krökning söderut inåt tropikerna och sedan åter styra kurs mot norr, då han nalkades Asiens kust.

Efter frukosten fick jag göra en ny obehaglig erfarenhet. Då jag hade slutat diskningen, rensade jag kaminen i kajutan och bar askan upp på däck för att slå ut den. Ulv Larsen och Henderson stodo i närheten av ratten inbegripna i ett ivrigt samtal. Johanson skötte styrningen. Då jag kom gående upp till lovert, såg jag honom plötsligt göra en rörelse på huvudet, som jag endast tog för en hälsning. Han ville emellertid ge mig en vink att kasta ut askan i lä.

Utan en aning om det misstag jag skulle begå, gick jag förbi Ulv Larsen och jägaren och kastade ut askan över relingen till lovart. Men vinden drev askan tillbaka, och det icke allenast över mig, utan över Henderson och Ulv Larsen. I nästa sekund gav den sistnämnde mig en häftig spark, såsom man sparkar till en hund. Aldrig hade jag föreställt mig, att en spark skulle göra så ondt. Jag vacklade och stödde mig halvt avsvimnad mot kajutskottet. Allt snurrade rundt för mina ögon och jag kände mig riktigt sjuk, fick förfärliga kräkningar och lyckades stappla mig fram till relingen igen. Men Ulv Larsen bevärdigade mig icke med en blick. Han slog bort askan från sina kläder och fortsatte samtalet med Henderson. Johanson hade sett alltsammans från sin upphöjda plats, och han skickade ett par av besättningen att snygga upp efter mig.

Längre fram på förmiddagen överraskades jag på ett helt annat sätt. Enligt kockens instruktioner hade jag gått in i Ulv Larsens hytt för att bädda upp och städa. Alldeles invid huvudgården stod en hylla full med böcker. Jag kastade en blick på dem och upptäckte med förvåning arbeten av sådana författare som Shakespeare, Tennyson, Poe och De Quincey. Där fanns även vetenskapliga verk av t. ex. Tyndall, Proktor och Darwin. Astronomi och fysik voro också representerade, och jag såg Bullfinchs *Age of Fable*, Shaws *History of English and American Literature* samt Johnsons *Natural History* i två digra volymer. Vidare fanns där en mängd grammatikor, t. ex. Metcalfs och Reed & Kelloggs — och jag kunde ej låta bli att dra på munnen, då jag upptäckte ett exemplar av *The Dean's English*.

Jag kunde omöjligt finna någon gemensamhet mellan dessa böcker och vad jag hade sett av Ulv Larsen, och jag undrade, om det verkligen vore möjligt att han kunde läsa dem. Men när jag började att bädda upp, fann jag bland filtarna en bok som tydligen hade fallit ur hans händer, då han somnade — det var Cambridgeupplagan av Brownings samlade arbeten. Boken låg uppslagen vid »På en balkong» och jag såg här och där understrykningar gjorda med blyerts. Vid en häftig krängning av fartyget släppte jag boken i golvet och ett pappersblad föll ur den, fullt med geometriska figurer och beräkningar.

Det var tydligt att den förfärlige Ulv Larsen alls icke var någon okunnig tölp, såsom man nödvändigt måste antaga på grund av hans brutala beteende. Och nu framstod han plötsligt som en fullkomlig gåta. Den ena eller andra sidan av hans natur var fullt begriplig, men bägge i förening var någonting oförklarligt. Jag har visst redan nämnt, att hans språk var rent med högst obetydliga oriktigheter. Under sitt dagliga tal med jägarna och besättningen gjorde han sig ju skyldig till oupphörliga språkfel, som kunde tillskrivas provinsialism, men de få ord han riktat till mig, hade varit rena och korrekta.

Den glimt av Ulv Larsens andra natur, som jag nu hade uppdagat, måste ha gjort mig djärv, ty jag beslöt att tala med honom om mina förlorade pengar.

»Jag har blivit bestulen», sade jag till honom en stund senare, då jag fann honom ensam vandrande av och an på halvdäck.

»Sir», rättade han, icke barskt, men strängt.

»Jag har blivit bestulen, sir», upprepade jag underdånigt.

»Hur har det gått till?» frågade han.

Jag berättade alltsammans för honom — huru mina kläder hade hängt till torkning i köket, och huru jag sedermera hade varit nära att få stryk av kocken, då jag nämnde någonting om min förlust.

Han skrattade åt min historia. »Hittogods», sade han sedan, »Cooky tar vara på de smulor han finner. Och för övrigt — anser ni inte ert eländiga liv värdt den summan? Dessutom kan ni betrakta detta som en hälsosam läxa. Ni har nu fått lära er att själv ta vård om edra pengar. Jag antar, att ni hittills har låtit någon jurist eller annan förtroendeman göra det för er räkning.»

Jag uppfattade det lugna hånet i hans ord, men jag frågade likväl: »Hur skall jag få pengarna tillbaka?»

»Det blir er egen sak. Här har ni varken jurist eller förtroendeman att tillgå, utan måste sköta er själv. Får ni en dollar, så håll fast den. Om man låter sina pengar driva vind för våg, så somni har gjort, förtjänar man att bli av med dem. Och för övrigt har ni begått en synd. Ni har ingen rättighet att lägga frestelser i vägen för edra medmänniskor. Ni frestade Cooky och han föll. Ni har bragt hans odödliga själ i våda. A propos — tror ni på själens odödlighet?»

Han höjde långsamt på ögonlocken, då han gjorde denna fråga, och det föreföll som om djupen där bakom hade avslöjats för mig, så att jag såg ända in i hans själs innersta. Men det var blott en illusion. Ingen har någonsin skådat djupt in i Ulv Larsens själ eller ens sett in i den alls, därom är jag övertygad.

Jag skulle sedermera lära mig inse, att denna själ var enstöringens, som aldrig blottade sig för någon, ehuru han i sällsynta ögonblick låtsade göra det.

»Jag läser odödligt liv i edra ögon», svarade jag, utelämnande ordet »sir», — ett experiment, som jag ansåg berättigat på grund av samtalets intima natur.

Han rättade mig ej. »Jag tar det så, att ni där ser någonting som lever, men som likväl icke nödvändigt behöver leva i evighet.»

»Jag läser mer än så», fortfor jag djärvt.

»Då läser ni också medvetenhet. Ni läser medvetenhet om ett levande liv, men det sträcker sig likväl inte längre — där finns ingenting som vittnar om ett liv utan slut.»

Huru klar hans tankegång var, och huru väl han uttryckte sina tankar! Han hade betraktat mig med nyfikenhet, men nu vände han på huvudet och blickade ut över det blyfärgade vattnet till lovert. Hans ögon mörknade och uttrycket kring munnen blev strängt och hårdt. Han var tydligen vid pessimistiskt lynne.

»Och vad skulle det också tjäna till för ändamål?» frågade han plötsligt och vände sig återigen till mig. »Om jag nu skulle vara odödlig — varför det?»

Jag tvekade. Hur skulle jag kunna förklara min idealism för denne man? Huru skulle jag kunna med ord beskriva en förnimmelse, ett något, som liknade musik hörd under sömnen — någonting, som var övertygande, men icke kunde uttalas?

»Och vad har *ni* då för tro?» sade jag.

»Jag tror att livet är ett mischmasch», svarade han hastigt. »Det liknar surdeg — ett jäsämne, som rör sig och kan vara i rörelse en minut, en timme, ett år

eller hundra år, men som likväl till slut upphör att röra sig. De stora äta de små för att kunna fortfara att vara i rörelse, de starka äta de svaga för att kunna behålla sin styrka. De som ha tur äta mest och röra sig längst, det är alltsammans. Vad vill ni till exempel, göra av de där?»

Han gjorde en otålig gest bortåt en grupp sjömän, som sysslade med en massa tågvirke midskepps.

»De röra sig — och det gör också maneten. De röra sig för att få äta, så att de må kunna fortfara att röra sig. Där har ni det hela! De leva för sin buk, och buken är till för deras skull. Det är en given kretsgång — ni kommer ingestädes med dem. Och det göra *de* inte heller. Men slutligen kommer ett stillastående. De röra sig inte längre. De ä' döda.»

»Men de ha framtidsdrömmar», inföll jag, »glänsande lysande drömmar . . .»

»Om föda», ifyllde han med eftertryck.

»Och om mera . . .»

»Föda, ja. Om större aptit och mera tillfälle att få tillfredsställa den.» Hans röst var skärande hård — där fanns icke en skymt av skämtsamhet. »Ty vad de drömma om, ser ni, det är att få göra förmånliga resor, som måste ge dem mera pengar — att få bli styrmän — att samla förmögenhet — eller med andra ord: att komma i bättre tillfälle att pungslå sin nästa, att få sova hela nätterna, att få god föda, att få någon annan att förrätta det sämsta arbetet. Och ni och jag — vi ä' alldeles på samma sätt. Det är ingen skillnad utom den, att vi ha ätit mer och bättre än de. Jag äter på dem för närvarande, och på er också. Men under forna dagar har ni ätit mer än jag. Ni har sovit

i mjuka bäddar och burit fina kläder och njutit av goda måltider. Vem bäddade åt er? Vem sydde edra kläder? Vem lagade er mat? Aldrig ni själv. Ni har aldrig arbetat er svett. Ni lever av pengar, som er far har förvärvat. Ni kan jämföras med fregattfågeln, som slår ned på andra och tar ifrån dem fisken, som de ha fångat. Ni är en av de många, som ha bildat vad de kalla en överklass, som äro herrar över alla andra och äta den föda, som dessa andra förskaffa och gärna skulle vilja äta själva. *Ni* bär de varma kläderna. *De* ha förfärdigat dessa kläder, men de skälva av köld i sina trasor och tigga er eller er jurist eller förtroendeman om arbete.»

»Men detta är att gå utom vårt egentliga ämne», utbrast jag.

»Visst inte.» Han talade nu mycket livligt och hans ögon blixtrade.» Det är djuriskhet, och det är livet. Vad skulle det ligga för nytta eller förnuft i att en sådan djuriskhet vore odödlig? Vad skulle ändamålet vara? Vad skulle alltsammans tjäna till? Ni har aldrig arbetat för er föda. Men den föda, ni har förtärt eller förslösat, skulle ha räddat tjugtals uslingars liv, som ha arbetat för denna föda, men icke fått äta den. Vad har ni förtjänt för slags odödlighet? Eller de? Tänk nu på er och mig. Vad har er omskrutna odödlighet att betyda, då ert liv nu har stött samman med mitt? Ni skulle helst vilja tillbaka i land, där ni har en mera lämplig plats för *er* djuriskhet. Och det är en nyck av mig att hålla er kvar ombord på det här fartyget, där *min* djuriskhet florerar. Och hålla er kvar, det skall jag. Det kan föra er framåt, men det kan också bli er undergång. Ni kan mista livet

i dag, i denna vecka eller nästa månad. Jag skulle kunna döda er nu i denna stund med ett enda slag av min knutna hand, ty ni är en eländig stackare. Om vi skulle vara odödliga — vad funnes det för förnuftigt skäl till det? Att öva djuriskhet, som ni och jag ha gjort i hela vårt liv, tycks just icke vara det rätta för odödliga själar. Och jag säger ännu en gång — vad skulle det tjäna till? Huru har jag kunnat hålla er kvar här?»

»Därför att ni är den starkare», svarade jag hastigt.

»Men varför är jag starkare?» fortsatte han genast med sitt oupphörliga frågande. »Därför att jag är ett större stycke jäsämne än ni? Nå, ser ni inte nu? Ser ni inte?»

»Men det är ju en hopplös åskådning», protesterade jag.

»Det har ni rätt i», svarade han. »Och varför skall man då röra sig alls, eftersom rörelse är liv? Utan denna rörelse — om man icke vore en bit jäsämne — skulle det icke finnas någon hopplöshet. Men — och däri ligger det — vi vilja leva och röra oss, fastän det icke finns något förnuftigt skäl till det, därför att det råkar vara livets natur att leva och röra sig, att *vilja* leva och röra sig. Vore det inte så, skulle livet vara dödt. Det är på grund av detta liv inom er som ni drömmer om er odödlighet. Livet inom er är levande och vill fortfara att leva för alltid. Bah! En evighet av djuriskhet!»

Han vände sig hastigt om och gick för över. Vid förkanten av halvdäcket stannade han och ropade mig till sig.

»Hur mycket var det Cooky lade sig till med?» frågade han.

»Hundraåttiofem dollars, sir», svarade jag.

Han nickade. Då jag strax därefter gick utför trappan för att duka till middagen, hörde jag honom mid-skepps svära och skrika åt några av besättningen.

SJÄTTE KAPITLET.

Morgonen därpå hade stormen uttömt alla sina krafter och *Ghost* låg slingrande i dyningen utan den minsta vindkåre till stöttning. Ett och annat lättare luftdrag kunde emellertid förnimmas efter hand, och Ulv Larsen patrullerade oavbrutet på halvdäcket, spejande utåt havet åt nordost, varifrån den stora passadvinden måste komma.

Alle man voro på däck och sysslade med att göra båtarna i ordning för jakten. Det fanns sju båtar ombord, kaptenens egen och de sex, som jägarna skulle begagna. För varje båt fanns en besättning av tre man — en jägare, en roddare och en som skötte rodret. Ombord på skonaren tjänstgjorde dessa roddare och rorsmän som besättning. Även jägarna kommenderades på vakt och voro alltid skyldiga att lyda Ulv Larsen.

Allt detta, och mycket mera, fick jag nu veta. *Ghost* anses för den snabbaste skonaren inom både San Franciscos och Victorias flottor. Den har ursprungligen varit privatyacht och byggdes speciellt snabbgående. Fartygets linjer och utrustning är någonting som lär tala för sig självt, ehuru jag ingenting begriper av sådana saker. Johnson berättade allt detta för mig under ett kort samtal, som jag hade med ho-

nom under gårdageus andra eftermiddagsvakt. Han talade om fartyget och dess förträfflighet med samma entusiasm, som en del människor bruka visa vid tal om vackra hästar. Han är emellertid mycket missnöjd med sin ställning, och efter vad jag kan förstå, har Ulv Larsen ett mycket dåligt rykte som skeppare. Det var själva fartyget som lockade Johnson att mönstra på för resan, men han har redan börjat ångra sig.

Han sade mig, att *Ghost* är en åttiotonsskonare av synnerligen vacker modell. Fartygets bredd är tjugutre fot och dess längd något över nittio. En blyköl av fabulös, men obekant tyngd förlänar *Ghost* stor stadighet, och fartyget för ofantliga segel. Det är mer än hundra fot från däcket till knappen på stormastens topp; fockmasten med dess toppstång är åtta eller tio fot kortare. Jag nämner dessa detaljer, för att man skall kunna göra sig en föreställning om begränsningen av denna lilla flytande värld, som medförde tjugutvå man. Det var ju en mycket liten värld — en prick, en atom — och jag undrade över att man kunde våga sig ut på oceanen i en så liten och bräcklig apparat.

Ulv Larsen är även beryktad för att vara hänsynslöst djärv i fråga om att föra segel. Jag hörde Henderson och en annan av jägarna, en kalifornier vid namn Standish, tala om detta. För ett par år sedan hade *Ghost* förlorat sina master under en storm på Behrings hav, varefter de nuvarande anskaffades, och de äro i alla avseenden större och grövre. Då de restes, lär han ha förklarat, att han hellre ville kapsejsa fartyget än segla riggen överbord.

Varenda man ombord, med undantag av Johanson,

som är överväldigad av sin befordran, tycks ha någon ursäkt för att de segla med *Ghost*. Halva antalet av sjömännen ha förut varit på långfärder, och deras ursäkt ligger däri, att de icke på förhand visste någonting alls om fartyget eller dess kapten. De som känna till förhållandena viska också i tysthet, att de medföljande jägarna visserligen äro förträffliga skyttar, men att de ha gjort sig så kända för grälsjuka och dåliga böjelser i allmänhet, att de ej kunde ta hyra på ett hyggligt fartyg.

Jag har nu gjort bekantskap med en annan av besättningen. Han heter Louis och är irländare från Nova Scotia, har ett rundt och jovialiskt ansikte, är mycket sällskaplig och färdig att prata så länge någon vill höra på honom. På eftermiddagen, då kocken låg och sov och jag höll på att skala den evinnerliga potatisen, kom Louis in i köket för att få prata. Hans ursäkt för att han befann sig ombord på *Ghost* var den, att han hade varit drucken, när han mönstrade. Han försäkrade mig om och om igen, att det var det sista i världen, som skulle ha fallit honom in att göra, om han hade varit nykter. Han tycks regelbundet ha varit ute på säljakt varenda säsong under de senaste tolv åren och anses för att vara en av de två eller tre bästa båtstyrarna i bägge flottorna.

»Å, min gosse», sade han med en betydelsefull skakning på huvudet, »detta är den värsta skouare ni kunde ha fått tag i, och ändå va' ni inte drucken ni som jag va'. Att segla ä' sjömannens paradiset — men det ska vara på andra fartyg än det här. Styrmannen va' den förste som gick åt, men märk mina ord — här blir fler lik ombord innan resan ä' slut. Jag ska säga

er i förtroende så här mellan oss själva och spiselstödet därborta, att den där Ulv Larsen ä' en riktig djävul, och *Ghost* har alltid vari' ett rent helvete, sen han fick henne om hand. Skulle inte jag veta det? Skulle inte jag veta det, tror ni? Jag måtte väl komma ihåg honom från Hakodate för två år se'n, när han kom i gurgel och sköt ned fyra man av sin besättning. Jag va' ju då på *Emma L.*, som inte låg trehundra yards därifrån! Och samma år slog han ihjäl en karl med blotta knytnäven. Ja, sir — slog rent i hjäl honom. Krossa' hans huvud som ett äggskal. Och så kom guvernören på Kura-ön och en polischef ombord — japanska gentlemän bägge två — och de hade sina hustrur med och gästade hos honom på *Ghost* — fruarna va' så'na där små, små pyren, alldeles som man ser dem målade på solfjädrar. Och så lätta han ankar, och ni må tro, att han laga' så, att de äkta männen steg först ned i sin sampan, och båten kom loss och drev i väg med dem, som av en olyckshändelse. En hel vecka efteråt sattes de små fruarna i land på motsatta sidan av ön, och de hade ingen annan råd än att bege sig hem till fots över bergen i sina små tunna stråsandal, som inte kunde hänga ihop en mil. Jo, jag vet nog hurudan han ä'. Ett riktigt vilddjur ä' han, den här Ulv Larsen — just precis det stora vildjuret, som står omtalat i Uppenbarelsboken, och det kan då aldrig gå honom väl till sist. Men kom nu väl ihåg, att jag ha' ingenting sagt. Jag ha' inte andats ett enda ord om något — för tjocke gamle Louis vill leva den här resan ut, om också varenda en av er andra ska bli fiskföda.»

Han teg några sekunder, men började på nytt:

»Ulv Larsen, ja — tänk på det namnet! En ulv — det ä' just vad han ä'. Han har inte ett syndigt hjärta han, som många andra. För han har inget hjärta alls. En ulv — en varg — ja visst ä' han det! Tycker ni inte, att det namnet passar honom?»

»Men om det är så väl bekant, hurudan han är», sade jag, »hur kan han då få någon besättning alls?»

»Ja, hur kommer det sig, att man kan få folk att göra allt möjligt både till lands och sjöss?» utbrast Louis med keltisk häftighet. »Tror ni, att jag nu skulle vara ombord här, om jag inte hade vari' full som ett svin när jag skrev under. Det finns så'na som inte kan segla med hyggligt folk — som jägarna här till exempel — och så finns det så'na, som inte veta nå'nting om honom, som de stackars kräken där borta i fören. Men de få lära sig veta, de få lära sig veta, och sörja över att de nå'nsin ha blivi' födda till världen. Jag skulle kunna gråta över destackarsuslingarna, om jag bara kunde glömma stackars tjocke Louis och alla hans bekymmer. Men aldrig ett ord ha' jag sagt, kom väl ihåg det — aldrig ett enda ord!»

Han tystnade ett ögonblick, men tycktes lida av kronisk pratsjuka, ty han fortsatte nästan genast: »De här jägarna ä' dåliga karlar, men vänta bara tills de börja gräla och bråka laget om, så ä' han karl till att tysta dem. Det ä' han som väcker fruktan för Gud i deras ruttna, syndiga hjärtan. Den där jägaren Horner, ni vet — 'Jock' Horner kalla de honom — han som ä' så stilla och smidig och talar så mildt som en flicka, ä' så mör i munnen som helst — tror ni inte att han döda' den som styrde båten åt honom förra året? Det sades, att de va' en olyckshändelse, men jag träffa'

roddaren efteråt i Yokohama, och han tala' riktigt om hur de va'. Och den här lilla svarta saten Smoke — han ha' vari' tre år i Sibiriens saltgruvor för tjuvfiske vid Copper Island, som hör ryssen till. Och där va' han hopkedjad med en kamrat till hand och fot. Och de kom väl i gräl på något sätt — för Smoke skicka' upp den andra i hinkarna, som firades upp ur gruvan. Det gick så småningom, ser ni, första dagen ett ben, den andra en arm, tredje dagen huvudet, och så vidare.»

»Det kan ni ju inte mena!» utropade jag, slagen av fasa.

»Vad då?» frågade han blixtnabbt. »*Jag* ha' inte sagt nå'nting. Jag ä' både döv och stum — och det bör ni vara med för er mors skull. Och aldrig en enda gång ha' jag öppna min mun för att tala annat än godt om dem och om honom — Gud fördöme hans själ, och må han svedas i skärselden i tusen år och sen dra till det värsta och djupaste helvetet!»

Johnson — den som hade gnidit mig sårig, då jag först kom ombord — tycktes vara den minst tvetydiga av alla både för- och akterut. Det var verkligen ingenting betänkligt alls med honom. Man kände sig genast slagen av hans rättframhet och manlighet, som i sin tur dämpades av en anspråkslöshet, vilken man nästan kunde ta för skygghet eller rädsla. Men rädd var han visst icke. Han tycktes tvärtom äga övertygelsens mod, manlighetens säkerhet. Det var detta som vid början av vår bekantskap förmådde honom att protestera mot att bli kallad Yonson. Och nu övergick Louis till att tala om honom.

»Det ä' en präktig karl, den där hederlige Johnson,

som vi ha med oss», sade han, »den bästa av alla matroserna. Han ä' min roddare. Men de ä' fara värddt, att han kommer i delo med Ulv Larsen, när här börjar gnistra. Jag vet det nog, jag. För jag vet hur det drar ihop sig — alldeles som när ett oväder nalkas. Jag ha' talt med honom som en bror, men han bryr sig inte om att hissa falsk flagg och krypa under stol med vad han tänker. Han kan inte tuga, när han tycker att här går orätt till, och alltid blir det nå'n, som springer med skvaller till Ulven. Och Ulven ä' stark — och det ligger i hans vargnatur att hata styrka hos andra, och styrka kommer han att finna hos Johnson — där finns ingen underdånighet och inget 'ja sir, jag tackar ödmjukast, sir', för ovett och slag. Å — det kommer, det kommer! Och Gud vet, varifrån jag ska få en annan roddare! Tror ni att den stollen nå'n-sin säger annat än: 'Mitt namn är Johnson, sir!' när gubben kallar honom Yonson? Och första gången stava' han upp sitt namn, bokstav efter bokstav. Ni skulle bara ha sett Ulven! Jag trodde han skulle flyga på honom med ens. Det gjorde han inte, men det kommer — han ska nog knusa den dumskallen, om jag känner rätt till seder och skick till sjöss.»

Thomas Mugridge blir alltmer outhärdlig. Jag är tvungen att kalla honom mister och sir, så snart vi byta ett enda ord. Ett av skälen därtill är att Ulv Larsen tycks ha en viss förkärlek för honom. Jag antar, att man aldrig förr hade hört talas om, att kaptenen på ett fartyg fraterniserar med kocken, men det gör i alla fall Ulv Larsen. Två eller tre gånger har han redan stuckit huvudet inom kabyssdörren och pratat helt godlynt med Mugridge, och en gång —

just i eftermiddag — stod han vid förkanten av halv-
däcket och pratade med honom en dryg kvarts tim-
me. Efter samtalets slut kom Mugridge tillbaka till
köket med flottig, strålande uppsyn, och medan han
skötte sitt arbete, gnolade han sjömanssånger i nerv-
retande falsk falsett.

»Jag kommer alltid i gunst hos mina förmän», med-
delade han mig i förtrolig ton. »För jag vet sättet att
göra mig omtyckt, ser ni. Till exempel min förra skep-
pare — han fråga', om jag inte hade något emot att
slinka in i kajutan till honom för att prata bort en
stund och dricka ett glas i all vänskaplighet. 'Mug-
ridge', sa' han till mej, 'Mugridge', sa' han, 'ni ha'
förfelat er kallelse.' 'Nå, men va' skulle *det* vara då?'
sa' jag. 'Ni skulle ha vari' född till gentleman och al-
drig behövt arbeta för ert uppehälle', sa' han. Jag
vill dö på fläcken här, Hump, om han inte sa' precis
på det viset, och där satt jag i hans egen kajuta, helt
trevligt och bekvämt, och rökte hans cigarrer och
drack hans rom.»

Hans pladder var nära att driva mig till vanvett.
Aldrig har jag hört en röst, som jag hatat så som hans.
Hans oljiga, inställsamma ton och hans oerhörda in-
bilskhet raspade mina nerver tills jag emellanåt dar-
rade i hela min kropp. Han var avgjort den mest
vidriga och motbjudande människa jag någonsin har
sett. Hans matlagning utmärkte sig för en snuskig-
het, som ej kan beskrivas, och då han ju lagade till
allt som åts ombord, måste jag med stor omsorg välja
ut mina bitar, för att få det minst snuskiga av vad
han rörde ihop.

Mina händer vållade mig ett stor bryderi, så ovana

som de voro vid arbete. Naglarna svartnade och huden hade redan blivit impregnerad med smuts, som icke ens gick att få bort med skurborste. Så fick jag blåsor på händerna i långa banor, och på ena underarmen hade jag ett stort brännsår, som jag hade fått därigenom att jag en gång då fartyget gjorde en häftig rullning förlorade balansen och slog emot den heta järnspiseln. Och mitt knä var fortfarande ondt. Svullnaden hade icke lagt sig och knäskålen stack upp som förut. Att linka omkring med det från morgon till kväll lände icke till någon förbättring. Vad jag behövde var stillhet och vila, om det någonsin skulle bli braigen.

Vila! Aldrig förr hade jag vetat den rätta betydelsen av detta ord. Jag hade vilat hela mitt liv utan att veta det. Men om jag nu kunde få sitta stilla en halvtimme och göra ingenting, icke ens tänka, så skulle jag anse detta som det behagligaste i världen. Å andra sidan vidgas ju min kännedom om livet. Jag skall härefter vara i stånd att uppskatta arbetarklassens liv till vad det är värdt. Jag kunde icke drömma om att arbetet var någonting så förskräckligt. Från klockan halv sex på morgnarna till tio på aftnarna är jag slav åt min omgivning och har icke ett enda ögonblick för mig själv utom dem, som jag möjligen kan stjäla mig till mot slutet av andra eftermiddagsvakten. Om jag blott en enda minut står och ser på hur vågorna glittra i solskenet, eller hur någon av matroserna klättrar upp till gaffeltoppseglen eller ger sig av utåt bogsprötet, kan jag vara säker på om att få höra den förfärliga rösten ropa: »Kom genast hit han, Hump! Inte stå och dröna! Jag har allt ögonen på honom!»

Det tycks råda dåligt humör på mellandäck, och det går ett rykte man och man emellan, att Smoke och Henderson ha varit i strid. Henderson ser ut att vara den hyggligaste av jägarna, lugn och stilla och svår att reta. Men retad måste han i alla fall ha blivit, ty Smokes ena öga var blått och svullet och han hade en särskilt elak uppsyn, då han kom in i kajutan för att äta kvällsvard.

Det hade händt någonting otäckt nyss förut, någonting som var betecknande för dessa mäns hjärtlöshet och brutalitet. Det finns en grön ungdom bland besättningen, en klumpig landtpojke vid namn Harrison, som antagligen av lust efter äventyr låtit locka sig ut på denna sin första resa. Under de skiftande vindkasterna hade fartyget stagvändt ganska ofta, och vid dessa tillfällen gå seglen över från ena sidan till den andra, varvid en man skickas upp för att flytta över det främre gaffeltoppseglet. Medan Harrison var däruppe, råkade skotet på något sätt bli inklämt i blocket, varigenom det löper vid gaffelnocken. Efter vad jag kunde förstå, fanns det två utvägar att få saken klarad — för det första genom att fira ned focken, vilket var jämförelsevis lätt och ofarligt, för det andra genom att klättra ut till ändan av själva gaffeln, vilket skulle vara ett ytterst farligt företag.

Johanson skrek till Harrison, att han skulle klättra dit ut. Alla kunde se att ynglingen var rädd. Och det kunde han gärna vara, ty det var ingen småsak att anförtro sig åt dessa smäckra och knyckande ändar åttio fot över däck. Hade vinden varit jämn, så skulle det icke ha varit så svårt, men *Ghost* slingrade hårdt i den höga dyningen, och vid varje ny rullning smällde

och slogo seglen och fallen slaknade och spändes ömsevis. En man skulle med samma lätthet slungats ned härifrån som en fluga från en pisksnärt.

Harrison hörde befallningen och förstod vad som fordrades av honom, men han tvekade. Det var förmodligen första gången i sitt liv han var så högt till väders. Johanson tycktes ha smittats av Ulv Larsens despotism, han brast ut i en hel skur av förbannelser och skällsord.

»Det kan vara nog nu, Johanson», sade Ulv Larsen barskt. »Jag skall tala om för er, att det är jag som sköter svärjandet här på fartyget. Om jag behöver er hjälp i det fallet, så skall jag säga till!»

»Ja, sir», svarade styrmannen undergivet.

Under tiden hade Harrison begivit sig utåt pikfallet. Jag stod i kabyssdörren och såg på, och jag kunde se, att han skälvde i hela kroppen, som om han hade frosan.

Han flyttade sig mycket långsamt framåt, tum för tum. Som han nu avtecknade sig mot himlens klara blå, såg han ut som en ofantlig spindel krälände framåt i sitt nät.

Vägen från masten ut till nocken bar uppföre en smula, ty focken var högt pikad, men fallet, som löpte genom åtskilliga block på gaffeln och masten, gav honom hållpunkter för händer och fötter. Men det farliga låg däri, att vinden icke var tillräckligt stark eller stadig för att hålla seglen fyllda. Då Harrison kom halvvägs, slingrade *Ghost* hårdt över åt lovart och tillbaka igen i fördjupningen mellan två långa dynningar. Han upphörde att förflytta sig utåt och höll sig fast. Åttio fot nedanför kunde jag se, huru ångest-

fullt han spände sina muskler, där han fasthöll detta krampaktiga grepp för livet. Seglet tömdes på vind och gaffeln svängde midskepps. Fallet slaknade, och fastän alltsammans skedde mycket raskt, kunde jag se dem svikta under hans kroppstyngd. Så svängde gaffeln helt plötsligt åt sidan, det stora seglet gav ett slag med dånet av ett kanonskott, och de tre raderna revsejsing smattrade mot segelduken som en musköt-salva. Harrison höll sig fast och följde med på den svindlande färden genom luften. Men färden tog ett plötsligt slut. Fallet spändes med blixtnlik snabbhet. Det var detsamma som pisksnärtens slag för flugan. Det krampaktiga greppet lossnade. Han hade släppt med sin ena hand. Den andra höll sig förtvivlat kvar för ett ögonblick, men gjorde sedan på samma sätt. Kroppen slängde utåt och nedåt, men han lyckades på något sätt hålla sig fast med benen och hängde kvar med huvudet nedåt. Genom ett raskt bemödande lyckades han åter få tag i fallet med sina händer, men det dröjde en lång stund innan han hade återtagit sin förra ställning. Och där hängde han nu — en ömkansvärd syn!

»Jag kan slå vad, att han inte har någon vidare aptit på kvällsvard», hörde jag Ulv Larsens röst säga. Det trängde till mina öron från andra sidan om kabyssen. »Akta er för att stå midt under honom, Johanson! Pass på — där kommer det.»

Harrison var verkligen mycket sjuk — som då människor ä' sjösjuka — och en lång stund höll han fast vid sitt vingliga stöd utan det minsta försök att röra sig. Johanson fortfor likväl att oupphörligt brutalt uppmåna honom till att fullgöra sitt arbete.

»Det är en riktig skam», hörde jag Johnson mumla på pinsamt långsam och korrekt engelska. Han stod invid riggen, på några fots avstånd från mig. »Pojken är ganska villig. Han skall nog lära att sköta sig, om han får tillfälle till det. Men detta är . . .» han teg en stund, men det var »mord» han ville tillägga.

»Vill ni vara tyst!» viskade Louis till honom. »Tänk för Guds skull på er mor — och håll käften.»

Men Johnson stod och tittade uppåt och fortfor att mumla.

»Hör på, kapten», sade jägaren Standish till Ulv Larsen, »det ä' min roddare det där, och jag vill inte bli av med honom.»

»Mycket riktigt, Standish», blev svaret. »Han är er roddare, när ni får honom i båten, men han är min man, när jag har honom ombord, och då gör jag vad tusan jag vill med honom.»

»Men det ä' väl inget skäl för att . . .» begynte Standish ivrigt.

»Det är nog ordat om den saken nu», förklarade Ulv Larsen. »Jag har sagt er allt som behövs, och därmed punkt. Karlen hör mig till, och jag kan koka soppa på honom och äta upp den också, om jag behagar.»

Det kom en onskfull glimt i jägarens ögon, men han vände sig hastigt om och gick in i kappen till mellandäck. Där stannade han och tittade uppåt. Alle man hade samlats på däck och allas blickar voro riktade upp till den plats, där ett människoliv brottades med döden. Den stora hjärtlösheten hos dessa män, som genom en industriell organisation hade fått makt över andra människors liv, var förfärande.

Jag, som förut hade levat utanför världsvimlets kretslopp, hade aldrig kunnat drömma om att arbete utfördes på sådant sätt. Ett människoliv hade alltid förefallit mig som någonting särskilt heligt: här räknades det däremot för ingenting, det var endast en faktor i kommersiell aritmetik. Jag måste emellertid tillägga, att själva besättningen härvidlag røjde mera mänskliga känslor, vilket bevisas genom Johnsons beteende. Men deras befäl däremot — jägarna och kaptenen — voro likgiltiga ända till hjärtlöshet. Att Standish protesterade kom sig uteslutande därav, att han icke ville förlora sin roddare. Hade Harrison varit någon annan jägares roddare, så skulle han, liksom denne, snarare haft roligt åt uppträdet.

Men jag återvänder till Harrison. Johanson måste skymfa och kommendera den stackars gossen i fulla tio minuter, innan han åter fick honom i gång. Efter en stund kom han ut på nocken, där han satte sig gränsle över själva gaffeln och hade bättre utsikt att kunna hålla sig fast. Han gjorde skotet klart och skulle så vända om längs fallet till masten. Vägen sluttade nu en smula. Men nu var det slut med hans mod. Huru osäker hans nuvarande ställning var, tycktes han likväl vara ovillig att utbyta den mot det ännu osäkrare tillbakaskridandet utmed fallen.

Han kastade en blick utåt den väg han måste passera, och sedan såg han ned på däck. Hans ögon voro vidöppna och stirrande, och han darrade häftigt. Aldrig har jag sett ett människoansikte till den grad präglad av fruktan. Johanson skrek förgäves till honom, att han skulle komma ned. Varje ögonblick kunde han befara att slungas ned från gaffeln, men skräm-

seln gjorde honom hjälplös. Ulv Larsen gick av och an under samtal med Smoke, och han tog icke den ringaste notis om Harrison, men en gång ropade han med skarp röst till mannen vid ratten:

»Ni faller ju ur kursen, drummel! Sköt rodret ordentligt, om ni vill slippa ledsamheter.»

»Ja, ja, sir», svarade karlen och drejade ratten ett par spakar.

Han hade gjort sig skyldig till att styra *Ghost* flera streck ur kursen, för att den smula vind, som fanns, skulle kunna fylla focken och hålla den stadig. Han hade försökt hjälpa den olycklige Harrison med risk att ådraga sig Ulv Larsens vrede.

Tiden gick och den själsspänning, vari jag befann mig, var förfärlig. Thomas Mugridge ansåg däremot hela uppträdet för en skrattretande affär — han stack oupphörligt ut huvudet genom kabyssdörren och gjorde sina skämtsamma anmärkningar. Vad jag hatade honom! Mitt hat till honom växte och växte under denna förfärliga stund, tills det antog cyklopiska dimensioner. För första gången i mitt liv kände jag begär att döda — jag »såg rödt» för ögonen, som någon av våra måleriska författare uttrycker sig. Livet i allmänhet kunde ännu vara ett heligt ting, men speciellt i avseende på Thomas Mugridge hade det i mina ögon blivit högst profant. Då jag blev medveten om, att jag »såg rödt», blev jag rädd, och genom mitt sinne flög den tanken, att kanske också jag hade blivit smittad av den brutalitet, som kännetecknade min omgivning — jag, som till och med i fråga om de skändligaste brott alltid hade bestridit det rättvisa och berättigade i dödsstraffet!

En dryg halvtimme förgick, och nu såg jag Johnson och Louis inbegripna i något slags kiv. Det slutade med att Johnson slängde undan den andres arm, som ville hålla honom tillbaka, och störtade framåt. Han rusade tvärs över däckets, tog ett hopp upp i fockriggen och begynte klättra upp. Men Ulv Larsens skarpa blick upptäckte honom.

»Hallå, där — vad har ni för er?» skrek han.

Johnson stannade i vantet. Han såg sin kapten rakt i ögonen och svarade långsamt:

»Jag tänker gå upp och hjälpa den där pojken att komma ned.»

»Ni går genast ner ur riggen och det med fart ändå — hör ni? Ned med er!»

Johnson tvekade, men vanan vid långa års lydnad mot befälhavare tog ut sin rätt. Han släppte sig motvilligt ned på däck och gick för över.

Klockan halv sex gick jag ned för att duka i kajutan, men jag visste knappt vad jag gjorde, ty mina ögon och min hjärna sysslade oupphörligt med bilden av en likblek och darrande yngling, löjligt lik en lus, där han kravlande höll sig fast vid den svängande gaffeln. Då jag klockan sex skulle servera kvällsvarden och gick över däckets för att hämta maten från kabyssen, såg jag Harrison fortfarande i samma belägenhet. Samtalet under måltiden rörde sig om helt andra saker. Ingen tycktes ha något intresse för ynglingens i onödan blottställda liv. Men då jag litet senare gjorde en extra tur till kabyssen, hugnades jag av den glädjande synen, att Harrison mödosamt stappade från riggen till skanskappen. Han hade äntligen fått mod att gå ned.

Innan jag avslutar skildringen av denna tilldragelse, måste jag omtala en del av ett samtal, som jag hade med Ulv Larsen nere i kajutan, medan jag diskade efter kvällsmaten.

»Ni har sett så ynkelig ut i eftermiddag», började han.
»Hur kom det till?»

Jag kunde se, att han mycket väl visste vad det var, som hade gjort mig nästan lika sjuk som Harrison, och att han försökte få fram, vad jag tänkte, och jag svarade:

»Det var därför att Harrison blev så brutalt behandlad.»

Han skrattade till. »Kändes som sjösjuka, förmödar jag. Somliga ha benägenhet för den sjukan, andra inte.»

»Så är det inte härvidlag», invände jag.

»Jo, just så», förklarade han. »Jorden är lika full av brutalitet som havet av sjögång. Somliga bli sjuka av det ena, somliga av det andra. Det är hela orsaken.»

»Men ni, som endast har gäckeri för det mänskliga livet — tillerkänner ni det icke det ringaste värde?»

»Värde? Vilket värde?» Han såg på mig, och ehuru hans blick var fast och ögonen orörliga, tyckte jag mig se ett cyniskt leende i dem. »Vad slags värde? Huru mäter ni det? Och vem uppskattar det?»

»Det gör jag», svarade jag.

»Nå, vad är det då värdt i edra ögon? En annan människas liv, menar jag. Säg ut — vad är det värdt?»

Livets värde? Huru skulle jag kunna bestämma det så definitivt? Jag, som eljest ej hade svårt att finna ord, hade märkvärdigt svårt att uttrycka mig

inför Ulv Larsen. Jag har sedermera kommit till den slutsatsen, att detta delvis kunde tillskrivas mannens personlighet, men till största delen härrörde det från hans totalt motsatta åskådning. Med de materialister, jag förut hade råkat på, hade jag haft åtminstone någon gemensam utgångspunkt, men med honom hade jag ingenting gemensamt. Måhända var det också den elementära naturligheten hos honom, som gjorde mig häpen. Han kastade sig så direkt över ämnet, berövade frågan alla överflödiga detaljer, och det med så avgörande min, att jag kände mig liksom kämpande i djupt vatten utan något fotfäste. Livets värde? Hur skulle jag kunna besvara den frågan så här på rak arm? Livets helgd hade jag antagit som ett axiom. Att det hade ett inre värde var en självklar sanning, som jag aldrig hade betvivlat. Men när han nu utmanade denna sanning, var jag svarslös.

»Vi talade ju om det där i går», sade han. »Jag påstod, att livet var att likna vid en surdeg, ett jäsande ämne, som slukar liv för att leva. Jag vidhöll också att levandet inte är någonting annat än framgångsrik djuriskhet. Om tillgång och efterfrågan har någonting att betyda, så är liv det värdelösaste på jorden. Här finns endast så och så mycket vatten, så och så mycket jord, så och så mycket luft, men antalet liv, som vill komma till världen, är utan gräns. Naturen är en slösare. Tänk på fiskarna och deras millioner ägg. Och för övrigt — tänk bara på er och mig! Inom oss finns möjlighet till alstrande av millioner liv. Kunde vi blott finna tid och tillfälle att utnyttja varanda smula ofödt liv, som finns inom oss, skulle vi kunna alstra nationer och befolka kontinenter. Liv?

Bah? Det har intet värde. Av alla värdelösa ting är liv det värdelösaste. Överallt går det omkring och bettlar. Naturen strör det omkring överallt med slösande händer. Där det finns plats för ett enda, sår hon ut tusen, och därför äter det ena livet det andra tills de starkaste och grisaktigaste bli kvar.»

»Ni har läst Darwin», sade jag. »Men ni har missuppfattat honom, om ni drar den slutsatsen, att kampen för tillvaron berättigar er att fördärva liv i onödan.»

Han ryckte på axlarna. »Ni vet, att detta är er mening endast med avseende på människoliv, ty kött och fågel och fisk konsumerar ni lika mycket som jag eller någon annan. Och livet hos människan är ju på intet sätt olika djurens, fastän ni känner det så och tror er kunna resonera er till varför det skulle vara så. Varför skulle jag då vara sparsam i fråga om detta liv, som är så värdelöst? Det finns flera sjömän än det finns plats på fartyg åt dem, det finns flera arbetare, än det finns plats på verkstäder eller i maskinrum för dem. Ni, som bor på land, måste väl veta, att ni hysa edra fattiga i städernas slumkvarter och låta hunger och pestilentia härja bland dem, och ändå finns det alltid flera fattiga — döende av brist på en brödkant och en bit kött, som ju är fördärvat liv — än ni vet, vad ni skall ta er till med. Har ni någonsin varit i dockorna i London och sett folk slåss som vilda djur om ett tillfälle att få arbete?»

Han gick bortåt kappen, men där vände han på huvudet och sade: »Vet ni inte, att det enda värde livet har, är det som det sätter på sig självt? Och därvidlag blir det naturligtvis överskattat, emedan det nöd-

vändigt måste vara partiskt till förmån för sig självt. Tänk på min karl däruppe. Han höll sig fast som om han hade varit en dyrbarhet av större värde än diamanter och rubiner. Var han det för er? Nej. För mig? Visst inte. För sig själv? Ja. Men jag går inte med på hans värdesättning. Han överskattar sitt liv på ett bedrägligt sätt. Det finns ett överflöd av liv, som begära att få komma till världen. Om han hade fallit ned och hans hjärna hade runnit ut på däck som honung ur sina celler, skulle det inte ha varit någon förlust för världen. Han var utan värde för världen. Tillgången är för stor. Endast för honom själv var hans liv av värde, och beviset för hur imaginärt till och med detta värde var, är ju att han som död är omedveten om att han förlorat sitt liv. Han hade endast skattat sig själv högre än diamanter och rubiner. Men så är det förbi med diamanterna och rubinerna — de ligga förspillda på däck för att sköljas bort med en pyts havsvatten, och han vet inte ens, att diamanterna och rubinerna ä' förspillda. Han gör ingen förlust, ty på samma gång som han mister sitt liv, mister han också kunskapen om allt vad förlust heter. Begriper ni inte det? Och vad har ni att svara?»

»Att ni åtminstone är konsekvent», var allt vad jag kunde säga. Och jag fortfor att diska tallrikar och fat.

SJUNDE KAPITLET.

Efter tre dygns skiftande vindar ha vi äntligen träffat på de nordostliga passadvindarna. Efter en skön nattlig vila, trots mitt stackars knä, kom jag upp på däck och fann *Ghost* flygande framåt, för frisk förlig bris över skummande vatten med alla segel dragande utom klyvarna. Å, denna underbara passadvind! Hela dagen och hela natten seglade vi, och hela nästa dag och den därpå — dag efter dag, beständigt för god vind, som blåste jämn och frisk. Fartyget skötte sig självt. Nu behövdes intet halande och dragande i skot och ändar, intet skiftande av toppseglen, intet arbete alls för besättningen, utom att sköta rodret. Om kvällarna, då solen gick ned, släcktes något på skot och fall och på morgnarna, när nattdagen försvann, styvhalades de igen — det var alltsammans.

Tio knop, tolv knop, elva knop — så varierar vår hastighet. Och ständigt blåser den härliga vinden från nordost och driver oss framåt på vår kurs tvåhundra-femtio mil i dygnet. Den bedrövar och gläder mig på samma gång, denna snabbhet, varmed vi lämna San Francisco bakom oss och flyga framåt mot tropikerna. Med varje dag blir det märkbart varmare. Under den andra eftermiddagsvakten komma matroserna avklädda upp på däck och kasta hela pytsar

med vatten, tagna från utsidan, över varandra. Flygfiskar började visa sig, och under nätterna hör man vakten där uppe rusa över däckets för att fånga dem, som ha fallit ned ombord. På morgonen, sedan Thomas Mugridge har blivit vederbörligen mutad, sprider sig en angenäm lukt av stekt fisk från kabyssen, och kött av doraden, guldmakrillen, serveras över lag de dagar, då Johnson har fångat någon av dessa glittrande skönheter från sin plats på jagarbomsnocken.

Johnson tycks tillbringa alla sina lediga stunder därute eller uppe i salningen, betraktande huru *Ghost* klyver vattnet under seglens tryck. Det lyser en lidelsefull dyrkan i hans ögon och han går omkring i ett slags extatiskt tillstånd, med hänförelse betraktande de svällande seglen, det skummande kölvattnet och fartygets gungande färd över de klara vågorna, som bölja framåt med oss i ståtlig procession.

Både dagar och nätter äro »mättade av under och vild hänförelse», och ehuru jag har föga tid ledig från mitt ledsamma arbete, stjal jag mig till ett och annat ögonblick för att se och se på denna oändliga härlighet, som jag aldrig kunde drömma om att vår värld ägde. Över oss en högblå himmel utan minsta fläck — blå som havet självt, vilket vid främre delen av kölen glänser likt azurfärgat siden. Rundt kring horisonten ljusa, ulliga moln, som aldrig förändras eller röra sig, liknande en silverinfattning kring det fläckfria turkosblåa valvet.

Aldrig kan jag förgäta en natt, då jag i stället för att sova låg längst framme på backen och såg på det sagolika yrande skummet, som kastades åt sidorna av *Ghosts* köl. Det lät alldeles som då en bäck brusar fram över mossiga stenar i någon lugn däl, och

denna sorlande sång lockade mig långt, långt bort från mig själv, så att jag icke längre var skeppspassoppen Hump och ej heller Humphrey van Weyden, som hade drömt bort trettiofem år bland böcker. Men jag väcktes ur mina drömmier av en röst bakom mig — jag kunde ej misstaga mig på att det var Ulv Larsens — som med osviklig manlig säkerhet och en viss mjukhet, som bevisade att han uppfattade skaldens ord, citerade:

»O the blazing tropic night, when the wake's a welt of light
That holds the hot sky tame,
And the steady forefoot snores through the planet — powdered floors
Where the scared whale flukes in flame . . .»

»Nå, vad tycker ni om det, Hump?» frågade han efter vederbörlig paus.

Jag såg på honom. Hans ansikte skimrade liksom havet, och hans ögon blixtrade i stjärnljuset.

»Jag tycker, att det är minst sagt märkvärdigt, att ni kan visa någon entusiasm», svarade jag kallt.

»Ser ni — detta är att leva, detta är liv!» utbrast han.

»Bah! Livet är ju utan allt värde», svarade jag med hans egna ord.

Han skrattade, och detta var första gången jag hörde honom ge luft åt verklig munterhet.

»Att jag inte kan lära er begripa — att jag inte kan driva in i er hjärna vad livet är! Naturligtvis är det värdelöst, utom för sig självt. Och jag kan säga er, att mitt liv i nuvarande stund är mycket värdefullt — för mig själv. Det är alldeles ovärderligt, vilket ni måste medge är en förskräcklig överskattning, men

jag kan ingenting göra därvidlag, därför att det är livet inom mig, som har gjort denna värdesättning.»

Han tycktes nu söka efter ord för att uttrycka sina tankar, och slutligen fortsatte han:

»Jag känner mig så säreget upplyft — det är som om all förfluten tid ekade genom mig, som om all makt vore min. Jag ser sanningen, jag kan skilja det absolut goda från ondt, rätt från orätt. Mina ögon äro skarpa och fjärrsynta. Jag skulle nästan kunna tro på Gud! Men» — hans stämma fick ett annat uttryck och det ljusa skimret försvann från hans ansikte — »vad är nu det tillstånd, vari jag befinner mig? Denna glädje över att leva? Denna hänförelse över livet? Denna 'inspiration', som jag väl kan benämna det? Jo, det är någonting, som kommer då det inte är något fel med matsmältningen, då magen är i ordning, aptiten god och allt går oss väl. Det är någonting som mutar och besticker, det är blodets champagne, det är jäsämnets uppbrusning — och det kommer somliga att tänka storslagna tankar och andra att se Gud, eller att skapa honom, om de ej kunde se honom. Detta är alltsammans — livets berusning, jästens pösande och svällande, ett bubblande av livet, som är vanvetligt av fröjd över medvetandet att vara till. Bah! I morgon får jag böta för mitt rus, som den druckne måste göra. Och jag skall veta, att jag måste dö — antagligen på havet — att jag skall upphöra att kräla omkring själv för att kastas omkring med den övriga förruttnelsen i havet — att jag skall tjäna till föda, bli en åtel — att styrkan och rörelseförmågan hos mina muskler skall upphöra, för att ge styrka och rörelseförmåga åt fiskarnas fenor, fjäll och tarmar. Bah! Och

återigen bah! Champagnen har redan slagit av sig. Gnistrandet och bubblandet är slut och drycken är smaklös och fadd.»

Han lämnade mig lika plötsligt som han hade kommit, tog ett språng ned på däck lika tungt och smidigt som en tigers. *Ghost* plöjde vidare på sin stråt. Jag tyckte, att bruset från bogvattnet var mycket likt en snarkning, och medan jag lyssnade till detta ljud, utplånades så småningom effekten av Ulv Larsens plötsliga övergång från sublim exaltation till förtvivlan. Så hörde jag midskepps ifrån en av matroserna, en djupvattenssjöman, med en vacker tenor uppstämma en sång till passadvindens pris.

ÅTTONDE KAPITLET.

Ibland tror jag att Ulv Larsen är tokig, eller åtminstone halvgalen, med alla sina underliga nycker och infall. I andra stunder anser jag honom för en stor man, ett geni, som har kommit på orätta vägar. Och slutligen är jag övertygad om att han är en fullkomlig typ för den primitiva människan, född till världen tusen år eller generationer för sent — en anakronism i detta århundrade för kulminerande civilisation. Han är helt visst en individualist av den mest prononcerade typ. Och icke det allenast, han står också mycket ensam. Det finns ingen själsförvantskap mellan honom och de övriga männen ombord. Hans oerhörda mannakraft och själsstyrka ger honom en särställning. De äro ingenting annat än barn i jämförelse med honom, till och med jägarna, och som barn behandlar han dem också, sänker sig med ansträngning till deras nivå och leker med dem som man brukar leka med valpar. Eller också sonderar, han dem med samma grymhet som en vivisektionist, trevar omkring i deras inre och undersöker deras själar, som om han ville se av vilket stoff de äro gjorda.

Jag har tjugotals gånger sett honom vid bordet förolämpa än den ena och än den andra av jägarna med kalla och forskande ögon och en viss, intresserad min,

observerande deras handlingar, deras svar och små utbrott av harm med en nyfikenhet, som föreföll nästan skrattretande för den som stod utanför saken och uppfattade alltsammans. Vad hans egna vredesutbrott beträffar, är jag övertygad om att de icke äro äkta, att de emellanåt icke äro någonting annat än experiment, men att de huvudsakligast ha blivit en vana, tillhörande den pose eller attityd han har ansett lämpligt att intaga gentemot sina medmänniskor. Jag vet — möjligen med undantag för uppträdet vid styrmannens död — att jag aldrig har sett honom verkligt ond. Och jag skulle icke heller vilja se honom i genuint raseri, då all hans kraft vore i verksamhet.

I fråga om hans nycker och infall skall jag berätta, vad som hände Thomas Mugridge nere i kajutan, varigenom jag på samma gång kompletterar en tilldragelse, som jag redan förut har omnämnt. En dag, då middagen var över och jag hade dukat av efter den, kom Ulv Larsen utför trappan åtföljd av Thomas Mugridge. Kocken hade visserligen en liten skrubb med ingång från kajutan att sova i, men i själva kajutan hade han aldrig vågat dröja eller ens visa sig, utan brukade rusa igenom den ett par gånger om dagen som ett förskrämt spöke.

»Jaså, ni kan spela 'nap', Cooky», sade Ulv Larsen med belåten ton. »Jag borde ha förstått det, eftersom ni är engelsman. Jag har själv lärt det spelet på engelska fartyg.»

Thomas Mugridge var alldeles ifrån sig av idiotisk högfärd över att på detta sätt få fraternisera med sin kapten. De miner, han gjorde, och hans mödosamma ansträngningar att antaga de obesvärade manér,

som borde tillkomma en man, den där var född att intaga en värdig ställning i livet, skulle ha varit kväljande, om de icke hade varit så löjliga. Min närvaro ignorerade han fullständigt, och jag tror nästan, att han var ur stånd att kunna se mig. Hans ljusa, matta ögon rullade rundt, men vilka ljuvliga syner de sågo, det var mig förborgat.

»Gå efter korten, Hump», befalldes Ulv Larsen, då de satte sig vid bordet. »Och tag sedan hit cigarrer och whiskyn, som står i min hytt.»

Jag kom tillbaka med dessa saker lagom för att få höra kocken ge åtskilliga vinkar om att det egentligen var någonting mystiskt med honom — att han visst var en gentlemans son, som hade kommit vilse i livet, eller någonting i den vägen. För resten var han också penningkarl, hade betalt för att han höll sig borta från England. »Riktigt bra betalt, sir», förklarade han, »så bra betalt, att jag aldrig behöver vara utan pengar.»

Jag hade tagit fram vanliga glas, men Ulv Larsen rynkade ögonbrynen, skakade på huvudet och gav mig ett tecken att byta ut glaset mot tumlare. Dessa ifyllde han till två tredjedelar med whisky — »en gentlemans dryck», förklarade Thomas Mugridge. Och så klingade de med sina bägare och beredde sig att spela »nap», tände sina cigarrer och började blanda och ge.

De spelade om pengar. Betarna växte. De drucko whisky, tömde buteljen, och jag fick gå efter mer. Jag vet icke, huruvida Ulv Larsen fuskade eller ej — någonting som han mycket väl kunde vara i stånd att göra — men han vann oupphörligt. Kocken måste gång på gång gå in till sig efter pengar. För varje

gång blevo hans steg mera vacklande, men han tog aldrig med sig mer än några dollar i sänder. Han blev gråtmild och familjär, kunde knappt urskilja korten eller sitta upprätt. Då han nu återigen skulle göra en tur in i sin skrub, hakade han sig fast med sitt ena smutsiga pekfinger i Ulv Larsens knapphål och sludrade om och omigen: »Jag har pengar, ska' jag säga er. Jag har fått pengar — för jag ä' en gentlemans son.»

Ulv Larsen var fullkomligt oberörd av sitt drickande, ehuru han tömde glas på glas och snarare hällde sina fullare än den andres. Det märktes ingen förändring hos honom. Han tycktes icke ens vara road av kockens narraktigheter.

Till sist hade Mugridge med en högtidlig försäkran att han »skulle veta att tappa som en gentleman», satt ut sina sista slantar och förlorat dem. Varefter han gömde ansiktet i händerna och grät. Ulv Larsen betraktade honom nyfiket, som om han ville sondera hans själ, företaga en vivisektion, men så ändrade han tydligen åsikt, visste antagligen genom föregående experiment, att där icke fanns någonting att upptäcka.

»Hump», sade han till mig med utsökt hövlighet, »var så god och ge mr Mugridge er arm och ledsaga honom upp på däck. Han mår inte riktigt bra. — Och säg till Johnson, att han sköljer över honom med några pytsar vatten», tillade han med sänkt röst, så att endast jag kunde höra det.

Jag lämnade mr Mugridge på däck, där han tagits om hand av ett par flinande matrosar, som blivit tillkallade för detta ändamål. Mr Mugridge sludrade sömnigt, att han var en gentlemans son. Men då

jag gick utför trappan för att ställa bordet i ordning, hörde jag honom skrika under översköljningen numro ett.

Ulv Larsen höll på att räkna över sin vinst.

»Precis hundraåttiofem dollar», sade han högt. »Alldeles som jag trodde. Den ynkryggen kom ombord utan en cent.»

»Och det ni har vunnit av honom är mitt, sir», sade jag djärvt.

Han bestod mig med ett gycklande leende. »Jag har läst en smula grammatik i mina dagar, Hump, och ni begagnar inte rätt tidsform. 'Var mitt', skulle ni ha sagt, inte 'är mitt'.»

»Den frågan har ingenting med grammatiken att göra, utan med etiken», svarade jag.

Det dröjde kanske en minut innan han sade någonting.

»Vet ni, Hump», sade han så långsamt och allvarligt, att det nästan föreföll sorgset, »detta är första gången jag hör ordet 'etik' från någon människas läppar. Och ni och jag ä' de enda ombord på detta fartyg, som veta vad det betyder. — En gång i mitt liv», fortsatte han efter en ny paus, »drömde jag om, att jag skulle komma att tala med män, som begagna ett dylikt språk — att jag skulle höja mig från den plats i livet, där jag blivit ställd, och kunna samtala och sällskapa med dem, som just talade om sådana saker som etik. Och detta är faktiskt första gången jag har hört det ordet uttalas. Vilket emellertid icke var på sin plats, ty ni har orätt. Frågan bestämmes varken av grammatik eller etik, utan av ett faktum.»

»Jag förstår», sade jag. »Och detta faktum är att ni har pengarna.»

Hans ansikte ljusnade. Min uppfattningsförmåga tycktes roa honom.

»Men detta är att undvika den verkliga frågan», fortsatte jag, »och den gäller vad som är rätt.»

»Aha!» sade han med en ful grimas, »jag kan förstå, att ni ännu tror på sådana saker som rätt och orätt.»

»Och det gör inte ni? Inte alls?» frågade jag.

»Inte det allra ringaste. Makt är detsamma som rätt, det är alltsammans. Svagheten har orätt. Vilket är ett mycket torftigt sätt att säga, att det är godt för en själv att vara stark och ondt för en själv att vara svag — eller med andra ord, att det är nöjsamt att vara stark, emedan det är fördelaktigt, och pinsamt att vara svag, därför att det medför obehag. Att äga pengar är nöjsamt. Det är godt att äga sådana. Då jag nu är i stånd att ha dem, skulle jag förorätta mig själv och livet inom mig, om jag gav dem till er och förspillde nöjet att äga dem.»

»Men ni förorättar mig genom att behålla dem», invände jag.

»Visst inte. Den ene kan inte förorätta den andre. Man kan endast förorätta sig själv. Och jag inser, att jag alltid gör det, när jag tar hänsyn till andras intressen. Förstår ni inte det? Huru kunna två partiklar av det jäsande ämnet förorätta varande genom att sträva att förgöra varandra. Det är deras medfödda arvedel att sträva efter att äta och icke ätas. Avvika de därifrån begå de en synd.»

»Ni tror således inte på altruism?» frågade jag.

Ordet tycktes han ha hört förut, men han fick en

tankfull och grubblande min. »Låt mig se — det betyder någonting om samverkan eller hur?»

»Det har på visst sätt kommit att bli ett slags samband mellan dessa begrepp», svarade jag. Numera blev jag ingalunda överraskad av dylika luckor i hans ordbok, vilken, i likhet med hans övriga kunskaper, var självförvärvad och tillhörde en man, som hade läst på egen hand och uppfostrat sig själv utan någon ledning vid sina studier, och som hade tänkt mycket och talat föga eller ingenting alls. »En altruistisk handling är en sådan som man begår för andras välfärd. Den är osjälvisk, och således motsatsen till en handling, som man begår för sin egen skull, vilken är självisk.»

Han nickade. »Ja visst — nu kommer jag ihåg det. Jag har läst det hos Spencer.»

»Spencer!» utbrast jag. »Har ni läst honom?»

»Inte mycket», förklarade han. »Jag förstod en hel del av *First Principles*, men med hans *Biology* kom jag ingen vart och *Psychology* gjorde mig yr i huvudet under många dagar. Ärligt sagt, kunde jag inte förstå, vart han ville hän. Jag antog då, att det berodde på defekter i min uppfattningsförmåga, men sedan har jag kommit till den slutsatsen, att det kom sig av brist på underbyggnad. Jag hade icke tillräckliga grunder. Endast Spencer och jag själv vet, huru jag arbetade med honom. Litet lärde jag emellertid av hans *Data of Ethics*. Det var där jag träffade på ordet 'altruism', och nu kommer jag ihåg, hur det användes.»

Jag undrade i mitt stilla sinne, vad Ulv Larsen kunde ha lärt av en sådan bok. Jag kom ihåg tillräckligt av Spencer för att veta, att altruismen var oskiljak-

tig från hans ideal av det mest upphöjda handlingssätt. Ulv Larsen måste ha sållat den store filosofens läror och förkastat eller utvalt dem efter eget behov och behag.

»Vad lärde ni mera av honom?» frågade jag.

Hans panna rynkades lätt under ansträngningen att i lämpliga fraser uttrycka tankar, som han aldrig förr hade klädt i ord. Jag kände mig helt upplivad. Jag sonderade nu hans själsstoff, så som han brukade sondera andras. Jag rannsokade obruten mark. En sär egen — en förfärande säregen region låg framför mig.

»Jag skall säga er det i så få ord som möjligt», begynte han. »Spencer lär en ungefär så här. Först och främst måste människan verka för sitt eget väl — att göra det är att vara moralisk och god. Därefter måste man verka för sina barns väl. Och för det tredje för hela släktets.»

»Och det mest upphöjda, vackra och rätta är sådana handlingar, som på samma gång fordra vår egen, våra barns och vårt släktes väl», tillade jag.

»Det fäste jag mig inte särskilt vid», förklarade han. »Kunde inte inse nödvändigheten av den läran, inte heller att den var förnuftig. Så att jag strök både släktet och barnen. Dem vill jag inte offra någonting för. *Det* är ju bara sentimental smörja, det måste ni väl inse, åtminstone för den, som inte tror på evigt liv. Hade jag utsikt till odödlighet, skulle altruismen vara en förmånlig affärsspekulation. Jag kunde ju då höja min själ till vilken grad som helst. Men med ingenting evigt framför mig annat än döden, och för en kort tid begåvad med detta jästliknande krälände

och krypande, som kallas liv, skulle det vara omoraliskt för mig att begå varje handling, som innebure en uppoffring. Varenda uppoffring som kommer mig att förlora ett enda tillfälle att röra mig som förut, vore en dårskap — och icke allenast det, ty det vore också att förorätta mig själv, vilket vore en dålig handling. Jag får inte försumma en enda rörelse, om jag skall kunna göra det mesta möjliga av mitt jäsande tillstånd. Och icke heller skall den eviga stillheten, som väntar mig, bli lättare eller svårare på grund av de uppoffringar eller den själviskhet, jag har visat, medan jag var i jäsning och krälade och kröp.»

»Ni är således individualist, materialist och logiskt sett hedonist.»

»Stora ord», sade han småleende. »Men vad är hedonist?»

Han nickade medgivande, sedan jag hade givit honom definition på detta ord.

»Och ni är också en man, till vilken man aldrig skulle kunna sätta någon lit i den minsta sak, där det finns en möjlighet att ett själviskt intresse kan få rum», fortsatte jag.

»Nu börjar ni på att förstå mig rätt», sade han med klarnande uppsyn.

»Ni är en man totalt utan vad världen benämner moral?»

»Så är det.»

»Och en man, som man ständigt måste frukta . . .»

»Just så.»

»Alldeles som man fruktar för en orm, en tiger eller en haj.»

»Nu känner ni mig», förklarade han. »Och ni kän-

ner mig så, som jag är känd i allmänhet. Man kallar mig 'Ulven'.»

»Ni är ett slags monstrum», fortsatte jag djärvt, »en Caliban, som har grubblat över Setebos, och som på lediga stunder handlar som ni gör av idel nyck.»

Hans panna mörknade vid min allusion. Han förstod den icke, och jag fick genast veta, att han icke hade läst denna dikt.

»Jag håller just på att läsa Browning», sade han, »och han är ganska seg. Jag har inte kommit långt och vet knappt var jag är henima.»

Jag vill nu endast säga, att jag hämtade boken från hans hytt och läste »Caliban» högt. Ulv Larsen var förtjust. Detta primitiva sätt att resonera och att se på allt förstod han fullkomligt. Han avbröt mig oupphörligt med kommentarier och kritik. När jag slutade hade han gått igenom dikten både för andra och tredje gången. Vi fördjupade oss i en diskussion — filosofi, vetenskap i allmänhet, evolutionslära, religion. Hans uttalanden vittnade om en självlärd mans bristande noggrannhet, men också om ett primitivt sinnes säkerhet och omedelbarhet. Styrkan av hans resonemang låg just i dess enkelhet, och i hans materialism låg mycket mera kraft än i Charley Furuseths sinnrikt invecklade bevisföring i samma väg. Detta får nu icke förstås så, som om jag — den avgjorde och, som Furuseth brukade säga, temperamentale idealisten — skulle kunnat bli övertygad genom hans resonemang, men Ulv Larsen stormade alla mina hållpunkter med en kraft, som ingav respekt, om den också icke kunde ändra min övertygelse.

Tiden gick. Det var strax tid att äta kväll och

bordet var ännu icke dukat. Jag blev ängslig och orolig, och när så Thomas Mugridge kom och tittade ned i kappen med sjuk och ilsken uppsyn, beredde jag mig att gå och sköta mina sysslor. Men Ulv Larsen ropade till honom:

»Ni får raska på i kväll, Cooky. Jag vill tala med Hump och ni får reda er bäst ni kan utan honom.»

Och återigen hände någonting oerhört. Den kvällen satt jag till bords med kaptenen och jägarna, medan Thomas Mugridge passade upp på oss och diskade efteråt — en nyck, ett Caliban-infall av Ulv Larsen, vilket jag förutsåg skulle bereda mig obehag. Och under hela tiden talade och talade vi oupphörligt — till jägarnas tydliga misshag, därför att de ej förstodo det ringaste av vad vi sade.

NIONDE KAPITLET.

Tre dagars vila, tre dagars skön vila, var vad jag nu fick tillsammans med Ulv Larsen. Jag åt vid hans bord och gjorde ingenting annat än diskuterade en massa frågor rörande livet, litteraturen och universum, medan Thomas Mugridge pustade och rasade och gjorde mitt arbete såväl som sitt eget.

»Se upp för byväder, det är allt vad jag kan säga er», varnade mig Louis, under det att jag tillbragte en ledig stund på däck, medan Ulv Larsen var upptagen av att göra slut på några stridigheter bland jägarna.

»Man vet aldrig vad som kan hända», fortsatte Louis till svar på min begäran om närmare upplysningar. »Han ä' lika ombytlig som vind och våg. Man vet aldrig var man har honom. Just som ni tror er känna honom i grund och botten, så att ni kan gå så fint bredvid honom, snurrar han rundt och reser sig emoter och kommer störtande över er och river alla edra finvädersssegel i trasor.»

Jag blev således icke alltför överraskad, då det av Louis förutsagda byvädret träffade mig. Vi hade haft en het diskussion — om livet naturligtvis — och därunder blev jag så överdådigt djärv, att jag gjorde kraftiga angrepp mot Ulv Larsen och Ulv Larsens liv. Jag

företog i själva verket en vivisektion och undersökte hans själsstoff lika djärvt och grundligt, som han brukade undersöka andras. Det kan vara en svaghet hos mig, att jag har ett sårande sätt att tala, men jag kastade allt tvång och slog och sargade, tills Ulv Larsen sjöd och fräste av vrede. Hans mörkbruna, solbrända ansikte blev nästan svart, och hans ögon flammade. Där fanns icke en glimt av lugn eller förnuft — ingenting annat än ett vanvettigt raseri. Det var ulven inom honom, som jag nu fick se, en varg i vansinnig ilska.

Han störtade emot mig nästan med ett rytande och grep mig i armen. Jag hade stålsatt mig ända därhän, att jag trotsigt sträckte ut den framför mig, fastän jag darrade invärtes, men Ulv Larsens oerhörda styrka var för mycket för mig. Han hade gripit tag i överarmens muskel med sin ena hand, och då han klämde till, skrek jag högt av smärta. Benen veko sig under mig, jag kunde helt enkelt icke stå upprätt och uthärda plågan. Mina muskler vägrade att göra tjänst. Pinnan var för svår. Min armmuskel höll på att krossas till mos.

Han tycktes nu återfå besinningen, ty en ljusglimt lyste i hans ögon och han släppte sitt tag med ett kort skratt, som snarare liknade ett brummande. Jag föll till golvet och kände mig alldeles förbi. Han satte sig, tände en cigarr och vaktade på mig som katten på en råtta. Då jag vred och vände på mig, såg jag, att han betraktade mig med den nyfikenhet, jag så ofta hade sett hos honom — en min av häpnad och förundran, ett forskande och ständigt spörjande uttryck, som om han ville veta, vad det egentligen var fråga om.

Slutligen kravlade jag mig upp på fötter igen och gick uppför kajuttrappan. Det var slut med solskensdagarna, och det fanns ej annan råd än att vända om till kabyssen. Min vänstra arm var som förlamad och det dröjde flera dagar innan jag kunde begagna den — veckor förgingo innan den sista styvheten och smärtan försvann. Och ändå hade han ej gjort någonting annat än lagt sin hand på min arm och klämt till. Han hade varken vridit på den eller ruskat den. Bara gripit ett fast tag och tryckt allt hårdare. Vad han kunde ha gjort med mig, insåg jag ej fullkomligt förrän dagen därpå, då han tittade in i kabyssen och som tecken till förnyad vänskap frågade, hur det var med min arm.

»Det kunde ha gått värre», sade han småleende.

Jag höll på att råskala potatis. Han tog upp en sådan ur bunken. Den var stor, fast och oskalad. Han slöt sin hand omkring den och klämde till — och mellan hans fingrar trängde potatismassan fram som ett mos. Han slängde kvarlevorna tillbaka i bunken och gick sin väg — och jag hade fått en tydlig föreställning om, hur det kunde ha gått med mig, om ulven hade låtit all sin styrka gå ut över mig.

Men de tre dagarnas vila hade i alla händelser gjort mig godt, ty därigenom hade mitt knä fått den ro, det behövde. Det kändes nu mycket bättre, svullnaden hade minskats och knäskålen tycktes ha kommit i normalt läge. Men de tre dagarnas vila medförde också det obehag jag hade förutsett. Thomas Mugridge hade tydligen för avsikt att låta mig böta för dessa tre dagar. Han behandlade mig mycket illvilligt, svor ständigt över mig och belastade mig med sitt eget

arbete. Han vågade till och med höja sin knutna hand mot mig, men även jag höll nu på att bli lik ett vild-
djur, och jag fräste så ohyggligt midt i ansiktet på
honom, att detta skrämde honom till reträtt. Det är
ingen behaglig bild jag i minnet frammanar av mig
själv — Humphrey van Weyden — i den stinkande
kabysen, lutad över mitt arbete i ett hörn och med
ansiktet höjt mot den andre, som stod färdig att slå
mig, medan mina läppar lyftes som på en morrande
hund och mina ögon lyste av fruktan, hjälplöshet och
det mod, som kommer sig av denna fruktan och denna
hjelplöshet. Jag tycker inte om den bilden. Den på-
minner alltför starkt om en råtta i en fälla. Jag bryr
mig inte om att tänka på den — men den måste i alla
fall ha gjort god verkan, ty det hotande slaget föll
aldrig.

Thomas Mugridge drog sig undan baklänges, stir-
rande på mig med samma hotfulla och illvilliga uppsyn,
som jag själv visade. Ett par vilddjur var vad vi voro,
instängda i samma bur och visande tänderna åt var-
andra. Mugridge var feg, rädd att slå mig, därför att
jag inte hade jämrat mig å förhand; han uppfann nu
ett annat sätt att skrämma mig. Det fanns blott
en enda stor kökskniv, som egentligen dugde till nå-
gonting. Genom mångårigt begagnande och slipande
hade denna kniv fått sitt blad tunt och långt. Den
såg ovanligt farlig ut, och i början ryste jag varje
gång jag måste hantera den. Kocken lånade nu en
brynsten av Johanson och började vässa kniven.
Han gjorde det med stor ostentation och med betydel-
sefulla blickar på mig. Han drog den av och an hela
dagen igenom. Varenda ledig stund, han kunde få,

hade han kniven och brynstenen framme och slipade med största omsorg. Bladet blev vasst som på en rakkniv. Han prövade det mot tumme och naglar. Så rakade han bort hår från sin hand, betraktade sedan eggen med mikroskopiskt genomträngande blick och fann alltid — eller låtsade finna — någon liten ojämnhet någonstades. Varefter han åter tog till stenen och slipade och slipade och slipade, tills jag kunde ha brustit i gapskratt, så löjligt såg det ut.

Men det var allvarsamt också, ty jag fick veta, att han kunde vara i stånd att göra bruk av sin kniv — att det bakom all hans feghet fanns ett feghetens mod, likt mitt, vilket kunde driva honom till att just begå en handling, som hela hans natur reste sig emot och fruktade för att verkställa. »Cooky vässar sin kniv för Humps räkning», viskades det rundt om bland besättningen, och somliga började förebrå honom hans beteende. Men detta upptog han med mycket välbehag, nickade hemlighetsfullt och menande, och till slut kom f. d. skeppspojken George Leach med ett grovkornigt skämt om saken.

Nu förhöll det sig så, att Leach var en av dem, som hade blivit beordrade att ge Mugridge den omtalade duschen efter hans kortspel med kaptenen. Och Leach hade tydligen utfört sitt uppdrag med en grundlighet, som Mugridge icke hade glömt, ty det kom till en ordväxling mellan dem, och fula saker sades om mindre hederlig härkomst. Mugridge lyfte hotfullt kniven, som han slipade för min räkning. Leach skrattade och fortsatte med sina smädelser, och innan han eller jag visste vad som skedde, var hans högra arm genom ett plötsligt knivhugg uppskuren från

armbågen till handleden. Kocken drog sig baklänges med ett djävulskt uttryck i sitt ansikte och med kniven höjd till försvar. Men Leach tycktes ta saken helt lugnt, fastän hans blod flödade ned på däckets så ymnigt som vatten ur en källa.

»Ni ska' nog få igen det, Cooky», sade han, »och det med ränta. Men det har ingen brådska. Ni kommer nog att vara utan den där kniven, när jag betalar igen vad jag ä' skyldig.»

Med dessa ord vände han sig om och gick lugnt för över. Mugridge var likblek av förskräckelse för vad han hade gjort, och för vad han förr eller senare hade att vänta av den han hade skurit. Men hans beteende mot mig blev värre än någonsin. Oaktat den fruktan han kände för vedergällningen, som väntade honom, såg han att uppträdet hade varit ett slags läxa för mig, och han blev därigenom ännu mera dominerande och triumferande. Ett slags lusta, som var befryndad med vansinne, hade också vaknat inom honom vid åsynen av blodet, som han hade utgjutit. Han började se rödt åt vilket håll han än såg. Det psykologiska i detta förhållande är sorgligt oredigt, men jag kunde likväl läsa i hans sinne lika tydligt som i en bok.

Flera dagar gingo, *Ghost* ilade fortfarande framåt för passadvinden, och jag kunde gå ed på att jag i Mugridges ögon såg, att hans vansinne var i tilltagande. Jag tillstår, att jag var rädd, förskräckligt rädd. Han vässade och vässade och vässade dagen lång. Uttrycket i hans blick, då han prövade kniveggen och stirrade på mig, var absolut kannibaliskt. Jag var rädd att vända ryggen åt honom, och jag gick alltid

baklänges ut från kabyssen — till stor förlustelse för besättningen och jägarna, som brukade samlas i grupper för att se på. Själsspänningen blev mig för stark. Ibland trodde jag att mitt förstånd skulle duka under för den — vilket ju hade varit ganska lämpligt bland denna samling av vilddjur och dårar. Varje timme, varje minut av min tillvaro hotades av fara. Här var en människosjäl i nöd, men likväl hade ingen av min omgivning tillräcklig medkänsla för mig att komma mig till hjälp. Emellanåt tänkte jag på att ta min tillflykt till Ulv Larsen och anropa hans medlidande, men minnet av det djävulska gäckande uttrycket i hans ögon, som stirrade så frågande på livet och hånlog åt det, överväldigade mig och tvingade mig att avstå från denna tanke. I andra stunder funderade jag allvarligt på att begå självmord, och jag behövde hela styrkan av min hoppfulla filosofi för att avhålla mig från att hoppa överbord under nattens mörker.

Ulv Larsen försökte flera gånger att förleda mig till nya diskussioner, men jag gav korta svar och undvek honom. Slutligen befallde han mig att för en tid återtaga min plats vid bordet i kajutan under måltiderna och låta kocken göra mitt arbete. Då tog jag bladet från munnen och berättade honom, vad jag nödgades utstå av Thomas Mugridge till gengäld för de tre dagar, han hade favoriserat mig. Ulv Larsen betraktade mig med småleende ögon.

»Jaså, ni är rädd — eller vad?» frågade han hånfullt.

»Ja», svarade jag trotsigt och ärligt, »jag är rädd.»

»Så är det alltid med er och edra gelikar», sade han halvt förargad, »ni gå och sentimentaliserar om edra

odödliga själar och ä' rädda för att dö. Anblicken av en skarp kniv i en feg lymmels hand kommer er att glömma hela er ömt älskade dårskap, och ni klänga er med all makt fast vid livet. Men, min käre Hump — ni skall ju leva i evighet! Ni är en gud, och Gud kan inte dödas. Cooky kan inte göra er någon skada. Ni är ju säker om att uppstå igen. Vad har ni då att vara rädd för? Ni har ett evigt liv framför er. Ni är millionär i fråga om odödlighet — en millionär, vars förmögenhet ej kan gå förlorad, vars rikedom är mindre förgänglig än stjärnorna och lika varaktig som tid och rum. Det är omöjligt för er att minska ert kapital. Odödlighet är någonting, som varken har begynnelse eller slut. Det eviga varar i evighet, och om ni också dör här nu, lever ni ju annorstädes efteråt. Och det är ju så vackert det där, att man skakat av sig kroppen och den befriade anden svävar uppåt. Nej, Cooky kan inte göra er någon skada. Han kan endast ge er en knuff in på den väg, som ni måste trampa i evig tid. Och om ni inte har någon önskan att bli knuffad in på den just nu — varför ger ni inte Cooky en knuff i stället? Enligt edra åsikter måste ju också han vara en odödlig millionär. Ni kan omöjligt göra honom bankrutt. Hans papper måste alltid cirkulera al pari. Ni kan inte minska hans livslängd genom att döda honom, ty han är utan begynnelse och slut. Han är tvungen att leva någonstädes och på något sätt. Så ge honom då en knuff! Stick kniven i honom, så blir hans ande fri. Som det nu är, har den verkligen ett bra snuskigt fängelse, och ni skulle göra den en väntjänst genom att spränga dess dörr. Och vem vet — det kan vara

en riktigt vacker ande, som svävar upp i det blå från hans fula kadaver. Ge honom en knuff, så ska jag låta er få hans plats och han har fyrtiofem dollars i månaden.»

Det var tydligt och klart, att jag aldrig kunde räkna på någon hjälp eller något medlidande av Ulv Larsen. Vad som än skulle göras, måste jag utföra det själv, och med det mod, som min fruktan ingav mig, gjorde jag upp en plan att slå Thomas Mugridge med hans egna vapen. Jag lånade en brynsten av Johanson. Louis hade förut tigt och bedt mig om att skaffa honom litet kondenserad mjölk och socker. Förvaringsrummet, där sådana läckerheter hade sin plats, var beläget under kajutdurken. Jag begagnade mig av ett gynnsamt tillfälle och stal fem burkar mjölk, och på kvällen, när Louis hade vakten på däck, bytte jag mig till en dolk av honom, som såg lika farlig ut som Mugridges kökskniv. Dolken var rostig och trubbig, men jag drog slipstenen, medan Louis slipade egg på mitt vapen. Den natten sov jag bättre än vanligt.

Morgonen därpå, före frukosten, började Mugridge att vässa och vässa som vanligt. Jag gav honom en försiktig sidoblick, ty jag låg på knä och tog ut askan ur spiseln. Då jag kom tillbaka efter att ha kastat askan överbord, var han i samspråk med Harrison, vars hederliga trälansikte lyste av förtjusning och undran.

»Jaa», sade Mugridge just då jag kom, »och vad gjorde det mer än skaffa' mig två år i Reading? Men jag fråga' inte efter det ett dugg. Och den andre hade fått nog. Skulle ha sett honom! Precis en så'n här kniv. Jag stack den i honom så lätt, som om karlen

hade vari' av smör, och att höra honom skrika va' då mera värdt än att gå på teatern.» Han kastade en blick bortåt mig för att se, om jag hade fått trakteringen till bästa, och fortsatte sedan: »Jag mente ingenting med det jag sa', Tommy', sa' han så jämmerligt, 'nej, Gud hjälpe mig ja' det gjorde.' — Men nu ska' jag i alla fall ge dig så du känner det, sa' jag och höll mig tätt efter honom. Jag högg'en rakt mellan revbenen, jaha, och han jämra' och skrek hela tiden. En gång grep han tag om kniven och försökte hålla fast den. Men jag rök till och skar igenom fingrarna hans ända intill benen. Jo, det såg nå'nting ut, ska jag säga er.»

Den ruskiga historien avbröts genom ett rop från styrmannen, och Harrison gick akter över. Mugridge satte sig på den höga kabysströskeln och fortfor att vässa sin kniv. Jag ställde undan skyffeln och satte mig lugnt ned på kolboxen midt emot honom. Han stirrade ilsket på mig. Med samma lugna uppsyn som förut, fastän hjärtat bultade med vanvettig fart, tog jag fram dolken, som jag hade bytt mig till av Louis och började vässa den mot brynstenen. Jag hade föreställt mig allehanda slags utbrott från Mugridges sida, men till min stora överraskning tycktes han icke ens märka, vad jag hade för mig. Han fortfor att vässa sin kniv. Jag gjorde på samma sätt. Och under två hela timmar sutto vi på detta sätt ansikte mot ansikte och vässade och vässade och vässade, tills historien spreds överallt ombord, och hälften av besättningen trängdes utanför kabysdörren för att se på oss.

Det slösades frikostigt med uppmuntringar och råd,

och Jock Horner — den lugne och tystlåtna jägaren, som såg ut att ej vilja göra en råtta för när — rådde mig att låta revbenen vara och i stället sticka in kniven uppåt magen, och med detsamma vrida om den på spanskt manér. Leach höll sig i förgrunden med sin förbundna arm, och han tiggde och bad, att jag skulle lämna kvar en smula av kocken för hans räkning. Ulv Larsen stannade ett par gånger vid förkanten på halvdäcket och betraktade nyfiket det som i hans ögon måste ha varit ett krälände och krypande av det jäsande ämne han ansåg livet vara.

Och jag tillåter mig förklara, att i den stunden höll livet på att få samma ringa värde för mig. Det fanns ingenting vackert eller upphöjt i det — där sutto endast ett par fega, rörliga ting, som vässade stål mot sten, och grupper av andra rörliga ting, fega eller icke fega, som sågo på. Halva antalet av dem voro — där-om är jag övertygad — mycket ivriga att få se oss gjuta varandras blod. Det skulle ha varit en förströelse för dem. Och jag tror, att där icke fanns en enda, som skulle ha trädt emellan, om vi hade börjat en strid på liv och död.

Å andra sidan var ju hela detta uppträde både löjligt och barnsligt. Att vässa och vässa och vässa — att bara tänka sig Humphrey van Weyden sittande i en kabyss, vässande sin kniv och provande eggen mot sin tunne! Av alla situationer var denna kanske den ofattligaste. Jag vet, att de mina aldrig skulle ha trott den vara möjlig. Man hade icke utan skäl kallat mig »Sissy» van Weyden i alla mina dagar — och att denne »Sissy» van Weyden skulle vara i stånd att göra något sådant, var kanske mest förvä-

nande för Humphrey van Weyden själv, som icke visste, om han skulle triumfera eller blygas.

Men ingenting hände. Efter de två timmarnas förlopp lade Thomas Mugridge ifrån sig både kniv och brynsten och sträckte ut sin hand.

»Va' tjänar det till, att vi sitta och visa oss för den där ohyran på det här sättet?» frågade han. »Di tycker inte om oss, och di skulle bli tusan så glada, om di fick se oss skära halsen av varandra. Ni ä' ingen dålig karl, Hump! Ni har ruter i er, som yankeen säger, och jag tycker på sätt och vis om er. Kom nu och låt oss ta varandra i hand.»

Huru feg jag än var, så var jag likväl mindre feg än han. Jag hade vunnit en avgjord seger, och jag vägrade att avstå från minsta grand av den genom att skaka hans avskyvärda hand.

»Gör detsamma», sade han anspråkslöst, »ni må ta mig i hand eller inte, så ska jag inte tycka mindre om er för det.» Och för att rädda skenet vände han sig nu häftigt mot våra åskådare. »Bort från mina dörrar, edra djäkla svabbar.»

Han förstärkte sin befallning genom att fatta tag i en sjudande kittel vatten, och när matroserna sågo detta, försvunno de med ens. Det var ett slags seger för Thomas Mugridge, och det satte honom i stånd att lättare bära sitt nederlag gentemot mig, fastän han naturligtvis var för försiktig att ens bjuda till att köra bort jägarna.

»Nu ä' det slut med Cookys välde», hörde jag Smoke säga till Horner.

»Lita på det!» ljöd svaret. »Härefter ä' det Hump som regerar i kabyssen, och Cooky får dra in klorna.»

Mugridge hörde alltsammans och kastade en snabb sidoblick på mig, men jag förrådde icke med en min, att jag hade hört vad som sagts. Jag hade icke föreställt mig att min seger skulle vara så omfattande och fullständig, men jag beslöt att icke släppa efter någonting av det jag vunnit. Smokes profetia tycktes gå i fullbordan. Kocken blev till och med ödmjukare och underdånigare mot mig än mot själva Ulv Larsen. Jag lade nu bort att säga »mister» och »sir» till honom, jag tvättade inga smutsiga pannor och skalade icke längre potatis. Jag skötte mina egna sysslor, men inga andra, och jag gjorde det när och på vad sätt jag ansåg lämpligt. För övrigt bar jag ständigt på sjömansmanér den slipade dolken vid bältet, och Thomas Mugridge bemötte jag oföränderligt med en blandning av suveränitet, hån och förakt.

TIONDE KAPITLET.

Min förtrolighet med Ulv Larsen tilltar — om man med detta ord kan beteckna den förbindelse, som existerar mellan husbonde och tjänare, eller rättare sagt mellan kung och gyckelmakare. Jag är ingenting annat än en leksak för honom, och han värderar mig icke högre än ett barn uppskattar en sådan. Mitt åliggande är att roa honom, och så länge jag gör det, går allt bra. Men låt honom så bli förargad eller få ett anfall av dåligt lynne, så blir jag genast förvisad från bordet i kajutan till kabyssen — och jag får därtill skatta mig lycklig, om jag slipper undan med livet och utan fördärvade lemmar.

Jag har så småningom fått ögonen öppna för den isolerade enslighet, vari denne man framlever sitt liv. Det finns icke en enda man ombord, som icke hatar eller fruktar honom, och lika litet finns där någon, som han icke föraktar. Han tycks rent av förtäras av den oerhörda kraft, som bor inom honom och som aldrig tycks ha givit sig luft i fullt motsvarande verksamhet. Han är sådan Lucifer skulle vara, om denne övermodige ande vore förvisad till en omgivning av själlösa Tomlinsonska spöken.

Denna enslighet är svår nog i sig själv, men den blir ännu värre därigenom att han lever under trycket av

rasens ursprungliga melankoli. Sedan jag lärt känna honom har jag fått en klarare uppfattning av de gamla skandinaviska fornsagorna. De vitskinnade, ljushåriga resarna från detta förfärande pantheon voro alla av samma stoff som han. De skrattälskande romaniska folkens lättsinne finns icke alls hos honom. När han skrattar, härrör detta från en sinnesstämning, som icke är någonting annat än grymhet. Men han skrattar sällan, han är oftast dyster. Och denna dysterhet är lika djupt rotad som hans ras. Detta är den nordiska rasens arvedel — det är denna sorgbundenhet, som har gjort hela denna ras besinningsfull, böjd för renlevnad, och fanatiskt moralisk, vilket hos engelsmännen kulminerar i deras omfattande av reformerta läran och deras ytterligt stränga uppfattning av vad som passar sig eller ej.

Det är ett faktum, att det förnämsta avloppet för denna rasens ursprungliga melankoli har varit religionen i dess mest självplågånde former. Men denna ersättning har blivit Ulv Larsen förnekad. Med sin brutala materialism vill han icke veta av någon religion. Och när så det vilda lynnet kommer på honom, återstår ingenting annat för honom än att bli satanisk. Vore han icke så förfärlig, kunde jag emellanåt känna mig bedrövad för hans skull — som till exempel en morgon för tre dagar sedan, då jag gick in i hans hytt för att fylla hans karaffin med vatten och oväntat råkade på honom därinne. Han såg mig icke. Han satt med ansikte dolt i händerna, och hans skuldror hävdes konvulsiviskt, som om han snyftade. Det såg ut, som om han vore söndersliten av någon mäktig sorg. Jag drog mig varsamt tillbaka, men jag hörde

honom sakta jämra: »Gud! Gud! Gud!» Jag tror visst icke, att han verkligen anropade Gud — det var endast ett utrop, men det kom ur djupet av hans själ.

Under middagen frågade han jägarna, om de visste något botemedel för huvudvärk, och på kvällen var den kraftige mannen halvblind och gick med vacklande steg genom kajutan.

»Jag har aldrig varit sjuk i hela mitt liv, Hump», sade han, då jag ledsagade honom in i hans hytt. »Jag har inte ens haft huvudvärk, utom en gång, då mitt huvud höll på att läkas efter att ha fått ett sex tum långt sår av en spelspak.»

I tre dagar räckte den förblindande huvudvärken, och han led sina smärtor på samma sätt som de vilda djuren — så som det tycktes vara vanligt att lida ombord: utan klagan, utan någons medlidande, i ytterlig ensamhet.

När jag sedan på morgonen kom in i hans hytt för att bädda upp och städa, fann jag honom likväl frisk igen och ivrigt sysselsatt med arbete. Bordet och britsen voro beströdda med pappersblad, fulla med teckningar och beräkningar. Framför honom låg ett stort genomskinligt ark, och med tillhjälp av kompass och vinkellinjal kopierade han därpå någonting, som såg ut att vara ett eller annat slags skala.

»Hallå, Hump!» hälsade han mig helt muntert. »Jag håller just på att göra de sista dragen. Skulle ni vilja se det här i arbete?»

»Vad är det?» frågade jag.

»En arbetsbesparande uppfinning för sjömän — navigationen reducerad till en barnlek», svarade han

gladt. »Från och med i dag skall en barnunge kunna föra ett fartyg. Inga långrandiga beräkningar längre! Allt, som behövs, för att kunna veta var man är under en ruskig natt, är en stjärna på himmelen. Se hit! Jag lägger det genomskinliga papperet på denna stjärnkarta och låter skalans axel vara Nordpolen. På skalan har jag utarbetat latitudcirklarna och pejlingarna. Allt vad jag gör är att lägga skalan på stjärnan i fråga och svänga skalan så, att den befinner sig midt emot de där siffrorna på kortet inunder — och där har jag genast fartygets precisa läge.»

Hans röst hade en triumferande klang och hans ögon voro denna morgon klara som havet, de strålade av ljus.

»Ni måste vara synnerligt hemma i matematik», sade jag. »Var har ni gått i skola?»

»Har olyckligtvis aldrig sett, huru en skola ser ut invändigt», ljöd svaret. »Jag har nödgats treva mig fram på egen hand. — Och varför, tror ni, har jag gjort detta?» frågade han hastigt. »Tror ni, att jag har några drömmar om att lämna fotspår efter mig i tidens sand?» Han uppgav ett av sina förskräckliga, gäckande skratt. »Visst inte. Det är för att ta patent på min uppfinning och förtjäna pengar på den, för att få vältra mig i djuriskhet av alla krafter, medan andra göra arbetet. *Det* är min avsikt. Och jag har också haft glädje av att utarbeta det hela.»

»Skapandets glädje», sade jag sakta.

»Jag förmodar, att det är så den bör benämnas. Vilket för övrigt endast är ett nytt sätt att uttrycka livsglädjen hos det levande — rörelsens triumf över materien — det levande köttets över det döda — jäs-

ännets stolthet över att det är ett jäsämne och kan röra sig.»

Jag lyfte mina händer i hopplöst ogillande av hans inbitna materialism och fortsatte mina sysslor. Han fortfor att kopiera linjer och siffror på gradskivan. Det var ett arbete som fordrade den yttersta noggrannhet och precision, och jag kunde icke annat än beundra hans förmåga att dämpa sin kraft i enlighet med den lätthet och finhet, som fordrades.

Då jag hade slutat bädda upp, överraskade jag mig med att betrakta honom nästan som jag vore tjusad av hans åsyn. Han var helt visst en vacker karl — vacker i maskulin betydelse. I detta ögonblick lade jag återigen med aldrig bristande förvåning märke till den totala bristen på lastbarhet, på dålighet och syndfullhet i hans ansikte. Jag är fullt övertygad om, att detta ansikte var typiskt för en man, som ej gjorde någonting orätt. Jag önskar, att man ej skall missförstå detta mitt påstående. Vad jag menar är att en man med detta ansikte måste antingen icke göra någonting, som stred mot hans samvete, eller också hade han icke något samvete alls. Jag är böjd för att antaga den sista versionen. Han var en storartad atavism, en man så rent primitiv, att han tillhörde den typ som kom till världen före den moraliska naturens utveckling. Han var icke omoralisk, men han var utan moral.

Jag sade nyss, att hans ansikte var vackert i maskulin betydelse. Det var slätrakat, och varje linje var så ren och så skarpt skuren som på en kamé. Havsluft och sol hade givit hans ursprungligen ljusa hy en mörk bronsfärg, som vittnade om kamp och strid och

ökade både hans barbarism och hans skönhet. Läpparna voro fylliga, men ägde likväl den fasthet, för att icke säga hårdhet, som eljest karaktäriserar de tunna. Över hela den nedre delen av hans ansikte — munnen, hakan och käken — låg samma uttryck av fasthet och hårdhet, jämte all den manliga våldsamheten och okuvligheten — ävenså över näsan. Denna näsa var typisk för en man, som var född att erövra och befalla. Den påminde om örnens näbb. Den kunde ha varit grekisk, den kunde ha varit romersk, men den var en smula för massiv för att tillhöra den grekiska typen och en hårsman för fin för att tillhöra den romerska. Och medan hela hans ansikte var en inkarnation av våldsamhet och kraft, tycktes den nedärvda melankoli, som tryckte honom, förstora munnens, ögonens och pannans linjer och förläna det hela en bredd och en fulländning, som det eljest skulle ha saknat.

Och så överraskade jag mig med att stå sysslolös och betrakta honom. Jag kan icke beskriva, vilket intresse jag hade kommit att hysa för denne man. Vem var han? Vad var han? Hur hade han råkat att bli till? Han tycktes äga alla möjligheter, all förmåga — var han verkligen ingenting annat än en obskur befälhavare på en skonare, beryktad för en skräckinjagande brutalitet bland män, som jagade sälar?

Min nyfikenhet gav sig luft i en ström av ord.

»Hur kommer det sig, att ni inte har utfört stora ting här i världen? Med er begåvning skulle ni ha kunnat gå hur långt som helst. Utan samvete och moraliska instinkter som ni är, skulle ni ha gjort er

till världens herre, krossat den med er kraft. Och ändå befinner ni er nu — på höjdpunkten av ert liv, då avtagandet och döendet begynner — förande en obskur och lumpen tillvaro under jakt efter havsdjur, som användas för att tillfredsställa kvinnornas fåfänga och kärlek till prydnadsartiklar, vältrande er i djuriskhet — för att begagna edra egna ord — vilket ju är allt utom ärofullt. Varför har ni med all er underbara kraft icke utträttat någonting? Det fanns ju ingenting som hindrade er, ingenting som kunde hindra er. Vad var det för fel? Saknade ni ambition? Föll ni för någon frestelse? Vad var det? Vad var det?»

Han hade lyft sina ögon till mig, då jag började tala, och han betraktade mig lugnt, tills jag hade slutat och stod där andlös och bestört. Han dröjde ett ögonblick, som om han funderade över, hur han skulle börja, sedan sade han:

»Har ni läst liknelsen om såningsmannen, som gick ut för att så, Hump? I så fall kommer ni kanske ihåg, att somligt av säden föll på en stenig mark, där det icke fanns mycken jord, och säden spirade genast upp, därför att jorden icke hade något djup. Men när solen gick upp, förbrändes alltsammans och vissnade bort, därför att det icke hade några rötter. Och somligt föll bland törnen, och törnena växte upp och förkvävde det.»

»Nåväl?» sade jag.

»Nåväl?» upprepade han halvt vresigt. »Det var alls inte väl. Ettdera av dessa fall passar in på mig.»

Han böjde åter sitt huvud över arbetet och fortsatte med kopieringen. Jag avslutade mina sysslor

och hade redan öppnat dörren för att gå, då han tilltalade mig.

»Om ni betraktar Norges västkust på sjökortet, Hump, så ser ni där en inskränning, som kallas Romsdals fjord. Jag föddes inom hundra mil* från mynningen av denna fjord. Men jag är inte norrman. Jag är av dansk härkomst. Mina föräldrar voro bägge danskar, och hur de någonsin hade kommit att bli bosatta på denna kala fläck, det vet jag inte. Jag har aldrig hört det. För övrigt finns det ingenting mystiskt alls i den historien. De voro fattiga och olärda. Och de härstammade från fattigt och olärddt folk — från havets säningsmän, som hämta sin skörd ur sjön, så som de ha gjort ända från tidens begynnelse. Det är ingenting mer att säga.»

»Jo, det är det», invände jag. »Alltsammans är ännu lika oklart för mig.»

»Vad skall jag då säga er?» frågade han med uppbrusande häftighet. »Skall jag tala med er om ett barns torftiga liv? Och fiskdiet och ett hårdt liv i alla avseenden? Och att följa med båtarna ut till havs, så snart jag kunde gå? Och mina bröder, som den ene efter den andre gåvo sig ut på långturer och aldrig kommo tillbaka? Om mig själv, som, utan att kunna läsa eller skriva, vid den mogna åldern av hela tio år blev kajutpojke ombord på kustfartyg? Och dålig kost och ändå sämre behandling — då slag och spargar ofta fick ersätta bädd och frukost och utgjorde det vanliga tilltalet, och fruktan och hat och smärta var min själs enda erfarenhet? Jag vill inte påminna mig det närmare, ty jag känner vanvettet snudda vid min

* Engelska.

hjärna vid blotta tanken härpå. Men det finns skeppare där vid kusten, som jag skulle ha dödat sedan jag fick mankraft, om det icke hade varit min lott att då leva mitt liv på långt avstånd från dessa trakter. Jag vände tillbaka dit för icke längesedan, men alla dessa skeppare voro då olyckligtvis redan döda, utom en. Han var styrman, då jag skildes från honom i forna dagar, och skeppare då jag åter träffade honom. När jag nu lämnade honom var han en krympling, som aldrig mer kan stödja sig på sina ben.»

»Men ni, som läser Spencer och Darwin och aldrig har sett, hur en skola ser ut inuti — hur har ni då lärt er att läsa och skriva?» frågade jag.

»Under tjänst på engelska handelsfartyg. Där blev jag kajutvakt vid tolv år, jungman vid fjorton, lättmatros vid sexton, matros vid sjutton och envåldshärskare i skansen. Driven av en omättlig ärelystnad och den mest övergivna ensamhet läste jag allt på egen hand — navigation, matematik, vetenskapliga böcker, skönlitteratur, allt! Och vad har det varit till för nytta? På höjdpunkten av mitt liv, då jag, som ni säger, börjar avtaga och dö, är jag nu ägare och herre till eget fartyg. Ömkligt, eller hur? Och när solen gick upp, förtorkades jag och vissnade, därför att jag icke hade några rötter.»

»Men historien mäter om slavar, som ha erövrat purpurn», sade jag förebrående.

»Och historien mäter också om tillfällena, som erbjödos dessa slavar, vilka erövrade purpurn», svarade han bistert. »Ingen människa kan skapa sådana tillfällena. Allt vad sådana stora män någonsin ha gjort, var att se det tillfälle, som bjöds dem. Så gjorde kor-

sikanen. Och jag har haft lika storslagna drömmar som han. Jag skulle ha sett, när mitt tillfälle kom, men det kom aldrig. Törnena växte upp och förkvävde mig. Och nu kan jag säga er, Hump, att ni vet mera om mig än någon annan levande människa, med undantag av min egen bror.»

»Vad är han? Och var är han?»

»För ångbåten *Macedonia*, säljagare», blev svaret. »Vi träffa honom förmodligen vid Japans kust. De kalla honom 'Död-Larsen'.»

»Död-Larsen!» utropade jag ovillkorligt. »Är han lik er?»

»Knappast. Han är ett klumpigt djur utan huvud. Han har all min — min. . .»

»Brutalitet», föreslog jag.

»Ja — tack för att ni gav mig det rätta ordet — all min brutalitet, men han kan knappast läsa eller skriva.

»Och han har aldrig filosoferat över livet», tillade jag.

»Nej», svarade Ulv Larsen med obeskrivligt sorgsen min. »Och han är bara så mycket lyckligare därför att han har låtit livet vara i fred. Han är för mycket upptagen av att leva livet för att hinna tänka över det. Mitt misstag ligger däri, att jag någonsin öppnade en bok.»

ELFTE KAPITLET.

Ghost har nått sydligaste punkten av den båglinje, hennes kurs beskriver över Stilla oceanen, och börjar redan så vackert styra västligare och nordligare mot någon enslig ö, där hon, efter vad man har sagt mig, skall fylla sina vattentankar innan hon går vidare till säsongens jakt utmed Japans kust. Jägarna ha experimenterat med sina skjutvapen och provat dem, tills de ha blivit nöjda, och roddare och båtstyrare ha lagat i ordning sina sprisegel, skott sina åror och årtullar med läder och plattning för att man skall kunna smyga sig på sälarna utan ringaste buller, och ordnat sina båtar fina som äppelpaj — för att använda *Louis'* hentrevliga uttryck.

Leach's arm har läkts riktigt bra, men ärret får han behålla i hela sitt liv. *Thomas Mugridge* lever i dödlig ångest för honom och är rädd att bege sig på däck sedan det har blivit mörkt. Två eller tre stående gräl existera i skansen. *Louis* har talat om för mig, att besättningens prat sprider sig akterut, och att ett par av de skvallrande ha blivit grundligt upptuktade av sina kamrater. Han skakar betänksamt på huvudet vid tanken på, hur det skall gå för *Johnson*, som är hans roddare. *Johnson* har gjort sig skyldig till att säga ut sin mening alldeles för fritt, och två eller tre gånger

har han råkat i konflikt med Ulv Larsen angående uttalet av sitt namn. Johanson har han häromkvällen givit ett duktigt kok styrk på stordäcket midskepp, och sedan dess har styrmannen kallat honom vid hans rätta namn. Men det kan naturligtvis aldrig komma i fråga, att Johnson skulle försöka pröva samma metod på Ulv Larsen.

Louis har också givit mig åtskilliga upplysningar om Död-Larsen, vilka överensstämna med kaptenens kortfattade beskrivning. Vi kunna vänta att möta Död-Larsen vid Japans kust. »Och se då upp för byväder», profeterar Louis, »för de bägge bröderna hata varandra som vargyngel, vilket de också ä! Död-Larsen för kommandot över den enda för säljakt utrustade ångaren i flottan, *Macedonia*. Och hans fartyg för fjorton båtar, då däremot de övriga skonarna bara ha sex. Det pratas alldeles vildt om, att där skall finnas kanoner ombord, och att fartyget gör de mest besynnerliga turer och strövtåg — smugglar opium för Förenta staterna och vapen till Kina, förutom att det bedriver öppet sjöröveri.» Jag kan likväl ej annat än tro på Louis, ty jag har ännu aldrig kommit på honom med en lögn, och han har en grundlig kännedom om säljakt och om alla dem, som tillhöra de säljagande flottiljerna.

Och på samma sätt som det är i skansen och kabysen, så är det också på mellandäck och akterut på detta avgrundsskepp. Man kämpar och slåss alldeles vildt, man står efter varandras liv. Jägarna vänta varje ögonblick, att en kula skall avgöra striden mellan Smoke och Henderson, vilkas gräl ännu icke har upphört, och Ulv Larsen har eftertryckligt förklarat, att

han kommer att döda den kvarlevande, om någon av dem gör sig skyldig till sådant. Han förklarar också uppriktigt, att hans beteende därvidlag alls icke vilar på någon slags moralisk grund, utan att samtliga jägarna gärna för honom skulle få döda och äta upp varandra, om han icke behövde ha dem vid liv för jaktens skull. Om de bara vilja hålla sig i skinnet tills jakt-tiden är över, då lovar han dem en kunglig karneval efteråt, då alla trätor få göras upp, och de kvarlevande kunna kasta de icke kvarlevande överbord och sedan hitta på en historia om hur de saknade ha gått förlorade på havet. Jag tror att till och med jägarna häpna över hans kallblodighet. Huru fördärvade de än äro, har han likväl skrämt dem.

Thomas Mugridge kryper för mig som en hund, men jag hyser en hemlig fruktan för honom. Han äger förskräckelsens mod — någonting som jag ju känner så väl till — och vilket ögonblick som helst kan detta mod ta överhand och driva honom till att ta mitt liv. Mitt knä är mycket bättre, fastän det emellanåt värker länge, och styvheten i armen, som Ulv Larsen klämde, håller på att gå bort. I övrigt är jag i präktig kondition och känner att jag är det. Mina muskler ha blivit hårdare och grövre. Men mina händer se bedrövliga ut. De se ut som om de vore halvkokta, ha fått upprispade, fula och mörknade naglar, över vilka köttet växer ut som svampar. Jag lider dessutom också av spikbölder, vilket antagligen kommer sig av dieten, emedan jag aldrig förr har varit utsatt för denna plåga.

För ett par aftnar sedan överraskades jag av att se Ulv Larsen läsa i bibeln. Ett exemplar av denna bok,

som man helt lösligt hade sökt efter vid resans begynnelse, hade sedermera blivit funnet i den dödes kista. Jag undrade, vad Ulv Larsen kunde finna där för godt, och han läste högt för mig ur Predikaren. Medan han läste, kunde jag rent av inbilla mig, att det var sina egna tankar han uttalade, och hans djupa, sorgset vibrerande stämna tjusade och fångslade. Han må vara ouppfostrad, men han vet i alla händelser att ge det rätta uttrycket åt vad han läser. Jag kan höra honom när jag vill — skall alltid göra det — då han med rösten skälvande av medfödd melankoli läste följande:

»Jag församlade mig ock silver och guld och en skatt av konungar och landskap; jag förskaffade mig sångare och sångerskor och människans högsta vällust nog och övernog.

Och jag vart stor och förkovrade mig utöver alla dem, som före mig hade varit i Jerusalem. Också min vishet förblev hos mig.

Och allt det mina ögon önskade lät jag dem få . . .

Men då jag såg på alla mina verk, som mina händer gjort hade, och på all den möda, som jag därvid haft hade; si, då var det allt fåfänglighet och ett jagande efter vind, och är intet mer under solen.

Allt vederfares så den ene som den andre; den rättfärdige såsom den orättfärdige; den gode och rene såsom den orene; den som offrar, såsom honom som intet offrar; såsom det går den gode, så går det ock syndaren; det går svärjaren, såsom det går honom, som eden fruktar.

Det är en ond ting ibland allt det, som sker under solen, att den ene så gör som den andre: därav varder

ock människans hjärta fullt med ondska, och galenskap är i deras hjärta, så länge de leva, och sedan tills de gå till de döda.

Ty ho är den, som undantagen varder? Så länge som man lever, är det hopp; ty en levande hund är bättre än ett dödt lejon.

Ty de levande veta, att de skola dö; men de döda veta intet och hava ingen lön mer; ty deras åminnelse är förgäten.

Både deras kärlek och deras hat och deras avund är längesedan försvunnen; och de hava ingen del mer evinnerligen i allt det, som under solen sker.»

»Där ha vi det, Hump», sade han i det han lade ihop boken med sitt finger emellan och såg upp på mig. »Predikaren, som var konung över Israel i Jerusalem, tänkte alldeles som jag. Ni kallar mig pessimist. Är nu icke *detta* den svartaste pessimism? Allting är fåfänglighet och ett jagande efter vind. — 'Det finns intet som är något under solen.' — 'Allt vederfares så den ene som den andre', de dåraktiga som den vise, den rene som den orene, syndaren och helgonet — och detta 'allt' är döden och en ond ting, säger han. — Ty Predikaren älskade livet och ville icke dö, utan sade: 'En levande hund är bättre än ett dödt lejon.' Han föredrog fåfänglighet och jagandet efter vind framför gravens tystnad och orörlighet. Jag gör som han. Att kräla omkring här är djuriskt, men det är förhatligt att tänka sig att man inte skulle kunna göra det, utan vore en död klump eller stock. Det är förhatligt för livet som finns hos mig, detta liv, vars grundbeståndsdel är rörelse, förmåga till rörelse och medvetenhet om

denna förmåga. Livet självt är otillfredsställande, men att se mot döden medför ännu mera otillfredsställelse.»

»Ni är till och med värre därän än Omar», sade jag. »Efter det sedvanliga, pinsamma grubblandet i ungdomen, fann han åtminstone tillfredsställelse och tog sin materialism helt muntert.»

»Vem var Omar?» frågade Ulv Larsen — och så för rättade jag inga sysslor vidare den dagen, och icke heller den nästa eller den därpå följande.

Under sitt slumpvisa läsande hade han aldrig träffat på Rubaiyat, och nu blev detta för honom detsamma som upptäckten av en stor skatt. Jag kom väl ihåg mycket av hans dikter, möjligen två tredjedelar av hans vers, och jag lyckades utan svårighet påminna mig det övriga. Vi talade i timal om en del strofer och jag fann, att han i dem upptäckt en klagan och en upproriskhet, som jag ej för mitt liv kunde finna där. Jag reciterade möjligheten med en viss livlighet, och med sitt goda minne kunde han ofta en vers efter att ha hört den andra gången, kanske till och med efter den första. Och han läste upp den med en glöd och en lidelsefull upprorsanda, som verkligen var övertygande.

Jag var intresserad att få höra, vilken av dessa verser han skulle tycka mest om, och jag blev icke alls överraskad, då han bland dem utvalde en, som tydligen hade blivit till under ett ögonblicks retlighet och fullkomligt stod i strid med persernas lugna filosofi och vänliga levnadsregler.

»Vad? Utan att själv ha begärt det, kastas jag hit — varifrån? Och utan att själv ha begärt det, slungas jag ock härifrån! Ack, mången bägare vin — den dryck som är mig förnekad — behövs att försona mig med den fräckhet, som mot mig övas.»

»Storslaget!» utropade Ulv Larsen. »Helt enkelt storslaget! *Det* är det rätta ordet. Fräckhet! Aldrig kunde han ha funnit ett bättre ord.»

Jag försökte förgäves göra invändningar och gen-driva honom. Han översvämmande mig med en hel syndafloed av argument.

»Det ligger i livets natur, att det icke kan vara an-norlunda. Då livet får veta, att det måste upphöra att vara till, blir det alltid rebelliskt. Det kan icke hjälpas. Predikaren fann, att livet och allt dess verk var ingenting annat än fåfänglighet och jagande efter vind, en ond ting — men döden, då man upphör att vara i stånd till att öva fåfänglighet och jaga efter vind, ansåg han för ännu värre. Genom det ena ka-pitlet efter det andra utgjuter han sin bedrövelse över detta onda, som kommer lika till alla. Så gör även Omar, och så skulle jag göra och ni också — ja, till och med ni, ty ni reste er i uppror mot döden, då Cooky slipade sin kniv för er räkning. Ni var rädd för att dö — livet, som fanns inom er, som är er förnämsta beståndsdel, som är för mer än ni, ville icke dö. Ni har talat om en odödlighetsinstinkt. Jag talar i stället om livsinstinkt, instinkten att vilja leva, vilken, när döden nalkas, överväldigar den så kallade odödlighets-instinkten. Så skedde det med er — det kan ni inte förneka — därför att ni såg en galning till kock vässa en kniv. Ni är rädd för honom ännu. Och ni är rädd för mig. Ni kan inte förneka det. Om jag skulle gripa er i strupen så här», hans hand fattade om min strupe, och jag kunde knappt andas — »och jag sedan begynte pressa livet ur er — så och så — då skulle er odödlighetsinstinkt ta till flykten och er livsinstinkt,

som är detsamma som längtan att få leva, skulle flamma upp, och ni skulle kämpa för ert liv. Vad? Jag läser redan nu dödsfruktan i edra ögon! Ni fäktar med armarna i luften. Ni uppjuder hela er lilla styrka för att få leva. Er hand griper om min arm, fastän det känns så föga, som om en fjäril hade slagit sig ned på den. Ert bröst häver sig, tungan sträcker ut ur munnen, ansiktet blir blåaktigt och ögonen rinna. 'Jag vill leva, leva, leva!' ropar det inom er, och ni vill leva här och nu, inte efter döden. Ni tvivlar kanske på er odödlighet, vad? Hahaha! Ni är inte fullt säker på den, inte. Ni vill inte riskera att bli lurad. Det här livet är det enda ni kan vara säker på. Men det blir mörkare och mörkare omkring er. Det är dödens mörker — upphörandet av vara till, att känna, att röra sig — som tättnar omkring er, sänker sig över er, tornar upp sig framför er. Och edra ögon bli stillastående och glasartade. Min röst ljuder så svagt i edra öron, som om jag befunde mig på långt avstånd. Ni kan inte urskilja mina anletsdrag. Och ändå kämpar ni ännu för att göra er fri från mitt grepp. Ni sparkar också? Er kropp går i vågor liksom ormens. Och bröstet häves... Ja, att leva, leva, leva...»

Jag hörde ingenting mer. Mitt medvetande upplukades av det där mörkret, som han så träffande hade beskrivit, och när jag återkom till sans, låg jag utsträckt på durken. Ulv Larsen rökte sin cigarr och betraktade mig med det välbekanta nyfikna uttrycket i sina ögon.

»Nå, har jag övertygat er nu?» frågade han. »Se här, drick litet av detta. Jag vill göra er några frågor.»

Jag skakade på huvudet, där jag låg. »Edra argument äro — för — våldsamma», lyckades jag få fram till stor pina för min strupe.

»Ni är kry igen om en halvtimme», försäkrade han. »Och jag lovar, att jag inte skall komma med flera fysiska demonstrationer. Stig upp nu! Ni kan sätta er på en stol.»

Jag var ju en leksak i detta odjurs händer, och diskussionen om Omar och Predikaren fortsattes. Vi sutto uppe och resonerade halva natten.

TOLFTE KAPITLET.

De senaste tjugufyra timmarna ha utmärkt sig för en ohygglig brutalitet. Det tycks ha spridit sig som en smitta från kajutan och skansen. Jag vet knappast, var jag skall börja. Den egentliga orsaken till alltsammans var Ulv Larsen. Det tycks som om Johnson skulle ha köpt en omgång oljekläder från förrådet och funnit, att kläderna voro av mycket dålig kvalitet. Han dröjde icke med att säga ut sin tanke om saken. Fartygets klädförråd är ett slags miniatyrmagasin för sådana saker, som sjömän behöva och som medföras på alla sälfångare. Vad sjömännen köpa drages sedan av på deras förtjänst under jakttiden. Ty både jägare, roddare och båtstyrare ha det på samma sätt — i stället för avlöning få de sina vissa procent av bytet, så eller så mycket per styck för varje skinn, som levereras från deras båt.

Jag hade ej hört någonting alls om Johnsons uttalande missnöje med innehållet i förrådet, och därför kom det som sedan hände som en fullkomlig överraskning för mig. Jag hade just slutat sopa kajutan och hunnit att av Ulv Larsen bli invecklad i diskussion om Hamlet — den som intresserade honom mest av Shakespeares gestalter — då Johansen kom utför trappan, åtföljd av Johnson. Den sistnämnde strök mössan av

sig enligt vedertaget sjömansbruk, och han stod där aktningsfullt midt på golvet, med möda balanserande efter skonarens slingringar och ansikte mot ansikte med kaptenen.

»Stäng dörrarna och drag för rigeln», sade Ulv Larsen till mig.

Medan jag gjorde detta, såg jag en glimt av oro i Johnsons ögon, men jag kunde icke drömma om orsaken. Jag hade ingen aning om vad som skulle hända förrän det skedde, men han visste från början vad som skulle komma, och han inväntade det modigt. Och i hans beteende fann jag en fullkomlig vederläggning av all Ulv Larsens materialism. Sjömannen Johnson behärskades av en idé, en princip, av sanning och ärlighet. Han hade rätt, han visste att han hade rätt, och han var oförskräckt. Han skulle dö för det rätta, om så fordrades, han skulle vara trogen mot sig själv, ärlig mot sin själ. Och här hade man en slående bild av andens seger över köttet, av själens okuvlighet och moraliska storhet, som icke känner till någon begränsning, utan höjer sig över tid och rum och handlar med en säkerhet och oöverbannelighet, som icke kan leda sitt ursprung från annat än evighet och odödlighet.

Men jag återkommer till vad som hände. Jag märkte den oroliga glimten i Johnsons ögon, men jag missuppfattade den — trodde att den endast var en yttring av hans medfödda skygghet och tafatthet. Styrmannen Johansen stod ett godt stycke ifrån honom åt ena sidan, och på dryga tre yards avstånd midt framför honom satt Ulv Larsen på en av kajutans svängstolar. En längre paus inträffade, sedan jag hade

stängt dörrarna och skjutit för rigeln — en paus, som måste ha räckt en dryg minut. Tystnaden bröts av Ulv Larsen.

»Yonson», började han.

»Mitt namn är Johnson, sir», rättades sjömannen oförskräckt.

»Nå, så Johnson då — förbannade människa! Kan ni gissa, varför jag har skickat efter er?»

»Ja — och nej, sir», ljöd det långsamma svaret. »Jag har gjort mitt arbete ordentligt. Styrmannen vet att så är, och ni vet det också, sir. Så det kan inte vara någon klagan över det.»

»Är det allt vad ni vet?» frågade Ulv Larsen. Hans röst var mild och lågmäld och kurrade som en katts.

»Jag vet, att ni vill åt mig, sir», fortfor Johnson med sin oföränderliga långsamhet, som gav varje ord ökad vikt. »Ni tycker inte om mig. Ni — ni...»

»Gå på bara», uppmanade Ulv Larsen. »Var inte rädd för att såra mina känslor.»

»Jag är inte rädd», svarade sjömannen, och en hastig rodnad av harm trängde fram genom solbrännan. »Att jag inte talar fort kommer sig av att jag inte har varit borta från det gamla landet så länge som ni, sir. Ni tycker inte om mig, därför att jag är för mycket man — det är skälet, sir.»

»Ni är för mycket man för disciplinen ombord, om det är det ni menar — och om ni möjligen förstår vad jag menar», blev Ulv Larsens svar.

»Jag kan engelska och jag vet, vad ni menar, sir», svarade Johnson. Hans rodnad blev djupare vid den hånfulla anspelningen på hans kändedom om språket.

»Johnson», sade Ulv Larsen med en min, som om han nu strök över allt det föregående som en inledning till det huvudsakliga ämnet, »jag har hört, att ni inte lär vara riktigt nöjd med edra oljekläder?»

»Det är jag inte. De ä' inte bra, sir.»

»Och ni har klagat på dem.»

»Jag säger vad jag tänker, sir», svarade sjömannen modigt. Men han brast icke i den ceremoniella hövlighet som fordrades, han glömde icke att tillägga sitt »sir».

I detta ögonblick råkade jag fästa mina ögon på Johansen. Han stod där och knöt sina stora nävar, öppnade och knöt dem oupphörligt om igen, och hans uppsyn var absolut satanisk, så ondskefullt betraktade han Johnson. Under hans ena öga såg jag en försvinnande blånad, ett märke efter den tuktan, han några aftnar förut hade fått av den unge sjömannen. För första gången begynte nu en aning gry inom mig, att någonting förfärligt skulle hända — men vad, det kunde jag inte föreställa mig.

»Vet ni, vad som händer dem, som säga vad ni har sagt om mig och mitt förråd?» frågade Ulv Larsen.

»Jag vet det, sir», blev svaret.

»Vad då?» frågade Ulv Larsen med skarp och befalande ton.

»Det som ni och styrmannen ämna göra åt mig, sir.»

»Se på honom, Hump», sade Ulv Larsen till mig, »se på denna klump levande stoft, denna sammanbygtring av materia, som rör sig och andas och trotsar mig och är fullt övertygad om, att han består av någonting godt — som är bekajad med vissa mänskliga

fantasier, som till exempel rättskaffenshet och hederskänsla och vill leva i enlighet med dem, trots alla personliga obehag och hotelser. Vad tänker ni om honom, Hump? Vad tänker ni om honom?»

»Jag tänker, att han är en bättre människa än ni», svarade jag, driven av en ovillkorlig önskan att dra över mig en del av den vrede, som jag insåg var nära att bryta ut över Johnson. »Hans mänskliga fantasier som ni kallar dem, äro bevis på ädelhet och manlighet. Ni har inga sådana fantasier, inga drömmar, inga ideal. I det fallet är ni utfattig.»

Han nickade med en min av barbariskt välbehag. »Mycket sant, Hump, mycket sant. Jag har inga fantasier, som tjänstgöra som ädelhet och manlighet. En levande hund är bättre än ett dödt lejon, säger jag med Predikaren. Min enda lärosats är läran om egen fördel, och den hjälper en att förbli bland de levande. Det där stycket jäsämne, som ni kallar 'Johnson', skall sedan det icke längre är något jäsämne, utan endast stoft och aska, inte ha mera ädelhet än vilket annat stoft som helst, medan jag däremot fortfarande är vid liv och kan ryta. — Vet ni, vad jag ämnar göra?» frågade han.

Jag skakade på huvudet.

»Jag ämnar begagna mig av mitt prerogativ att ryta, och jag skall visa er hur det går med ädelheten. Se nu på!»

Han var på tre yards avstånd från Johnson, där han satt. Nio fot! Och han störtade ur stolen med ett språng, utan att först resa sig upp. Han lämnade sin plats alldeles som han hade suttit där — nedhukad kastade han sig framåt från den sittande ställningen

likt ett vildt djur, likt en tiger — och som en tiger störtade han över det avstånd, som skilde honom från sitt offer. Det var en lavin av ursinnigt raseri, som Johnson förgäves sökte värna sig emot. Han sänkte hastigt sin ena arm till skydd för magen, den andra höll han upp till skydd för sitt huvud. Men Ulv Larsens knutna hand träffade honom midt emellan båda, rakt i bröstet, med ett dånande och krossande slag. Johnson miste ögonblickligen andedräkten, han flåsade först ut och förmådde sedan icke få fram andan på en lång stund, varefter han drog den pustande, som då en man svänger en yxa. Han var nära att falla baklänges och sviktade av och an under bemödande att behålla balansen.

Jag förmår icke närmare skildra det ohyggliga uppträde, som nu följde. Det var för mycket upprörande. Jag blir sjuk vid blotta tanken därpå. Johnson kämpade emot tappert nog, men han kunde ju alls icke mäta sig med Ulv Larsen, och mycket mindre med Ulv Larsen och styrmannen tillsammans. Det var gräsligt. Aldrig hade jag trott, att en mänsklig varelse kunde uthärda så mycket och likväl leva och kämpa emot. Och kämpa emot var just vad Johnson gjorde. Naturligtvis fanns det icke något hopp för honom, icke det allra ringaste, och detta visste han lika väl som jag, men den manlighet, som bodde inom honom, kunde icke underlåta att kämpa för att hävda sig själv.

Skådespelet blev mig för starkt. Jag kände, att jag var nära att förlora förståndet, och jag rusade upp för trappan för att öppna dörrarna och bege mig upp på däck. Men nu lämnade Ulv Larsen plötsligt sitt

offer för ett par ögonblick. Med ett av sina ohyggliga språng stod han vid min sida och slungade mig till kajutans avlägsnaste vrå.

»Ett livsfenomen, Hump», förklarade han. »Stanna kvar och se på! Ni kan samla iakttagelser rörande själens odödlighet. Och ni vet ju, för resten, att vi inte kunna göra Johnsons själ någon skada. Det är bara den förgängliga kroppen vi kunna fördärva.»

Mig föreföll det som sekler — men kanske var det icke mer än tio minuter som det ohyggliga uppträdet pågick. Ulv Larsen och styrmannen misshandlade sitt stackars offer med förenade krafter. De slog honom med knytnävarna, de sparkade honom med sina tunga skor, de kastade honom till golvet och ryckte upp honom igen för att kasta omkull honom på nytt. Hans ögon voro igensvullna, så att han icke kunde se, och blodet strömmade ur hans öron, hans näsa och mun, så att kajutan såg ut som en slaktarbod. Då han icke längre kunde resa sig, fortforo de att slå och sparka honom där han låg.

»Sakta er nu, Johansen — sakta er», sade Ulv Larsen slutligen.

Men vilddjuret inom styrmannen hade vaknat, och Ulv Larsen måste knuffa honom undan genom en rörelse bakåt med armen. Denna knuff tycktes vara ganska lätt, men den slungade likväl Johansen bakåt så plötsligt som en kork flyger ur en butelj, och han slog huvudet mot skottet med ett kraschande ljud. Han föll halvt medvetslös på durken, andades tungt och blinkade idiotiskt, men reste sig efter några sekunder.

»Öppna nu dörrarna, Hump!» befalldes Ulv Larsen.

Jag lydde, och de bägge odjuren lyfte upp sitt medvetslösa offer, som om det hade varit en säck avskräde, hävde honom uppför trappan, genom den smala dörröppningen och ut på däck. Blodet från hans näsa rann i en scharlakansröd ström över rorgångarens fötter. Denne var ingen annan än Louis, Johnsons båtkamrat. Men Louis skötte sin syssla och stirrade orubbligt in i nakterhuset.

Så betedde sig emellertid icke George Leach, den forne skeppspojken. Varken i slansen eller akterut tilldrog sig någonting, som kunde ha överraskat oss mera än hans uppförande. Det var han som utan någon order kom upp på halvdäck och släpade Johnson med sig för över, där han började sköta om hans sår så godt han kunde och ta vård om honom. Johnson var fullkomligt oigenkänlig, icke allenast som Johnson betraktad, utan alla hans mänskliga anletsdrag voro omöjliga att urskilja, så hade de svullnat och förvandlat sin färg under den jämförelsevis korta stund, som hade förflutit från uppträdets början till dess att den medvetslöse släpades bort till fören.

Och George Leach . . . Ungefär då jag hadeslutat göra rent nere i kajutan, hade han tagit vård om Johnson. Jag hade gått upp på däck för att få litet frisk luft och söka någon vila för mina överansträngda nerver. Ulv Larsen rökte cigarr och betraktade uppmärksamt patentloggen, som *Ghost* vanligen hade ute, men som nu av någon orsak hade blivit inhalad. Plötsligt hörde jag Leach höja sin stämma, hes och sträv av överväldigande raseri. Jag vände mig om och såg honom stå alldeles nedanför halvdäcket på kabyssens babordssida. Hans ansikte var likblekt och förvri-

det, hans ögon guistrade och han lyfte högt sin knutna hand.

»Må Gud döma er själ till helvetets pina, Ulv Larsen!» började han. »Fastän helvetet bara skulle vara för godt åt er, ni fege usling, ni mördare, ni svin!»

Jag stod som slagen av åskan. Jag förutsåg hans ögonblickliga tillintetgörelse. Men Ulv Larsen fick det infallet att icke krossa honom. Han gick långsamt fram till förkanten av halvdäcket, stödde sig med armbågen mot hörnet av kajuttaket och betraktade tankfullt och nyfiket den överretade ynglingen.

Och George Leach slungade anklagelser mot Ulv Larsen, sådana han aldrig förr hade hört. Matroserna samlades i en förskrämd hop utanför skanskappen och lyssnade. Jägarna trängdes huller om buller ut från sitt tillhåll, men då Leach fortfor att tala, såg jag, att det nu icke fanns någon munterhet i deras uppsyn. Till och med de voro förfärade — icke över ynglingens hemska tillvitelser, men över hans fruktansvärda djärvhet. Det föreföll alldeles otänkbart, att någon levande varelse kunde på detta sätt säga Ulv Larsen sanningen midt i ansiktet. För egen del var jag slagen av beundran för den oförskräckte ynglingen, och jag såg odödlighetens härliga oövervinnelighet höja sig över köttet och all köttslig fruktan hos honom, som hos forntidens profeter, för att fördöma orättfärdigheten.

Och vilken dom! Han drog fram Ulv Larsens själ i hela dess nakenhet och priggav den åt allmänt förakt. Han nedkallade hela störtfloder av förbannelser från Herren i höjden över honom, och hans tal flödade av smädelser, som påminte om medeltidens

katolska exkommunikationer. Han gick igenom en hel skala av anklagelser och höjde sig till en sublim, nästan gudomlig vrede, varefter han av ren utmattning sjönk ned till det grövsta och oanständigaste ovettt.

Han rasade som i vanvett. Hans läppar fläckades av skummande fradga, och allt emellanåt höll han på att kvävas, det gurglade i hans strupe och orden blevo obegripliga. Och under allt detta stod Ulv Larsen lugn och passiv, stödd mot sin armbåge och såg ned på Leach med intensiv nyfikenhet. Detta vilda utbrott hos ett jäsande ämne, detta trots, denna oerhörda revolt hos en rörlig materia förbluffade och intresserade honom.

I varje ögonblick väntade jag — och väntade vi alla — att han skulle störta sig över den djärve ynglingen och krossa honom. Men det tycktes icke falla honom in. Cigarren slocknade, men Ulv Larsen stod där fortfarande tyst och stirrade nyfiket på Leach.

Ynglingen hade arbetat sig upp till en ren extas av vanmäktig raseri.

»Svin! Svin! Svin!» skrek han av alla krafter. »Varför kommer du inte ned och dödar mig, din mördare? Gör det! Jag är inte rädd. Och här finns ingen som hindrar det. Mycket bättre att vara död och utom räckhåll för er än att vara vid liv och i edra klor! Kom bara, usling! Döda mig! Döda mig! Döda mig!»

Just i den stunden fördes Thomas Mugridge av sin irrande själ fram på skådeplatsen. Han hade stått och lyssnat i kabyssdörren, men nu trädde han fram helt ostentativt och kastade något avskräde över re-

lingen, tydligen för att ej gå miste om det blodiga skådespel, som han var säker om skulle följa. Han smilade flottigt uppåt mot Ulv Larsen, som icke tycktes lägga märke till honom. Men kocken lät sig ingalunda bekomma, han var nog galen att vända sig till Leach och säga:

»Ett så'nt språk ni för! Det ä' ju fasligt!»

Leach's raseri var ej längre vanmäktigt. Här var åtminstone någonting som var till hands. Och för första gången efter knivhugget hade Mugridge nu visat sig utanför kabyssen utan sin kniv. Orden hade knappt gått över hans läppar, förrän han slogs till däck av Leach. Tre gånger reste han sig och försökte återvända till kabyssen, men varje gång slogs han till däck på nytt.

»Å, Herre Gud!» skrek han jämrande. »Hjälp! Hjälp! Ta bort honom — kan ni inte ta bort honom? Hör ni!»

Jägarna skrattade högt av ren lättnad. Sorgespelet var förvandlat, hade övergått till fars. Nu trängde sig matroserna djärvt akterut, flinande och knuffande varandra, för att se den hatade kocken få en upptuktelse. Även jag kände en stor glädje svalla upp inom mig. Jag tillstår, att jag njöt av den tuktan, som Leach höll på att ge Thomas Mugridge, fastän den nästan var lika förskräcklig som den Mugridge hade förskaffat Johnson. Men uttrycket i Ulv Larsens ansikte undergick icke den minsta förändring. Han bytte icke heller om ställning, utan fortfor att stirra nedåt med samma nyktra nyfikenhet. Med all hans säkerhet såg det ut, som om han betraktade detta livets skådespel i hopp att kunna göra någon mera

upptäckt rörande detsamma — som om han under dess vanvettigaste förvridningar ville forska efter någonting, som hittills hade undgått honom, måhända nyckeln till mysteriet, som kunde ge lösning och förklaring på det hela.

Och det våldsamma uppträdet! Det var nästan alldeles detsamma som jag förut hade bevittnat i kajutan. Kocken bjöd förgäves till att värna sig mot den rasande ynglingen. Och han kunde lika litet komma åt att rädda sig nedåt kajutan. Han rullade ditåt, han kröp ditåt, han föll ditåt för varje gång han blev slagen till däck. Slag följde på slag med svindlande fart. Han slungades hit och dit som en fjäderboll, tills han slutligen låg där lika illa tilltygad och hjälplös som Johnson. Och ingen trädde emellan. Leach kunde ha dödat honom, men han ansåg tydligen, att han hade fyllt måttet av sin hämnd. Han drog sig tillbaka från sin tuktade fiende, som låg där gnällande och jämrande som en hundvalp, och gick för över.

Men dessa bägge tilldragelser voro endast inledningen till dagens program. På eftermiddagen stötte Smoke och Henderson ihop, en hel följd av skott smattade plötsligt från mellandäck, och de övriga fyra jägarna kommo rusande i vild flykt upp på däck. Ett moln av tjock, frän rök — sådan den alltid blir efter svart krut — steg upp ur kappen, och ned genom detta moln tog Ulv Larsen ett språng. Ijudet av slag och brottning hördes upp till oss. Bägge jägarna voro sårade och nu tuktade Ulv Larsen dem båda, därför att de icke hade lydt hans befallning, utan gjort varandra obrukbara vid jakttidens annalkande. Deras sår voro ganska svåra, och sedan han hade slagit dem,

skötte han om dem på ett mycket primitivt kirurgiskt manér och lade förband på såren. Jag tjänstgjorde som assistent, medan han sonderade och rengjorde de vägar, som kulorna hade gått, och jag såg de bägge männen uthärda hans hårdhanta behandling utan bedövningsmedel och utan annat att styrka sig med än en duktig bågare whisky.

Sedan, under första eftermiddagsvakten, blev det oroligheter i skansen. De ledde sitt upphov från det tisseltassel och det skvaller, som hade framkallat Johnsons misshandlande, och att döma av det buller vi hörde och hur illa tilltygade en del av matroserna voro dagen därpå, var det tydligt och klart, att halva antalet av besättningen hade givit den andra hälften ett grundligt kok stryk.

Andra eftermiddagsvakten avslutades med ett slagsmål mellan Johansen och den magre jägaren Latimer — han som såg ut som en yankee. Deras gurgel kom sig av några anmärkningar, som Latimer hade tillåtit sig om det oväsen styrmannen förde under sömnen, och ehuru Johansen var den som fick stryk, höll han hela mellandäck vaket under natten, medan han själv njöt av sömnens välsignelse — ty han genomgick hela slagsmålet om och om igen i drömmen.

Vad mig beträffar reds jag av maran. Dagen hade varit som en ohygglig dröm. Det ena brutala uppträdet hade följt efter det andra; sjudande passioner och kallblodig grymhet hade drivit män att stå efter varandras liv, att söka skada, lemlästa och fördärva varandra. Mina nerver voro överretade. Jag led av ytterlig själsskakning. Jag hade levat hela min tid under relativ okunnighet om människans djuriskhet.

Min kännedom om livet inskränkte sig till dess intellektuella faser. Jag hade visserligen någon erfarenhet av brutalitet, men det var intellektuell brutalitet — till exempel Charley Furuseths bitande sarkasmer, mina klubbkamraters skoningslösa epigram och hårdsmälta kvickheter samt en och annan gemen anmärkning av herrar professorer under min studietid.

Det var alltsammans. Men att människor skulle släcka sin vrede mot andra genom att mörbulta deras kött och utgjuta deras blod var någonting besynnerligt och fruktansvärdt nytt för mig. Jag insåg, att jag icke utan orsak hade blivit kallad »Sissy» van Weyden, och jag kastade mig oroligt av och an i min koj hela natten. Den ena mardrömmen avlöste den andra. Och det föreföll mig, som om min okunnighet om livets realiteter i sanning hade varit grundlig. Jag skrattade bittert åt mig själv och tyckte, att jag i Ulv Larsens motbjudande filosofi fann en mera tillförlitlig förklaring över livet än i min egen.

Och jag blev skrämmd, då jag upptäckte, vilken riktning mina tankar togo. Den ständiga brutaliteten hos min omgivning hade ett avgjort fördärvligt inflytande.

Den var nära att förstöra för mig allt det ljusaste och bästa i livet. Mitt förnuft sade mig, att den misshandling, Thomas Mugridge hade undergått, var någonting ondt, och likväl kunde jag icke för mitt liv avhålla mig från att glädjas över den. Till och med under det att jag kände mig tryckt av min stora synd — ty det *var* en synd — småskrattade jag för mig själv av vanvettig förtjusning. Jag var icke längre Hump-

hrey van Weyden. Jag var Hump, skeppspojke ombord på skonaren *Ghost*. Ulf Larsen var min kapten, Thomas Mugridge och de övriga voro mina kamrater, och jag var utsatt för upprepade intryck av den stämpel, som hade präglat dem alla.

TRETTONDE KAPITLET.

Under tre dagar skötte jag mitt eget arbete och Thomas Mugridges dessutom, och jag smickrar mig med att jag gjorde det väl. Jag vet, att det skedde till Ulv Larsens belåtenhet, och hela besättningen lyste av belåtenhet under den korta tid, som jag skötte kabyssen.

»Den första renliga föda sedan jag kom ombord», sade Harrison till mig från kabyssdörren, då han kom tillbaka med bunkar och pannor efter middagen i skansen. »Tommys mat smakar ständigt flott, härsket flott — och jag tror inte, att han har bytt om skjorta sedan han lämnade San Francisco.»

»Jag vet, att han inte har gjort det», svarade jag.

»Och jag vill slå vad, att han sover i den också», sade Harrison.

»Det vadet skulle ni inte förlora», förklarade jag. »Han har hela tiden begagnat samma skjorta, och den har inte varit av hans kropp en enda gång.»

Men tre dagar var allt vad Ulv Larsen beviljade kocken för att hämta sig från den tuktan, han fått. På den fjärde drogs han lam och sårig, med igensvullna ögon, så att han knappt kunde se, vid nackskinnets ur sin koj och sattes åter i arbete. Han fnös och grät, men Ulv Larsen var utan förbarmande.

»Och se nu till, att ni inte kommer med någon smörja vidare», sade han till sist. »Jag vill inte veta av flott och smuts längre, och så vill jag se er med ren skjorta emellanåt, såvida ni inte hellre vill släpa efter utombords. Begriper ni?»

Thomas Mugridge släpade sig med möda över kabysdurken, och så snart fartyget slingrade det allra minsta, vacklade han och var nära att falla. För att få stöd sträckte han ut sin hand efter järnräcket kring spiseln, som hindrade pannorna från att glida ned, men han grep miste och hans hand hamnade med hela trycket av hans vacklande kropp på den glödheta spiseln. I samma sekund hördes ett fräsande ljud, åtföljt av lukten av bränt kött och ett skärande skrik av smärta.

»Å, Herre Gud — å, Herre Gud — vad har jag gjort?» jämrade han, i det han sjönk ned i kolboxen och svängde sin skadade hand av och an. »Varför har allt detta kommit över mej? Det gör mej riktigt sjuk, det gör det — och jag som så bemödar mej om att gå harmlöst genom livet och inte göra nå'n människa skada.»

Tårarna strömmade utför hans uppsvullna och blånade kinder, och hela hans ansikte var förvridet av smärta. Plötsligt flög ett vildt uttryck över hans drag.

»Å, vad jag hatar honom! Vad jag hatar honom!» gnisslade han.

»Vem?» frågade jag. Men nu var den stackars ulyngen återigen upptagen av att gråta över sina olyckor. För övrigt var det mindre svårt att gissa, vem han hatade, än vem han icke hatade. Ty jag hade råkat att få se, att han var besatt av en ondskefull

djävul, som drev honom att hata allt och alla. Ibland tänkte jag, att han till och med hatade sig själv, så groteskt och så vidunderligt hade livet handskats med honom. I sådana stunder kände jag ett djupt medlidande med honom, och jag blygdes över att jag någonsin hade glädt mig åt hans motgångar och lidande. Livet hade varit omildt mot honom. Det hade spelat honom ett fult spratt, då det formade honom sådan han var, och det hade sedan fortsatt på samma sätt. Vad hade han för förutsättning att kunna bli annorlunda än han var? Och som om han velat besvara min outtalade tanke sade han klagande:

»Jag har aldrig haft det godt — aldrig i tiden! Vem tror ni skicka' mej i skolan, eller mätta' min hungriga mage, eller torka' mej om näsan, när jag va' liten? Vem gjorde nå'nting alls för mej — va'? Ja, vem — det skulle jag just vilja veta!»

»Bry er inte om det, Tommy», sade jag och lade lugnande min hand på hans axel. »Krya upp er nu. Allt blir nog bra till slut. Ni har ju många långa år framför er, och ni kan göra allt vad ni själv vill.»

»Det ä' en lögn! En svart lögn!» skrek han mig midt i ansiktet, i det han skakade av sig min hand. »Det ä' lögn, och det vet ni. Jag ä' den jag ä' och blir aldrig något annat än ett avskrap. Det går väl an för er, Hump. Ni ä' född gentleman. Ni har aldrig vetat, vad det ä' att gå hungrig och att gråta sig till sömns, medan det gnager och gnager i ens lilla mage, som om det vore en råtta därinne. Det kan aldrig bli bra för mej. Om jag så bleve president i Förenta staterna i måron, så skulle det ändå inte mätta min hunger på den tiden, när jag va' liten och gick med tom mage.

Och hur skulle det *kunna* bli bra, det frågar jag? Nej, jag ä' född till bara lidande och sorg. Jag ha' haft mera lidanden än tio andra, det ha' jag. På sjukhus ha' jag lega' långa tider. Jag låg i feber i Aspinwall, i Havana och i New-Orleans. Jag va' nära att dö av skörbjugg och mitt kött ruttna' bort under sex månaders tid i Barbadoz. I Honolulu fick jag smittkoporna, bröt bägge benen av mej i Shanghai, låg i lunginflammation i Unalaska och fick tre revben inslagna och alla mina inälvor omskakade i San Francisco. Och nu ä' jag här. Se på mej! Se på mej! Han ha' sparka mina revben lösa från ryggraden igen. Jag kommer att hosta blod före kvällen. Hur skulle det kunna bli bra för mej, det vill jag fråga? Vem skulle styra om det? Gud, kanske? Å, han måste hata mej riktigt grundligt, eftersom han laga' så, att jag kom med i den här usla världen!»

Hans jämmer över sitt öde fortfor under en timme eller mer; sedan återtog han sitt arbete, linkande och pustande och med ögonen lysande av ett djupt hat mot alla skapade ting. Hans diagnos var emellertid korrekt, ty han fick oupphörliga anfall, varunder han kräktes blod och led svåra smärtor. Men det tyckes verkligen som om Gud, efter vad han sade, hatade honom för mycket för att låta honom dö, ty han blev småningom bättre till kroppen och på samma gång ondskefullare än någonsin.

Flera dagar gingo innan Johnson släpade sig upp på däck och lamt återtog sitt arbete. Han var ännu sjuk, och flera gånger såg jag honom med stor möda klänga sig upp till ett toppsegel eller sjunka ihop med plågad uppsyn, då han stod vid ratten. Men

ännu värre var att det såg ut, som om han också hade blivit bruten till själen. Han var djupt underdånig inför Ulv Larsen och nästan krypande ödmjuk mot Johansen. George Leach betedde sig på helt annat sätt. Han strövade omkring på däck likt en ung tiger, oförbehållsamt stirrande med glödande hat på Ulv Larsen och Johansen.

»Jag skall nog bli kvitt dej också en gång, din svenske plattfot!» hörde jag honom säga till Johansen en kväll på däck.

Styrmannen svor och förbannade honom i mörkret, och i nästa sekund slog något kastvapen häftigt mot kabysskottet. Så hördes flera förbannelser och ett gäckande skratt, och när så allt blev stilla, smög jag mig ut och fann en väldig kniv inborrad mer än en tum djupt i det fasta virket. Ett par minuter senare kom styrmannen trevande dit för att söka efter vapnet, men jag återlämnade det i hemlighet till Leach dagen därpå. Han grimaserade endast, då jag gav honom kniven, men denna grimas uttryckte ett uppriktigare tack, än en hel massa av de mångordiga fraser, som begagnas inom min egen klass.

I olikhet med alla de andra ombord hade jag för närvarande ingen ovän där, utan stod på god fot med alla. Jägarna fördrogo mig möjligen endast, men ingen av dem hyste något agg till mig, och konvalescenterna Smoke och Henderson, som dag och natt höllo till i sina hängmattor under ett solsegel, försäkrade mig, att jag var bättre än någon sköterska, och att de nog skulle komma ihåg mig när resan var slut och de fingo sin betalning. Som om jag behövde deras pengar! Men jag hade fått det uppdraget att sköta

deras sår och jag gjorde mitt bästa att fylla detta värv.

Ulv Larsen fick en ny attack av svår huvudvärk, som räckte i två dygn. Han måste ha plågats mycket, ty han kallade in mig och lydde mina föreskrifter som ett sjukt barn. Men ingenting av vad jag kunde göra tycktes ge honom någon lindring. På min inrådan avstod han emellertid från att röka och dricka. Men hur en så präktig fysik som hans kunde lida av huvudvärk, det föreföll mig verkligen obegripligt.

»Det ä' Guds hand, ska jag säga er.» Det var Louis, som såg saken på det sättet. »Det ä' bara en liten vedergällning för alla hans svarta dåd, och han får nog mer än så, för annars . . .»

»Nå — annars?» frågade jag.

»Annars skulle Gud sitta och dåsa och inte göra sin plikt, fastän jag ju inte borde säga så.»

Jag begick ett misstag då jag sade, att jag stod på god fot med alla. Thomas Mugridge hatar mig icke allenast som förut, utan han har upptäckt ett nytt skäl för att hata mig. En god stund funderade jag över vad det kunde vara, men slutligen upptäckte jag, att det var därför att jag var född under lyckligare förhållanden än han — »född gentleman», som han sade.

»Ännu ha vi inte fått flera döda», sade jag med eftertryck till Louis, då Smoke och Henderson första gången visade sig på däck i vänligt samspråk med varandra.

Louis betraktade mig uttrycksfullt med sina sluga, gråa ögon och skakade på huvudet. »Det kommer, det ska jag säga er — och det blir knall och fall och stor uppståndelse, när likugglan kommer tjutande.

Jag har känt det på mig länge, och jag känner det nu lika säkert, som jag känner riggen här en mörk natt. Det är inte långt borta, skall jag säga er.»

»Nå, vem går först?» frågade jag.

»Inte blir det gamle Louis, det kan jag lova», svarade han skrattande. »För jag känner på mig, att nästa år så här dags ska jag vara hos min gamla mor, som har stirrat sina ögon trötta under väntan på fem söner, som hon har skickat ut till havs.»

»Vad var det Louis sa' till er?» frågade Thomas Mugridge strax efteråt.

»Att han skulle ge sig av hem någon gång och hälsa på sin mor», svarade jag diplomatiskt.

»Och jag har aldrig haft någon», mumlade kocken och såg mig i ögonen med matt och hopplös blick.

FJORTONDE KAPITLET.

Jag har nu fått klart för mig, att jag aldrig har tillräckligt uppskattat det kvinnliga släktet. Men egentligen har jag — ehuru alls icke erotisk i någon synnerlig grad, efter vad jag kan förstå — aldrig varit skild från kvinnligt umgänge förrän nu. Min mor och mina systrar ha ständigt hållit sig i min närhet, och jag har oupphörligt försökt att undgå dem, ty de tröttade mig alldeles förtvivlat genom sina omsorger om min hälsa och sina periodiska ingrepp i mina rum, varvid min ordningsfulla oreda, över vilken jag var mycket stolt, förvandlades till ett ännu värre kaos och betydligt mindre ordning, fastän det föreföll ganska behagligt för ögat. Jag kunde aldrig få rätt på någonting sedan de hade gått. Och nu däremot — hur välkommen skulle nu icke förnimmelsen av deras närvaro ha varit, till och med detta frasande och prasslande av deras kjolar, för vilket jag alltid hade hyst en så innerlig avsky! Jag är alldeles säker på, att om jag någonsin kommer hem igen, skall jag aldrig mer visa mig retlig mot dem. De må gärna få ge mig medicin och laborera med mig både morgon, middag och kväll — och sopa och damma och ställa mina rum i ordning dagen om. Jag skall bara sitta tillbaka lutad i

min stol och se på, och känna mig tacksam för att jag har en mor och en hel rad systrar.

Vilket allt har väckt undrande tankar hos mig. Var finnas mödrarna till detta dryga tjugotal män ombord på *Ghost*? Det förefaller mig onaturligt och ohälsosamt att män äro totalt skilda från kvinnligt sällskap och gå ensamma genom världen. De måste oundvikligt bli råa och förvildade på det sättet. Männen i min omgivning borde ha hustrur, systrar och döttrar — då skulle de vara i stånd att hysa milda, ömma och medlidsamma känslor. Men ingen av dem är gift. Under årtal har ingen av dem varit i beröring med någon god kvinna eller kunnat erfara det välsignelsebringande inflytande, som oemotståndligt utstrålar från en sådan varelse. Det finns ingen jämvikt i deras liv. Deras maskulina natur, som i sig själv är så brutal, har blivit utvecklad över hövan. Och den andra, andliga sidan av deras natur har blivit dvärgartad — rent av stympad.

De utgöra ett sällskap celibatister, som hårdt slipas under umgänget med varandra, och med varje dag bli de alltmera hårdhjärtade genom denna slipning. Det tycks, som om de vore ett halvt djuriskt och halvt mänskligt släkte, en ras för sig, hos vilken det icke existerar något kön — som om de kläcktes ut av solvärmens liksom sköldpaddans ägg, eller hade fått liv på annat hemlighetsfullt sätt — som om de i alla sina dagar skulle fräta in sig i brutalitet och ondska, för att slutligen dö lika fattiga på kärlek som de ha levat.

Den nya riktning, mina tankar nu hade tagit, gjorde mig nyfiken, och jag talade i går kväll med Johansen — de första överflödiga ord, med vilka han har bevär-

digat mig sedan resans begynnelse. Han hade lämnat Sverige när han var aderton år — han är nu trettio-åtta — och under alla de år, som förgått sedan dess, har han icke varit hemma en enda gång. För ett par år sedan hade han likväl på något sjömanslogis i Chile träffat en man från samma ort och fått veta, att hans mor ännu fanns i livet.

»Hon måste vara rätt gammal nu», sade han, under det han begrundande stirrade in i nakterhuset och där-efter kastade en skarp blick på Harrison, som låg ett streck från kursen.

»När skrev ni sist till henne?»

Han räknade efter högt. »Åttioett — nej, åttiotvå, eller hur? Kanske det var åttiotre? Ja, åttiotre var det. För tio år sen. Från någon liten hamn på Madagaskar. Då var jag på ett kofferdifartyg. — Ser ni, jag ämnade mig hem för vart år», fortsatte han, som om han hade talat till sin försummade mor tvärs över halva jordklotet. »Och vad tjänade det då till att skriva. Det skulle ju bara dröja ett år tills vi träffades. Men år efter år kom alltid någonting i vägen, och jag reste inte hem. Men nu är jag styrman och när jag får ut min hyra i San Francisco — det kan bli femhundra dollars, det — så skall jag ta hyra på en skuta som går rundt Cap Horn till Liverpool. Då får jag ändå mera pengar, och så köper jag mig biljett därifrån och hem. Sen ska mor inte behöva arbeta längre.»

»Arbetar hon? Nu? Hur gammal är hon?»

»Omkring sjuttio», svarade han. Och han tillade skyndsamt: »Vi arbeta från vaggan till graven där-hemma i mitt land. Det är därför vi leva så länge. Jag tänker leva tills jag blir hundra år.»

Jag skall aldrig glömma detta samtal. De nyss anförda orden voro de sista jag hörde honom uttala. Kanske voro de också de sista, som gingo över hans läppar. — Då jag skulle gå ned och lägga mig, tyckte jag, att där var alldeles för kvavt. Det var en lugn natt. Vi hade nu kommit ifrån passadvindarna och *Ghost* gjorde ej mer än ett knop i timmen. Jag svepte en filt om mig, tog en kudde under armen och gick upp på däck.

Då jag gick fram mellan Harrison och nakterhuset, som stod på kajuttaket, märkte jag, att han låg drygt tre streck från kursen. Jag trodde, att han hade somnat och ville bespara honom förebråelser eller än värre, och därför tilltalade jag honom. Men han sov icke. Hans ögon voro vidöppna. Han tycktes emellertid vara mycket förvirrad och var knappt i stånd att svara mig.

»Vad är det åt er?» frågade jag. »Är ni sjuk?»

Han skakade på huvudet, drog en djup suck, som om han höll på att vakna, och andades sedan regelbundet. »Det är bäst att ni kommer tillbaka till kursen», sade jag bannande.

Han drejade på ratten, och jag såg kompassen sakta gå över till N. N. V., varpå den stadgade sig efter några lätta dallringar.

Jag tog på nytt tag i mina sängkläder och beredde mig att gå vidare, då någonting, som rörde sig, väckte min uppmärksamhet, och jag stirrade bortåt relingen akterut. En kraftig hand, från vilken vattnet dropade, hade gripit tag i den. Strax därefter syntes maken till denna hand tätt invid. Jag stod som fastrotad vid däckets och stirrade ditåt. Vad var det för

en gäst från havets mörka djup, som jag nu skulle få skåda? Vem det än var, visste jag, att han höll på att klättra ombord med tillhjälp av logglinan. Så såg jag ett huvud höja sig därborta med vått och stripigt hår — och strax därefter urskiljde jag Ulv Larsens ögon och ansikte. Omöjligt att misstaga sig på honom. Hans högra kind var färgad av blod, som rann från ett sår i hans huvud.

Han praktiserade sig raskt ombord och reste sig upp med en skarp blick bort till mannen vid ratten, som om han ville förvissa sig om dennes identitet och att det icke var någonting att frukta från honom. Havsvattnet strömmade om Larsen, och detta framkallade små hörbara ljud, som distraherade mig. Då han kom emot mig, ryggade jag instinktmässigt tillbaka, ty jag såg någonting i hans ögon, som varslade om död.

»Hallå, Hump», sade han med låg röst. »Var är styrmannen?»

Jag skakade på huvudet.

»Johansen!» ropade han sakta. »Johansen!»

»Var är han?» frågade han Harrison strax därefter.

Den unge sjömannen tycktes nu ha återvunnet fattningen, ty han svarade med tämligen stadig ton: »Det vet jag inte, sir. Jag såg honom gå för över för en liten stund sedan.»

»Jag gick också för över. Men ni observerade kanske, att jag inte kom tillbaka samma väg jag gick. Kan ni förklara det?»

»Ni måste ha varit överbord, sir.»

»Skall jag se efter om han finns på mellandäck, sir?» frågade jag.

Ulv Larsen skakade på huvudet. »Ni skulle inte finna honom där, Hump. Men ni kan gå med. Kom! Bry er inte om sängkläderna. Lämna dem här.»

Jag följde tätt efter honom. Midskepps var allt fullkomligt tyst och stilla.

»Fördömda jägare!» mumlade han. »För feta och för lata att stå ut med fyra timmars vaktgöring.»

Uppe på backen funno vi tre sjömän sovande. Han vände på deras huvud och såg dem i ansiktet. De skulle ha vakt på däck, men det var praxis ombord, att när vädret var vackert skulle vakten få sova, utom vakthavande befälet, rorgångaren och utkiken.

»Vem har utkiken?» frågade Ulv Larsen.

»Jag, sir», svarade Holyoak — en av de vidtbefarna sjömännen — med en lätt darrning på rösten. »Men jag slumrade in litet just nyss, sir. Jag är ledsn över det, sir. Det ska inte hända mer.»

»Har ni hört eller sett någonting på däck?»

»Nej, sir — jag . . .»

Men Ulv Larsen hade redan vändt sig bort med en fnysning av ovilja, och utkiken gnuggade sig i ögonen av förvåning att allt var så lätt över.

»Sakta nu!» viskade Ulv Larsen varnande och böjde sig nästan dubbel för att kunna gå ned genom skans-kappen.

Jag följde efter med häftigt klappande hjärta. Vad skulle nu komma att ske? Jag visste det lika litet som jag visste, vad som hade hänt förut. I alla händelser hade blod flutit, och det berodde nog icke på någon nyck av Ulv Larsen, att han hade gått över bord med ett stort sår i huvudet. Dessutom saknades Johansen.

Det var första gången jag gick ned i skansen, och jag skall sent förgäta det intryck jag fick av denna plats, då jag befann mig nedanför trappan. Inredt längst fram i skonaren, hade rummet form av en triangel, och utmed alla tre sidorna stodo tolv kojor i dubbla rader. Rummet var icke större än ett förstugurum vid Grubstreet, och likväl skulle tolv män vara inhysta där för att äta och sova och utföra alla livets funktioner. Mitt sovrum därhemma var icke stort, men det skulle ha rymt ett dussin dylika skansar — ja, ett helt tjog, om höjden till taket togs i beräkning.

Där luktade surt och unket, och i det dimmiga skenet från den svängande hänglampan såg jag, att varenda fläck av väggarna var tätt och tjockt behängd med sjöstövlar, oljekläder och allehanda rena och smutsiga klädespersedlar, som vid alla fartygets rullningar slängde fram och tillbaka med ett prasslande ljud, likt det som uppstår, då trädgrenar slå emot ett tak eller en vägg. Här och där slog en stövel högljudt mot väggen med oregelbundna mellantider, och ehuru det var en stilla natt till sjöss, hördes en beständig kör av knakande plankor och skott, jämte ett avlägset dån under durken.

De sovande hade intet medvetande därom. De voro åtta stycken — bägge vakterna därnere — och luften var tjock av värmen och lukten från deras andedräkt. För örat surrade oavbrutet deras snarkningar, suckar och kvidande, tydliga tecken till den animala människans vila. Men sovo de verkligen? Allesammans? Hade de sovit länge? Det var tydligen detta Ulv Larsen ville veta — han ville utforska, om där fanns någon eller några, som låtsade sova,

fastän de icke gjorde det, eller om de hade somnat helt nyss. Och han gick därunder till väga på ett sätt, som påminde om en historia av Boccaccio.

Han tog ned lampan från den svängande ställningen och räckte den till mig. Och så begynte han vid de första kojerna längst fram vid styrbords sida. I den övre av dem låg en kanak, en ypperlig sjöman, som kallades Oofly-Oofly av sina kamrater. Han låg utsträckt på rygg och andades så stilla och lugnt som en kvinna. Den ena armen vilade under hans huvud, den andra ovanpå filtarna. Ulv Larsen fattade om hans handled med tummen och pekfingret och räknade pulsslagen. Medan detta pågick, vaknade kanaken. Och han vaknade lika stillsamt som han sov. Icke den minsta rörelse på kroppen; det var endast ögonen som rörde sig. Ögonlocken slogos plötsligt upp, och de stora svarta ögonen stirrade oss i ansiktet vidöppna och utan att blinka. Ulv Larsen lade ett finger mot sin mun, till tecken att han skulle vara tyst och ögonen slötos på nytt.

I den nedre koken låg Louis, fet, varm och svettig. Hans sömn var tydligen icke låtsad, men han sov arbetsamt. Medan Ulv Larsen kände på hans puls, rörde han sig oroligt och intog olika ställningar, så att han en gång vilade endast på skulderbladen och hämlarna. Läpparna rörde sig, och han uttalade dessa gåtfulla ord:

»En shilling ä' värd en kvarts dollar, men håll korp-gluggarna öppna för trepenceslantar, för annars ska krögarna prångla dem på er för sexpence'ar.»

Varefter han rullade över åt ena sidan och tillade med en tung snyftande suck:

»En sexpence kallas för en tanner och en shilling kallas för en bob — men vad en penny kallas för, det vet jag inte.»

Nöjd med äktheten av såväl hans som kanakens sömn, fortsatte Ulv Larsen till de nästa två kojerna på styrbords sida. Lampskenet upplyste oss om, att de innehades av Leach och Johnson.

Då Ulv Larsen böjde sig över den nedre kojen för att fatta om Johnsons puls, såg jag, som stod rak och höll lampan, att Leach försiktigt reste på huvudet och tittade över kanten av sin koj, för att se efter vad som försiggick. Han måste ha genomskådat Ulv Larsens knep och varit säker på att bli upptäckt, ty i nästa sekund flög lampan ur min hand och skansen låg i djupt mörker. Samtidigt måste han också ha störtat sig rakt ned över Ulv Larsen.

Det första, som hördes, var ungefär samma ljud, som inleda striden mellan en tjur och en varg. Ett ursinnigt vrålände från Ulv Larsen, medan Leach lät höra ett slags blodtörstig mormning. Johnson måste ögonblickligen ha följt kamratens exempel — den underdånighet och det kryperi, han hade visat på däck, hade således endast varit avsett att bedraga.

Jag var så skräckslagen av denna strid i mörkret, att jag stödde mig mot stegen, darrande och oförmögen att bege mig uppför den. Och nu kände jag åter det onda i magen, som jag alltid fick vid anblicken av fysiskt våld. Härvidlag kunde jag visserligen ingenting se, men jag hörde ljudet av slagen — det dämpat dunkande ljud, som framkallas därav, att kött häftigt slås mot kött. Och så var det också bullret av de kämpandes sammanslingringar, av de-

ras häftiga andetag och plötsliga flämtningar av smärta.

Det måste ha varit flera som sammansvurit sig för att mörda kaptenen och styrmannen, ty jag kunde höra att Leach och Johnson genast hade fått förstärkning av kamrater.

»Hit med en kniv — någon av er!» skrek Leach.

»Slå honom i skallen, så att hjärnan rinner ut!» ljöd Johnsons stämma.

Efter sitt första vrålände uppgav Ulv Larsen icke ett ljud. Han kämpade hårdt för sitt liv under tystnad. Han var svårt ansatt. Omkullkastad från början, hade han ej förmått komma på fötter igen, och trots all hans oerhörda styrka visste jag, att det ej fanns något hopp för honom.

Jag fick en kännbar föreställning om stridens hetta, ty även jag blev omkullryckt och illa tilltygad av de tumlande kämparna. Men under oredan lyckades jag slutligen praktisera mig in i en av de undre kojerna, där jag var ur vägen för de stridande.

»Hitåt, alle man! Vi ha honom! Vi ha honom!» hörde jag Leach ropa.

»Vem?» frågade de som verkligen hade sovit, och som vaknat vid ett oväsen, som de icke kunde begripa.

»Den satans styrmannen!» ljöd Leach's listiga svar, som gavs i dämpad ton.

Hans ord hälsades med höga glädjerop, och från detta ögonblick hade Ulv Larsen sju starka karlar över sig. Louis tog, som jag tror, ingen del i striden. Skansen kunde jämföras med en bikupa, vars innehavare blivit retade av någon marodör.

»Hallå! Vad står på här nere?» hörde jag Latimer

ropa ned genom skansluckan. Han var för försiktig att bege sig ned i detta inferno, som han hörde rasa i mörkret.

»Kan inte någon skaffa en kniv? Å — kan inte någon skaffa en kniv?» bönföll Leach under första relativa tystnad.

De angripandes stora antal förorsakade oreda. De hindrade ofta varandra, medan Ulv Larsen däremot riktade alla sina bemödanden på ett föresatt mål. Och detta var att kämpa sig fram över durken till trappan. Oaktat det totala mörkret, kunde jag följa hans framåtskridande på grund av stridsbullret. Ingen annan än en jätte skulle ha kunnat göra vad han gjorde, sedan han väl hade kommit till trappans fot. Steg för steg — medan hela flocken av angripare försökte dra honom tillbaka — lyckades han med sina mäktiga armar höja sig så, att han slutligen stod upprätt. Och steg för steg arbetade han sig sedan uppför trappan med tillhjälp av hand och fot.

Det sista av uppträdet såg jag. Ty sedan Latimer slutligen hade hämtat en lanterna, höll han den så, att skenet lyste ned genom kappen. Ulv Larsen var högt uppe, fastän jag icke kunde se honom. Det enda synliga var massan av de män, som hakat sig fast vid honom. Och denna massa vred sig och krälade likt en kolossal mångbent spindel, den svängde av och an i takt med fartygets rullning. Och likväl höjde den sig uppåt steg för steg, med långa uppehåll mellan varje förflyttning. En gång sviktade massan och var nära att falla, men så tycktes den åter få fast hållpunkt och skred fortfarande uppåt.

»Vem är det?» ropade Latimer.

I lyktskenet såg jag hans ansikte titta ned med bestört uppsyn. »Larsen», svarade en dämpad röst inifrån den rörliga massan.

Latimer sträckte ned den hand, han hade ledig. Och jag såg en hand sträckas upp och fatta hans. Latimer drog av alla krafter, och nu bar det raskt uppåt. Så sträckte Ulv Larsen upp sin andra hand och grep tag i kanten av kappen. Massan svängde utanför trappan, men den höll fortfarande fast vid sin fiende, som till sist tycktes kunna slita sig ifrån dem. Nu begynte de dock släppa tag — de stötte emot kappens skarpa kanter och tvingades att släppa, de sparkades ned av Ulv Larsens våldsamt manövrerande ben. Leach var den siste som släppte; han föll baklänges och slog huvud och axlar mot sina sprattlande kamrater där nere. Ulv Larsen försvann jämte ljuset från lanternan, och vi lämnades i djupt mörker.

FEMTONDE KAPITLET.

Där hördes jämmer och svordomar, medan männen nedanför trappan åter kravlade sig på fötter.

»Tänd ljus här, någon, min tumme är ur led», sade en av dem, Parsons, en svartmuskig, tungsint karl, som var båtstyrrare åt Standish — i samma farkost där Harrison var roddare.

»Den går och dillar omkring där uppe vid pollarne», sade Leach och satte sig på kanten av kojens, där jag var gömd.

Så blev där ett trevande och skrapande med tändstickor, sedan flammade lampan upp igen, matt och rykande, och i dess fantastiska sken såg man barbenta män sköta om sina sår och undersöka sina skador. Oofy-Oofy fattade tag i Parsons' tumme, gjorde en häftig knyck och fick den åter i led. Medan detta skedde, såg jag, att kanakens knogar hade fått stora sår ända intill benet. Han visade dem och exponerade på samma gång med en grimas ett par rader vackra och vita tänder, i det han förklarade, att såren hade uppkommit, då han gav Ulv Larsen ett våldsamt slag för munnen.

»Jaså, det var ni, eran svarta rackare?» frågade häftigt en vid namn Kelly, irländare-amerikan och kustbo, för övrigt roddare åt Kerfoot.

Sedan han hade gjort denna fråga, spottade han ut en massa blod och tänder och närmade sig stridslustet Oofly-Oofly. Kanaken tog ett hopp bakåt till sin koj, men kom strax tillbaka med ett nytt hopp, svängande en lång kniv.

»Å — gå och lägg er, ni tröttar mig», inföll Leach. Trots sin ungdom och oerfarenhet var han tydligen pampen där i skansen. »Hör på, Kelly — låt du Oofly vara i fred. Hur i helvete kunde han veta att det var du, när här var mörkt?»

Kelly fogade sig efter tillsägelsen med ett sakta mummel, och kanakens vita tänder blottades ånyo i ett tacksamt leende. Han hade ett vackert ansikte med nästan kvinnligt behagfulla drag, och hans stora svarta ögon hade ett mildt och drömmande uttryck, som tycktes dementera hans välförtjänta rykte för hetsighet och våldsamhet.

»Hur kom han undan?» frågade Johnson.

Han satt på kanten av sin koj, och hela hans ställning vittnade om hopplöshet och nedslagenhet. Ännu andades han tungt efter den stora ansträngningen. Skjortan hade slitits av honom under striden, och från ett gapande sår på kinden rann blodet ned på hans nakna bröst, banande sig en röd väg över hans vita lår och droppade ned på golvet.

»Därför att han är djävulen själv — och det har jag ju sagt er förut», blev Leach's svar. I nästa ögonblick var han på fötter och gav med tårfyllda ögonluft åt sitt raseri.

»Och ingen av er kunde skaffa en kniv», upprepade han oupphörligt klagande.

Men alla de andra voro ängsliga för kommande följder av deras tilltag, och de hörde icke på honom.

»Hur ska han egentligen kunna få veta hur det hängde ihop?» sade Kelly. Och han såg sig omkring med mordiska blickar, då han fortsatte: »Såvida ingen av oss skvallrar.»

»Han vet alltsammans så snart han spänner ögonen i oss», svarade Parsons. »Han behöver ju bara se på en.»

»Säg, att däckets hoppa' upp och slog tänderna ur käften på er», sade Louis flinande. Han var den ende, som ej hade varit ur sin koj, och han triumferade över att han icke hade en enda skråma, som kunde bevisa, att han hade haft sin hand med i det nattliga dådet. »Vänta bara tills i mårron bittida, när han får se hur ni ser ut allihop!» tillade han småskrattande.

»Vi säger ju, att vi trodde de' va' styrman», sade en. Och en annan inföll: »Jag vet vad jag ska säga — att jag fick höra oväsen, hoppade ur koj, fick ett väldigt slag på käften för besväret och gav igen. Man kunde inte veta vem eller vad det var i mörkret — slog var det föll sig.»

»Och naturligtvis var det mig det träffade», sade Kelly, och hans uppsyn ljusnade för ett ögonblick.

Leach och Johnson deltog icke i denna överläggning, och man kunde tydligt se, att deras kamrater betraktade dem som oundvikligt hemfallna åt det allra värsta — som om det för dem ej fanns något hopp utan de redan kunde anses som döda. Leach fördrog en stund deras ängslan och förebråelser, men så utbrast han:

»Ni tröttar mig! Ni ä' just ett snyggt sällskap.

Om ni pratade litet mindre och utträttade litet mera med edra händer, så skulle det ha varit slut med honom nu. Varför kunde inte en av er — just en av er — skaffa mig en kniv, när jag sa' till? Jag kan bli riktigt sjuk åt det! Grina och gnälla och löpa rundt, som om han skulle ta livet av er så snart han fått fatt i er! Det vet ni förbaskat väl att han *inte* gör. Det kan han inte! Här finns varken roddare eller båtsty-rare till överlopps, och han behöver er allesammans för jaktens skull — han behöver er alldeles nödvändigt. Vem skulle ro eller styra eller sköta fartyget, om han gjorde sig av med er? Det är jag och Johnson som få svida för alltsammans. Gå ni och lägg er och håll käften bara — för nu vill jag sova en smula.»

»Han har rätt, mycke' rätt», förklarade Parsons. »Kan nog hända, att han inte håller efter oss alla nu med ens — men märk mina ord: härefter kommer helvetet att bli som ett isskåp i jämförelse med det här fartyget.»

Under hela tiden hade jag känt mig rätt orolig i fråga om min egen belägenhet. Vad skulle hända mig, när de upptäckte min därvaro? Jag skulle aldrig kunna kämpa mig ut, så som Ulv Larsen hade gjort. Och nu hördes Latimer ropa uppifrån kappen:

»Hump! Gubben vill tala med er!»

»Han ä' inte här», ropade Parsons tillbaka.

»Jo, det är han», svarade jag, i det jag steg ur kopen och gjorde ett ansträngande försök att hålla rösten stadig och frimodig.

De betraktade mig alla med bestörtning. Deras ansikten fingo plötsligt ett uttryck av stark fruktan — och av den djävulska ondska, som alstras därav.

»Jag kommer!» ropade jag upp till Latimer.

»Nej, det gör ni inte!» skrek Kelly och ställde sig mellan mig och trappan, med sin högra hand lyft mot mig som en klo. »Ni förbannade lilla spion! Jag ska tysta munnen på er.»

»Låt honom gå!» befalldes Leach.

»Aldrig i livet», ljöd det förbittrade svaret.

Leach rörde sig inte ur fläcken, där han satt på kanten av sin koj.

»Låt honom gå, säger jag», upprepade han. Men den gången var hans röst hård och sträv.

Irländaren tvekade. Jag beredde mig att gå förbi honom, och han vek undan. När jag kom till trappan vände jag mig om och såg på den krets av brutala och illvilliga ansikten som stirrade på mig i halvdunklet. Och jag kände plötsligt mitt bröst svälla av ett djupt medlidande. Jag kom ihåg Cookys sätt att se saken. Vad Gud måste hata dem, för att de skulle bli så förpinade!

»Jag har varken sett eller hört någonting alls, det kan ni lita på», sade jag lugnt.

»Han ä' en hederlig man, det ska jag säja er», hörde jag Leach förklara, medan jag gick uppför trappan. »Och han tycker inte bättre om gubben, han, än ni eller jag.»

Jag fann Ulv Larsen väntande på mig i kajutan, sårig och blodig. Han tog emot mig med ett av sina besynnerliga leenden.

»Kom — här finns arbete för er, doktor. Det ser ut, som om ni skulle få ganska ansträngande praktik under den här resan. Jag vet inte vad det skulle ha blivit av *Ghost* utan er, och om jag bara kunde hysa

en så ädel känsla, så skulle jag betyga er min djupa tacksamhet.»

Jag kände mycket väl till det enkla medicinförråd, som *Ghost* medförde, och medan jag värmdde vatten på kaminen och gjorde allt i ordning för att sköta om Larsens sår, gick han där skrattande och pratande och undersökte sina skador med fundersam min. Jag hade aldrig förut sett hans kropp blottad, och jag måste tillstå, att denna syn hos mig väckte häpnad och beundran. Jag har aldrig haft någon benägenhet att sjunga köttets lov — långt därifrån. Men jag har tillräckligt artistiska tendenser för att uppskatta det underbara.

Jag blev som förhäxad av de fullkonligt harmoniska linjerna hos Ulv Larsens gestalt och av vad jag kan kalla dess förfärliga skönhet. Jag hade nyss förut sett männen därnere i skansen. Många av dem hade präktiga muskler, men det hade alltid varit något fel med dem alla — otillräcklig utveckling på någon punkt och överdriven utveckling på en annan — någon krökning eller förvridning, som störde symmetrin — för korta eller för långa ben — för seniga och knotiga, eller tvärtom. Oofity-Oofity var den ende, som hade fullt harmoniska linjer, men det vackra hos dem kunde nästan kallas kvinnligt.

Ulv Larsens gestalt var däremot en urbild av manlighet, nästan gudomlig i sin fulländning. Då han gick omkring eller lyfte upp sina armar, såg jag, hur hans väldiga muskler spändes och rördes under den glänsande huden. Jag har glömt att omtala, att det endast var ansiktet som var bronsfärgat. Tack vare hans skandinaviska härkomst, var hans kropp så vit

som den vitaste kvinnogestalt. Jag kommer ihåg, då han lyfte upp handen för att känna på såret i sitt huvud, och jag såg armmuskeln röra sig som ett levande ting i dess vita skida. — Det var denna muskel, som en gång nästan hade kramat livet ur mig, och som jag hade sett utdela så många förkrossande slag... Jag kunde icke ta mina ögon från honom. Jag stod där utan att röra mig med en rulle antiseptisk bomull i handen, som vecklade upp sig och släpade ned på golvet.

Han såg på mig, och jag blev medveten om att jag stirrade på honom.

»Gud har format er väl», sade jag.

»Har han?» svarade han. »Nå, jag har ofta tänkt det själv och undrat varför.»

»Ändamålet...» började jag.

»Utilitet», avbröt han. »Denna kropp är danad för att begagnas. Dessa muskler ha utvecklats för att gripa, sönderslita och döda levande ting, som ställa sig mellan mig och livet. Men har ni tänkt på dessa andra levande ting? Också de ha muskler av ett eller annat slag, för att gripa, sönderslita och döda — och när de komma i vägen mellan mig och livet, griper jag dem oemotståndligt, sliter sönder dem med makt och dödar dem. Det finns intet ändamål, som förklarar detta. Men utiliteten gör det.»

»Det är ingen vacker åsikt», protesterade jag.

»Livet är inte vackert, menar ni väl», sade han småleende. »Ni sade, att jag är väl skapad. Se hit.»

Han spände sina fötter och ben och tryckte sina tår mot golvet likt klor. Knotor, leder och muskeldelar krökte sig och drogos ihop under huden.

»Känn på dem!» kommenderade han.

De voro hårda som järn. Och jag såg också, att hela hans kropp hade omedvetet raskt dragits ihop i stram spänning — att musklerna lätt krympte samman kring länderna, utmed ryggen och över axlarna — att hans armar höjdes, under det att hans muskler sammandrogos, och att fingrarna kröktes, så att händerna liknade rovfågelklor. Till och med ögonen hade ändrat uttryck, de lyste av en vaksamhet, en beräkning och en glöd, som endast kan framkallas under strid.

»Fasthet och jämvikt», sade han, och i samma ögonblick släppte han efter spänningen och lät kroppen sjunka tillbaka i vila. »Fötter, med vilka jag kan klösa mig fast i marken, ben att stå på och till hjälp vid motstånd, medan jag med armar och händer, tänder och naglar arbetar på att döda och undgå att dödas. Ändamål? Utilitet är rätta ordet.»

Jag inlät mig icke på några argument. Jag hade nyss sett för mina ögon det primitiva rovdjurets mekanism, och jag hade fått ett lika mäktigt intryck därav, som om jag hade skådat maskineriet på ett stort atlantiskt krigsskepp.

I betraktande av stridens våldsamhet nere i skansen, var det förvånande, att han ej hade fått värre skador, och jag smickrar mig med, att jag förband dem rätt skickligt. Med undantag av några djupa sår var allt det övriga endast kontusioner och skrubbsår. Men det slag, som han hade fått innan han gick överbord, hade klyvt hans huvudsvål flera tum. Efter hans anvisning rengjorde och hopsydde jag detta sår, sedan jag först hade rakat bort håret från sårets bägge

kanter. Hans ena vad var också illa tilltygad — såg ut som om den hade blivit tuggad av en bulldogg. Han berättade, att någon av dem därnere hade huggit sig fast där med tänderna redan vid stridens början och sedan hängt kvar hela tiden och släpats med till översta trappsteget innan han kunde sparka sig fri från honom.

»A propos, Hump — jag har ju sett, att ni är rask och händig», sade Ulv Larsen, sedan jag hade fullgjort mitt värv. »Ni vet, att vi nu återigen ä' utan styrman. Härefter kommer ni att göra vakter mot sjuttiofem dollars i månaden och skall av alla tituleras mr van Weyden.»

»Men jag — begriper ingenting i fråga om navigation, det vet ni», invände jag häpen.

»Det är inte alls nödvändigt.»

»Och jag strävar inte alls efter att få någon mera framskjuten plats», fortsatte jag. »Jag finner livet vanskligt nog i min nuvarande anspråkslösa ställning. Och jag har ingen erfarenhet. Ibland kan det vara bra att vara en medelmåtta.»

Han smålog som om saken vore uppgjord.

»Jag vill inte bli styrman på detta helvetiska fartyg!» utbrast jag trotsigt.

Jag såg, hur hans drag hårdnade och hans ögon glimmade skoningslöst. Han gick till dörren till sin hytt och sade:

»God natt, mr van Weyden!»

»God natt, mr Larsen», svarade jag eftergivet.

SEXTONDE KAPITLET.

Jag kan icke säga, att anställningen som styrman medförde något vidare behag än att jag ej längre behövde tvätta tallrikar och fat. Jag var okunnig om de allra enklaste plikter, som tillkommo mig på min nya plats, och skulle rett mig mycket illa, om icke besättningen hade kommit mig till hjälp. Jag hade ingen detaljkänedom om rigg eller ändar, om sättande och skötande av segel, men besättningen gjorde sig all möda att visa mig till rätta. Louis var i synnerhet en mycket bra lärare — och jag hade föga obehag av mina underordnade.

Med jägarna var det helt annorlunda. De voro i viss mån hemmastadda i allt som rörde sjöfarten, och de togo mig och min styrmansbefattning som ett skämt. Själv fann jag det också ganska skämtsamt, att jag, som var en så genuin »landkrabba», skulle sköta en styrmans åligganden, men att bli tagen på skämt av andra var en helt annan sak. Jag beklagade mig aldrig, men Ulv Larsen fordrade, att man skulle visa mig all den ceremoniosa hövlighet, som etiketten ombord föreskriver — vida mer än som någonsin hade kommit den stackars Johansen till del — och efter åtskilliga upptuktelser, hotelser och mycket knot, bragte han jägarna till lydriad. Jag kallades numera

»mr van Weyden» av alla ombord, och det var endast privat som Ulv Larsen själv benämnde mig »Hump».

Det var rätt lustigt. Möjligen kunde vinden ha skralnat en smula medan vi sutto vid middagsbordet, och när jag reste mig, sade Ulv Larsen: »Vill ni vara god och vända och lägga henne för babords halsar, mr van Weyden!» Och så gick jag upp på däck, vinkade Louis till mig och fick av honom veta, vad som skulle göras. Ett par minuter därefter, sedan jag hade smält de instruktioner han gav mig och var fullkomligt säker på manövern, gav jag mina order åt besättningen. Jag kommer ihåg ett dylikt tillfälle strax i början av min verksamhet som styrman, då Ulv Larsen kom upp på däck, just när jag hade börjat kommendera. Han rökte sin cigarr och såg lugnt på, medan manövern utfördes, varefter han gick fram till mig.

»Jag gratulerar er, Hump — jag ber om ursäkt, jag menade mr van Weyden. Jag tänker att er fars ben härefter kan få vila i ro i graven. Ni har kommit underfund med att ni har egna och lärt att stå på dem också. Litet mera kännedom om tackel och tåg, litet mera erfarenheter av stormar och vad därtill hör — och när denna resa är fullbordad, skulle ni kunna mönstra på vilket kustfartyg som helst.»

Under denna period — det vill säga tiden mellan Johansens död och vår ankomst till jaktområdet — tillbringade jag mina angenämaste stunder på *Ghost*. Ulv Larsen var rent av hänsynsfull, besättningen hjälpte mig, och jag var icke längre i någon obehaglig kontakt med Thomas Mugridge. Jag tillåter mig förklara, att jag med tiden upptäckte, att jag började känna en viss stolthet över mig själv. Hur fantastisk

den situation än var, vari jag befann mig — en landkrabba som befälhavarens närmaste man på ett fartyg — skötte jag emellertid min syssla oklanderligt, och under denna korta tid var jag stolt över mig själv, och jag lärde mig tycka om fartygets rörelser under mina fötter, medan *Ghost* gungade norr- och västerut över det tropiska havet till den lilla ön, där vi skulle fylla våra vattenkärl.

Men min lycka var icke oblandad. Den var komparativ — en period av mindre lidande, inskjuten mellan ett förflutet med stora lidanden och en framtid med stora lidanden. Ty vad besättningen angick, så var *Ghost* ett helvete av värsta sort. De hade varken rast eller ro. Ulv Larsen hade noga debiterat dem för attentatet mot hans liv och den misshandling, han hade undergått i skansen — och morgon, middag och kväll och för övrigt hela dygnet igenom ansträngde han sig att göra livet outhärdligt för dem.

Han kände mycket väl till små sakers stora betydelse, och det var genom små saker han höll dem i arbete, tills de nästan nådde vanvettets gräns. Jag har sett Harrison kallad upp ur sin koj för att ställa en målarborste på dess rätta plats, och bägge de uttröttade vakterna väckas ur sin sömn för att följa honom och se till, att det blev gjort. Detta var nu visserligen en småsak, men när det multipliceras med tusen sinnrika påhitt av samma slag, kan man lätt tänka sig sinnesstämningen nere i skansen.

Naturligtvis hördes där mycket knot, och små utbrott inträffade allt emellanåt. Slag föllo, och bland besättningen var det ständigt två eller tre, som måste sköta skador, vilka tillfogats dem av det odjur i män-

niskohamn, som var deras herre och husbonde. Myteri var omöjligt på grund av den arsenal av vapen, som hopats på mellandäck och i kajutan. Leach och Johnson voro särskilt offer för Ulv Larsens sataniska lynne, och det uttryck av djup melankoli, som hade lagt sig över Johnsons ansikte och i hans ögon, skar mig i hjärtat.

Leach var helt annorlunda. Det fanns för mycket vilddjursnatur hos honom. Han tycktes vara besatt av ett omåttligt raseri, som ej gav rum åt någon sorg. Han gick med läpparna ständigt förvridna till morring, och så snart han fick se Ulv Larsen, gav hans vrede sig luft i ett hemskt och hotande ljud — som jag tror helt omedvetet. Jag har sett honom följa Ulv Larsen med ögonen som ett djur ser efter sin vaktare, och under tiden hördes djupt från hans strupe det djuriska morrandet, som sedan trängde vibrerande fram mellan hans sammanbitna läppar.

Jag kommer ihåg en gång, då jag midt på ljusa dagen uppe på däck lade min hand på hans axel för att ge honom en befallning. Han stod med ryggen vänd åt mig, och vid första beröring av min hand tog han morrande ett hopp rakt upp i luften och bort från mig. Han vände på huvudet under hoppet — hade trott, att det icke var jag, utan den han hatade.

Såväl han som Johnson skulle ha dödat Ulv Larsen vid första tillfälle, men detta tillfälle kom aldrig. Därtill var Ulv Larsen för klok, och för övrigt hade de inga lämpliga vapen. Blotta knytnävarna räckte icke till. Oupphörligt var det krakel mellan Ulv Larsen och Leach, som alltid tog igen som en vildkatt med tänder, naglar och knytnävar, och slutligen låg

utmattad eller medvetlös på däck. Och han hade aldrig någonting emot att slåss på nytt. Det djävulska hos honom utmanade det djävulska hos Ulv Larsen. Det behövdes blott, att de samtidigt infunno sig på däck, för att de genast skulle rusa ihop, svärjande, morrande och överfallande varandra med hugg och slag, och jag har mer än en gång sett Leach kasta sig över Ulv Larsen utan någon direkt anledning. En gång slungade han sin tunga slidkniv mot Larsen, och kniven susade förbi dennes hals på en tums avstånd. En annan gång slungade han ned en märlspik från salningen. Det var svårt att göra ett sådant kast på ett rullande fartyg, men den skarpa spetsen av järnet, som skar sjuttiofem fot genom luften, flög tätt förbi Ulv Larsens huvud, då han kom uppför kajuttrappan, och trängde mer än två tum djupt in i det solida däcket. Och återigen en annan gång hade han stulit sig in på mellandäck och satt sig i besittning av ett laddat skjutvapen, varefter han just stod i begrepp att rusa upp på däck med bössan i hand, då han övermannades och avväpnades av Kerfoot.

Jag undrade ofta, varför Ulv Larsen icke dödade honom och därmed gjorde ett slut på bråket. Men han skrattade bara och tycktes ha roligt åt det. Antagligen låg det en viss retelse i deras förhållande, ungefär av samma slag som de män måste känna, vilka njuta av att ha blodtörstiga djur till favoriter.

»Det ger spänning åt livet», förklarade han för mig, »då en annans liv lägges i ens hand. Människan är född spelare, och livet är den högsta insats hon kan göra. Ju större chanser, desto större spänning. Varför skulle jag neka mig nöjet att driva Leach's själ till

feberhetta? Därmed visar jag honom egentligen en vänlighet. Sinnesretningen är ömsesidig. Han för en kunglig tillvaro i jämförelse med sina kamrater, fastän han icke vet det själv. Men han har vad de sakna — ett mål, någonting, som utföres och skall utföras, en allt absorberande avslutning att eftersträva, begäret att döda mig och hoppet att kunna göra det. Han lever lika högt nu, Hump. Jag betvivlar att han någonsin har levat så intensivt förut, och jag avundas honom uppriktigt emellanåt, när jag ser honom rasa i den mest lidelsefulla sinnesyra.»

»Men detta är fegt, helt enkelt fegt!» utropade jag.
»Ni har ju alla fördelar på er sida.»

»Nå, vem är den fegaste av oss båda — ni eller jag?» frågade han allvarligt. »Om situationen är obehaglig, kompromissar ni med ert samvete så snart ni själv tar del i den. Vore ni verkligt stor, verkligt sann mot er själv, så skulle ni förena edra krafter med Leach och Johnson. Men ni är rädd, ni är rädd. Ni vill leva. Livet inom er fordrar att få leva, till vad pris som helst. Och därför lever ni ett förnedrat liv, trolös mot det bästa ni drömt, syndande mot hela er ömkliga lilla lag och — om det finns ett helvete, styrande kurs rakt ditåt. Bah! Jag spelar den modigare rollen. Jag gör ingen synd, ty jag lyder de fordringar, som framställas av livet inom mig. Jag är åtminstone ärlig mot min egen själ, och det är vad ni inte är.»

Det fanns en stingande udd i vad han sagt. Kanske spelade jag på det hela taget en feg roll. Och ju mer jag tänkte på saken desto tydligare blev det för mig, att det var min plikt mot mig själv att göra som

han sagt — att förena mina krafter med Johnson och Leach och arbeta för hans död. Jag tänker, att det var just här som mina puritanska förfäders stränga samvetskänsla gjorde sig gällande, för att driva mig till lysande dåd och till och med sanktionera mord som en rättfärdig handling. Jag övervägde denna tanke. Det skulle vara en högst moralisk handling att befria världen från ett sådant monstrum. Mänskligheten skulle bli bättre och lyckligare därigenom, livet skulle bli ljusare och behagligare.

Jag grubblade länge över detta, medan jag låg sömlös i min koj och lät situationens fakta i en ändlös följd passera revy inför mina tankar. Och jag talade med Johnson och Leach under nattvaktens timmar, då Ulv Larsen var under däck. Bägge dessa män hade förlorat allt hopp — Johnson på grund av medfödd nedslagenhet, Leach därför att han hade ödslat bort sina krafter under fåfång strid och nu var alldeles utmattad. Men en natt grep han lidelsefullt min hand och sade:

»Jag tror, att ni menar ärligt och uppriktigt, mr van Weyden. Men stanna där ni är och säg ingenting. Låtsä inte om någonting alls, sköt bara ert arbete. Vi ä' dödens, det vet jag — men i alla händelser kan ni möjligen göra oss en tjänst någon gång, när vi komma i stor nöd.»

Det dröjde ej längre än till dagen därpå — vi hade då Wainwright Island i sikte — innan Ulv Larsen öppnade sin mun till en profetia. Han hade förut anfallit Johnson, blivit anfallen av Leach och nyss slutat piska upp dem bägge.

»Ni vet, att jag kommer att döda er någon gång, Leach», sade han.

En morgning blev svaret.

»Och vad er beträffar, Johnson, kommer ni att bli så trött på livet, innan jag blir färdig med er, att ni kastar er överbord. Få se, om ni inte gör det . . .»

»Jag sade det som en suggestion», tillade han sakta till mig. »Och jag vill slå vad med er om en månads hyra, att han tar den i akt.»

Jag hade hyst den förhoppningen, att hans bägge offer skulle finna något tillfälle till flykt, medan vi fyllde våra vattentankar, men Ulv Larsen hade valt sin plats väl. *Ghost* låg en halv mil utanför bränningarne vid en enslig strand, där ett djupt pass med forsande vatten och lodrätta vulkaniska väggar mynnade ut. Ingen människa kunde klättra uppför dessa branter. Och där måste Leach och Johnson under Ulv Larsens egen uppsikt — ty han följde själv med i land — fylla fartygets små tunnor och rulla dem ner till stranden. Det fanns ingen möjlighet för dem att rymma i någon av båtarna.

Harrison och Kelly gjorde emellertid ett sådant försök. De skötte en av båtarna, och deras åliggande var att föra den mellan fartyget och stranden, medförande en enda tunna för varje gång. Nyss före middagen hade de just begivit sig från fartyget med ett tonkärl, då de plötsligt ändrade kurs och styrde rakt åt väster för att dubblera den utskjutande bergsudden, som låg emellan dem och friheten. På andra sidan om den skumombrusade klippan lågo de japanska kolonisternas täcka byar och leende dalar, som sträckte sig långt inåt ön. Om de bägge flyktingarna lyckligt nådde denna tillflykt, kunde de trotsa Ulv Larsen.

Jag hade sett Henderson och Smoke uppehålla sig på däck hela förmiddagen, och nu fick jag veta varför. De lyfte sina bössor till ögat och började helt lugnt skjuta efter de bägge flyktingarna. Det blev en kallblodig exposé av träffsäkerhet. Först slog kulorna harmlöst ned i vattnet på ömse sidor om båten, men då de flyende fortforo av alla krafter, riktades skotten allt närmare och närmare.

»Se nu på, hur jag tar Kellys högra åra», sade Smoke och siktade mycket omsorgsfullt.

Jag höll en kikare för ögonen, och jag såg årbladet splittras, när han sköt. Henderson följde kamratens exempel, han valde Harrisons högra åra till sitt mål. Båten svängde rundt. De bägge återstående årorna splittrades på samma sätt. Flyktingarna försökte ro med resterna, med även dessa skötos bort. Så rev Kelly upp en planka ur båtens botten och började paddla med den, men han släppte den med ett jämmer-skri, när splittrorna av det krossade träet trängde in i hans händer. Nu uppgåvo de alla vidare försök och läto båten driva, tills annan båt, som skickats ut av Ulv Larsen, tog dem i släptåg och förde dem ombord.

Sent på eftermiddagen lättade vi ankar och fortsatte vår färd. Vad som närmast låg framför oss var tre eller fyra månaders jakt på sälområdet. Denna utsikt var verkligen dyster, och jag gick till mitt arbete med tungt hjärta. En nästan gravlik dysterhet tycktes ha lagt sig över *Ghost*. Ulv Larsen låg till kojs i ett anfall av sin svåra, sprängande huvudvärk. Harrison stod med intresselös uppsyn vid ratten, halvt stödjande sig mot den, som om han dignade under

bördan av sin egen tyngd. Alla de andra voro buttra och tysta. En gång fann jag Kelly sittande hopkruppen på läsidan om skanskappen med huvudet lutat mot sina knän och armarna lagda i kors över huvudet — en ställning, som vittnade om obeskrivlig nedslagenhet.

Johnson fann jag liggande utsträckt till sin fulla längd fram på backen, stirrande ned i den upprörda virveln framför fartyget — och jag tänkte med fasa på den suggestion Ulv Larsen hade givit honom. Det föreföll troligt, att den skulle bära frukt. Jag försökte åstadkomma ett avbrott i hans sjukliga tankegång genom att kalla honom därifrån, men han smålog sorgset och lydde mig ej.

Då jag vände tillbaka akterut, kom Leach emot mig.

»Jag vill be er om något, mr van Weyden», sade han. »Om ni är nog lycklig att komma tillbaka till San Francisco igen, vill ni då vara så snäll och ta rätt på Matt McCarthy? Det ä' min gamle far, ser ni. Han bor på kullen bakom Mayfairs bageri — han har en skomakareverkstad, som alla känna till, så ni hittar säkert rätta vägen. Säg honom, att jag har fått lära mig ångra alla bekymmer jag har gjort honom, och allt annat orätt, som jag har gjort, och — och så kan ni bara säga ett 'Gud välsigne er' från mig.»

Jag nickade, men svarade: »Vi komma nog alla tillbaka till San Francisco, Leach, och då följas vi åt och hälsa på Matt McCarthy.»

»Jag skulle gärna vilja tro det», svarade han och kramade min hand, »men jag kan inte. Ulv Larsen ska ta livet av mig, det vet jag — och allt vad jag hoppas är att han måtte göra det snart.»

Och sedan hade han gått ifrån mig, upptäckte jag, att jag hyste samma önskan i mitt hjärta. Om det skulle ske — måtte det då ske fort! Den allmänna dysterheten hade fångat mig i sina garn. Det värsta föreföll oundvikligt, och medan jag timme efter timme vandrade av och an på däck, kände jag mig smittad av Ulv Larsens motbudande idéer. Vad skulle alltsammans tjäna till? Vari låg livets storhet, eftersom det kunde tillåta ett så lättsinnigt fördärvande av människosjälar? När allt kom omkring, var det någonting lumpet och värdelöst, detta liv, och ju förr det vore över, desto bättre. Över och förbi! Där stod jag nu också lutad mot relingen och stirrade längtansfullt ned i vattnet med den vissa övertygelsen, att förr eller senare skulle jag sjunka, sjunka ned i det kalla, gröna djupet med dess glömska.

SJUTTONDE KAPITLET.

Märkvärdigt nog hände ingenting särskilt på *Ghost* oaktat den allmänna förkänslan av olycka. Vi fortsatte mot norr och väster tills vi nådde Japans kust och träffade på de stora sälhjordarne. Kommande, ingen visste varifrån i den väldiga Stilla oceanen, voro sälarna på väg norrut under sin årliga färd till sina parningsplatser vid Behrings hav. Och norrut följde vi efter dem, härjande och dödande — kastade deras flådda kroppar överbord åt hajarna och saltade ned skinnen, som sedermera skulle läggas över stadsdamernas vackra axlar.

Det var ett hänsynslöst slaktande — och allt detta för kvinnornas skull. Ingen ombord åt sälkött eller använde oljan. Efter en lyckad jaktdag såg jag ofta däcken överfulla med hudar och kroppar och slippriga av tran och blod — ur spygatterna flödade rött — master, tågvirke och brädgångar nedstänkta av blod — medan männen liknade slaktare sysslade med sitt yrke — halvnakna och röda om armar och händer, arbetade de ivrigt med att flå skinnet av de präktiga havsdjuren, som de hade dödat.

Mitt arbete bestod i att föra räkning över djuren, då de fördes ombord från båtarna, att övervaka skinnens avdragning och däckens rengöring efteråt samt

ställa allt i sin ordning igen. Det var intet angenämt arbete. Både min själ och min mage gjorde uppror däremot, och likväl var detta ledande av en arbetsstyrka nyttigt för mig. Det utvecklade den smula verkställande förmåga jag kunde äga, och jag kände, att jag undergick en viss härdning, som ej kunde vara annat än hälsosamt för »Sissy» van Weyden.

En sak började jag bli medveten om, och det var, att jag aldrig mer skulle kunna bli densamme som jag hade varit förr. Mitt hopp och min tro på livet hade visserligen överlevat Ulv Larsens mördande kritik, men han hade likväl framkallat en förändring hos mig i andra avseenden. Han hade öppnat mina ögon för det praktiska livet, om vilket jag förut visste så litet och för vilket jag alltid hade ryggat tillbaka. Jag hade lärt mig att närmare betrakta livet såsom det verkligen levdes — att inse, att det fanns sådana saker som fakta till i världen — att vända mig bort ifrån tankens värld och sätta ett visst värde på livets konkreta och objektiva sidor.

Jag var mer än någonsin tillsammans med Ulv Larsen sedan vi hade kommit till jaktplatsen. Ty när vädret var vackert och vi befunno oss midt i sälhjorden, voro alle man ute i båtarna, och han och jag och Thomas Mugridge, som egentligen ej kunde räknas med, voro de enda kvar ombord. Men vi voro icke sysslösa. De sex båtarna spriddes solfjäderformigt från skonaren, tills den första båten åt lovart och den sista åt läsidan voro skilda av en sträcka på tio à tjugu mil, varefter de höllo rak kurs utåt havet tills natten kom, eller tills dåligt väder tvingade dem att vända om. Under tiden ålåg det oss att segla *Ghost*

väl i lä för den sista läbåten, så att alla båtarna skulle ha god vind att löpa ned till oss, ifall svårt väder skulle inträffa.

Det är ingen lätt sak för två män — synnerligast om vinden är hård — att sköta ett sådant fartyg som *Ghost*: styra, hålla utkik på båtarna, sätta till segel eller ta in dem. Jag hade mycket att lära och måste göra det raskt. Att sköta rodret lärde jag mig lätt nog, men att äntra upp i salningen och på armarna svänga över hela min tyngd, när jag lämnade vevlingarna och klättrade ännu högre upp, det var svårare. Men jag lärde även detta, och det ganska raskt, ty jag kände ett vildt begär att hävda min duglighet inför Ulv Larsen — jag ville bevisa min rätt att vara till på annat sätt än genom resonemanger. Ja, det kom en tid, då jag riktigt njöt av att gå upp till masttoppen och hålla mig fast med benen på denna vanskliga plats, medan jag höll kikaren för ögonen och spejade utåt havet efter båtarna.

Jag minns en synnerligt vacker dag, då båtarna begåvo sig av helt tidigt och knallarna från skjutvapnen blevo dova och otydliga och småningom dogo bort under det att båtarna spriddes utåt havet. Det blåste först en lätt bris av västan, men vinden dog ut helt och hållet, just då vi lyckades komma i lä om den sista läbåten. En efter annan — jag såg det uppifrån masttoppen — försvunno de sex båtarna över jordglobens rundning, medan de följde sälen västerut. Vi lågo utan styrfart i det smula vattnet, som knappt kom fartyget att röra sig — ur stånd att följa efter. Ulv Larsen såg betänksam ut. Barometern stod lågt, och himlen bort i öster tycktes icke behaga

honom. Han studerade den med oavbruten uppmärksamhet.

»Kommer han där bortifrån», sade han, »och kommer hård och häftig och driver oss upp till lovart om båtarna, så är det troligt att en del kojer här bli utan innehavare både på mellandäck och i skansen.»

Klockan elva låg havet blankt som en spegel. Vid middagstiden var hettan kvävande, fastän vi befunno oss på hög nordlig latitud. Ingen av den vanliga friskheten kändes i luften. Den var endast kvav och tryckande, påminde om vad gamla kalifornier brukade kalla »jordbävningväder». Det var någonting hemskt och hotande med den, och man kände på ett obeskrivbart sätt, att man hade att vänta det värsta. Långsamt överdrogs hela himlen österut med moln, som reste sig inför oss likt något svart Sierra från avgrundens regioner. Man tyckte sig så tydligt urskilja pass, klyftor och bråddjup, jämte skuggorna därinne, att man omedvetet spejade efter de vita bränningarne utanför och de håligheter i strändernas bergväggar, där havet dånande slår mot land. Och fortfarande rörde sig fartyget endast helt sakta i sjöhävningen och fullkomlig stiltje rådde.

»Det blir inte bara en by», sade Ulv Larsen. »Gamla moder Natur kommer att resa sig och tjuta av alla krafter — och vi få ett styvt göra, Hump, att dra oss fram med halva antalet av våra båtar. Bäst att ni går upp och lossar toppseglen.»

»Men om det nu blir svårt väder och vi bara ä' två här?» sade jag med en skymt av protest i min röst.

»Vi måste försöka begagna oss av de första pustarna så väl som möjligt och taga oss ned till våra båtar in-

nan seglen blåsa ur liken. Sen struntar jag i vad som händer. Masterna hålla nog, och vi bägge klara oss nog också, fastän vi få ett drygt arbete.»

Fortfarande lika lugnt. Vi åto middag — för mig ett hastigt och oroligt mål med våra aderton man långt ute till havs och den väldiga massan av upptornade moln, som långsamt nalkades. Ulv Larsen tycktes emellertid icke vara orolig, fastän jag, då vi återvände upp på däck, lade märke till en lätt skälvning i hans näsvingar och en ökad raskhet i hans rörelser. Hans ansikte var strängt allvarligt, dess linjer hade hårdnat, och likväl lyste hans ögon — som den dagen voro blåa, klart blåa — med en egendomlig glans, ett klart glittrande ljus. Det slog mig, att han tydligen kände ett slags grym glädje, att han fröjdade sig åt den kommande kampen, att han var gripen och upplivad genom medvetandet, att han stod inför ett av livets storslagna moment, då dess tidvatten svallar som högst.

En gång — och utan att veta att han gjorde det, eller att jag såg det — skrattade han högt, ett trotsigt och gäckande skratt, åt den annalkande stormen. Jag kan, när jag vill se honom stå där likt en pygmé ur *Arabiska nätter* inför en väldig ondskefull genius. Han trotsade ödet, och han var oförskräckt.

• Han gick till kabyssen. »När ni har slutat diska edra fat och pannor, Cooky, behövs ni på däck. Var klar att komma genast, då jag varskor.»

•Hump», sade han, då han märkte den rent förhäxad blick jag fäst på honom, »detta är i alla fall för mer än whisky — och för mer än er Omars erfarenheter. Jag anser, att han på det hela taget endast levde ett halvt liv.»

Den västra delen av himlavalvet hade nu också mörknat. Solen hade överskyats och försvunnit ur sikte. Klockan var två på eftermiddagen, och en spöklik skymning, då och då genomskuren av ett purpurfärgat skimmer, hade sänkt sig över oss. I detta purpursken lyste Ulv Larsens ansikte med en intensiv glöd, och för min uppjagade fantasi stod han omgiven av en gloria. Vi lågo midt i en onaturlig stillhet, medan rundt omkring oss syntes tecken och förebud till annalkande uppror i naturen. Den kvävande hetan hade blivit olidlig. Stora svettpärlor trängde ut i min panna, och jag kände dem tillrä utför min näsa. Jag tyckte, att jag var nära att svimma och sträckte ut handen för att stödja mig mot relingen.

Och då, just då, märktes det svagaste möjliga sus av en vindfläkt. Det kom från öster och flög förbi som en viskning. På de hängande seglen märktes icke en rörelse, och likväl hade jag känt mitt ansikte svalkat av luftdraget.

»Cooky!» ropade Ulv Larsen dämpat. Thomas Mugridge vände sitt ängsliga och förskrämda ansikte mot honom. Lägg utav stoppartaljan därborta på förbommen och tag den över på andra sidan, så passa skotet och hal durr stoppartaljan. Om ni slarvar med det, så kan ni vara säker om att det ä' det sista ni gör i ert liv. Begriper ni? — Mr van Weyden, var klar att få över förseglen. Och sedan raskt till toppseglen och sträck dem så fort ni någonsin kan — ju hastigare det sker, desto lättare skall ni tycka att det är. Och om Cooky inte raskar på, ger ni honom ett slag mellan ögonen.»

Jag märkte med välbehag, att inga hotelser åtföljde

hans instruktioner till mig. Vi stävade åt nordväst, och det var hans avsikt att få seglen över vid första vindpust.

»Vi få brisen på låringen», förklarade han för mig. »Att döma av de sista skotten, drogo sig båtarna sydvart.»

Han vände sig om och gick akterut till ratten. Jag gick för ut och tog plats invid försegelskoten. Så flög en ny, susande viskning genom luften och ännu en. Seglen rörde sig en smula.

»Å, gudskelov att han inte kommer farande med ens, mr van Weyden!» utbrast Mugridge ivrigt.

Och jag var verkligen tacksam, jag också, ty jag hade nu lärt tillräckligt för att veta, vad som under sådana förhållanden skulle drabba oss, då vi hade alla segel tillsatta. Vindens susande viskningar övergingo till pustar och stötar, seglen fylldes och *Ghost* började skjuta fart. Ulv Larsen lade rodret hårdt över åt babord, och vi begynte falla av. Vinden kom nu rakt akterifrån, den brusade och pustade allt starkare och starkare, och mina försegel slogo helt muntert. Jag såg icke vad som försiggick på annat håll, men jag kände det plötsliga krängandet, då vindtrycket flyttade över focken och storseglet. Jag hade händerna fulla med att sköta jagaren, klyvaren och förstänget, och då denna del av mitt arbete var fullbordad, löpte *Ghost* undan med god fart åt sydväst med vinden på låringen och alla skoten över om styrbord. Utan att hämta andan, fastän mitt hjärta dunkade som en hammare efter ansträngningen, rusade jag till toppsegelfallen, och innan vinden hade blivit för frisk, hade vi dem ordentligt sträckta. Sedan gick jag akterut för att inhämta vidare order.

Ulv Larsen nickade gillande och överlämnade ratten åt mig. Vinden tilltog stadigt i styrka och vågorna växte. Jag styrde under en timmes tid, och med varje ögonblick blev mitt arbete svårare. Jag hade ingen erfarenhet i att styra under en fart sådan som denna.

»Gå nu dit^o upp med kikaren och se, om ni kan upptäcka några av båtarna. Vi ha åtminstone gjort tio knop förut, och nu göra vi tolv eller tretton. Den här gamla flickan kan segla!»

Jag nöjde mig med att gå upp till den främre salningen, ungefär sjuttio fot över däck. Då jag spejade ut över den ödsliga vattenytan, insåg jag helt och fullt, att här fordrades den största skyndsamlhet, om vi skulle få tillbaka några av vårt folk. När jag såg huru sjön vräkte, betvivlade jag att det fanns en enda båt kvar — det föreföll omöjligt att en bräcklig farkost kunde stå emot en så oerhörd påfrestning av vind och våg.

Jag kunde icke känna vindens hela styrka, därför att vi hade medvind. Men från min upphöjda plats såg jag ned på fartyget, som om jag befann mig utanför detsamma. Jag såg *Ghosts* konturer skarpt avteckna sig mot det fradgande havet, som skonaren plöjde likt ett levande väsen. Emellanåt höjde den sig och skar igenom en väldig våg, varvid styrbords reling försvann ur sikte och den sjudande oceanen strömmade in över däckets ända till skeppsluckorna. I sådana ögonblick for jag vid den häftiga rullningen av och an genom luften med svindlande fart, som om jag hade klängt mig fast vid nedre ändan av en kolossal peudel, vilken vid de svårare slingringarna måste ha svängt i sjuttio fots

båge, eller mer. En gång överväldigades jag av rädsla vid denna svindlande gungning, och för en stund klängde jag mig fast med händer och fötter, yr och darrande, ur stånd att spana utåt havet efter de saknade båtarna, eller att se någonting mer av den sjudande vattenmassan, än det som brusade inunder mig och hotade att uppsluka *Ghost*.

Men tanken på vårt folk därute stålsatte mina nerver, och under mitt spanande efter dem glömde jag mig själv. Under en timmes tid kunde jag icke upptäcka någonting på den ödsliga, svallande vattenytan. Men så bröt plötsligt en irrande solstråle fram över oceanen och förvandlade dess yta till sjudande silver, och nu upptäckte jag en liten mörk fläck, som för ett ögonblick slungades uppåt och sedan försvann. Jag väntade tåligt. Återigen uppenbarade sig den lilla mörka fläcken därborta i silverglittret ett par streck på babords bog. Jag försökte icke ens att ropa ned till Ulv Larsen, men jag meddelade honom min upptäckt genom att visa däråt med armen. Han ändrade genast kurs, och jag signalerade, när vi hade den mörka fläcken rakt för ut.

Fläcken blev allt större och större — den växte så fort, att jag först därigenom fick en tydlig föreställning om vår väldiga fart. Ulv Larsen tecknade åt mig, att jag skulle komma ned, och när jag stod bredvid honom vid ratten, gav han mig instruktioner för fartygets läggande bi.

»Ni kan vänta er att helvetet kan bryta löst när som helst», varnade han, »men fråga inte efter det. Er skyldighet är att sköta ert arbete och se till, att Cooky står på sin post.»

Jag lyckades taga mig fram för över. Det var likgiltigt på vilkendera sidan man gick, ty den ena relingen tycktes lika ofta vara under vatten som den andra. Sedan jag hade instruerat Thomas Mugridge vad han hade att göra, klättrade jag några fot upp i fockriggen. Båten var nu mycket nära och jag kunde tydligt se, att den drev för vind och våg, för mast och segel, som kastats överbord och användes som drivankare. De tre männen voro vid liv. Varje överbrytande vattenberg gömde dem för mina ögon, och jag väntade med bävande ångest att de skulle vara försvunna för alltid. Men så sköt båten plötsligt fram igen i det yrande skummet, med stäven pekande högt mot skyn och visande hela sin våta och mörka botten, så att det såg ut som den stod på ända. Man såg en flyktig skymt av de tre männen, som öste vatten med vild fart, då båten sänkte sig från toppen av vågen ned i det gapande djupet där bortom, med fören nedåt och aktern nästan upprätt över densamma. Varje gång båten åter kom till synes föreföll det som ett mirakel.

Plötsligt ändrade *Ghost* sin kurs och föll av, och det slog mig med förfäran, att Ulv Larsen kanske hade uppgivit alla tankar på att försöka rädda de nödställda. Men så förstod jag, att han beredde sig på att hyva till, och jag släppte mig ned på däck för att vara till hands. Vi styrde nu rätt undan vinden med båten långt borta och i bredd med oss. Skonaren löpte nu lättare, tycktes för ett ögonblick sluppet all påfrestning och farten ökades hastigt. Det var början till fartygets läggande bi.

Då det sedan kom upp tvärs för sjön, tog vinden oss

med hela sin styrka, vilken vi hittills ej hade känt under länsningen. Jag vände mig olyckligtvis emot den i min okunnighet. Den reste sig framför mig som en mur och fyllde mina lungor med luft, som jag ej kunde pressa ut igen. Och medan jag kippade efter andan och var nära att kvävas, och *Ghost* för ett ögonblick slingrade till och krängde över och körde rätt upp i vind, såg jag en väldig vattenmassa resa sig högt över mitt huvud. Jag vände mig åt sidan och drog andan och såg sedan ditåt igen. Vågen kom vältande högt över *Ghost*, och jag såg rakt upp till dess topp. Ett glimmande knippe solsken föll över det skummande krönet, och jag såg en glimt av genomskinligt brusande grönt med mjölkvitt yrande skum i bakgrunden.

Och så kom det — avgrunden var lös och allt hände i en blink. Jag fick ett krossande och förlamande slag — ingenstädes och likväl överallt. Jag var lös-sliten från det stöd, vid vilket jag hade hållit mig fast, jag var under vatten, och den tanken flög plötsligt genom mitt huvud, att detta måste vara det förskräckliga, om vilket jag hört talas — att sopas ned i havets djup. Min kropp slog emot och virvlades om oupphörligt, som om den slungades oemotståndligt framåt och rullade rundt, och då jag icke längre kunde hålla andan, fick jag det bittra saltvattnet i lungorna. Men under allt detta höll jag fast en enda tanke — *jag måste styvhala klyvarens lovartskot*. Jag kände ingen fruktan för döden. Jag hyste intet tvivel om att allt på något sätt skulle gå väl. Och när tanken på att verkställa Ulv Larsens order kom till välde i mitt förvirrade medvetande, tyckte jag mig se ho-

nom stående vid ratten i det ursinniga ovädret, sätande sin vilja emot stormens och trotsande dess makt.

Jag slog våldsamt emot någonting, som jag antog var relingen, drog efter andan, och mina lungor fingo åter luft. Jag försökte resa mig upp, men slog hårdt emot med huvudet och sjönk åter ned på händer och knän. Vattnet hade sopat mig rakt under backen och fram emot klysen. Då jag kravlade mig ut på alla fyra, kom jag rakt på Thomas Mugridge, som låg där i en hög och jämrade sig. Men här var ingen tid att göra frågor. Jag måste hala över klyvaren för att få fartyget att falla.

När jag kom ut på däck, såg det ut som om slutet vore kommet. Rundt om hördes ett kraschande och knakande i trä och stål och segelduk. *Ghost* höll på att vridas sönder och slitas i stycken. Focken och förtoppseglet hade tömts på vind vid manövern, och då ingen fanns som skötte om bomskotet, sletos de i trasor, medan den tunga bommen slog och splittrades mellan relingarna. Luften var full med kringflygande träsplint, lösslitna ändar och stag ringlade och väste likt ormar, och ned genom allt detta störtade fockens gaffel.

Spiran susade förbi mig på några tums avstånd, och detta sporrade mig till handling. Måhända var situationen likväl icke alldeles hopplös. Jag kom ihåg Ulv Larsens varning. Han hade väntat, att helvetet skulle bryta löst, och nu hade det skett. Var var han? Jag fick syn på honom, där han arbetade med storskotet, halande in det med sina jättemuskler spända, medan skonarens akter reste sig högt i luften och hans

gestalt avtecknade sig mot det vita skummet, som yrde förbi. Allt detta och ändå mera — en hel värld av kaos och förstörelse — hade jag sett och hört och erfarit under en tidrymd av möjligen femton sekunder.

Jag uppehöll mig icke med att se efter, vad det hade blivit av den lilla båten, utan jag rusade genast till klyvarens skot. Klyvaren hade nu börjat slå, den fylldes delvis och tömdes igen under skarpa smällar, men genom att taga ett avhåll med skotet och anstränga hela min styrka för varje gång seglet slog, fick jag det så småningom över till lovart. Detta var någonting, som jag kunde, och jag gjorde mitt bästa. Jag halade och drog tills blodet sprang fram i alla mina fingerspetsar, och medan jag var sysselsatt därmed, flögo både jagaren och stageglet ur liken med en åsklik skräll och förvandlades snart till ett intet.

Jag halade och drog fortfarande och behöll för varje gång vad jag vann genom att taga en krysstöm med skotet, tills nästa slag gav mig mera. Så började skotet gå lättare, och Ulv Larsen kom och halade in det ensam, medan jag tog hem slacken.

»Gör fast!» kommenderade han. »Och kom!»

Då jag följde efter honom, lade jag märke till att en viss ordning hade kommit till stånd, oaktat all förstörelse. *Ghost* hade drejat bi. Ännu var fartyget arbetsdugligt och skötte sig väl. Ehuru de övriga seglen hade gått, höllo klyvaren — backad åt lovart — och det dikt bidevind halade storseglet ännu och gjorde, att skonaren kunde stäva mot den ursinnigt vräkande sjön.

Jag såg mig nu om efter båten, medan Ulv Larsen

klarade båttaljorna, och jag såg den lyftas i lä av en väldig våg på knappa tjugu fots avstånd! Och med så stor säkerhet hade Ulv Larsen gjort sina beräkningar, att vi drevo helt vackert ned mot den, så att det nu icke återstod något annat att göra, än att hugga taljorna och hissa båten ombord. Men detta gick icke så lätt för sig, som det nu har beskrivits.

I fören satt Kerfoot, Oofty-Oofty i aktern och Kelly midskepps. Då vi drevo närmare, höjdes båten på en våg, medan vi sjönko så djupt, att jag kunde se de tre människans huvud nästan rakt ovanför mig sträckas över båtkanten och spana nedåt. I nästa ögonblick var det vi som lyftes och stego uppåt, medan de sjönko långt ned under oss. Det föreföll otroligt, att icke *Ghost* vid nästa brottsjö skulle krossa detta lilla äggskal.

Men just i rätta ögonblicket kastade jag taljan över till kanaken, på samma gång som Ulv Larsen förpassade sin framåt fören till Kerfoot. Bägge taljorna voro fasthakade i en handvändning, och de tre männen, som noga passade på vid rullningen, gjorde samtidigt ett språng ombord på skonaren. När *Ghosts* sida krängde upp ur vattnet, lyftes båten helt bekvämt intill fartyget, och innan nästa rullning kom, hade vi bärgat den och lagt den med botten upp på däck. Jag såg, att blodet strömmade från Kerfoots vänstra hand. Hans långfinger hade på något sätt blivit krossat. Men han förrådde icke med en min, att han kände någon smärta, utan hjälpte oss med sin högra hand att förpassa båten till dess plats.

»Var klar att få klyvaren över, Oofty!» kommanderade Ulv Larsen i samma sekund, som vi hade slu-

tat med båten. »Kelly, kom akterut och släck på storskotet! Ni, Kerfoot går för över och ser efter vad det har blivit av Cooky! Och ni, mr van Weyden, går till väders igen och röjer undan allt skräp, som ni finner i er väg.»

Sedan han hade givit dessa befallningar, begav han sig akterut till ratten med några av sina egendomligt tigerlika språng. Medan jag strävade uppför för-riggen, föll *Ghost* långsamt av. Då vi nu åter fingo fart och började kämpa oss fram i den våldsamma sjön, fanns där inga segel att bli av med. Och halv-vägs upp till salningen, tätt tryckt intill riggen av vindens fulla styrka, så att det skulle ha varit omöjligt för mig att falla — medan *Ghost* nästan låg med relingen under vatten och sina master parallella med havet — såg jag, icke *nedåt*, utan nästan rektangulärt från höjden, *Ghosts* däck. Vad jag såg var emellertid icke däcket, utan den plats, där däcket skulle ha varit, ty det var begravt under vildt tumlande vatten! Ur denna vattenmassa såg jag de bägge masterna höja sig, det var alltsammans. *Ghost* var för ögonblicket under vatten. Då fartyget föll av mer och mer och det våldsamma sidotrycket gav vika, kom däcket åter i sikte, höjande sig likt en valrygg över vattenytan.

Och så rasade vi vildt framåt över det vilda havet, medan jag hängde där i salningen likt en fluga och spejade efter de andra båtarna. Inom en halv timme fick jag syn på en av dem, kantrad och med botten upp. Jock Horner, tjocke Louis och Johnson höllo sig förtvivlat fast vid den välvda farkosten. Denna gång stannade jag kvar däruppe, och Ulv Larsen lyckades dreja bi utan att få något brott över. Taljorna

fastgjordes och ändar kastades ut till de tre männen, som klättrade ombord likt apor. Båten blev sönderslagen mot skonarens sida, då den kom inombords, men den surrades omsorgsfullt fast, medan den kunde åter sättas i stånd.

Ännu en gång flög *Ghost* rätt undan, och grävde nu ned sig så djupt i sjön, att jag under några sekunder trodde att fartyget aldrig skulle resa sig mer. Till och med ratten, som stod så mycket högre än däckets, sköljdes över gång på gång. I sådana ögonblick kände jag mig säreget ensam med Gud — helt allena med honom och betraktande det kaos, som hans vrede hade framkallat. Men så dök ratten åter upp, och med den Ulv Larsens breda axlar och hans händer, som med fasta grepp höllo skonaren i den kurs, som hans vilja föreskrev... Han stod där som en jordisk gud, behärskande stormens makt, skakande de översköljande vattenmassorna ifrån sig, och begagnande sig av de vräkande böljorna för att färdas framåt till egna ändamål. Och vilket under! Vilket under! Att svaga människor skulle kunna leva och andas och arbeta under sådana förhållanden och föra en bräcklig sammansättning av trä och segelduk igenom ett så fruktansvärdt elementernas uppror!

Ghost höjde sig nu som förut ur djupet mellan vågorna, däckets steg ur havet och fartyget ilade undan den tjutande stormen. Klockan var nu halv sex, och en halvtimme senare, då det sista dagsljuset övergick till en mörk och hotande skymning, upptäckte jag en tredje båt. Också den var välvd, och ingen av dess besättning syntes till. Ulv Larsen upprepade samma manöver som förut, men denna gång förfelade han

sitt mål, och båten drev förbi oss på fyrtio fots avstånd akterut.

»Det var båten numro fyra!» ropade Oofy-Oofy, vars skarpa ögon hade läst numret på båten under den enda sekund som den hade lyfts upp ur skummet, där den låg med kölen uppåt.

Numro fyra var Hendersons båt, och med honom hade således Holyoak och Williams — också en av de vidtbefarna sjömännen — gått förlorade. Ty det var intet tvivel om att de hade gått till botten. Men båten fanns kvar, och Ulv Larsen gjorde ännu ett oförväget försök att bärga den. Jag hade just nyss kommit ned på däck, och jag såg Horner och Kerfoot förgäves protestera mot försöket.

»Jag skall, vid Gud, inte låta beröva mig min båt av någon storm, om den också blåser rakt från helvetet!» skrek Ulv Larsen. Fastän vi fyra stodo med våra huvud tätt tillsammans för att kunna höra, ljud hans röst likväl svag och otydlig för våra öron, som om den kommit från ett ofantligt avstånd.

»Mr van Weyden!» skrek han, och jag hörde det genom dånet som en viskning. »Sköt klyvaren där med hjälp av Johnson och Oofy! Ni andra gå akterut till storskotet! Raskt nu — eller också skall jag segla er alla in i en annan värld! Begriper ni?»

Och när han så gav hårdt roder och *Ghost* började lova upp, hade jägarna ingenting annat att göra än att lyda och göra det bästa möjliga av risken. Huru stor denna risk var, insåg jag fullkomligt, då jag ännu en gång låg begravd under våldsamma störsjöar och klängde mig fast vid nagelbänken kring fockmasten. Men mina fingrar sletos loss därifrån, och jag sopades ned mot

brädgången och överbord. Jag kunde icke sinna, men innan jag hann sjunka, fördes jag tillbaka igen. En kraftig hand hade gripit tag i mig, och när *Ghost* slutligen åter reste sig ur vattnet, fann jag, att jag hade Johnson att tacka för att jag ännu levde. Jag såg honom kasta en orolig blick omkring sig, och jag märkte att Kelly, som i sista ögonblicket hade kommit för över, ej syntes till.

Då Ulv Larsen denna gång hade misslyckats att bärga båten vid första försöket och då han nu icke befann sig i samma läge som vid föregående tillfällen, måste han begagna sig av en annan slags manöver. Och det gjorde han också.

»Storartat!» skrek Johnson mig i örat, när vi hade lyckligt gått igenom den åtföljande syndafloden. Och jag visste, att hans beundrande utrop icke gällde Ulv Larsens skicklighet, utan *Ghosts* sjöduglighet.

Det var nu så mörkt, att man ej kunde se en skyint av båten, men Ulv Larsen drejade bi i det fruktansvärdt upprörda vattnet, som om han leddes av en ofelbar instinkt. Denna gång blevo vi visserligen oupphörligt halvt begravda under vattnet, men redde oss dock godt, och drevo rakt på den kantrade båten, som skadades ganska betydligt, då den hyvades ombord.

Nu följde ett par timmars ohyggligt arbete, varunder vi alla — två jägare, tre matroser, Ulv Larsen och jag — revade först klyvaren och sedan storseglet. Sedan vi därefter drejat bi för dessa små segel voro däcken jämförelsevis fria från vatten, och *Ghost* flög och hoppade upp och ned på vågkammarna likt en kork.

Mina fingerspetsar hade brustit redan i början, och medan revningen pågick arbetade jag under det att

jag formligen grät av smärta. När allt var färdigt, var jag alldeles uppgiven av trötthet — jag sjönk till däck som en kvinna i ett tillstånd av fullkomlig utmattning.

Under tiden hade Thomas Mugridge blivit framdragen likt en dränkt råtta från platsen under backen, dit han fejt hade tagit sin tillflykt. Jag såg honom släpas till kajutan och märkte i detsamma till min överraskning, att kabyssen var försvunnen. En tom plats på däcket utvisade, var den hade stått.

I kajutan fann jag alla samlade, även matroserna, och medan kaffe kokades på den lilla kaminen, drucko vi whisky och åto skeppsskorpor. Aldrig i mitt liv hade föda varit så välkommen. Och aldrig hade kaffe smakats så godt. Menså våldsamt krängde och svängde och välvde fartyget av och an, att det till och med för sjömännen var omöjligt att ta ett steg utan att hålla sig fast vid något, och flera gånger efter ropet: »Nu går hon!» funno vi oss sammanpackade på skottet till babords hytter, som om det hade varit ett däck.

»Åt helvete med att hålla utkik!» hörde jag Ulv Larsen säga, sedan vi hade ätit och druckit oss mätta. »Det är ingenting som kan göras på däck. Om också någon skulle segla på oss nu så äro vi inte i stånd att hålla ur vägen. Så gå nu, alle man, och laga att ni få sova en stund.»

Matroserna begåvo sig för över och satte ut lanternorna under vägen. Jägarna stannade däremot kvar för att sova i kajutan, emedan man icke ansåg det rådligt att öppna skjutluckan till nedgången till melandäck. Ulv Larsen och jag hjälptes åt att amputera Kerfoots krossade finger och sy ihop såret. Mugridge

hade hela tiden, som han var tvungen att koka och servera kaffe och hålla eld i kaminen, klagat över inre smärtor, och nu svor han på, att han hade fått ett eller två revben brutna. Vi undersökte honom och funno att det var tre. Men hans kasus fick vila till nästa dag, huvudsakligast av det skälet, att jag icke visste någonting alls om brutna revben, utan först måste läsa om det.

»Jag anser inte, att utbytet lönade sig», sade jag till Ulv Larsen, »en sönderbräckt båt mot Kellys liv.»

»Men Kelly var inte heller mycket värd», blev svaret. »God natt!»

Efter allt, som nu hade tilldragit sig, med den olidliga plågan i mina fingerspetsar och med tre båtar borta — att nu icke tala om de vilda språng, som fartyget gjorde — skulle jag ha trott det vara omöjligt att sova. Men mina ögon måste ha slutit sig i samma stund, som jag lade mitt huvud på kudden, och i min ytterliga utmattning sov jag hela natten, medan *Ghost* utan någon uppsikt eller ledning kämpade sig framåt i stormen.

ADERTONDE KAPITLET.

Dagen därpå, medan stormen höll på att bedarra, pluggade Ulv Larsen och jag anatomi och kirurgi och skötte om Mugridges revben. Och när stormens makt var helt och hållet bruten kryssade Ulv Larsen fram och tillbaka över den sträcka av oceanen, där vi hade råkat ut för ovädret, men höll sig något mera västvärt. Under tiden reparerades båtarna och nya segel förfärdigades och slogos under. Vi träffade på den ena säl fångstskonaren efter den andra, och de flesta av dem voro ute på spaning efter förlorade båtar. Många förde också båtar och besättning, som de hade bärgat, och som alls icke tillhörde dem. Ty de flesta av flottiljens fartyg hade uppehållit sig väster om oss, och då båtarna skingrades vidt och bredt, hade de i vildaste flykt sökt närmaste skydd.

Två av våra båtar med hela besättningen vid liv togo vi ombord från *Cisco*, och till Ulv Larsens stora belåtenhet och min bedrövelse fick han tillbaka *Smoke*, jämte *Nilson* och *Leach* från *San Diego*. Efter fem dagars förlopp saknade vi endast fyra av de våra — *Henderson*, *Holyoak*, *Williams* och *Kelly* — och jakten hade åter begynt.

Medan vi förföljde sälflocken norrut, började vi träffa på de fruktade havsdimmorna. Dag efter dag

sattes båtarna i sjön, för att nästan genast uppslukas av tjockan, medan vi ombord tutade i horn med bestämda mellantider och lossade ett signalskott var femtonde minut. Båtar försvunno och återfunnos oupphörligt, emedan det var vanligt att en båt brukade jaga med vilken skonare, som tog upp den, tills den återfann sitt eget fartyg. Men Ulv Larsen, som ju hade förlorat en båt, tog — alldeles som man kunde vänta av honom — första förirrade främmande båt i besittning och tvingade dess innehavare att jaga med *Ghost*, utan att sedan tillåta dem att återvända till sin egen skonare, när vi fingo sikte på den. Jag kommer ihåg, huru han med bössan för bröstet tvingade jägaren och hans bägge följeslagare ned under däck, när deras kapten strök tätt förbi oss och ropade an för att fråga, om vi sett till hans folk.

Thomas Mugridge, som så märkvärdigt envist hängde fast vid livet, linkade snart omkring igen och skötte sin dubbla syssla som kock och passopp. Johnson och Leach blevo retade och slagna lika mycket som förut, och de väntade, att deras liv skulle ta en ända vid jakttidens slut, medan de övriga levde ett riktigt hundliv och behandlades som hundar av sin skoningslöse herre och husbonde. Vad Ulv Larsen och mig beträffade, stodo vi på tämligen god fot med varandra, fastän jag icke kunde helt och hållet frigöra mig från den tanken, att det rättaste, jag kunde göra, vore att döda honom. Han utövade en orimlig tjuskraft över mig, och jag fruktade honom lika orimligt. Och likväl kunde jag icke föreställa mig honom liggande död. Det fanns en viss uthållighet hos honom, som om han vore begåvad med evig ungdom, och detta

ställde sig i vägen för varje föreställning i detta avseende. Jag kunde ej tänka mig honom annorlunda än ständigt levande — ständigt dominerande, stridande och fördärvande, under det att han själv fortfor att leva.

En av hans förströelser bestod därute, att han, när vi befunno oss midt ibland sälflocken och sjön gick för hård att sätta ut båtarna, tog med sig ett par roddare och en båtstyrare och själv gick ut på jakt. Han var en skicklig skytt och förde med sig många skinn ombord under vad jägarna kallade »omöjliga jaktförhållanden». Det tycktes vara hans livslust att sätta sitt liv på spel och kämpa för dess fortvaro mot en oerhörd övermakt.

Jag lärde allt mer och mer av sjömansyrket, och en vacker dag — någonting som nu sällan inträffade — hade jag den tillfredsställelsen att sköta *Ghost* på egen hand och ta in båtarna själv. Ulv Larsen hade fått ett anfall av sin starka huvudvärk, och jag stod vid ratten från morgon till kväll, seglade över oceanen efter den sista läbåten, drejade bi och tog in den jämte de andra fem, utan den minsta order eller instruktion från honom.

Vi råkade ut för ruskväder allt emellanåt, ty vi hade nu kommit till en fuktig och stormig region, och i midten av juni kom en virvelstorm, som blev både högst minnesvärd och högst viktig för mig i avseende till de förändringar, den åstadkom i min framtida tillvaro. Vi måste ha befunnit oss nära cyklonens centrum, och Ulv Larsen räddade sig ur den genom att länsa sydvart först för dubbelrevad förstång och sedan för bara riggen. Aldrig har jag tänkt mig så hög

sjö. De vågor, vi förut hade råkat ut för, voro ingenting i jämförelse med dessa, som höllo en halv mil mellan kammarna och reste sig över våra masttoppar. De voro så väldiga, att Ulv Larsen icke vågade dreja bi, fastän han drevs långt sydvart och bort ifrån säl-flocken.

Vi måste ha varit ett godt stycke inne på den stråt, där linjeångarna gå över Stilla oceanen, då tyfonen saktade sig, och till jägarnas överraskning befunno vi oss midt ibland sälar — en andra här, ett slags eftertrupp, vilket de förklarade som någonting högst ovanligt. Men det blev genast »ut med båtarna!» och ett skjutande och ett slaktande dagen lång.

På kvällen var Leach i min närhet. Jag hade nyss kontrollerat bytet, som den sista båten hade fört ombord, då han kom fram till mig i mörkret och sade med låg röst:

»Kan ni säga mig, mr van Weyden, hur långt vi ä' från kusten och vartåt Yokohama ligger?»

Mitt hjärta slog raskt av glädje, ty jag visste vad han hade i sinnet, och jag gav honom de begärda upplysningarna: väst-nordväst och på femhundra mils avstånd.

»Tack, sir», var allt vad han sade, varefter han försvann i mörkret.

Morgonen därpå saknades båten numro tre jämte Johnson och Leach. Ävenså saknades vattentankarne och proviantlådorna till alla de andra båtarna och de bägge försvunnas kojkläder och sjösäckar. Ulv Larsen var ursinnig. Han satte till segel och styrde väst-nordväst med två av jägarna på beständig utkik uppe i masttopparna med kikare för ögonen, under det att

han själv gick av och an på däck likt ett uppretat lejon. Han kände för väl till min sympati för de försvunna, för att skicka mig upp som utkik.

Vinden var god, men nyckfull, och att uppspana den lilla båten på dessa kolossala blåa vidder var som att leta efter en nål i en höstack. Men han pressade *Ghost* för att komma mellan flyktingarna och land. Sedan han var säker på att han gjort detta, kryssade han av och an över vad han visste måste vara deras kurs.

Tredje dagens morgon, strax efter åttaglas, ropade Smoke från sin utkiksplats, att båt var i sikte. Alle man stodo vid relingen. Det blåste en ojämn västlig vind som tycktes utlova tilltagande styrka — och därborta i lä, midt i det dallrande silverglitter, som åstadkoms av den uppgående solen, syntes en svart fläck, som ömsom lyste och försvann.

Vi föllo av och styrde ditåt. Mitt hjärta var tungt som bly. Jag kände mig riktigt sjuk av själsspänning, och när jag såg det triumferande uttrycket i Ulv Larsens ansikte, svindlade det för mina ögon, och jag kände ett nästan oemotståndligt begär att kasta mig över bord. Jag var så nervös vid tanken på det våld, som hotade Leach och Johnson, att mitt förnuft måste ha tagit till flykten. Jag vet, att jag i knappt medvetet tillstånd smög mig ned i jägarernas tillhåll på mellandäck, och att jag åter var på väg att gå upp med en laddad bössa i händerna, då jag hörde ett förvånat utrop:

»De ä' fem i den båten!»

Jag stödde mig mot räcket i trappgången, darrande i hela min kropp, och jag hörde upptäckten bekrä-

tas av alla de övriga. Mina knän veko sig, och jag sjönk till golvet med återvunnet medvetande, men djupt gripen av tanken på vad jag varit så nära att göra. Det var med en känsla av tacksamhet jag ställde ifrån mig bössan och smög mig tillbaka på däck.

Ingen hade lagt märke till min frånvaro. Båten var nu tillräckligt nära för att visa sig vara större än någon sälbåt och av annan konstruktion. Då vi kommo varandra närmare, togos seglen in, årorna lades upp och man väntade tydligen, att vi skulle dreja bi och ta dem ombord.

Smoke, som nu hade gått ned på däck och stod bredvid mig, började skratta på ett besynnerligt sätt. Jag såg frågande på honom.

»Har man sett på fanken!» fnittrade han.

»Vad står på?» frågade jag.

Han skrattade om igen. »Ser ni inte därborta i aktern, titta ned i båtens botten? Jag vill aldrig mer lossa skott, om det inte ä' en kvinna de ha med sig!»

Jag skärpte min blick, men jag var icke säker på saken, förrän jag hörde samma utrop från andra håll. I båten fanns fyra män, och dess femte passagerare var otvivelaktigt en kvinna. Vi voro alla högst intresserade utom Ulv Larsen, som tydligen var förargad över att det icke var hans egen båt och de bägge offren för hans elakhet, som vi råkat på.

Vi utförde de vanliga manövrerna för att komma upp i vind. När detta var gjort, sänktes årorna åter i vattnet och båten lades med några årtag långsides med oss. Nu först såg jag tydligt »den femte» i båten. Hon var insvept i en lång ulster, ty morgonen var gråkall, och jag såg endast hennes ansikte och en

massa ljusbrunt hår nedanför matrosmössan, som täckte hennes hjässa. Ögonen voro stora, bruna och glänsande, munnen mild och känslig, och ansiktet hade en fin oval, men sol och saltbemängd vind hade färgat det nästan kopparrött.

Hon föreföll mig som en varelse från en annan värld. Jag kände ett slags hungrig längtan efter henne så som den som håller på att svälta ihjäl måste längta efter bröd. Men jag hade ju icke heller sett en kvinna på så lång tid. Jag vet, att jag stod försjunken i den djupaste undran, nästan som i en dvala — »detta var således en kvinna?» — till den grad, att jag helt och hållet glömde mig själv och mina plikter som styrman och icke gjorde det minsta för att hjälpa de nykomna ombord. Ty när en av männen lyfte upp henne i Ulv Larsens nedsträckta armar, såg hon upp i våra nyfikna ansikten och smålog så mildt och gladt som blott en kvinna kan göra — och jag hade icke sett något kvinnoleende på så länge, att jag hade glömt att sådana leenden funnos till.

»Mr van Weyden!»

Det var Ulv Larsens skarpa röst, som åter väckte mig till besinning.

»Vill ni följa damen dit ned och se till, att hon får det så komfortabelt som möjligt! Laga att den lediga hytten om babord blir i ordning. Cooky kan ombesörja det. Och gör vad ni kan för hennes solbränna. Den tycks vara svår.»

Han vände sig hastigt ifrån oss och började göra de nykomna männen åtskilliga frågor. Deras båt hade blivit satt i drift; en av männen sade, att det var »en fördömd skam», då Yokohama låg så nära.

Jag kände en egendomlig rädsla för denna dam, som jag ledsagade akterut. Och jag var betydligt tafatt också. Det föreföll mig, som om jag nu för första gången insåg, vilken fin och bräcklig varelse kvinnan är, och då jag fattade henne i armen för att hjälpa henne utför trappan, häpnade jag över dess mjukhet och spädhet. Hon var ju lika späd och finlemmad som andra kvinnor, men i mina ögon var hon så fin och eterisk, att jag nästan var beredd på att hennes arm skulle krossas i min hand. Allt detta berättar jag uppriktigt för att visa, vilket första intryck jag erfor av kvinnan i allmänhet och av Maud Brewster i synnerhet efter min långa försakelsetid.

»Det behövs inte alls så mycket besvär för min skull», protesterade hon, då jag hade placerat henne i Ulv Larsens egen länstol, som jag hastigt hade hämtat från hans hytt. »Männen i båten ha spejrat efter land hela morgonen, och jag tänker att fartyget hinner dit innan kvällen. Tror ni inte det också?»

Hennes enkla tro på vad den närmaste framtiden innebar gjorde mig häpen. Hur skulle jag kunna förklara situationen rätt för henne — hur skulle jag kunna beskriva denne underlige man, som plöjde oceanen likt Ödet självt — hur skulle jag kunna säga henne allt vad jag hade behövt månader för att lära? Men jag svarade ärligt och uppriktigt:

»Om det vore fråga om någon annan kapten än vår, så kunde jag försäkra, att ni skulle vara i Yokohama i morgon. Men vår kapten är en besynnerlig människa, och jag måste be er vara beredd på allt — förstår ni? — helt enkelt på allt.»

»Jag — jag tillstår, att jag knappast förstår, vad ni

menar», sade hon tveksamt med ett förvirrat, men icke förskräckt uttryck i sina ögon. »Är det kanske en missuppfattning av mig, att man alltid brukar visa skeppsbrutna allt möjligt tillmötesgående? Det hela vore ju endast en småsak, då vi äro så nära land.»

»Uppriktigt sagt, vet jag verkligen ingenting alls», sade jag uppmuntrande, »men jag ville bara bereda er på det värsta, om det värsta skulle drabba er. Vår kapten är ett odjur, en riktig avgrundsande, och man kan aldrig förutse, vad hans nästa fantastiska infall kan bli.»

Jag var på väg att bli upprörd, men hon avbröt mig med ett: »Aha — jag förstår!» och hennes röst hade ett trött tonfall. Det var tydligen ansträngande för henne att tänka. Hon måste vara alldeles förbi av trötthet.

Hon gjorde inga vidare frågor, och jag sade icke heller någonting, utan följde i stället Ulv Larsens uppmaning att göra det så komfortabelt för henne som möjligt. Jag sysslade omkring henne på rent husmoderligt manér, gick efter lindrande medel för hennes brända hud, plundrade Ulv Larsens privata förråd på en butelj portvin, som jag visste fanns där, och gav Thomas Mugridge anvisningar, hur han skulle ordna den lediga hytten.

Vinden friskade i helt hastigt, *Ghost* lade över allt mer och mer, och när damens hytt var i ordning, sköt fartyget genom vattnet med rask fart. Jag hade helt och hållet glömt bort, att Leach och Johnson funnos till, då »Båt, ohoj!» plötsligt skallade uppifrån däck likt ett åkslag. Det var intet tvivel om att det var Smokes röst, som vrålade från masttoppen. Jag

kastade en blick på den skeppsbrutna, men hon satt tillbakalutad i länstolen med slutna ögon och såg obeskrivligt trött ut. Jag betvivlade, att hon ens hade hört ropet, och jag beslöt att hindra henne från att bevittna det brutala uppträde, som jag visste skulle bli en följd av desertörernas infångande. Hon var trött. Det var mycket bra. Hon skulle nog somna.

Hastiga kommandorop hördes från däck jämte ett stampande av många fötter och ett slående i seglen, då *Ghost* sköt upp i vind och över på andra bogen. Då seglen fylldes på nytt och fartyget krängde, började länstolen glida över kajutans golv, och jag skyndade fram just i rätta ögonblicket för att hindra den räddade damen från att falla.

Hennes ögon voro för tunga att kunna visa mer än en skymt av sömnig förvåning, då hon förvirrad såg upp på mig, och hon vacklade och stapplade, då jag ledde henne till hennes hytt. Mugridge flinade mig midt i ansiktet med menande uppsyn, då jag skickade ut honom med den befallningen, att han skulle återtaga sitt arbete i köket, och han hämnades genom att underhålla jägarna med glödande skildringar av min skicklighet som »kammarjungfru».

Hon lutade sig tungt emot mig och jag tror, att hon hade fallit i sömn på vägen mellan länstolen och hytten. Detta upptäckte jag, då hon nästan föll handlöst ned på bädden vid en av skonarens plötsliga krängningar. Hon vaknade, smålog sömnigt och somnade om igen — och jag lämnade henne sovande mellan ett par filter och med huvudet vilande på en kudde, som jag hade tagit från Ulv Larsens koj.

NITTONDE KAPITLET.

Då jag kom upp på däck, fann jag *Ghost* liggande för babords halsar och manövrerande för att komma rakt på en båt med välbekant sprisegel, som vi hade framför oss. Alle man voro på däck; ty de visste, att någonting skulle hända, när Johnson och Leach hade tagits ombord.

Det slog fyra glas. Louis kom akterut för att ta rodret. Luften var fuktig och jag såg, att han hade tagit på sig oljekläder.

»Vad få vi nu?» frågade jag.

»En liten småtrevlig halvstorm, skulle jag tro, sir», svarade han, »en smula regn lagom för att blöta våra gälar, men inte mer.»

»Ledsamt att vi skulle få syn på dem», sade jag, då *Ghost* i detsamma kastades ett helt streck åt sidan av en väldig sjö, och båten för ett ögonblick kom inom vår synkrets.

Louis vred på ratten och rättade kursen efter omständigheterna. »De skulle i alla fall aldrig ha kommit i land, sir, det tänker jag.»

»Inte?» sade jag frågande.

»Nej, sir. Kände ni den där?» En vindstöt hade träffat skonaren, och han måste ögonblickligen giva så godt som hårdt roder för att hindra fartyget att

lova upp. »Jag tänker, att inte ett enda äggskal till båt finns i behåll här i nejden en timme härefter, och det ä' en riktig lycka för dem, att vi ä' här och ta upp dem.»

Ulv Larsen kom nu akter ut från midskepps, där han hade talat med de räddade skeppsbrutna. Den kattlika smidigheten i hans gång framträdde något mer än vanligt, och hans ögon voro skarpa och klara.

»Tre smörjare och en fjärdemaskinist», sade han, då han kom närmare. »Men vi ska nog göra dem till sjömän i alla fall, eller åtminstone till roddare. Nå, hur är det med damen?»

Jag vet icke varför, men jag kände ett styng som av ett knivhugg genom hjärtat, då han nämnde henne. Jag tog det för att vara en viss enfaldig granntyckthet hos mig, men det var och förblev så, i trots mitt eget ogillande, och jag ryckte endast på axlarna till svar.

Ulv Larsen spetsade sina läppar och lät höra en lång gäckande vissling.

»Vad heter hon då?» frågade han.

»Det vet jag inte», svarade jag. »Hon har somnat. Hon var mycket trött. Jag väntar egentligen på att få upplysningar av er. Vad var det för fartyg?»

»Postångaren», svarade han kort, »'City of Tokio' från San Francisco, på väg till Yokohama. Blev redlös under cyklonen. Gammalt skrov. Läckte både uppe och nere som ett såll. Så voro de i drift under fyra dagar. Och ni vet inte alls vem eller vad hon är — vad? Flicka, gift eller änka? Inte det, inte det?»

Han skakade gäckande sitt huvud och såg på mig med skrattande ögon.

»Tänker ni . . . ?» började jag. Det var nära gjort

att jag hade frågat, om han tänkte föra de skeppsbrutna till Yokohama.

»Vad tänker ni göra med Leach och Johnson?»

Han skakade på huvudet. »Det vet jag sannerligen inte, Hump. Med de här nykomlingarna till har jag ju ändå så stor besättning jag behöver.»

»Men de ha säkert haft nog av sin rymning», sade jag. »Varför inte ge dem en helt annan behandling än förr? Tag dem ombord och behandla dem väl. Vad de än ha gjort, ha de blivit hetsade till det.»

»Av mig?»

»Ja, av er», svarade jag med fast ton. »Och jag vill ge er en varning, Ulv Larsen. Jag skulle möjligen kunna glömma kärleken till mitt eget liv för begäret att döda er om ni går för långt i att misshandla de bägge stackars uslingarna.»

»Bravo!» utbrast han. »Ni gör mig riktigt stolt, Hump! Ni har blivit så pass man, att ni till och med tänker på hämnd. Ni börjar rent av få individualitet. Ni har olyckligtvis förut framlevat ert liv på mera lugna platser, men ni är ju stadd i utveckling, och jag tycker mera om er för det.»

Hans röst och hans uppsyn förändrades. Han såg allvarlig ut. »Tror ni på löften?» frågade han. »Anser ni dem för heliga?»

»Naturligtvis», svarade jag.

»Då föreslår jag en överenskommelse», fortsatte han, fulländad aktör som han var. »Om jag nu lovar att inte lägga hand på Leach och Johnson, vill ni då till gengäld lova att inte försöka döda mig? — Visst inte för att jag är rädd för er — inte för att jag är rädd för er», skyndade han sig att tillägga.

Jag kunde knappt tro mina öron. Vad kom åt honom?

»Går ni in på det?» frågade han otåligt.

»Jag går in på det», svarade jag.

Han räckte mig sin hand, och medan jag tryckte den, kunde jag ha svurit på, att jag såg en gäckande djävul lysa fram för en sekund i hans ögon.

Vi gingo tvärs över halvdäcket och ned i lä. Båten var nu helt nära och i en förtvivlad belägenhet. Johnson styrde och Leach öste. Vi vunno på dem ungefär två fot mot en. Ulv Larsen gav Louis en vink att hålla av helt obetydligt, och vi vräkte oss fram i bredd med båten knappt tjugu fot till lovart. *Ghost* tog bort vinden från den. Spriseglet slog och båten reste sig på rät köl, vilket förinådde de bägge männen att raskt ändra ställning. Båten miste farten, och när vi lyftes upp på en väldig brottsjö, gled den ned i vågdalen där framför.

Just då sågo Leach och Johnson upp till sina kamrater, som voro samlade utmed relingen midskepps. De hälsades av ingen. I kamraternas ögon voro de dödens säkra byte; mellan dem låg den klyfta, som skiljer de levande från de döda.

I nästa ögonblick befunno de sig midt för halvdäck, och där stod Ulv Larsen och jag. Nu voro vi på väg ned i vågdalen, och de lyftes mot höjden. Johnson såg på mig, och jag lade märke till att hans ansikte var avtärt och härjat. Jag viftade åt honom med handen, och han besvarade min hälsning, men med tydlig hopplöshet och förtvivlan. Det var som om han ville säga mig farväl för alltid. Jag kunde icke möta Leach's blick, emedan han oavvänt såg på Ulv

Larsen med samma oförsonligt hatfulla uttryck i sitt ansikte som förr.

Deras båt hade nu drivit akteröver. Plötsligt fylldes spriseglet av vind och kom den bräckliga farkosten att ligga över så hårdt, att det såg ut som om den måste kantra. En vit vågkam fräste upp över den och bröt sig i snö vitt yrande skum. Så dök båten åter fram, halv med vatten. Leach öste av alla krafter och Johnson höll ett stadigt grepp om styråran, likblek och med ängslig uppsyn.

Ulv Larsen uppgav ett kort skallande skratt tätt invid mitt öra och gick sedan över åt andra sidan av däckbet. Jag väntade, att han skulle ge befallning att *Ghost* skulle dreja bi, men fartyget höll samma kurs som förut, och han sade icke ett ord, gav icke en vink. Louis stod med orubbligt lugn vid ratten, men jag såg, att matroserna, som samlats i grupper bortåt fören, betraktade oss med orolig och bekymrad uppsyn. *Ghost* fortfor att rusa vidare, tills båten endast syntes som en liten fläck, men så ljöd Ulv Larsens kommandrop, och han lät fartyget vända.

Vi lovade upp, två mil eller mer till lovart om det kämpande nötskalet, jagaren halades ned och skonaren drejade bi. Sälbåtarna äro icke avsedda för kryssning. Deras hopp ligger i att få behålla ett sådant läge till lovart, att de kunna länsa ned till skonaren, när det blåser upp. Men i hela denna vilda ödslighet fanns det ingen tillflykt för Leach och Johnson utom på *Ghost*, och de började beslutsamt kryssa upp emot oss. Det gick långsamt, så som sjön vräkte. I varje ögonblick riskerade de att begravas under de fräsande vågorna. Gång på gång — otaliga gånger — sågo vi

båten styra in i de väldiga vitskummade vattenmassorna, mista farten och kastas tillbaka som en kork.

Johnson var en ypperlig sjöman, och han kände lika väl till skötseln av småbåtar som av stora fartyg. Efter halvannan timmes förlopp var han nästan långsides med oss, strök förbi vår akter med ett slag utåt och skulle ofelbart nå oss då han vände nästa gång.

»Jaså, ni har ändrat tankar nu?» hörde jag Ulv Larsen mumla halvt för sig själv och halvt till dem, som om de kunde höra honom. »Ni vill ombord nu, vad? Nå, så håll på med det. — Hårdt upp med rodret därborta!» ropade han till Oofly-Oofly, som under tiden hade avlöst Louis vid ratten.

Det ena kommandoordet följde tätt på det andra. Då skonaren föll av, firades skoten ut. Och nu ilade vi framåt rätt undan vinden medan Johnson med oerhörd risk firade ut sitt skot och skar vår kurs på hundra fots avstånd. Ulv Larsen skrattade högt och vinkade åt dem att följa efter. Det var tydligen hans avsikt att gäckas med dem — jag antog, att han ville ge dem en läxa i stället för stryk. Men det var en farlig läxa, ty den bräckliga farkosten var varje ögonblick i fara att kantra.

Johnson avpassade raskt sina slag och följde efter oss. Han hade icke annat val. Döden lurade överallt, och det var endast en tidsfråga när någon av de många väldiga brottsjöarna skulle vräka sig över båten, kantra den och gå vidare.

»Det ä' dödsfruktan som regerar deras sinnen», mumlade Louis tätt invid mitt öra, då jag var på väg för över för att se till, att jagaren och slagseglet blevo intagna.

»Å, han kommer att dreja bi om en liten stund och ta upp dem», svarade jag muntert. »Han vill ge dem en ordentlig läxa, det är alltsammans.»

Louis gav mig en slug blick. »Tror ni det?» frågade han.

»Alldeles säkert», svarade jag. »Tror ni inte som jag?»

»Jag? Å, jag tänker inte på annat än mitt eget skinn nu för tiden», blev svaret. »Men nog kan man förundra sig över somliga sakers verkan här i världen. Whiskyn i San Francisco spelade mig ett fult spratt, men den där kvinnan, som vi ha fått ombord, har visst gjort er ändå värre yr i skallen. Tänk, att jag ska kunna se att ni ä' ett så'nt blindstyre!»

»Vad menar ni med det?» frågade jag, då han vände sig bort efter att ha avskjutit denna pil.

»Vad jag menar!» utropade han. »Och det kan ni fråga? Det gäller ju inte vad jag menar, utan vad Ulven menar. Ulven sa' jag — just Ulven.»

»Vill ni stå oss bi, om det blir några ledsamheter?» frågade jag instinktmässigt, ty hans ord hade väckt min fruktan.

»Stå er bi? Det ä' tjocke gamle Louis jag vill stå bi, och ledsamheter blir det nog. Vi stå vid begynnelsen nu, ska jag säga er — bara vid begynnelsen.»

»Jag hade inte trott er om att vara så feg», sade jag hånfullt.

Han stirrade på mig med förakt. »När jag inte har rört en hand för de där stackars uslingarna» — han pekade bortåt det lilla seglet bland vågorna — »så kan ni väl aldrig tro, att jag skulle vilja mista liv eller lem för en kvinnas skull, som jag aldrig har sett förrän i dag?»

Jag vände mig bort med förakt och gick akterut.

»Bäst att ni tar in de där toppseglen, mr van Weyden», sade Ulv Larsen, då jag kom upp på halvdäcket.

Jag kände mig lugnad vad de bäge i båten beträffade. Det var tydligt att han icke ville avlägsna sig för långt från dem. Jag fick nytt hopp vid denna tanke och utförde raskt den order jag fått. Och jag hann knappast öppna munnen för att ge de nödiga befallningarna, förrän besättningen dels rusade fram till fall och nedhalare och dels skyndade till väders. Ulv Larsen gav med ett bistert leende akt på deras beredvillighet.

Vi fortsatte emellertid vår kurs, och när båten var flera mil akter om oss, drejade vi bi och väntade. Allas blickar riktades mot den annalkande båten. Även Ulv Larsens, men han var den ende ombord, som visade ett orubbligt lugn. Till och med Louis, som stirrade stelt utåt vattnet, förmådde icke helt och hållet bemästra sin uppsyn.

Och båten kom närmare och närmare, den sköt genom det sjudande gröna elementet som ett levande ting, den lyftes och drevs och kastades över väldiga brottsjöar eller försvann bakom dem, för att ånyo komma i sikte och skjuta uppåt. Det föreföll omöjligt, att den icke skulle gå under, men vid varje svindlande ansats utförde den det omöjliga. En regnskur drog förbi, och ur det nedströmmande vattnet dök båten fram, nästan alldeles invid oss.

»Hårt upp med rodet därborta!» skrek Ulv Larsen och tog ett språng bort till ratten, som han själv vred om.

Återigen rusade *Ghost* i väg för förlig vind, och under

två timmar följde Johnson och Leach efter oss. Vi drejade bi och föllo av igen, drejade bi och föllo av oupphörligt, och ständigt höjde och sänkte sig den kämpande båtens lilla segel på vågkammar och i vågdalar akter om oss. Båten var på ungefär en kvarts mils avstånd från oss, då en tät regnskur gömde den för våra blickar. Vi sågo den aldrig mer. Vinden jagade snart bort regnet och luften blev åter klar, men intet segel syntes till på den upprörda vattenytan. Jag tyckte, att jag för ett ögonblick såg båtens botten lysa svart bland det vita skummet. Detta var allt. För Johnson och Leach hade kampen för tillvaron upphört.

Deras kamrater stodo fortfarande i grupper midskepps. Ingen hade gått under däck, ingen sade ett ord. Och inga blickar växlades. Var och en stod som förlamad — eller som försänkt i djupa tankar och försökte övertyga sig själv om vad som verkligen hade händt. Men Ulv Larsen gav dem föga tid att tänka. Han lät *Ghost* genast återtaga sin kurs — naturligtvis i riktning mot sälstimmen och icke mot Yokohamas hamn. Men besättningen drog och halade icke längre med någon iver, och jag hörde kvävda svordomar gå över deras läppar, tunga, tröga och utan liv som de själva. Så var det icke med jägarna. Den oemotståndlige Smoke berättade en historia, och de begåvo sig storskrattande ned på mellandäck.

Då jag passerade läsidan av kabyssen på min väg akterut, råkade jag på maskinisten, som vi hade räddat. Han var likblek och hans läppar skälvde.

»Gud i himmelen — vad är detta för slags fartyg, sir?» utbrast han.

»Ni har ju ögon och ni har sett det», svarade jag nästan brutalt, pinad av smärta och oro.

»Och ert löfte?» sade jag strax därefter till Ulv Larsen.

»Det var aldrig min mening att ta dem ombord, när jag gjorde det löftet», svarade han. »Och ni måste ju medge, att jag inte har lagt hand på dem — långt därifrån, långt därifrån», tillade han skrattande.

Jag gav intet svar. Jag var ur stånd att få ett ord över mina läppar, det surrade rundt i min hjärna. Jag måste ha tid att tänka, och det visste jag. Kvinnan, som sov därnere i hytten, var någonting ansvarsfullt, som jag måste ta i betraktande, och den enda fullt rediga tanke som flög genom min själ var att jag icke fick göra någonting förhastat, om jag skulle kunna vara henne till den ringaste hjälp.

TJUGONDE KAPITLET.

Det återstående av dagen förflöt utan några särskilda tilldragelser. Sedan »den lilla småtrevliga halvstor-men hade blött våra gälar», lugnade den sig. Efter ett häftigt samtal med Ulv Larsen, blevo såväl maskinisten som de tre andra nykomlingarna försedda med kläder från förrådet och anvisade platser som biträden åt jägarna i deras respektive båtar, varjämte de skulle göra vakter på fartyget och få sin bostad nere i skansen. De begåvo sig dit under protester, men protesterna voro icke högljudda. De voro uppskrämda genom vad de redan hade sett av Ulv Larsens karaktär, och den sorgliga skildring de genast fingo höra i skansen fördrev varje tanke på motstånd ur deras sinnen.

Miss Brewster — vi hade fått veta hennes namn av maskinisten — fortfor att sova. Under aftonmåltiden bad jag jägarna dämpa sina röster, för att hon icke skulle bli störd, och hon visade sig icke förrän följande morgon. Jag hade ämnat laga så, att hon skulle få intaga sina måltider för sig, men därtill sade Ulv Larsen ett bestämt nej. Vem var hon, eftersom hon skulle vara för god att sitta vid bordet tillsammans med det övriga sällskapet i kajutan? frågade han.

Hennes uppträdande vid bordet hade en ganska lustig verkan. Jägarna blevo tysta som ostron. Endast Jock Horner och Smoke läto sig icke bekomma, de betraktade henne då och då i smyg och deltog till och med i samtalet. De andra fyra höllo envist sina ögon riktade mot tallriken och tuggade ihärdigt och med allvarlig precision, medan deras öron rörde sig i takt med tuggverktygen, aldeles som djuröron.

Ulv Larsen hade i början mycket litet att säga, han endast svarade då han blev tilltalad. Icke för att han var förlägen. Långt därifrån. Men denna kvinna var en helt ny typ för honom, hon tillhörde en art, som han aldrig förut hade studerat, och han var nyfiken. Han betraktade henne så oavvänt, att hans blick nästan aldrig vändes från hennes ansikte, om icke för att ge akt på någon rörelse, som hon gjorde med händer eller axlar. Även jag studerade henne, och ehuru det var jag som underhöll samtalet, vet jag att jag var en smula generad, icke fullt behärskad. Han var däremot fullkomligt obesvärad, han ägde ett ytterligt självförtroende, som ingenting förmådde rubba, och han kände lika litet någon förlägenhet inför en kvinna, som han räddes för storm och strid.

»Och hur snart komma vi till Yokohama?» frågade hon, i det hon vände sig emot honom och såg honom rakt i ögonen.

Där var den nu, den direkta frågan. Tuggmaskinerna slutade upp att arbeta, öronen upphörde att röra sig, och fastän ögonen fortfarande voro fastnitade vid tallrikarna, lyssnade varenda man med girig nyfikenhet efter svaret.

»Om fyra månader — eller möjligen tre, om jakten snart tar slut», sade Ulv Larsen.

Hon drog djupt efter andan och stammade: »Jag — jag trodde — man hade låtit mig förstå, att vi ej hade mer än en dagsresa till Yokohama. Så att det...» Hon tystnade och såg sig omkring på hela denna krets av osympatiska ansikten, som envist stirrade ned på tallrikarna. »Det är inte rätt», förklarade hon.

»Detta är nu en fråga, som ni måste diskutera med mr van Weyden där», svarade han och nickade åt mig med en skämtsam blinkning. »Mr van Weyden är vad ni troligen kallar en auktoritet i fråga om vad som är rätt. Men det kan ju hända, att jag, som bara är sjöman, ser saken något olika. Det kan möjligen vara otur för er, att ni måste stanna här, men nog var det tur för oss.»

Han såg småleende på henne. Hon sänkte sina ögon för hans blick, men hon höjde dem åter trotsigt — mot mig. Jag läste i dem den outtalade frågan: är det rätt? Men jag hade klart för mig, att jag måste spela en neutral roll, och därför svarade jag ej.

»Vad tänker ni om det?» frågade hon nu.

»Att det är illa för er, i synnerhet om det är någonting särskilt ni har förbundit er till under de närmaste fyra månaderna. Men eftersom ni säger, att ni har företagit resan till Japan för er hälsas skull, kan jag försäkra er, att ni aldrig kan få bättre luft än ombord på *Ghost*.»

Jag såg hennes ögon blixtra av harm, och den gången var det min tur att sänka mina, medan jag kände, att jag rodnade inför hennes blick. Det var ett fegt svar jag hade givit, men vad kunde jag göra?

»Där hör ni auktoritetens utlåtande», sade Ulv Larsen skrattande.

Jag böjde på huvudet, och hon teg med betänksam min.

»Inte för att han just är någonting att tala om nu» fortsatte Ulv Larsen, »men nog har han själv undergått en märkvärdig förbättring. Ni skulle ha sett honom, när han kom ombord! Ett mera ömkligt och eländigt exemplar av människosläktet kan man knappt tänka sig. Har jag inte rätt, Kerfoot?»

Då denna direkta fråga riktades till Kerfoot, spratt han till förskräckt och tappade kniven i golvet, men han lyckades likväl grymta fram ett jakande svar.

»Men han har utvecklat sig under det att han har diskat och skalat potatis, eller vad, Kerfoot?»

En ny grymtning från den värde tilltalade.

»Och se på honom nu! Han är visserligen inte vad man kallar muskulös, men han *har* ändå muskler, och det kunde man allts inte påstå om honom, när han kom ombord. Han kan nu stå på egna ben också. Ni kan nog inte tänka er det, när ni nu ser på honom, men i början kunde han det inte alls.»

Jägarna fnittrade i tysthet, men hon såg på mig med ögonen fulla av medkänsla, och denna blick var en rik ersättning för Ulv Larsens elakhet. Det var verkligen så längesedan jag hade varit föremål för någon sympati, att jag kände mig helt vek till sinnes, och från och med denna stund blev jag med glädje hennes villige slav. Men jag kände en djup harm mot Ulv Larsen. Han hade retat mig genom sina stickord, utmanat själva den manlighet, som han ville påstå sig ha väckt till liv hos mig.

»Jag har kanske lärt att stå på egna fötter», svarade jag, »men det återstår ännu att lära mig trampa med dem på andra.»

Han gav mig en ringaktande blick. »Då är ju er uppfostran fullbordad bara till hälften», sade han torrt och vände sig hastigt till henne.

»Vi ä' ganska gästvänliga här på *Ghost*. Det har mr van Weyden erfarit. Vi göra allt för att våra gäster ska känna sig hemmastadda — inte sant, mr van Weyden?»

»Jo, ända därhän, att de få diska och skala potatis», svarade jag, »för att nu icke tala om, att de när som helst kunna få sina nackar omvridna av idel välvilja.»

»Jag måste verkligen be er, att ni inte gör er så falska begrepp om oss, som mr van Weydens ord skulle kunna ge anledning till», inföll han med låtsad oro. »Var god och observera, att han bär en dolk vid bältet, miss Brewster — och det är — hm — ganska ovanligt för någon som tillhör befälet på ett fartyg. Ehuru mr van Weyden för övrigt verkligen är en mycket aktningsvärd person, är han emellanåt — ja, vad skall jag säga? — en smula stridslysten, och då bli stränga åtgärder nödvändiga. I lugna ögonblick är han emellertid både resonlig och uppriktig, och eftersom han just nu har ett sådant lugnt ögonblick, lär han inte kunna förneka, att det icke är längresedan än i går han hotade att ta mitt liv.»

Jag var nära att kvävas, och jag betvivlar ej att mina ögon lågade av harm. Han påpekade det för alla.

»Se bara på honom! Han kan knappt styra sig i er närvaro ens. Men han är ju inte heller van att be-

finna sig i damsällskap. Jag får nog lov att beväpna mig innan jag går upp på däck med honom.»

Han skakade på huvudet med betänksam uppsyn. »Det är illa — det är verkligen riktigt illa», sade han — och jägarna brusto i gapskratt.

Deras grova röster, som skallade över varandra i det föga omfångsrika rummet, gjorde en rå effekt. Hela scenen hade någonting rått, och då jag nu betraktade den främmande kvinnan och såg, hur föga hon passade samman med allt detta, insåg jag för första gången i hur hög grad jag själv hörde hit. Jag kände ju så väl dessa män och deras sjäsliv — jag var själv en av dem, jag levde en sälångares liv, åt en sälångares föda, tänkte på det hela taget en sälångares tankar. För mig fanns det ingenting underligt i dessa tarvliga kläder, dessa grova ansikten, detta vilda skratt, dessa lutande väggar och svängande lampor.

Medan jag bredde smör på mitt bröd, råkade jag fästa ögonen på min hand. Alla dess knogar voro hudlösa och inflammerade, fingrarna svullna och naglarna hade svarta kanter. Jag kände, att håret växte tjockt som en fäll på min nacke, jag visste, att min rockärm var uppsliten och att en knapp fattades vid halsen i min blåa skjorta. Dolken, som Ulv Larsen hade talat om, hängde i sin slida vid min höft. Det var mycket naturligt att den skulle finnas där — hur naturligt det var hade jag ej haft en föreställning om förrän nu, då jag betraktade den från hennes synpunkt och visste, hur besynnerligt både den och allt, som stod i samband med den, måste förefalla henne.

Men hon förstod, att Ulv Larsens ord inneburo ett gäckeri, och hon gav mig ånyo ett sympatiserande

ögonkast. Men hon såg på samma gång förvirrad ut. Att det var gäckeri, gjorde situationen ännu mera obegriplig för henne.

»Jag kan möjligen få följa med något mötande fartyg», sade hon.

»Här träffar man aldrig på andra fartyg än sälångare», svarade Ulv Larsen.

»Men jag har inga kläder — ingenting alls», invände hon. »Ni besinnar troligen inte, att jag icke är man, sir — att jag är fullkomligt främmande för det kringirrande, bekymmerslösa liv, som ni och de edra tycks föra.»

»Ju förr ni sätter er in i det, desto bättre», förklarade han. »Jag skall skaffa er tyg, nålar och tråd», tillade han. »Och jag hoppas det inte skall bli alltför ansträngande för er att sy er en dräkt eller två.»

Hon gjorde en liten grimas, som om hon ville tillkännage sin okunnighet i klädsömnad. Att hon var både rädd och förvirrad, och att hon modigt strävade att dölja detta, stod fullkomligt klart för mig.

»Jag förmodar att ni, liksom mr van Weyden där, har varit van att få allting uträttat åt er av andra. Men jag tänker, att ni alls inte kommer att fara illa av att uträtta litet själv. A propos — vad gör ni för ert uppehälle?»

Hon såg på honom med oförställd förvåning.

»Jag menar alls ingen förolämpning. Folk äter ju, och därför måste de skaffa sig livsmedel. De här männen skjuta sälar för sitt uppehälle, jag seglar mitt fartyg av samma anledning, och mr van Weyden förtjänar åtminstone för närvarande sin föda genom att hjälpa mig. Vad gör ni?»

Hon ryckte på axlarna.

»Förtjänar ni er föda själv? Eller är det någon annan som föder er?»

»Jag är rädd att andra ha gjort det under största delen av mitt liv», svarade hon skrattande. Hon bjöd modigt till att sätta sig in i hans gyckel, men jag såg förskräckelse gry och växa till djupt i hennes ögon, medan hon betraktade Ulv Larsen.

»Och jag förmodar, att andra ha bäddat åt er också?»

»Jag *har* bäddat», svarade hon.

»Ofta?»

Hon skakade på huvudet med låtsad bedrövelse.

»Vet ni, vad de göra med fattiga människor i Förenta staterna, när de som ni inte arbeta för sitt uppehälle?»

»Nej, jag är fasligt okunnig», sade hon. »Vad göra de åt fattiga människor, som äro som jag?»

»De skicka dem i fängelse. Deras brott att inte förtjäna sitt uppehälle kallas för lösdriveri. Om jag vore mr van Weyden, som alltid bråkar om rätt och orätt, skulle jag fråga, vad ni har för rätt att leva, när ni inte gör någonting för att förtjäna ert lewebörd?»

»Men eftersom ni nu inte är mr van Weyden, så behöver jag inte ge något svar, eller hur?»

Hon såg på honom med ett strålande leende, ehuru hennes ögon voro fulla av skräck, och den sorgliga synen skar mig i hjärtat. På något sätt måste jag kasta mig in i samtalet och ge det en annan riktning.

»Har ni någonsin i ert liv förtjänat en dollar genom eget arbete?» frågade han, viss om vad svaret skulle bli och med triumferande, hämndlysten ton.

»Ja, det har jag verkligen», svarade hon långsamt, och jag kunde ha skrattat högt åt hennes modstulna

min. »Jag kommer ihåg, att min far en gång gav mig en dollar, när jag var liten, för att jag skulle hålla mig fullkomligt stilla i fem minuter.»

Han smålog överseende.

»Men det var för mycket längesedan», fortsatte hon, »och ni skulle väl knappt kunna begära, att en nioårig flicka förtjänade sitt uppehälle själv. — Numera», tillade hon efter ett nytt litet uppehåll, »förtjänar jag omkring aderton hundra dollars om året.»

På en och samma gång lyftes alla blickar från tallrikarna och fästes på henne. En kvinna som förtjänade adertonhundra dollars om året kunde vara värd att se på. Ulv Larsen visade oförställt sin beundran.

»Som lön eller för styckearbete?» frågade han.

»Styckearbete», svarade hon raskt

»Adertonhundra», sade han eftertänksamt. »Det gör hundrafemtio dollars i månaden. Nåja, miss Brewster, här råder ingen småsnålhet ombord på *Ghost*. Ni kan anse er som löntagerska under den tid ni stannar hos oss.»

Hon gav intet medgivande. Ännu var hon alldeles för ovan vid Ulv Larsens infall för att ta dem med lugn.

»Jag glömde fråga om arten av ert arbete», fortsatte han mildt. »Vad förfärdigar ni för slags saker? Och vad använder ni för verktyg och material?»

»Papper och bläck», svarade hon skrattande. »Och det var sant — en maskinskrivare också!»

»Ni är Maud Brewster», sade jag långsamt och med djup övertygelse, alldeles som om jag anklagade henne för ett brott.

Hon såg nyfiket upp på mig. »Hur vet ni det?»
»Har jag inte rätt?» frågade jag.

Hon böjde medgivande på huvudet. Nu var det Ulv Larsens tur att bli förvirrad. Hennes namn och dess betydelse var någonting alldeles obekant för honom. Jag var stolt över att det hade så mycket större betydelse i mina ögon, och för första gången sedan en lång och ledsam tid tillbaka var jag fullt medveten om någon överlägsenhet gent emot honom.

»Jag minns, då jag skrev en recension över ett tunt litet häfte . . .» hade jag börjat helt lugnt, men hon avbröt mig hastigt.

»Ni?» utbrast hon. »Då är ni ju . . .»

Hon stirrade på mig med ögonen vidöppna av förvåning.

Jag böjde nu i min tur medgivande på huvudet.

»Humphrey van Weyden», fortsatte hon. Sedan tillade hon med en suck av lättnad och utan att märka, att hon därvid hade sett på Ulv Larsen: »Å, vad jag är glad! . . . Jag kommer ihåg den där recensionen», sade hon sedan hastigt, då hon insåg, att hennes utrop hade varit naivt, »den var mycket, mycket för smickrande för mig.»

»Visst inte», förklarade jag bestämt. »Ni nedsätter mitt sunda omdöme och berövar mina åsikter deras värde. Dessutom höllo alla andra kritiker med mig. Ni vet ju, att Lang har upptagit er 'Kyss som fördragets' bland de fyra bästa sonetter av kvinnohand, som blivit skrivna på engelska.»

»Men ni kallade mig Amerikas mrs Meynell!»

»Hade jag inte rätt?» frågade jag.

»Nej, inte i det», svarade hon. »Jag kände mig sårad.»

»Vi kunna ej bestämma värdet av någonting obekant på annat sätt än att jämföra det med vad vi förut känna till», svarade jag på mitt finaste akademiska manér. »Som kritiker var jag tvungen att antyda ert värde. Nu har ni själv blivit en måttstock. Jag har sju av edra små volymer på min bokhylla, där finns också två tjockare band, edra essayer, och ni får ursäkt att jag säger — jag vet inte om ni anser det för smicker eller ej — men jag anser dem fullt ut lika goda som edra poem. Den tiden skall snart komma, då kritikerna i England vid en ny författarinna framträdande kallar henne för Englands Maud Brewster.»

»Det är mycket älskvärdt sagt av er», sade hon med sänkt röst. Och det konventionella i hennes ton och ord, i förening med de påminnelser de väckte rörande mitt forna liv på andra sidan jordklotet, genombävade mig plötsligt — det väckte hågkomster till liv, men gav också ett skarpt sting av hemsjuka.

»Och så ser således Maud Brewster ut», sade jag högtidligt och såg vördnadsfullt på henne.

»Och så ser således Humphrey van Weyden ut», sade hon och besvarade min blick med samma högtidlighet och vördnad. »Så märkvärdigt! Jag kan alls inte fatta det. Vi ha inte väntat någon vildt romantisk skildring från oceanen av er nyktra penna.»

»Nej, jag är alls inte ute för att samla material till en sådan skildring, det försäkrar jag er», blev mitt svar. »Jag har varken anlag eller håg för diktarverksamhet.»

»Men säg mig — varför har ni egentligen begravt er i Kalifornien?» frågade hon strax efteråt. »Det har

inte varit snällt av er. Vi ha sett så litet av er österut, alldeles för litet ha vi sett av den amerikanska litteraturens näst främste målsman.»

Jag bugade mig, men utan att ta åt mig komplimangen.

»Det var nära gjort att jag hade sammanträffat med er en gång i Philadelphia, där ni skulle föreläsa. Men mitt tåg kom fyra timmar för sent.»

Och nu glömde vi helt och hållet, var vi befunno oss, och lämnade den tigande Ulv Larsen på grund midt i störtfloden av vårt prat. Jägarna reste sig från bordet och gingo upp på däck, men vi fortforo att prata. Ulv Larsen var den ende som satt kvar. Plötsligt märkte jag, att han fanns där. Han satt tillbakalutad i sin stol och lyssnade nyfiket till det främmande talet om en värld, som var honom fullkomligt obekant.

Jag avbröt mig själv midt i en mening. Det närvarande med all dess ångest och dess faror grep mig med förlamande kraft. Miss Brewster måste ha känt någonting liknande, ty en obestämd och obeskrivlig förskräckelse dök upp i hennes ögon, då hon betraktade Ulv Larsen.

Han steg upp och skrattade förläget. Hans skratt hade en säregen metallklang.

»Å, bry er inte om mig», sade han med en självföringande åtbörd med handen. »Jag räknas inte. Fortsätt, fortsätt — det ber jag.»

Men nu voro pratets slussportar stängda, och även vi reste oss från bordet med ett förläget skratt.

TJUGUFÖRSTA KAPITLET.

Den förargelse som Ulv Larsen kände över att han blivit glömd av Maud Brewster och mig under vårt samtal vid bordet, måste på något sätt ge sig luft, och det föll sig så, att Thomas Mugridge blev offret. Han hade icke förbättrat sig i något avseende, fastän han verkligen en gång hade bytt om skjorta. Hans dräkt bar ett tydligt vittnesbörd om fortfarande orenlighet, och likaså gjorde den hopade, flottiga smörjan på spisel, på grytor och pannor.

»Jag måste ge er en varning, Cooky», förklarade Ulv Larsen, »och nu är det tid för er att bli kurerad.»

Mugridges ansikte bleknade under sotlagret, och när så Ulv Larsen kallade till sig ett par man med en lång ända, flydde han i vildaste fart ut från köket och kröp under än här och än där på däck, förföljd av den flinande besättningen. Högst få saker skulle ha varit dem så i smaken, som att fira honom över relingen, och låta honom släpa i vårt kölvatten, ty till skansen hade han skickat den allra gemenaste röra till mat. Omständigheterna voro synnerligen gynnsamma för ett dyligt företag. *Ghost* gled fram genom vattnet med en fart av endast tre mil i timmen, och havet var ganska lugnt. Men Mugridge hade ingen aptit på att bli doppad. Han hade möjligen sett andra undergå

samma process förut. För övrigt var vattnet avskräckande kallt, och hans konstitution var långt ifrån härdig.

Som vanligt kommo alla, såväl sjömän som jägare, tillstädes för att bevittna vad de ansågo för sport. Mugridge tycktes hysa en vansinnig förskräckelse för vattnet, och han ådagalade en snabbhet och smidighet, som ingen kunde drömma om att han ägde. Inträngd i hörnet mellan kabyssen och halvdäck, rusade han likt en katt upp på kajutans tak och därifrån akterut. Men då hans förföljare mötte honom där, sprang han tillbaka över kajutan och kabyssen och nådde däck med tillhjälp av kappen till mellandäck. Så störtade han rakt framåt med Harrison i hämlarna, och denne kom honom närmare med varje ögonblick. Men plötsligt gjorde Mugridge ett hopp och fick tag i förbomgården. Alltsammans hände inom ett ögonblick. Hållande sig fast med bägge armarna, krökte han sig där han hängde och slängde bägge fötterna bakåt. Harrison fick sparken midt i magen, han skrek ofrivilligt till, sjönk ihop och föll baklänges på däck.

Med handklappningar och skallande skratt hälsade jägarna denna kockens bedrift, medan han undgick halva antalet av sina förföljare genom att springa omkring fockmasten, varefter han rusade vidare akterut som en löpare på en fotbollsplats. Han styrde kurs rakt akterut till halvdäck, och längs detta bort till aktern. Hans fart var så stark, att när han vek om hörnet av kajutan, halkade han och föll. Nilson stod vid ratten och Cookys tumlande kropp träffade honom på benen. Bägge trillade nu om varandra, men det

var endast Mugridge som reste sig. Av en slump hade hans bräckliga kropp träffat den andres kraftiga ben så hårdt, att det brutits av så lätt som ett pip-skaft.

Parsons tog hand om ratten och jakten fortsattes. Den gick rundt däcken om och om igen — Mugridge vild av förskräckelse, sjömännen hojtande och skrikande till varandra vilken riktning de skulle hålla, och jägarna vrålade sina uppmuntrande tillrop under oupphörliga skrattsalvor. Mugridge föll över förluckan och tre man störtade över honom, men han slingrade sig fram ur den vältrande massan likt en ål, med blödande mun och med den överklagade skjortan i trasor. Nu störtade han fram till storrigen. Uppåt bar det, raskt uppåt, ovanför vevlingarna, ända upp till masttoppen.

Ett halvt dussin av matroserna svärmade efter honom upp till salningen, där de övriga höllo sig fast och väntade, medan två av dem, Oofy-Oofy och Black — den sistnämnda var Latimers båtstyrare — fortsatte uppför de smäckra ståltagen, höjande sig högre och högre genom att vila kroppstyngden på armarna.

Det var ett farligt företag, ty där de nu befunno sig — på mer än 100 fots höjd över däckets och hållande sig fast med händerna — var deras ställning icke den bästa för att de skulle kunna skydda sig mot kockens fötter. Och Mugridge sparkade alldeles vildt, tills kanaken slutligen, hängande vid sin ena hand, grep tag i kockens fot med den andra. I nästa ögonblick upprepade Black detta förfarande med hans andra fot, varefter de tre, sammanflätade i en svängande massa, brot-

tades, gledo utför och föllo i armarna på sina kamrater vid salningen.

Kampen däruppe i luften var avslutad och Thomas Mugridge fördes ned på däck, tjattrande och gnällande och blodig kring munnen. Ulv Larsen slog ett påstick på en ända, och drog till den under hans armar. Därefter bars Mugridge akterut och kastades i havet. Fyrtio — femtio — sextio fot av linan fick löpa ut, innan Ulv Larsen ropade: »Gör fast!» Oofy-Oofy efterkom tillsägelsen, linan stramade till, och då *Ghost* sköt framåt, rycktes kocken upp till ytan.

Det var ett bedrövligt skådespel. Fastän han icke kunde drunkna — och för övrigt antagligen hade nio liv — led han all den ångest och de kval, som en människa kan erfara i halvdränkt tillstånd. *Ghost* hade nu mycket liten fart, och när aktern höjde sig på en våg och fartygets för gled nedåt, drogs den stackars uslingen upp till ytan, så att han fick andas ut ett ögonblick, men mellan varje lyftning sänktes aktern, och när då fören långsamt klättrade uppför nästa våg, slaknade linan och Mugridge sjönk under vattnet.

Jag hade helt och hållet glömt Maud Brewsters existens, men jag påminde mig den med en plötslig sprittning, då jag hörde hennes lätta steg bredvid mig. Det var första gången hon visade sig på däck, sedan hon kom ombord. Hennes uppträdande framkallade en plötslig dödstystnad.

»Vad är orsaken till all den munterhet, som har rådt häruppe?» frågade hon.

»Bäst att ni frågar kapten Larsen», svarade jag sansat och behärskat, ehuru det sjöd inom mig vid tanken på att hon skulle bevittna det brutala uppträdet.

Hon tog mitt råd i akt och ämnade just vända sig till Ulv Larsen, då hennes blick föll på Oofly-Oofly, som stod graciöst framåtlutad alldeles framför henne, spänstig och vaksam och hade tagit ett avhåll med linan.

»Fiskar ni?» frågade hon.

Han gav intet svar. Han höll blicken stadigt fäst vid havet akterut, och det flammade plötsligt till i hans ögon.

»Haj ohoj, sir!»

»Hal in! Kvickt! Häng i här, alle man!» skrek Ulv Larsen och rusade själv fram till linan före alla andra.

Mugridge hade hört kanakens varningsrop och skrek som en vansinnig. Jag såg en svart ryggfena skjuta fram genom vattnet och nalkas honom med större hastighet, än han drogs ombord. Det hängde på ett hår, om hajen eller vi skulle få honom, och saken måste vara avgjord inom några ögonblick. Då Mugridge var alldeles nedanför oss, sänktes aktern i en vågdal, vilket gav hajen en avgjord fördel. Ryggfenan försvann. Buken lyste vit vid hajens snabba språng uppåt. Men nästan lika snabb — ehuru ej fullkomligt ändå — var Ulv Larsen. Med uppbjudande av hela sin väldiga styrka gjorde han ett häftigt ryck. Kocken lyftes upp ur vattnet och hajen sträckte sig efter honom. Mugridge drog benen åt sig, och hajen tycktes endast snudda vid hans ena fot, varefter han sjönk tillbaka i vattnet med ett plask. Men Thomas Mugridge uppgav ett skärande jämmerrop vid beröringen. Och så drogs han upp som en nyfångad fisk på en metrev, kom lyckligt över relingen, slog handlöst i däcket på händer och knän och rullade över på rygg.

Men en ström av blod kvälde fram. Mugridge hade blivit av med sin högra fot, som var avskuren tätt invid fotleden. Jag kastade en snabb blick på Maud Brewster. All färg var försvunnen från hennes ansikte och hennes ögon vidgades av fasa. Hennes blick var icke riktad på Thomas Mugridge, utan på Ulv Larsen. Och han märkte det tydligen, ty han sade med ett av sina korta skratt:

»Mannalek, miss Brewster. Naturligtvis en smula hårdhäntare än ni har varit van att se, men ändå — mannalek. Hajen var inte tagen med i beräkningen. Det . . .» Men just då vältrade sig Mugridge — som under tiden hade höjt på huvudet och förvissat sig om den skada, han lidit — över åt andra sidan och högg sina tänder i Ulv Larsens ben. Ulv Larsen lutade sig kallblodigt ner över kocken och klände honom med tummen och pekfingret bakom käkarna och nedanför öronen. Käkarna skildes motvilligt åt och Ulv Larsen var fri.

»Som jag nyss sade», återtog han så lugnt, som om ingenting alls hade händt, »hajen var inte tagen med i beräkningen. Det var — hm — ja, skall man säga en skickelse av försynen.»

Hon visade icke på minsta sätt, att hon hade hört vad han sagt, fastän uttrycket i hennes ögon övergick till en obeskrivlig vämjelse, då hon tog ett steg för att vända sig bort. Men det blev också endast ett steg, ty hon sviktade och stapplade och sträckte matt ut sin hand efter min. Jag fattade den i lagom tid för att hindra henne från att falla, och jag hjälpte henne att sätta sig på kajuttaket. Jag trodde, att

hon skulle helt och hållet förlora medvetandet, men hon behärskade sig.

»Vill ni hämta en åderpress, mr̄ van Weyden», ropade Ulv Larsen till mig.

Jag tvekade. Hon rörde på läpparna, och ehuru icke ett ljud gick över dem, befallde hon mig med ögonen lika tydligt som med ord, att jag skulle gå och hjälpa den lemlästade.

»Var så snäll!» lyckades hon slutligen viska fram, och jag kunde icke annat än lyda.

Men jag hade numera visat så pass skicklighet i fält-skärskonst, att Ulv Larsen efter några råd och anvisningar lät mig sköta saken på egen hand med ett par av sjömännen till hjälp. För egen del valde han att hämnas på hajen. På en väldig krok sattes ett bete av fett salt fläsk, varefter kroken slängdes överbord, och samtidigt med att jag hade förbundet vener och artärer, halade sjömännen sjungande in det skuldbelastade odjuret. Jag såg det icke med egna ögon, men mina biträden övergåvo mig för några ögonblick, den ene först och den andresedan, för att rusa midskepps och se efter, vad som försiggick. Hajen var sexton fot lång och hissades upp vid storriggen. Djurets käkar bändes upp så vidt som möjligt, och en grov stake, vässad i bägge ändar, stacks in så, att när hävstängerna togos bort, trängde de skarpa spetsarna in i käkarna. Sedan detta var gjort, skars kroken ut och hajen släpptes åter i sjön, hjälplös, ehuru vid full styrka, och dömd till långsam hungersdöd — en levande död, vilken han hade mindre förtjänat än den, som tänkte ut bestraffningen.

TJUGUANDRA KAPITLET.

Jag visste vad det var, när hon kom emot mig. Jag hade under tio minuter sett henne i ett allvarligt samtal med maskinisten, och sedan jag hade givit henne en vink att vara tyst, förde jag henne utom hörhåll för rorsmannen. Hennes ansikte var blekt och hade en beslutsam min, hennes stora ögon föreföllo större än vanligt, emedan de så forskande och genomträngande sågo in i mina. Jag kände mig både aningsfull och förlägen, ty hon hade kommit för att utforska Humphrey van Weydens själ, och Humphrey van Weyden hade just ingenting att vara särskilt stolt över i den vägen efter sin ankomst till *Ghost*.

Vi gingo fram till förkant av halvdäcket, och där vände hon sig om och såg på mig. Jag kastade en hastig blick omkring mig för att se efter, att det icke fanns någon inom hörhåll.

»Vad är det?» frågade jag mildt, men det beslutsamma uttrycket i hennes ansikte förblev sig likt.

»Jag kan lätt förstå, att den bedrövlige tilldragelsen här i morse till stor del var en olyckshändelse», sade hon. »Men jag har nyss talat med mr Haskins och han säger, att samma dag som vi kommo ombord här, medan jag var nere i kajutan, blevo två av besätt-

ningen dränkta, med fullt uppsåt dränkta — det vill säga mördade.»

Hennes ton var frågande och hon såg på mig med anklagande uppsyn, som om jag vore skyldig till dådet, eller åtminstone delaktig i det.

»Den upplysningen, ni har fått, är fullkomligt riktig», svarade jag. »De bägge männen blevo mördade.»

»Och det kunde ni tillåta!» utropade hon.

»Det var mig omöjligt att förekomma, det vore nog ett mera träffande uttryck», svarade jag med samma blida ton.

»Men ni försökte göra det?» Hon uttalade »försökte» med särskild tonvikt, och hennes ton var bönfallande. »Å, jag ser — jag ser, att ni inte gjorde det», tillade hon skyndsamt, gissande sig till mitt svar. »Men varför gjorde ni det inte?»

Jag ryckte på axlarna. »Ni måste komma ihåg, miss Brewster, att ni är en nykommen medlem av denna lilla värld och att ni ännu icke har något begrepp om de lagar, som regera här. Ni har med er vissa vackra idéer om humanitet, manlighet, godt uppförande och sådana saker, men här skall ni finna, att allt detta endast är falska begrepp. Jag har gjort den erfarenheten», tillade jag med en ofrivillig suck.

Hon skakade misstroget på huvudet.

»Vad skulle ni då vilja råda mig till?» frågade jag. »Att jag skulle ta en kniv, en bössa eller en yxa och döda honom?»

Hon spratt till.

»Nej, inte det!»

»Nå vad skulle jag då göra? Ta livet av mig själv?»

»Ni använder så rent materialistiska ordalag»,

invände hon. »Det finns någonting som heter moraliskt mod, och moraliskt mod visar man aldrig utan effekt!»

»Aha!» sade jag småleende. »Ni tillråder mig att varken döda honom eller mig själv, utan låta honom döda mig.» Jag lyfte avvärande min hand, då hon öppnade sina läppar för att svara. »Moraliskt mod är en värdelös egenskap i denna lilla flytande värld. Leach — en av de bägge, som blevo mördade — ägde moraliskt mod i ovanligt hög grad. Och så var det även med den andre, Johnson. Och det tjänade dem inte allenast till ingenting alls, det vållade deras undergång. Så skulle det också ha gått mig, om jag hade visat det moraliska mod jag möjligen ägde. Ni måste lära er inse, miss Brewster — inse det klart och tydligt — att Ulv Larsen är ett monstrum. Han är fullkomligt utan samvete. Ingenting är heligt för honom, och det finns ingenting så gräsligt, att han inte kan tillåta sig det. En nyck av honom gjorde först och främst att jag blev kvarhållen här ombord. Och det är en nyck av honom, att jag ännu finns i livet. Jag gör ingenting, jag kan inte göra någonting, därför att jag är slav under detta monstrum, så som ni nu också är det — därför att jag vill leva, så som ni också vill det — därför att jag inte kan strida och besegra honom, alldeles som ni inte heller kan göra det.»

Hon väntade tydligen, att jag skulle fortsätta.

»Vad återstår mig då? Jag har den svages roll på min del. Jag förblir tyst och lider min nesa, så som ni måste förbli tyst och lida på samma sätt. Och det är klokt. Det är det bästa vi kunna göra, om vi vilja behålla livet. Man kan strida utan att vara

stark. Vi ha icke den styrka, som skulle fordras för att kämpa mot detta monstrum, vi måste hyckla och försöka besegra honom genom list. Om ni vill ta emot ett råd av mig, så är detta vad ni bör göra. Jag vet, att min belägenhet är farlig, och jag vill ärligt säga er, att er egen är ännu farligare. Vi måste ingå ett hemligt förbund mot honom, utan att det märks. Jag kan icke öppet uppträda som er bundsförvant, och vad som än kommer att drabba mig, måste ni förhålla er tyst. Vi få inte framkalla några uppträden med honom, inte korsa hans vilja. Vi måste småle och visa oss vänliga mot honom, hur motbjudande det än är.»

Hon strök med handen över sitt hår och sade förbryllad: »Men jag kan ändå inte riktigt förstå...»

»Ni måste göra som jag säger», avbröt jag med bestämmdhet, ty jag såg att Ulv Larsen sökte oss med blicken, från den plats midskepps, där han gick av och an med Latimer. »Följ mitt råd! Inom kort skall ni finna, att jag har rätt.»

»Men vad skall jag egentligen göra?» frågade hon, då hon märkte den oroliga blick, jag hade kastat på föremålet för vårt samtal. Jag smickrar mig för övrigt med, att hon även kände sig gripen av mitt allvar.

»Kväv ert moraliska mod så mycket ni förmår», svarade jag hastigt. »Väck inte hans vrede. Var så vänlig ni kan mot honom, tala med honom, diskutera litteratur och konst med honom — det tycker han om. Ni skall snart finna, att han är en intresserad åhörare, och att han alls inte är dum. För er egen skull måste ni så vidt möjligt är undvika att bevittna de brutala

uppträden, som förekomma här ombord. Därigenom blir det lättare för er att fullfölja er roll.»

»Det vill säga, att jag skulle ljuga», sade hon med fast och upprorisk ton, »ljuga både i tal och gärning?»

Ulv Larsen hade nu skilts från Latimer och var på väg till oss. Jag var nästan utom mig.

»Å, var så innerligt god och försök att förstå mig rätt!» bönföll jag brådskande med sänkt röst. »All er föregående erfarenhet av människorna och tingen är utan allt värde här. Ni *måste* börja om på nytt. Jag vet — jag förstår mycket väl — att ni bland annat har varit van att inverka på människor med edra ögon, genom att så att säga låta ert moraliska mod lysa fram ur dem. Ni har redan inverkat på mig på detta sätt — inverkat befallande. Men försök det inte med Ulv Larsen! Lika gärna kunde ni bjuda till att behärska ett lejon, och han skulle endast göra narr av er. Han skulle . . . Det har alltid utgjort min stolthet, att jag upptäckte honom», tillade jag, hastigt bytande om samtalsämne, då Ulv Larsen steg uppför avsatsen och kom fram till oss. »Alla förläggare voro rädda för honom och ville inte veta av honom. Men jag visste bättre än så, och hans snille och mitt omdöme rättfärdigades genom hans ypperliga bit 'Smedjan'.»

»Och det var ändå bara ett tidningspoem», inföll hon livligt.

»Det råkade komma till världen i en tidning», förklarade jag, »men det var inte av den orsaken, att tidskriftsutgivarna förut hade blivit nekade att få se på det. — Vi tala om Harris», sade jag till Ulv Larsen.

»Aha! Ja visst — jag kommer ihåg 'Smedjan'»,

förklarade han. »Rik på vackra känslor, och en allsmäktig tro på mänskliga illusioner! A propos, mr van Weyden — det är nog så godt att ni går och ser till Cooky. Han jämrar sig och är orolig.»

På detta sätt blev jag helt tvärt bortskickad, och när jag kom in till Mugridge, fann jag honom i djup sömn av morfin, som jag hade givit honom. Jag gjorde mig ingen brådska med att vända om till däck, och när jag kom tillbaka dit, hade jag den tillfredsställelsen, att se miss Brewster i livligt samtal med Ulv Larsen. Det var verkligen en tillfredsställelse. Hon följde således mitt råd. Och ändå erfor jag en viss förnimmelse av misräkning, därför att hon var i stånd att göra det jag hade tigt henne om, och som så tydligt hade varit henne emot.

TJUGUTREDJE KAPITLET.

Gynnande vindar, som blåste jämnt och stadigt, drevo *Ghost* norrut och in bland sälflocken. Vi råkade på den, då vi hunnit väl upp till fyrtiofjärde pallellel-cirkeln, på ett vildt och stormigt område, där vinden ständigt härjade bland dimmorna. Under flera dagar kunde det hända, att vi aldrig sågo en skymt av solen eller kunde göra någon observation. Men så sopade vinden undan dimmorna, vi sågo vågorna krusa sig och glittra, och vi togo reda på var vi befunno oss. Sedan hade vi kanske en klar dag efteråt, kanske också tre eller fyra, men så sänkte sig dimman över oss igen, synbarligen tjockare än någonsin.

Jakten var farlig under dessa förhållanden. Båtarna firades likväl ned dag efter dag, uppslukades av det gråa dunklet och syntes icke vidare till före nattens inbrott, ofta till och med icke förrän långt efter den tiden, då de kommo smygande likt kräldjur, en och en, ur den gråa tjockan. Wainwright — jägaren, som Ulv Larsen hade stulit med hans båt och dess folk — begagnade sig av dimman och rymde. Han försvann en morgon i det gråa dunklet med sina bägge män, och vi sågo dem aldrig mer. Men det dröjde icke många dagar förrän vi fingo veta att de hade gått

från den ena skonaren till den andra och slutligen funnit sin egen.

Detta var just vad jag hade beslutat mig för, men något tillfälle därtill erbjöd sig aldrig. Det hörde icke till styrmannens befattning att följa med ut i båtarna, och ehuru jag försökte manövrera för saken så slugt som möjligt, kunde jag aldrig förmå Ulv Larsen att bevilja mig detta privilegium. Hade han gjort det, skulle jag på något sätt ha lagat så, att Maud Brewster kommit med. Som det nu var, nalkades situationen ett stadium, som ej kunde annat än inge mig fruktan. Jag ryggade ofrivilligt tillbaka för varje tanke därpå, och likväl plågade mig dessa tankar oupphörligt likt en mara.

Jag hade under min tid läst åtskilliga sjöromaner, vari den ensamma kvinnan midt ibland en skeppslast män givet förekom, men nu lärde jag mig inse, att jag aldrig hade uppfattat den djupare betydelsen av en dylik situation — vilken författarna ständigt idisslade och exploaterade. Här var jag nu emellertid midt uppe i samma historia. Och för att situationen skulle vara så betydelsefull som möjligt behövdes icke mer än att kvinnan just skulle vara Maud Brewster, vilken nu personligen tjusade mig lika mycket, som hon redan länge förut hade tjugat mig genom vad hon skrev.

Man kan inte tänka sig någon, som mindre passade för sin nuvarande omgivning än hon. Maud Brewster var en fin och eterisk varelse, smärt och smidig, lätt och behaglig i sina rörelser. Jag kunde aldrig få för mig att hon gick, eller åtminstone icke att hon gick som andra vanliga dödliga. Hon var så ytterligt mjuk och smidig, och hon rörde sig med en viss obe-

skrivbar luftighet — nalkades en liksom ett svävande dun eller som en fågel med ohörbar flykt.

Hon påminde också om sachsiskt porslin, och jag erfor ett ständigt intryck av vad jag kan kalla hennes bräcklighet. Alldeles som då jag första gången fattade hennes arm för att hjälpa henne ned i kajutan, så var jag ständigt beredd på att få se henne krossas, om hon skulle råka ut för våld eller hård behandling. Aldrig har jag sett kropp och själ i så fullkomlig harmoni. Så som kritiken har skildrat hennes vers — sublim och spirituell — så kan man också skildra hennes person. Hennes kropp tycktes ha allting gemensamt med hennes själ, äga alldeles samma attribut och länka den samman med livet genom de lättaste bojor. Hon trampade verkligen jorden så lätt som möjligt, och det fanns föga av kraftig materia i hennes konstitution.

Hon var en slående kontrast till Ulv Larsen. Var och en av dem var ingenting som den andra var, allting som den andra icke var. En morgon gav jag akt på dem, medan de gingo av och an tillsammans på däck, och jag tyckte, att de kunde betraktas som evolutionsskalans yttersta spetsar — den ene som en kulmination av all vildhet, den andra som en fulländad produkt av den finaste civilisation. Ulv Larsen ägde visserligen en ovanlig intelligens, men denna intelligens var uteslutande riktad på att uppöva hans vilda instinkter och gjorde honom endast så mycket farligare som vilde. Han hade präktiga muskler och en kraftig kropp, men fastän hans gång uttryckte den fasthet och bestämdhet, som kännetecknar naturmänniskan, var den ingalunda tung. Då han lyfte

och satte ned sina fötter, tänkte man ovillkorligt på djungler och vildmark. Han gick som en katt, både lätt och kraftigt, alltid kraftigt. Jag kunde ej låta bli att likna honom vid en stor tiger, ett listigt rovdjur. Så såg han ut, och det skarpa glittret, som emellanåt lyste i hans ögon, var alldeles detsamma som jag hade iakttagit hos leoparder och andra vildmarkens djur, som höllos i fångenskap.

Men den dagen, då jag såg dem gå så där av och an, såg jag också, att det var hon som gjorde slut på promenaden. De kommo upp till den plats, där jag stod vid nedgången till kajutan. Ehuru hon icke förrådde det genom en min eller en rörelse, fick jag på något sätt en förnimmelse av att hon var upprörd. Hon gjorde någon likgiltig anmärkning, i det hon såg på mig, och hon skrattade ganska obesvärat, men jag såg, att hennes ögon ofrivilligt drog sig tillbaka till honom som genom en magnetisk kraft, varefter hon hastigt sänkte dem, men likväl icke tillräckligt fort för att hinna dölja den plötsliga förskräckelse, som talade ur dem.

Och i hans ögon såg jag orsaken till hennes upprörda tillstånd. Vanligen gråa, kalla och hårda, voro de nu däremot varma, milda och guldfärgade, fulla av små ljusgnistor, som stundom fördunklades och mattades, men så åter plötsligt lyste upp, så att hela globerna strålade av ett glödande skimmer. Kanske var det därifrån som guldfärgen förskrev sig, men hans ögon lyste verkligen som guld, lockande och mäktiga, på samma gång frestande och betvingande, och vittnade om en längtan och en lidelse, som ingen kvinna — och allra minst Maud Brewster — kunde missförstå.

Hennes förskräckelse överväldigade mig, och i detta ögonblick av ytterlig fruktan — den förfärligaste som en man kan erfara — kom jag på ett oförklarligt sätt underfund med att hon var mig kär. Medvetandet att jag älskade henne fyllde mig med förskräckelse, och medan dessa bägge förnimmelser ömsevis gjorde sig gällande och än kylde mitt blod till is, än kom det att sjuda av hetta, kände jag mig dragen av en makt, som fanns utom mig och skild från mig, och jag fann, att mina ögon mot min vilja vände tillbaka till Ulv Larsen. - Men han hade åter blivit sig lik. Guldfärgen och det strålände glittret var borta. Och hans ögon lyste kalla och gråa och hårda, då han gjorde en hastig bugning och vände sig bort.

»Jag är rädd», viskade hon med en rysning. »Å, vad jag är rädd.»

Även jag var rädd, och min upptäckt av, hur mycket hon betydde för mig, hade upprört hela min själ. Men jag lyckades svara rätt lugnt:

»Allt skall nog gå bra, miss Brewster. Lita på mig — allt skall gå bra.»

Hon svarade med ett tacksamt litet leende, som kom hjärtat att dunka i mitt bröst, och så gick hon utför trappan till kajutan.

Jag stod en lång stund kvar på samma fläck, där hon hade lämnat mig. Jag behövde nödvändigt gå till rätta med mig själv, överväga betydelsen av min förändrade syn på tingen. Så hade den då kommit till sist — kärleken hade kommit, när jag minst väntade det och under de mest ofördelaktiga omständigheter. Min filosofi hade naturligtvis alltid erkänt det oundvikliga i att kärleken förr eller senare måste in-

finna sig, men många och långa år i stillhet vid boken hade gjort mig ouppmärksam och oförberedd på hans ankomst.

Och nu hade det hänt! Maud Brewster! Mina tankar flögo tillbaka till den stund, då jag såg hennes första tunna lilla volym ligga på mitt skrivbord, och jag tyckte mig lika tydligt som i verkligheten se hela raden av tunna små volymer i hyllan i mitt arbetsrum. Hur varmt hade jag ej välkomnat dem alla! Varje år hade en ny volym lämnat pressen, och deras ankomst hade för mig varit som en nyårshälsning. De voro ett uttryck för en besläktad själs intelligens och spiritualitet, och jag hade mottagit dem som i ett slags kamratskap med författarinnan. Nu hade jag där- emot inrymt dem alla i mitt hjärta.

Mitt hjärta! Det blev en hel omstörtning i mina förnimmelser. Jag tyckte mig stå alldeles utom mig själv och betrakta mig med djup misstro. Maud Brewster! Humphrey van Weyden, »den kallblodige fisken», »det känslolösa vidundret», »den analytiske demonen», såsom Charley Furuseth brukade kalla mig, förälskad! Och utan minsta rim eller reson flög mig i minnet en liten biografisk notis i den i rött bundna »*Vem är den eller den?*», och jag sade högt för mig själv: »Hon föddes i Cambridge och är tjugusju år gammal.» Varefter jag tillade: »Tjugusju år och ännu obunden både till hand och hjärta?» Men hur kunde jag veta att hennes hjärta var fritt? Ett skarpt styng av nyvaknad svartsjuka drev all misstro på flykten. Nej, det fanns intet tvivel längre. Jag var svartsjuk, ergo måste jag vara kär. Och Maud Brewster var den jag älskade.

Jag, Humphrey van Weyden, var således förälskad.

Jag började nästan tvivla på nytt. Icke för att jag var rädd för kärleken eller motvillig att råka ut för den. Tvärtom! Jag hade ständigt varit idealist i den mest utpräglade grad, och min filosofi hade alltid erkänt och prisat kärleken som det största i världen, som varandets mål och höjdpunkt, som det mest utsökta tillstånd av glädje och lycka, vartill livet kunde uppdrivas, som någonting vilket mer än allt annat borde hälsas med fröjd och välkomnas och finna hjärtat vidöppet. Men nu, då kärleken hade kommit, kunde jag knappast tro det. Jag kunde nog icke vara så lycklig. Det var för härligt, mycket för härligt att vara sant. Jag tänkte på Symons ord:

»Och alla dessa år har jag vandrat omkring
bland massor av kvinnor och sökt efter dig!»

Och så hade jag upphört att söka. Det största i världen var icke för mig, så hade jag tänkt. Furu-seth hade rätt. Jag var abnorm på något sätt, »ett känslolöst odjur», en besynnerlig bokvurm, som ej hade sinne för andra fröjder än intelligensens. Och fastän jag i alla mina dagar hade varit omgiven av kvinnor, hade jag uppskattat dem från estetisk synpunkt, men ingenting mer. Jag hade verkligen emellanåt betraktat mig som en utomstående, ett slags munknatur, förnekad såväl den varaktiga som den flyktiga ömma lidelsen, vilken jag så väl förstod hos andra. Och nu hade den kommit! Oanad och utan något förebud hade den infunnit sig. I ett tillstånd, som måste ha varit extatiskt, lämnade jag min plats invid trappan och gick framåt däcket, mumlande på en vers av mrs Browning, vari hon säger:

»Jag levat ibland skuggor blott
och ej bland människor, de år som gått.
Men präktiga kamrater voro de,
och ljuvare musik, jag trodde då,
ej fanns än den de ha att bjuda på.»

Men nu hade den ljuvare musiken funnit väg till mina öron, och jag var glömsk av allt annat omkring mig. Jag väcktes ur mina drömmar av Ulv Larsens skarpa röst.

»Vad i helvete går åt er?» frågade han.

Jag hade gått för över, där besättningen höll på att måla, och när jag nu kom till besinning, fann jag min ena fot på väg att stjalpa omkull en färgpyts.

»Går ni i sönnen eller är det solstyng kanske — vad?» morrade han.

»Nej, det ä' dålig matsmältning», svarade jag och fortsatte min vandring, som om ingenting störande hade inträffat.

TJUGUFJÄRDE KAPITLET.

Bland de livligaste minnen jag har av mitt liv är vad som hände ombord på *Ghost* under de närmaste fyrtio timmarna, sedan jag hade gjort den upptäckten, att jag älskade Maud Brewster. Jag, som förut hade fört ett så lugnt liv och vid mitt trettiofemte år råkade ut för de orimligaste äventyr jag någonsin kunde ha tänkt mig, har aldrig upplevat mera spännande och olycksbringande tilldragelser än som rymdes inom dessa fyrtio timmar. Jag kan icke heller undgå att känna en viss stolthet över att jag, noga taget, alls icke skötte mig illa.

Att börja med tillkännagav Ulv Larsen vid middagen, att jägarna härefter skulle äta på mellandäck. Detta var någonting, som aldrig förr hade förekommit på ett sälfartyg, där det alltid är brukligt att jägarna utom tjänsten anses jämngoda med befälet. Ulv Larsen gav intet skäl för sin befallning, men orsaken var tydlig nog. Horner och Smoke hade tillåtit sig ett visst galanteri gent emot Maud Brewster, i sig självt ganska löjligt och alldeles oskadligt för henne, men tydligen misshagligt för honom.

Tillkännagivandet mottogs med en dödstystnad, men de fyra andra jägarna kastade betydelsefulla blickar på de bägge, som voro orsaken till förvisningen. Jock

Horner var alltid stillsam i sitt sätt, han förändrade icke en min, men Smokes panna blev mörkröd och han öppnade munnen för att svara. Ulv Larsen såg på honom och väntade med stålglitter i ögonen, men Smoke slöt munnen igen utan att ha sagt någonting.

»Har ni någonting att säga?» frågade Larsen utmanande.

Men Smoke vägrade att antaga utmaningen.

»Om vad?» frågade han så oskyldigt, att Ulv Larsen blev förbryllad och de övriga drogo på munnen.

»Å, om ingenting», sade Ulv Larsen lamt. »Men jag tyckte det såg ut, som om ni längtade efter en spark.»

»För vad?» frågade den oförbätterlige Smoke.

Nu flinade hans kamrater uppenbart. Hans kapten skulle ha kunnat slå ihjäl honom, och jag tvivlar icke på att blod skulle ha flutit, om icke Maud Brewster hade varit närvarande. I alla händelser var det hennes närvaro, som nu gav Smoke mod att handla som han gjort. Han var eljest mycket för klok och försiktig att vilja reta Ulv Larsen emot sig vid ett tillfälle, då hans vrede kunde ge sig luft på ett kraftigare sätt än i ord. Jag var i förskräckelse för att det skulle bli våldsamheter av, men situationen klarade sig genom ett plötsligt utrop från rorgångaren.

»Rök, ohoj!» hördes ropet nedåt den öppna trappgången.

»Var?» ropade Ulv Larsen uppåt.

»Rakt akterut, sir.»

»Det ä' kanke en ryss», sade Latimer.

Vid denna förmodan spreds ett ängsligt uttryck

över de andra jägarnas ansikten. En ryss kunde icke vara annat än — en kryssare. Jägaren, som för övrigt icke hade någon synnerlig kunskap om fartygets läge, visste emellertid, att vi befunno oss nära gränsen av det förbjudna området och att Ulv Larsen var känd som beryktad tjuvskytt. Allas ögon riktades på honom.

»Vi ä' stormsäkra», förklarade han med ett skratt. »Men jag ska säga er något — jag vill slå vad om fem mot ett, att det är *Macedonia*.»

Ingen ville gå med på vadet, och han fortsatte: »Ifall det är han, vill jag hålla tio mot ett att det blir bråk av.»

»Nej, jag tackar», förklarade Latimer. »Jag har annars ingenting emot ett vad, men inte vill jag vara alldeles utan chanser att vinna. Det har då väl aldrig händt en enda gång, att ni och er bror ha träffat samman utan bråk — på det kan jag hålla tjugu mot ett.»

Nu följde ett allmänt skratt, vari Ulv Larsen instämde. Middagen fortgick ganska stillsamt, tack vare min fördragsamhet, ty han behandlade mig avskyvärdt, hånade mig och visade sig så överlägset beskyddande och nedlåtande, att jag skälvde av kvävt raseri. Men jag visste, att jag måste behärska mig för Maud Brewsters skull, och jag fick min belöning, då hennes ögon för en sekund mötte mina och jag i dem läste en tydlig uppmaning till försiktighet.

Vi lämnade bordet och gingo upp på däck, ty en ångare var ju alltid ett välkommet avbrott i enformigheten på havet, där vi färdades fram, och övertygelsen att det måste vara Död-Larsen och *Macedonia* gjorde spänningen så mycket starkare. Föregående efter-

middag hade det blåst upp till styv bris och hög sjö, men under förmiddagen hade vinden mojnät, så att det nu var en möjlighet att fira ned båtarna och företaga en eftermiddagsjakt. Och man kunde vänta ett godt resultat. Ända sedan dag gryningen hade vi knappast sett till några sälar, men nu hade vi kommit midt in i stimmet.

Röken från ångaren var ännu flera mil akter om oss, men den närmade sig raskt, medan vi firade ned båtarna, som sedan spriddes och styrde kurs norrut över oceanen. Gång efter annan sågo vi ett av seglen sänkas, varefter skott på skott knallade, och så sattes seglet upp på nytt. Det var mycket godt om säl, vinden dog bort, allting lovade en riklig fångst. Då vi skulle intaga vårt reglementerade läge i förhållande till den sista läbåten, funno vi vattenytan rent av mattbelagd med sovande sälar. Där fanns sälar rundt omkring oss, tätare än jag någonsin hade sett förut — två eller tre eller hela hopar tillsammans, liggande utsträckta i hela sin längd på vattenytan och sovande i god ro som en massa hundvalpar.

Röken kom allt närmare och ångaren dök upp allt tydligare. Det var *Macedonia*. Jag läste namnet genom kikaren, då båten gick förbi en knapp mil styrbord om oss. Ulv Larsen kastade ursinniga blickar efter fartyget. Maud Brewster såg nyfiken ut.

»Nå, vad blev det av bråket, som ni var så säker på, kapten Larsen?» sade hon gladt.

Han såg på henne och fick en road min, som för ett ögonblick mildrade hans förargade uppsyn.

»Vad väntade ni? Att de skulle komma ombord och skära halsen av oss?»

»Någonting ditåt», medgav hon. »Ni måste ju förstå, att sälfångare äro någonting så nytt och främmande för mig, att jag är färdig att vänta vad som helst.»

Han nickade. »Mycket rätt, fullkomligt riktigt. Ert misstag ligger däri, att ni inte har förstått att vänta det värsta.»

»Å — vad skulle kunna vara värre än om de skure halsen av oss?» frågade hon med täck och naiv förvåning.

»Att de plundrade oss på pengar», svarade han. »Människan är så beskaffad nu för tiden, att hennes kompetens att leva bestämmes av hur mycket pengar hon har.»

»Stjäl man min börs, stjäl man stryk», citerade hon.

»Stjäl man min börs, så stjäl man min rättighet att leva», blev svaret, »alla gamla ordspråk till trots. Ty då stjäl man ju med detsamma mitt bröd och mitt kött och min bädd, och därigenom kommer mitt liv i fara. Det finns inte tillräckligt många soppkokningsanstalter och brödutdelningsställen att anlita, som ni vet, och när man inte har några pengar i börsen, får man vanligen dö en eländig död — så vidt man inte blir i stånd att fylla sin börs igen hastigt.»

»Men jag kan inte inse, att den där ångaren har några planer på er börs.»

»Vänta, så får ni se», svarade han bistert.

Vi behövde inte vänta länge. Sedan *Macedonia* hade gått flera mil bortom vår båtlinje, började ångaren sätta sina egna båtar i sjön. Vi visste, att den hade fjorton, då vi däremot endast hade fem (vi hade ju förlorat en genom Wainwrights flykt), och den första båten sattes ut långt i lä om vår sista båt, varefter

de följande spriddes tvärs över vår kurs, så att den sista placerades långt i lovart om vår första båt åt det hållet. Hela vår jakt var förstörd. Det fanns inga sälar bakom oss, och framför oss hade vi denna linje av fjorton båtar, som likt en väldig kvast sopade sälstimmet framför sig.

Våra båtar fortsatte jakten över den sträcka av två eller tre mil, som låg mellan dem och den punkt, där *Macedonias* båtar hade blivit utskickade, sedan vände de om. Vinden hade saktat av till ett sakta sus, havet blev allt lugnare och lugnare, och detta i förening med den väldiga sälflockens närhet skulle ha betingat en överdådigt lycklig jakt — en sådan som kanske endast inträffar två eller tre gånger under en hel gynnsam jakttid. En hop ursinniga män — roddare och styrare voro lika uppbragta som jägarna — rusade ombord. Varenda man kände sig bestulen, och båtarna hissades upp under förbannelser, som ifall de haft någon makt, skulle ha avgjort Död-Larsens öde för all evighet, givit honom »död och förbannelser i evigheters evighet», som Louis uttryckte sig, då han sneglade upp på mig, medan han hämtade andan efter att ha halat surrtågen av sin båt.

»Hör på dem och säg sedan, om det är svårt att upptäcka det mest framstående draget i deras själar», sade Ulv Larsen. »Anser ni kanske att det är tro? Eller kärlek? Eller upphöjda ideal? Eller det goda? Det sköna? Det sanna?»

»Deras naturliga rättskänsla har blivit sårad», sade Maud Brewster, som nu blandade sig i samtalet.

Hon stod på ungefär tolv fots avstånd från oss, med sin ena hand vilande på storvantet, och hennes

gestalt böjde sig lätt i takt med fartygets sakta rullning. Hon hade icke höjt rösten över dess vanliga styrka, och likväl kände jag mig slagen av dess klara och klockrena ljud. Å, vad den klingade ljuvt i mina öron! Jag vågade knappt se på henne just då av fruktan att förråda mig. Hon hade en matrosmössa på huvudet, och hennes ljusbruna hår, som var lätt och luftigt ordnat och glittrade i solen, bildade nästan en gloria omkring ansiktets fina oval. Hon var absolut förtrollande där hon stod och framför allt ljuv och förändligad, att icke säga överjordisk. Alla mina forna tankar om livets under vaknade ånyo inför denna härliga inkarnation därav — Ulv Larsens iskalla förklaring av livet och dess betydelse var sannerligen bra löjlig, endast värd att skratta åt.

»Ni är sentimental», sade han, »alldeles som mr van Weyden. De där karlarna svära därför att deras begär har gäckats. Det är alltsammans. Vilket begär? Begäret efter god föda och mjuka bäddar, när de komma i land, vilket en god dagslön skulle ha förskaffat dem — begäret efter kvinnor och dryckesvaror, att få äta och dricka sig proppfulla och öva all den djuriskhet, som är ett så sant uttryck för deras personlighet, för det förnämsta inom dem, deras högsta strävan, deras ideal, om ni nu behagar kalla det så. Denna exposé av deras känslor är inte tilltalande, men den bevisar hur djupt de ha blivit berörda, eller rättare hur djupt deras börsar ha blivit berörda, ty att bära hand på deras pengar är detsamma som att bära hand på deras själar.»

»Men ni betar er inte som om er börs hade blivit berörd», sade hon småleende.

»Då är väl förhållandet det, att mitt sätt är olikt de andras, ty både min börs och min själ ha blivit berörda. Efter det löpande priset på sälskinn på Londons affärsmarknad, och med en ärlig värdering av vad denna eftermiddagsjakt skulle ha inbringat, om inte *Macedonia* hade fördärvat den för oss, har *Ghost* gjort en förlust av omkring femtonhundra dollars.»

»Ni säger det så lugnt...» började hon.

»Men jag är alls inte lugn. Jag skulle kunna döda den som har bestulit mig», avbröt han. »Ja, ja — jag vet det — den mannen är min bror — ännu mera sentimentalitet! Bah!»

Hans min undergick en plötslig förändring. Rösten lät mindre hård men fullkomligt allvarlig, då han fortsatte:

»Ni måste vara lyckliga, ni sentimentala människor, sant och verkligt lyckliga med edra drömmar och inbillningar att finna saker och ting goda och känna er själva goda, därför att ni funnit någonting godt. Nå, säg mig nu, ni bägge, anse ni mig för någonting godt?»

»Ni är på sätt och vis god att se på», förklarade jag.

»Det finns hos er all möjlig förmåga till det goda», ljöd Maud Brewsters svar.

»Där ha vi det!» utbast han halvt förargad. »Det där är ju bara tomma ord. Det finns ingenting klart och bestämt och definitivt i edra svar. Ingenting att ta på. Det är faktiskt inte ens en tanke — det är en förnimmelse, en känsla, ett något, som grundar sig på illusion, och alls ingen produkt av ert förnuft.»

Hans röst blev återigen mild, och den fick en anstrykning av förtrolighet. »Vet ni, ibland överraskar jag mig med att önska, att också jag vore blind för livets

fakta och endast kände till dess fantasier och illusioner. De ä' naturligtvis falska allesammans, och de strida mot allt sundt förnuft, men då jag ser närmare på dem, säger i alla fall mitt förnuft, att — de må nu vara be-
drägliga eller icke, men att leva ett liv i drömmar och illusioner skänker likväl större njutning. Och när allt kommer omkring, är det väl just njutningen vi eftersträva. Utan den vore livet utan värde. Mödan att leva utan lön vore värre än att vara död. Den, som njuter mest, har mesta glädjen av livet, och edra drömmar och fantasier ä' mindre störande och mera tillfredsställande för er än mina fakta för mig.»

Han skakade på huvudet långsamt och betänksamt.

»Ofta, ganska ofta har jag mina tvivel angående förnuftets värde. Drömmar måste bestämt vara någonting mera substantiellt och tillfredsställande. De njutningar, som känslorna skänka, äro mera genomgående och varaktiga, än de som intelligensen bereder oss, och för övrigt betalar man de sistnämnda genom att bli dystert till sinnes. Känslornas njutning kan däremot endast medföra en viss avmattning, som hastigt repareras. Jag avundas er, jag avundas er verkligen.»

Han tystnade hastigt, och ett av hans underliga gäckande leenden lekte på hans läppar, då hans fortsatte:

»Det är från min hjärna som denna avund kommer — märk väl — och inte från mitt hjärta. Den dikteras av mitt förnuft. Avunden är en intelligensens produkt. Jag liknar en nykter man, som ser på de druckna och i förtretet önskar att också han vore rusig.»

»Eller en vis man, som ser på dårar och önskar, att också han vore en dåre», sade jag skrattande.

»Just så», medgav han. »Ni ä' ett par lyckliga, ruinerade dårar. Det finns inga fakta i edra plånböcker.»

»Och ändå ä' vi lika frikostiga som ni», förklarade Maud Brewster.

»Ännu frikostigare, därför att det inte kostar er någonting.»

»Och därför att vi dra växel på evigheten», svarade hon.

»Nå — antingen ni göra det eller tro att ni göra det, så är det samma sak. Ni ge ut vad ni aldrig ha fått, och till gengäld få ni större valuta för det ni aldrig ha fått än vad jag får för det jag verkligen har fått och har arbetat mig till med svett och möda.»

»Varför ändrar ni inte myntstämpel då?» frågade hon retsamt.

Han gav henne en hastig, halvt hoppfull blick, men sade sedan nedslagen: »För sent. Jag skulle kanske vilja det, men jag kan inte. Min plånbok är fullpropad med den gamla sorten, och det är någonting envist hos den. Jag kan aldrig förmå mig att erkänna någonting annat som verklig valuta.»

Han tystnade, och hans blick irrade med ett frånvarande uttryck förbi henne långt utåt det lugna havet. Den gamla nedärvda melankolin hade gripit honom. Han gav vika för den. Han hade resonerat sig i dysterhetens våld, och inom några timmar kunde man vänta, att demonen inom honom skulle röra på sig. Jag tänkte på Charley Furuseth och jag visste, att dysterheten är ett vite, som materialisten alltid måste erlægga för sin åskådning.

TJUGUFEMTE KAPITLET.

»Ni har varit på däck, mr van Weyden», sade Ulv Larsen följande morgon vid frukostbordet. »Hur ser det ut däruppe?»

»Klart nog», svarade jag med en blick på solskenet, som strömmade ned i den öppna trappgången. »God, västlig vind, som lovar att friska i, såvida Louis' förutsägelse slår in.»

Han nickade belåtet. »Några tecken till dimma?»

»Tjocka bankar i norr och nordväst.»

Han nickade återigen och såg ännu mera belåten ut än förut.

»Och *Macedonia*?»

»Syns inte till», svarade jag.

Och jag kunde ha svurit på att han såg nedslagen ut vid denna underrättelse, men varför den skulle innebära en missräkning, det kunde jag omöjligt förstå.

Jag skulle snart få veta det. »Rök, ohoj!» ljöd det från däck, och hans ansikte klarnade på nytt.

»Bra!» utropade han och lämnade genast bordet för att gå upp på däck och till mellandäck, där jägarna höllo på att intaga sin första måltid efter förvisningen.

Maud Brewster och jag rörde knappast maten; vi betraktade varandra i stället under ängslig tystnad, medan vi lyssnade till Ulv Larsens stämman, som tyd-

ligt hördes in till oss. Han talade länge, och hans anförande hälsades med högljudda hurrarop. Vi kunde icke höra vad han sade, men vad det än var, måste det ha vunnit jägarnas synnerliga bifall, ty efter hurra-ropen följde ett ihållande jubel.

Av ljuden från däck kunde jag sluta mig till att besättningen var i rörelse och beredde sig att fira ned båtarna. Maud Brewster följde mig dit upp, men jag lämnade henne vid förkanten på halvdäcket, där hon kunde bevittna vad som hände utan att vara med om det. Besättningen visste tydligen vad som var å bane, och den fart och lust, varmed de skötte sitt arbete, vittnade om verklig hänförelse. Jägarna kommo i tropp upp på däck med sina hagelbössor och ammunitionslådor, varjämte de ovanligt nog medförde sina kulgevär. Dessa gevär togos sällan med i båtarna, ty om en säl sköts på långt håll med kula, sjönk han givet innan båten kunde hinna fram och ta upp honom. Men nu medförde alla jägarna sina kulgevär och ett rikligt förråd av patroner. Jag såg, att ett belåtet grin flög över deras ansikten, så snart de kastade en blick bortåt röken från *Macedonia*, som steg allt högre och högre, då ångaren närmade sig från väster.

De fem båtarna sattes i sjön med fart, spriddes i solfjädersform och styrde kurs mot norr, liksom föregående eftermiddag. Vi följde efter. Jag betraktade dem en stund med spänd nyfikenhet, men ingenting märkvärdigt kunde upptäckas i deras beteende. De sänkte segel, sköto sälar, hissade segel om igen och fortsatte så som jag alltid hade sett dem göra. *Macedonia* upprepade samma taktik som under gårdagen,

»spärrade» havet för oss genom att skicka ut sina båtar framför våra och tvärs över vår kurs. Fjorton båtar behöva en ganska stor sträcka av oceanen för att kunna bekvämt idka säljakt, och sedan *Macedonia* hade helt och hållet spärrat vår linje, fortsatte ångaren åt nordost, skickande ut allt fler och fler båtar under vägen.

»Vad står på?» frågade jag Ulv Larsen, ur stånd att längre kuva min nyfikenhet.

»Fundera inte på det», svarade han buttert. »Det kommer inte att stå länge på förrän vi får klarhet i den saken, och under tiden kan ni ju bedja om frisk bris åt oss. — Nå, jag kan gärna tala om det för er», tillade han i nästa ögonblick. »Jag ämnar låta min herr bror smaka på sin egen medicin. Jag tänker göra som han, jag vill sopa sjön, jag också, och det inte bara för en gång, utan för hela jakttiden — om vi ha lyckan med oss.»

»Och om vi inte ha det?» frågade jag.

»Något sådant får inte tas med i räkningen», svarade han skrattande. »Vi *måste* helt enkelt lyckas, ty annars är det ute med oss.»

Han hade ratten om hand, och jag gick för över och in i skansen, där de bägge krymplingarna Nilson och Thomas Mugridge lågo. Nilson var så munter man kunde begära, hans brutna ben växte väl tillsammans. Men Cooky var förtvivlat melankolisk, och jag kände ett djupt medlidande med den olyckliga människan. Det märkvärdigaste var att han ännu var vid liv och höll fast vid livet. De hårda åren hade reducerat hans magra kropp till ett eländigt vrak, och likväl brann livsgnistan därinom lika ivrigt som någonsin.

»Med en konstgjord fot till stöd — det finns alldeles ypperliga sådana — skall ni kunna trampa omkring i kabyssen till tidens slut», försäkrade jag honom skämtsamt.

Men hans svar gavs allvarligt, nästan högtidligt, »Jag förstår mig inte på det där som ni sa', mr van Weyden, men det vet jag, att jag aldrig i tiden kan bli glad mer förrän jag har sett den där helveteshunden ordentligt död. Han kan aldrig få leva så länge som jag. Han har ingen rättighet till det, för Guds ord säger: 'Han skall sannerligen döden dö', och jag säger: 'Amen, och må det bara ske med en förbannad fart!»

Då jag kom tillbaka på däck, såg jag, att Ulv Larsen skötte ratten med ena handen, medan han höll kikaren i den andra och studerade båtarnas position, varjämte han ägnade alldeles särskild uppmärksamhet åt *Macedonia*. Den enda märkbara förändringen med våra båtar var att de lågo bidevind och styrde flera streck västligare. Jag kunde emellertid icke inse lämpligheten av denna manöver, emedan den fria sjön fortfarande var avspärrad genom *Macedonias* fem lovartsbåtar, som nu också i sin tur höllo dikt bidevind. På detta sätt seglade de långsamt mot väster och skildes från de andra båtarna i sin linje. Våra båtar drevos fram med både åror och segel. Till och med jägarna rodde, och med tre par åror hunno de snart upp dem, som jag med skäl kan benämna deras fiender.

Röken från *Macedonia* syntes nu endast som en dimfläck på den nordöstra horisonten. Själva ångaren såg man icke alls. Vi hade hittills glidit så makligt

framåt, halva tiden med lekande segel och två gånger hade vi för korta stunder drejat bi. — Men nu var det slut på detta sätt att färdas. Skoten släcktes och Ulv Larsen beredde sig att sätta fart på *Ghost*. Vi seglade förbi vår egen båtlinje och styrde rakt ned på den andra linjens första lovartsbåt.

»Ned med jagaren där, mr van Weyden», kommanderade Ulv Larsen »och var klar att få över klyvarna.»

Jag skyndade för över och hade just halat ned jagaren, då vi ströko förbi båten ungefär hundra fot i lä. De tre männen i båten betraktade oss misstänksamt. De hade varit med om att spärra sjön och de kände till Ulv Larsen, åtminstone ryktesvis. Jag lade märke till att jägaren, en storväxt skandinav, som satt i fören, höll sitt kulgevär till hands över knäna. Den skulle ha varit mera på sin plats i sitt ställ. När båten var midt för vår akter, hälsade Ulv Larsen de tre genom att vifta med handen. Och han ropade:

»Kom ombord och bullra en stund!»

Att »bullra» är bland säljägare detsamma som att »prata». Uttrycket syftar på det sällan eller aldrig ljudlösa havet och ett besök på annan farkost är ett välkommet avbrott i det enformiga livet till sjöss.

Ghost svängde upp i vind, och jag avslutade mitt arbete i fören lagom för att skynda akterut och hjälpa till med storskotet.

»Var god och stanna på däck, miss Brewster», sade Ulv Larsen, då han gick att möta sin gäst. »Och ni också mr van Weyden.»

Båten hade kommit längs sidan. Jägaren, guldskäggig som en havskung, klängde över vår reling och kom ombord. Men hans jättelika växt hindrade ho-

nom icke från att vara misstänksam. Tvivel och misstro lästes tydligt i hans ansikte. Detta ansikte var mycket genomskådligt, oaktat dess väldiga sköld av skägg, och det uttryckte en plötslig lättnad, då han flyttade sin blick från Ulv Larsen till mig och såg, att där icke fanns någon mer än vi bägge, varefter han kastade en belåten blick på de två männen, som hade följt honom. Efter allt att döma hade han ingen orsak att känna sig rädd, ty han stod där högre som en Goliath inför Ulv Larsen. Bestämt måste han ha haft en längd av sex fot och åtta eller nio tum, och jag fick sedermera veta, att han vägde tvåhundrafyrtio skålpund. Intet fett fanns på hans kropp. Endast ben och muskler.

Det misstänksamma uttrycket i hans ansikte kom tillbaka, då Ulv Larsen bjöd honom att stiga utför trappan till kajutan. Men han lugnade sig med en blick ned på sin värd — visserligen storväxt även han, men likväl en dvärg i jämförelse med den jättelike gästen. Och så försvunno alla betänkligheter, och de bägge männen gingo ned i kajutan. Under tiden hade hans två följeslagare, enligt vedertaget bruk, begivit sig för över till skansen, för att i sin tur avlägga ett besök där.

Plötsligt hördes ett väldigt, kvävt vrålände från kajutan, jämte bullret av en ursinnig strid. Det var leoparden och lejonet i kamp med varandra, och lejonet åstadkom allt bullret. Ulv Larsen var leoparden.

»Ni ser nu, hur helig vi hålla gästfriheten», sade jag med bitterhet till Maud Brewster.

Hon nickade till tecken att hon hörde, och jag läste i hennes ansikte samma kväljande motvilja för våld-

samma uppträden, som hade plågat mig så mycket under mina första veckor ombord på *Ghost*.

»Vore det inte bättre att ni ginge för över, till exempel genom kappen till mellandäck, tills alltsammans är över», föreslog jag.

Hon skakade på huvudet och såg på mig med ömklig uppsyn. Rädd var hon icke, men ytterligt förfärad över den mänskliga djuriskhet, som här gav sig luft.

»Ni förstår väl, att vilken del jag än tar i vad som försiggår och kommer att försiggå, är jag tvungen därtill — såvida ni och jag någonsin skola komma ur denna svåra belägenhet med livet.» Jag begagnade tillfället att säga henne detta. »Men det är inte behagligt — för mig», tillade jag.

»Jag förstår», viskade hon med svag, knappt hörbar röst, och jag såg på hennes ögon, att hon gjorde det.

Bullret nere i kajutan dog snart bort. Så kom Ulv Larsen ensam upp på däck. Han var en smula röd under solbrännan, med detta var det enda tecknet till att han hade varit i strid.

»Skicka de där bägge männen akterut, mr van Weyden», sade han.

Jag lydde, och efter ett par minuter stodo de inför honom.

»Hissa upp er båt», sade han till dem. »Er jägare har bestämt sig för att stanna ombord här en tid, och han vill inte att båten skall ligga och slå emot fartyget. — Hissa upp båten, sa' jag!» upprepade han, då de tvekade att efterkomma hans befallning. Den gången var hans ton skarpare.

»Vem vet, om ni inte komma att segla med mig för en tid», tillade han mildare, men med en skynt av hotelse, som dementerade mildheten, då de långsamt vände sig bort för att efterkomma tillsägelsen, »och då är det ju så godt att begynna i ett vänligt samförstånd med varandra. Raska nu på! Död-Larsen förstår nog att sätta fötter under er bättre än så, det vet ni.»

De blevo märkbart hastigare i sina rörelser under hans kommando, och när båten var tagen ombord skickades jag för över för att hala över förseglen. Ulv Larsen stod vid ratten och styrde nu ned på *Macedonias* lovartbåt numro två.

Då vi kommit i gång igen, och det för tillfället icke var någonting att göra, riktade jag min uppmärksamhet på båtarnas läge. *Macedonias* lovartbåt numro tre blev anfallen av två av de våra, och den fjärde av de tre återstående, medan den femte vände om för att hjälpa sin närmaste kamrat att försvara sig. Striden hade begynt redan på långt avstånd och skott smällde oupphörligt. Vinden rörde upp en krabb sjö, vilket försvårade skjutandet, och då vi kommo närmare, kunde vi oupphörligt se kulorna studsas från våg till våg.

Båten, som vi förföljde, hade fallit av för förlig vind för att komma undan oss och under sin flykt deltaga i försvaret mot vår båtattack.

Skötandet av skot och halsar lämnade mig nu föga tid att se vad som försiggick, men jag var händelsevis på halvdäck, när Ulv Larsen befallde de bägge främmande sjömännen att bege sig in i skansen. De gjorde det motsträvigt, men de lydde likväl hans

befallning. Därpå tillsade han miss Brewster att gå ned under däck, och han smålog, då han såg den fasa, som plötsligt fyllde hennes ögon.

»Ni finner alls inga gräsligheter därnere», förklarade han, »endast en oskadad man, som är säkert fastsurrad vid ringbultarna. Det är troligt att kulor komma att susa fram här ombord, och jag vill inte, att ni skall bli dödad, förstår ni?»

Just som dessa ord hade gått över hans läppar, törnade en kula emot en mässingskodd spak på ratten mellan hans händer, vek ur sin ursprungliga riktning och ven pipande ut genom luften till lovert.

»Ser ni?» sade han till henne, varefter han vände sig till mig: »Vill ni ta hand om ratten, mr van Weyden?»

Miss Brewster hade gått in i kappen, så att endast hennes huvud syntes. Ulv Larsen hade hämtat ett kulgevär och stoppade in en patron i det. Jag bad henne med mina ögon, att hon skulle gå ned, men hon smålog och sade:

»Vi må nu vara ett par stackars landkrabbor utan egna ben, men vi kunna åtminstone visa kapten Larsen att vi ä' lika modiga som han.»

Han gav henne ett beundrande ögonkast.

»Jag tycker hundra procent bättre om er för det», sade han. »Bokliga insikter, snille och oförskräckthet. Ni är sannerligen rikt utrustad. En blåstrumpa lämplig till hustru åt en sjörövare. Hm — det där få vi diskutera senare», sade han småleende, då en kula slog hårdt mot kajutskottet.

Jag såg nu återigen guldglittret i hans ögon, och jag såg hennes ögon vidgas av förskräckelse.

»Vi ä' ännu modigare», skyndade jag att förklara. »Jag kan åtminstone svara för mig själv och jag vet, att jag är modigare än kapten Larsen.»

Nu var det jag som gynnades med ett hastigt ögonkast. Han undrade tydligen, om jag verkligen ville driva gäck med honom. Jag vred på ratten för att motverka en girning mot vinden, som *Ghost* ville göra, och stöttade henne sedan. Ulv Larsen väntade fortfarande på en förklaring, och jag pekade på mina knän.

»Där kan ni observera en lätt darrning», sade jag. »Den kommer sig därav att jag är rädd, mitt kött hyser fruktan, och jag är också rädd i mitt sinne, därför att jag inte vill dö. Men min ande bemästrar mitt skälvande kött och mitt oroliga sinne. Jag är mer än oförskräckt. Jag är modig. Ert kött hyser ingen fruktan. Ni är inte rädd. Å ena sidan kostar det er ingenting att möta fara, å andra sidan bereder den er till och med nöje. Ni njuter av den. Ni må vara oförskräckt, kapten Larsen, men ni måste medge att det sanna modet är mitt.»

»Ni har rätt», medgav han genast. »Jag har aldrig tänkt på detta förut. Men är motsatsen också sann? Om ni är modigare än jag, så skulle jag vara fegare än ni.»

Vi skrattade bägge åt denna absurditet, och han gick ned på däck och tog stöd med sitt gevär på relingen. Kulorna, som nått fram till oss, hade gått nära en mil, men nu hade vi tillryggalagt hälften av detta avstånd. Han siktade noga och sköt tre skott tätt efter varandra. Den första kulan gick femtio fot lovart om båten, den andra tätt utmed dess långsida, och vid

det tredje skottet släppte båtstyraren sin styråra och sjönk tillsammans på båtens botten.

»Jag tänker, att det här skall hejda dem», sade Ulv Larsen och reste sig upp. »Jag ansåg mig ej ha råd att skjuta jägaren, och det är ju alltid en möjlighet, att roddaren ej förstår att styra. I så fall kan jägaren ju inte både styra och skjuta på samma gång.»

Hans beräkning var fullkomligt riktig, båten sköt genast i vind, och jägaren rusade akterut för att ta styrarens plats. Därifrån sköts icke längre, men från de övriga båtarna smällde livligt skott på skott.

Jägaren hade lyckats få båten i rätt kurs igen, men vi gingo rakt på den och hade minst dubbelt så stark fart som den. När ungefär hundra yards avstånd skilde oss åt, såg jag roddaren räcka jägaren en bössa. Ulv Larsen gick nu midskepps och lyfte en uppkransad ända från dess plats på nagelbänken. Sedan spejade han över relingen med höjd bössa. Två gånger såg jag jägaren släppa styråran med ena handen och sträcka sig efter sin bössa, men han hejdade sig. Vi voro nu långsides med varandra, och *Ghost* skulle snart rusa förbi.

»Se här, ni!» ropade Ulv Larsen plötsligt till roddaren. »Gör fast!»

Han slungade löparen. Den susade rakt ned i båten, var nära att slå omkull roddaren, men denne lydde icke tillsägelsen. Han såg i stället på jägaren för att få order av honom. Jägaren var i ett svårt trångmål. Han höll bössan mellan sina knän, men om han släppte styråran för att skjuta, skulle båten svänga rundt och komma i kollision med skonaren. För övrigt såg han också Ulv Larsens gevärsmynning

riktad rakt på sig och visste, att han skulle vara skjuten, innan han fick sin bössa till axeln.

»Gör fast!» sade han lugnt till roddaren.

Han lydde, tog en törn med löparen omkring den lilla toften i fören och firade ut på linan tills den efter några knyckar blev jämnt spänd. Båten girade häftigt, men jägaren styrde den åter i stadig kurs parallellt med *Ghost* på ungefär tjugu fots avstånd från fartyget.

»Tag nu ned seglet och kom långsides!» befallde Ulv Larsen.

Han släppte icke sin bössa, utan firade ned taljorna med ena handen. När de voro fästade både vid fören och aktern, och de bägge oskadade beredde sig att komma ombord, tog jägaren sin bössa, som om han ville lägga den på ett lämpligt ställe.

»Släpp bössan!» dundrade Ulv Larsen, och jägaren släppte geväret så hastigt, som om han hade bränt sig på det.

Sedan de bägge tillfångatagna väl hade kommit ombord, hissade de på befallning upp båten, och Ulv Larsen ombesörjde att den sårade båtstyraren blev nedburen i skansen.

»Om våra fem båtar sköta sig lika väl som ni och jag ha gjort, så ha vi snart en talrik besättning», sade Ulv Larsen till mig.

»Den som ni sköt på, är väl — han är väl — hoppas jag?» stammade Maud Brewster.

»Bara i axeln», svarade han. »Ingenting farligt. Mr van Weyden skall få honom kry inom några veckor. De där däremot lär han väl aldrig få på benen igen, efter vad jag kan tycka», tillade han pekande på *Macedonias* tredje båt, på vilken jag hade hållit kurs

och som nu var oss helt nära. »Det är Horners och Smokes verk. Jag sa' dem ändå, att det var levande vi behövde, och inte döda. Men nöjet att skjuta för att träffa är mycket frestande, då man väl har lärt sig att hantera skjutvapen. Har ni erfarit det, mr van Weyden?»

Jag skakade på huvudet och betraktade deras verk. Det hade sannerligen alltigenom varit blodigt, ty de hade efteråt förenat sig med våra andra tre båtar under attacken mot de bägge återstående av fiendens. *Macedonias* tredje båt följde efter på släp, redlost krängande bland vågorna och med spriseglet fladdrande för vinden. Jägaren och roddaren lågo bägge i en hög på båtens botten, men båtstyraren låg tvärs över relingen, till hälften utanför densamma, med armarna släpande i vattnet och huvudet slängande än åt den ena sidan och än åt den andra.

»Se inte ditåt, miss Brewster — se inte dit», hade jag bönfallit, och jag var glad att hon följde uppmaningen och blev besparad den hemska synen.

»Styr midt in i flocken, mr van Weyden», kommanderade Ulv Larsen.

Då vi kommo närmare, upphörde skjutandet, och vi sågo att striden var över. De återstående bägge båtarna hade tagits till fånga av våra fem, och alla sju väntade nu i en grupp att bli upptagna.

»Se ditåt!» utropade jag ovillkorligt och pekade åt nordost.

Rökfläcken, som utvisade var *Macedonia* befann sig, hade åter kommit till synes.

»Ja, jag har sett det», ljöd Ulv Larsens lugna svar. Han mätte avståndet till dimbankarna och vände

sig så, att han för ett ögonblick kände vindens hela tryck mot sin kind. »Jag tänker, att det skall gå. Men ni kan lita på, att min herr bror har fått nys om vår lilla lek och är på väg efter oss. Se baral!»

Rökfläcken hade plötsligt blivit större och den var mycket svart.

»Jag skall lura dig ändå, kär broder min», sade han skrattande. »Jag skall lura dig, och jag hoppas, att du spränger dina gamla maskiner till en enda skrot-hög.»

Då vi drejade bi, uppstod en plötslig, men ordnad oreda. Båtarna togos ombord från bägge sidor på en gång. Så snart fångarna kommo över relingen fördes de till skansen av våra jägare, medan våra matrosor hissade upp båtarna huller om buller och placerade dem var som helst på däck, utan att uppehålla sig med att surra fast dem. Vi voro redan på väg med alla segel tillsatta och utfirade skot, då den sista båten lyftes ur vattnet och svängde i taljorna.

Och skyndsamhet var av nöden. *Macedonia* var på väg mot oss från nordost med den svartaste rök böljande ur sin skorsten. Utan att fråga efter sina övriga båtar, hade ångaren ändrat kurs för att genskjuta oss. Den höll icke rakt på oss, utan för om oss. Våra kurser skulle löpa samman likt sidorna i en vinkel, vars spets var vid randen av dimbanken. Där kunde *Macedonia* hoppas fånga oss, eller också icke alls. *Ghosts* hopp låg emellertid i att hinna passera denna punkt, innan *Macedonia* kom dit.

Ulv Larsen skötte rodret, och hans ögon gnistrade och glittrade, medan han gav noga akt på alla detaljer av den vilda kapplöpningen. Än kastade han for-

skande blickar utåt sjön till lovart, för att se efter om där syntes tecken till att vinden skulle mojna eller friska i, än studerade han *Macedonia*, än strök hans skarpa blick över alla våra segel, och han gav order att ett skot skulle släckas en smula här, ett annat halas in en smula där, tills han pressat upp *Ghost* till den högsta fart som var möjlig under rådande förhållanden. Alla stridigheter ombord tycktes vara förgättna, och jag såg med överraskning den iver, med vilken alla dessa män, som så länge hade lidit av hans brutala behandling, skyndade att verkställa hans befallningar. Egendomligt nog kom den olycklige Johnson i mina tankar, medan fartyget höjdes och sänktes och krängde under sitt lopp, och jag nästan beklagade, att han icke var vid liv och med oss — han hade ju hyst en så djup beundran för *Ghost* och njutit av fartygets ypperliga seglingsförmåga.

»Bäst att ni ha bössorna i ordning, gossar!» ropade Ulv Larsen till våra jägare. Och de fem männen togo plats utmed relingen i lä, väntande med sina bössor i hand.

Macedonia var nu icke mer än en mil från oss. Den svarta röken bolmade ut nästan i rät vinkel från skorstenen, så vanvettig var ångarens hastighet, där den sköt genom vattnet med sjutton knops fart. »Stormande fram genom det yrande salta skummet», citerade Ulv Larsen med en blick på Maud Brewster. Vi gjorde icke mer än nio knop, men nu var dimbanken mycket nära.

Så spreds ett rökmoln plötsligt från *Macedonias* däck, en väldig knall hördes och vårt storsegel fick ett rundt hål. De sköto på oss med en av de små kano-

nera, som ryktet förmälde att de skulle ha ombord. Våra matrosar samlades midskepps, viftade med hattarna och uppstående skallande hurrarop. Nu kom ett nytt rökmoln och en väldig knall. Den gången slog kanonkulan ned knappa tjugu fot akter om oss, och den studsade två gånger mellan vågtopparne till lovart innan den sjönk.

Någon gevärseld förekom däremot icke, därför att alla deras jägare antingen voro ute i båtarna eller hade blivit tillfångatagna av oss. När de bägge fartygen voro på en halv mils avstånd från varandra, kom ett tredje kanonskott och gjorde ännu ett hål i vårt storsegel. I detsamma uppnådde vi tjockbanken. Den slöt sig omkring oss, gömde och insvepte oss i sin våta slöja.

Den plötsliga förändringen var häpnadsväckande. Ögonblicket förut hade vi ilat framåt i solsken, med klar himmel över oss och med vattnet skummande och böljande långt utåt horisonten, under det att ett fartyg, som spydde eld och rök och kulor, förföljde oss med vanvettig fart. Och så med ens, inom ett ögonblicks förlopp, var solskenet borta och vi sågo ingen himmel alls, sågo icke ens våra egna masttoppar, och vår horisont var sådan man skulle ha sett den med ögonen förblindade av tårar. Den gråa dimman sänkte sig över oss som ett regn. Varendra ylletråd i våra kläder, vartenda hår eller skäggstrå pryddes med glittrande kristallglobor. Vanterna voro våta av fukt, det droppade från riggen över våra huvud, och på undersidan av bommarna samlades vattendropparna till långa sviktande linjer, som gjorde sig lösa och slungades i små skurar ned på däcket vid varje ny

krängning, som fartyget gjorde. Jag hade en känsla av någonting, som tryckte och kvävde. Alldeles så som ljudet av fartygets gång genom vattnet kastades tillbaka mot oss genom dimman, så förhöll det sig också med våra tankar. Sinnet ryggade tillbaka för alla funderingar över en värld utanför detta våta omhölje, som insvepte oss. Ty detta var ju världen, själva universum, och dess gränser voro så nära, att man kände ett starkt begär att sträcka ut sina armar — och driva dem tillbaka. Det var nästan omöjligt att det kunde finnas någonting annat utanför dessa gråa murar. Detta andra var en dröm, ingenting annat än minnet av en dröm.

Det var mycket besynnerligt, nästan som en förtrollning. Jag såg på Maud Brewster och förstod, att hon kände ungefär på samma sätt. Sedan såg jag på Ulv Larsen, men det fanns ingenting subjektivt i hans tillstånd av medvetenhet. Hela hans intresse var riktat på det omedelbara, objektiva närvarande. Han stod ännu vid rodret och jag förstod, att han beräknade tidens lopp, räknade minuterna efter varje sättning och slingring av fartyget.

»Gå för över i lä utan att göra något buller», sade han till mig med låg röst. »Giga toppseglen först. Sätt sedan karlar vid alla skoten. Men det får icke höras något skrammel av block eller något ljud av röster. Intet buller, förstår ni, intet buller.»

Då allt var färdigt, gick orden »hårdt-i-lä» fram till mig från man till man, och *Ghost* lade över för babords hals utan något buller. Den smula sådant, som ej kunde undvikas — ett par revsejsingars smällande och knakandet i någon blockskiva — föreföll rent

av spöklikt i det genljudande dok, vari vi voro insvepta.

Vi hade knappast åter fått fulla segel, tycktes det, förrän tjockan lättade och vi plötsligt åter voro ute i solskenet med den vidsträcka oceanen brytande sig i vågor framför oss bortåt horisonten. Men vattenytan var ren. Ingen ursinnig *Macedonia* plöjde dess vågor eller fördunklade luften med sin rök.

Ulv Larsen föll genast av och gick ned utmed dimbankens rand. Hans knep var tydligt och klart. Han hade gått in i dimman lovart om ångaren, och medan *Macedonia* blindt rusade efter dit in för att hinna upp honom, hade han kommit ut ur det skyddande gömslet och var nu på väg att återvända dit i lä om ångaren. Lyckades detta, så skulle den gamla liknelsen om nålen i höstacken vara matt i jämförelse med broderns chance att kunna finna honom.

Han gick icke långt. Sedan vi gibbat fock och storsegel och satt till toppseglen igen, styrde vi på nytt in i tjockan. Just då vi hade hunnit dit, kunde jag ha svurit på att jag såg någonting stort och otydligt på väg att gå ut ur dimman i lovart. Jag såg hastigt på Ulv Larsen. Vi voro redan omslutna av tjockan igen, och han nickade åt mig. Också han hade sett det — *Macedonia*, som gissat sig till hans manöver och på ett hår när hade förekommit den. Det var intet tvivel om att vi hade kommit undan utan att bli sedda.

»Han kan inte fortsätta den här leken», sade Ulv Larsen, »han får lov att gå tillbaka till sina återstående båtar. Skicka någon till ratten, mr van Weyden, och håll samma kurs. Ni kan så gärna sätta vakterna också, vi komma inte att uppehålla oss här i natt.

— Jag skulle vilja ge fem hundra dollars för att nu vara ombord på *Macedonia* i fem minuter och höra min brors förbannelser», tillade han.

»Och nu, mr van Weyden», sade han till mig, sedan han hade blivit avlöst vid ratten, »nu måste de nykomna få en välkomsthälsning. Ge jägarna rikligt med whisky och se till, att några buteljer förirra sig in i skansen också — och jag vill slå vad, att varenda en av dem i morgon går i båt och jagar lika förnöjt för Ulv Larsen, som de någonsin ha gjort det för Död-Larsen.»

»Men tror ni inte, att de rymma sin väg, liksom Wainwright?» frågade jag.

Han skrattade slugt. »Inte så länge våra egna jägare ha någonting att säga i den saken. Jag ger dem särskildt en dollar pr skinn att dela för varje säl, som skjutes av de nykomna. Minst hälften av deras hänförelse i dag kan skrivas på den räkningen. Å nej, det blir nog ingen rymning av, om de få råda. Och nu är det bäst att ni går för över och sköter edra plikter som sjukvårdare. Jag tänker där är en hel hop som väntar på er.»

TJUGUSJÄTTE KAPITLET.

Ulv Larsen tog själv utlämnandet av whiskyn om hand, och buteljerna började komma till synes, medan jag skötte om den nya kontingenten av sårade nere i skansen. Jag hade sett whisky drickas förut, exempelvis whiskygroggarna på klubben, men aldrig såsom dessa män förtärde den — ur bleckskålar, ur muggar och buteljer, i bräddfylla mått, som vart och ett var en omåttlighet. Men de stannade icke vid ett eller två. De drucko och drucko, och ständigt kom där nya buteljer, och de drucko mer ändå.

Alla drucko. De sårade drucko. Oofity-Oofity, som var min assistent, drack. Louis var den ende, som tyglade sitt begär, han fuktade endast helt försiktigt sina läppar med whiskyn, fastän han deltog i kalaset med samma iver som de flesta andra. Det blev en vild orgie. Med högljudda röster skreko de över varandra om dagens strid, grälade om detaljer eller blevo ömsinta och gjorde sig vänner med sina f. d. motståndare. Fångarna och deras besegrare hickade i kapp med huvudena mot varandras axlar, medan de svuro väldiga eder på att de respekterade och högaktade varandra. De gräto över alla sina genomgångna lidanden och över de lidanden, som väntade dem under Ulv Larsens järnhårda herravälde. Och

alla svuro de ve och förbannelse över honom och berättade hemska historier om hans brutalitet.

Det var ett säreget och fruktansvärdt skådespel: det lilla rummet med dess rader av kojor och med krängande och vaggande skott och durk — den dåliga belysningen — de svajande skuggorna, som ömsom förlängdes och förkortades i oerhörd grad — den tjocka luften, tung av rök, av lukten från människokroppar och jodoform — och alla dessa rödflammande ansikten, tillhörande vad jag skulle vilja kalla halvmänniskor. Jag gav akt på Oofy-Oofy, där han stod och såg på de övriga, medan han höll den ena ändan av ett bandage. Hans sammetsögon glänste och glittrade i ljusskenet likt rådjursögon, och likväl visste jag, att inom honom lurade en barbarisk avgrundsande, en skärande kontrast mot all den mildhet och den nästan kvinnliga ömhet, som hans yttre utvisade, och jag betraktade Harrisons gossansikte — det hade en gång kunnat kallas godt, men nu såg det ut att tillhöra en demon, så förvridet var det av lidelse, medan han berättade för de nykomna om det helvete, vari de hade råkat, och skrek ut sina förbannelser över Ulv Larsen.

Ja, Ulv Larsen var det, ständigt Ulv Larsen — denne slavhållare och människoplågare, en maskulin Circe! Och dessa voro hans svin — plågade kreatur, som kröpo inför honom och revolterade endast under ruset och i hemlighet. Var jag kanske också ett av hans kreatur? undrade jag. Och Maud Brewster? Nej! Jag skar mina tänder i vrede och fast beslutsamhet, tills den jag behandlade vred sig av smärta under min hårdhänthet, och Oofy-Oofy såg på mig med nyfikna ögon. Jag kände mig plötsligt begåvad

med en säregen kraft. Min nyvaknade kärlek hade gjort mig till en jätte i styrka. Jag hyste ingen fruktan för någonting. Jag skulle genomdriva min vilja, trots Ulv Larsen och trots mina trettiofem år som bokmal. Allt skulle gå väl. Jag skulle laga att det gjorde det. Nästan i extas, uppuren av en känsla av makt, vände jag ryggen åt detta tjutande inferno och återvände till däck, där dimman drev spöklikt fram genom natten och luften var mild och ren och stilla.

Mellandäck, där två sårade lågo, var ett motstycke till skansen, utom att man där icke öste ut förbannelser över Ulv Larsen, och det var med stor lättnad jag därifrån åter gick ut på däck och begav mig akterut till kajutan. Aftonmåltiden var färdig, och jag fann Ulv Larsen och Maud väntande på mig.

Medan hela hans fartyg med all makt höll på att berusa sig, var han själv fullkomligt nykter. Icke en droppe spirituosa gick över hans läppar. Han vågade icke förtära sprit under nuvarande förhållanden, ty han hade endast Louis och mig att lita på, och Louis stod fortfarande vid rodret. Vi seglade framåt i tjockan utan utkik och utan lanternor. Att Ulv Larsen hade släppt spriten lös bland sitt folk förvånade mig, men han kände tydligen deras psykologi jämte bästa sättet att genom visad välvilja fullfölja vad som hade begynt med blodsutgjutelse.

Segern över brodern tycktes ha haft en märklig inverkan på honom. Kvällen förut hade han resonerat sig till dysterhet, och jag hade varje ögonblick väntat ett av hans karaktäristiska utbrott. Men ingenting hade händt, och nu var han i ypperlig kondition. Att

han lyckats bemäktiga sig så många jägare och båtar hade kanske motverkat den vanliga reaktionen. I alla händelser var dysterheten borta utan att någon demon hade visat sig. Så tänkte jag då — men, o ve! hur föga jag kände honom eller visste, vad han kanske just i samma stund begrundade — ett dåd, förfärligare än något av dem jag förut hade bevittnat.

Som sagt, han tycktes vara i ypperlig kondition, då jag kom in i kajutan. Han hade icke haft huvudvärk på flera veckor, hans ögon voro klarblåa som azuren, hans bronsfärgade hy var frisk och vacker, livet strömmade genom hans ådror i ett rikt och präktigt flöde. Under deras väntan på mig hade han inledt Maud i en livlig diskussion. Ämnet för denna diskussion tycktes vara »frestelsen», och att döma av de få ord, jag hörde, kunde jag förstå att han förfäktade, att frestelsen var frestelse endast när människan lät locka sig av den och föll.

»Ty, ser ni», sade han, »så som jag ser saken, gör människan det eller det därför att hon har lust att göra det. Hon har många begär. Hon kan ha lust att undgå det som är pinsamt, eller att njuta av det som är nöjsamt. Men vad hon än gör, så gör hon det därför, att hon har lust till det.»

»Men antag nu, att hon har lust att göra två helt motsatta saker, som vardera förhindra henne från att utföra den andra?» avbröt Maud.

»Det var just dit jag skulle komma», sade han.

»Och mellan dessa bägge stridiga begär är det just som människans själ dokumenterar sig», fortsatte hon. »Om själen är god, skall den både önska och göra den goda gärningen, och om själen är ond, gör

den motsatsen. Det är hos själen som avgörandet ligger.»

»Bara bosch och nonsens!» utropade han otåligt. »Det är begäret som avgör. Här ha vi till exempel en man, som har begär efter — ja, låt oss säga att bli drucken. Men han har också begär att *icke* bli drucken. Vad gör han? Och hur gör han det? Han är en marionett, en lekboll för sina begär, och av de bägge motsatta begären lyder han det starkaste, det är alltsammans. Hans själ har ingenting alls att göra med saken. Hur kan han frestas att dricka sig rusig och vägra att göra det? Om begäret att förbli nykter vinner seger, så är det därför att det var det starkaste. Frestelsen spelar ingen roll, så vida han . . .», han tystnade medan han grep den nya tanke, som hade fallit honom in — »såvida han inte frestas att förbli nykter. — Hahaha!» skrattade han högljudt, »vad tänker *ni* om det, mr van Weyden?»

»Att ni bägge just nu sysselsätter er med hårklyverier», sade jag. »Människans själ är hennes begär. Eller, om ni så vill, summan av hennes begär är hennes själ. Ni ha orätt bägge två. Ni, kapten Larsen, lägger vikten på begäret skilt från själen, och miss Brewster lägger vikten på själen skild från begäret, men själen och begäret är egentligen samma sak. Miss Brewster har emellertid rätt däri, att frestelse är frestelse antingen man dukar under för den eller besegrar den. Elden blåses upp av vinden tills den flammar i ljusan låga. Och begäret liknar elden. Det blåses upp som av en vind vid åsynen av det åtrådda föremålet eller genom en ny och lockande beskrivning eller uppfattning av detsamma. Däri ligger frestelsen.

Det är vinden, som blåser på begäret tills det flammar upp och blir rådande. Detta är frestelse. Den blåser kanske inte tillräckligt starkt för att begäret skall bli överväldigande, men för så vidt den alls låter förnimma sig, är den frestelse. Och — som ni nyss sade — den kan fresta till godt så väl som till ondt.»

Jag kände en viss stolthet över mig själv, då vi satte oss till bords. Mina ord hade varit avgörande. Åtminstone hade de gjort ett slut på diskussionen.

Men Ulv Larsen föreföll ovanligt språksam, mera benägen för att tala än jag någonsin hade sett honom förut. Det var som om han höll på att sprängas av undertryckt energi, som på något sätt måste ge sig luft. Han inledde nästan omedelbart en diskussion om kärleken. Som vanligt stod han på rent materialistisk ståndpunkt och Maud på den idealistiska. För min del kastade jag endast in ett eller annat ord, men tog egentligen icke del i diskussionen.

Han var briljant i debatten, och det var även Maud. För en stund gick samtalets tråd förlorad för mig, emedan jag studerade hennes ansikte, medan hon talade. Där syntes eljest sällan någon färg, men nu var hennes ansikte livligt och blomstrande. Hennes glänsande kvickhet lekte djärvt med ord, och hon tycktes njuta av striden lika mycket som Ulv Larsen — och *han* njöt av alla krafter. Av någon orsak, ehuru jag icke vet i vilket sammanhang — emedan jag var helt och hållet försjunken i åskådning av en liten brun lock av Mauds hår — kom han att citera några rader av Swinburne, vari skalden låter Iseult jubla över sin kärlekssynd.

Så som han hade läst pessimism hos Omar, så läste

han nu triumf och hänförelse i Swinburnes rader. Han läste rätt, och han läste väl. Och han hade knappt slutat, då Louis stack ned sitt huvud i trappan och viskade: »Tyst, tyst! Tjockan har börjat lätta, och babordslantärnan på en ångare stryker just nu förbi vår bog.»

Ulv Larsen rusade upp på däck och det så snabbt att då vi kommo efter dit, hade han redan skjutit till luckan över de druckna jägarnas tillhåll och var på väg bortåt fören för att stänga nedgången till skansen. Tjockan fanns kvar, men den hade stigit uppåt, för-mörkade stjärnorna och gjorde natten kolsvart. Rakt framför oss kunde jag se ett klart rött sken och ett vitt, och jag hörde ångmaskinens pulserande. Det var utan tivel *Macedonia*.

Ulv Larsen hade kommit tillbaka till halvdäck och vi stodo i en tyst grupp och sågo lyktskenet hastigt passera vår bog.

»Tur för mig att han inte har någon strålkastare», sade Ulv Larsen.

»Hur skulle det gå, om jag nu uppgav ett högljudt rop?» frågade jag viskande.

»Då vore allt förlorat», svarade han. »Men har ni också tänkt på vad som omedelbart skulle ske?»

Innan jag hann uttrycka min önskan att få veta det hade han fattat mig om halsen med ett gorillgrepp, och genom en svag skälvning av sina muskler gav han mig en vink om den vrickning, varmed han helt säkert skulle ha brutit min nacke. I nästa ögonblick hade han släppt mig igen, och vi stirrade som förut på *Macedonias* lyktsken.

»Och om jag skulle ropa?» frågade Maud.

»Jag tycker för mycket om er för att vilja göra er illa», sade han mildt — ja, det låg rent av en smeksam ömhet i hans röst, som kom mig att rycka till. »Men gör det inte ändå, ty även i så fall skulle jag ögonblickligen bryta nacken av mr van Weyden.»

»Då har hon min tillåtelse att ropa», förklarade jag trotsigt.

»Jag skulle knappast tro, att ni har lust att uppoffra den amerikanska litteraturens andre prisdomare», svarade han hånfullt.

Vi sade ingenting mer, hade blivit för vana vid varandras sällskap för att finna tystnaden besvärande. Och när det röda och det vita skenet hade försvunnit, vände vi om till kajutan för att sluta vår avbrutna af-tonmåltid.

De återtogo samtalet och kommo snart med nya citat. Maud läste upp Dowsons »Impenitentia Ultima». Hon gjorde det vackert, men jag såg icke på henne, utan på Ulv Larsen. Jag var som förhäxad av den bedårade blick han fäste på Maud. Han var fullkomligt i extas, och jag såg hans läppar omedvetet röra sig och forma orden efter som hon uttalade dem. Han avbröt henne, då hon hade citerat dessa rader:

»Hennes ögon vare mitt ljus, då solen sjunker bakom mig, hennes rösts musik det ljud, som sist mitt öra förnimmer!»

»Ja, det är musik i er röst», sade han hastigt och guldglittret lyste i hans ögon.

Jag kunde ha jublat högt av fröjd över hennes självbehärskning. Hon avslutade sitt citat utan en darrning på rösten och ledde därefter samtalet in på mindre farliga vägar. Och under hela tiden satt jag

där som halvt i dvala, medan bullret från dryckeslaget nere på mellandäck trängde upp till oss och den man, jag fruktade, var inbegripen i samtal med den kvinna, jag älskade. Bordet var icke avdukat. Den, som hade övertagit Mugridges sysslor, hade tydligen sällat sig till kamraterna i skansen.

Om Ulv Larsen någonsin nådde höjdpunkten av sprudlande liv, var det då. Gång på gång övergav jag min egen tankegång för att följa hans, och jag följde den med häpnad, för ögonblicket överväldigad av hans märkvärdiga intelligens, gripen av trollmakten i hans lidelsefulla ord, ty nu förde han upprorsandans talan. Det var oundvikligt att Miltons Lucifer skulle bli framdragen som exempel, och den skarpsinnighet, varmed Ulv Larsen analyserade och skildrade denna karaktär, var ett utslag av hans förkvävda snille. Hans resonemang påminde mig om Taine, fastän jag visste, att Larsen icke kände till denne lysande men farlige tänkare.

»Han stod i spetsen för en förlorad sak, och han hyste ingen fruktan för Guds åskviggas», sade han. »Nedstörtad till helvetet, var han emellertid icke slagen. Han hade fört med sig en tredjedel av Guds änglar; han började genast egga människan till uppror mot Gud och vann största delen av människosläktets alla generationer för sig och helvetet. Varför blev han utkastad från himmelen? Var han mindre oförskräckt än Gud? Mindre stolt? Mindre högtsträvande? Nej! Tusen gånger nej! Gud var mäktigare, som han sade: — 'Han, som åskan har gjort större'. Men Lucifer var en frihetstörstande ande. Att tjäna som träl var att kvävas. Han föredrog att

lida i frihet framför all den lycka, som ett komfortabelt slaveri kunde skänka. Han ville icke slava för Gud. Han ville icke slava för någonting. Han var ingen lekboll. Han stod på egna ben. Han var en individuell varelse.»

»Den första anarkisten», sade Maud skrattande, i det hon steg upp och beredde sig att gå in i sin hytt.

»Då är det en god sak att vara anarkist!» utbrast han. Också han hade rest sig och stod med ansiktet vändt mot henne, där hon dröjde vid dörren till hytten, medan han eldigt tillade:

» — — — att härska
är eftersträvansvärdt, om ock i avgrundsdjup,
och hellre kung i helvetet jag är, än slav i himlen.»

Det var ett trotsigt utbrott av en mäktig ande. Kajutan genljöd av hans stämma, medan han stod där vaggande i takt med fartyget, hans bronsfärgade ansikte glänste, han höll huvudet stolt tillbakakastat, och hans ögon — guldglittrande och maskulina, intensivt maskulina och intensivt ömma — flammade mot Maud, där hon stod vid dörren.

En tydlig onämbar förskräckelse lästes ånyo i hennes ögon, och hon sade nästan viskande: »Ni är Lucifer!»

Dörren stängdes och hon var borta. Han stod väl en minut och stirrade efter henne, sedan återkom han till sig själv och till mig.

»Jag skall avlösa Louis vid ratten», sade han kort, »och ni får avlösa mig vid midnatt. Nu kan ni gå in och sova en stund.»

Han drog ett par vantar på händerna, satte på sig

mössan och gick uppför trappan, medan jag följde hans råd att gå till vila. Av något obekant skäl, eller snarare på grund av någon hemlighetsfull ingivelse, klädde jag icke av mig utan lade mig fullt klädd på min bädd. En stund låg jag och lyssnade till bullret nere hos jägarna, medan jag grubblade över kärleken, som fyllde min själ. Men min sömn på *Ghost* hade blivit mera sund och naturlig, och snart dogo både rop och sånger bort, mina ögon slöto sig och mitt medvetande förlorade sig i slummers halv döda tillstånd.

Jag vet ej vad det var som väckte mig, men jag fann mig plötsligt uppe ur bädden, klarvaken och med hela min själ vibrerande av en så tydlig föreställning om fara, som om den hade framkallats genom en trumpetstöt. Jag kastade upp dörren. Kajutan var svagt upplyst. Och jag såg Maud, min Maud, kämpande och strävande att lösgöra sig ur Ulv Larsens krossande famntag — jag såg hennes fåfänga strid, och hur hon flämtande tryckte sin panna mot hans bröst för att undgå honom... Allt detta uppfattade jag i en blink, och i samma ögonblick störtade jag fram.

Jag slog honom med knytnäven i ansiktet, då han höjde sitt huvud, men det var ett ömkligt litet slag. Han uppgav ett vilddjurs rytande och gav mig en knuff med sin ena hand. Det var endast en knuff, en vrickning med handleden, men hans styrka var så oerhörd, att jag slungades baklänges som från en kastmaskin. Jag slog så häftigt emot dörren till hytten där Mugridge förut hade bott, att dörrspegeln splittrades. Med möda gjorde jag mig lös ur den sönderslagna dörren och reste mig igen, utan att fråga efter om jag hade fått några skador. Det enda jag kände

var ett överväldigande raseri. Jag antar att även jag uppgav ett högljudt rop, då jag drog kniven ur slidan och störtade fram för andra gången.

Men någonting hade händt. Famntaget löstes och de skildes vacklande åt. Jag var alldeles inpå honom med kniven lyftad till hugg, men jag hejdade mig. Jag var förbryllad av detta besynnerliga. Maud stod lutad mot skottet och stödde sig mot det med ena handen, men Ulv Larsen stod där sviktande, med sin vänstra hand tryckt mot pannan och över ögonen, medan han förvirrad famlade omkring sig med den högra. Då denna hand träffade skottet, tycktes hela hans kropp erfara en fysisk lättnad vid beröringen, som om han nu hade funnit sig till rätta, visste var han befann sig och hade fått en stödjepunkt.

Så såg jag återigen rödt för mina ögon. Alla de oförrätter och förödmjukelser jag lidit stodo plötsligt för mig i den skarpaste klarhet — allt vad jag hade pinats och andra hade pinats under hans välde — allt det oerhörda i själva hans existens. Jag rusade på honom, blindt och vanvettigt, och högg min kniv i hans skuldra. Jag visste i detsamma, att jag ej hade givit honom annat än ett köttår — jag hade känt kniven skrapa emot hans skulderblad — och jag höjde den på nytt för att träffa honom på en farligare punkt.

Men Maud hade sett alltsammans, och hon ropade: »Nej, nej — gör det inte, gör det inte!»

Jag sänkte min arm för ett ögonblick, men också endast för ett ögonblick. Jag lyfte den om igen, och Ulv Larsen skulle säkert ha ljutit döden av min hand, om hon icke hade gått emellan. Hennes armar omfattade min och hennes hår snuddade vid mitt ansikte.

Mina pulsar flögo som aldrig förr, men mitt raseri steg på samma gång. Hon såg mig oförskräckt i ögonen.

»För min skull!» sade hon bönfällande.

»Jag ville döda honom för er skull», utbrast jag och försökte lösgöra min arm utan att göra henne illa.

»Tyst, tyst!» sade hon och lade sina fingrar lätt över mina läppar. Jag kunde ha kysst dem, om jag vågat, trots mitt ursinne — beröringen med dem var så ljuv, så oändligt ljuv. »Å, var så snäll, var så snäll!» bad hon, och hon avväpnade mig med dessa ord, så som jag sedan skulle finna att hon alltid kunde göra.

Jag tog ett steg tillbaka, hon släppte min arm och jag stack kniven i slidan. Jag såg på Ulv Larsen. Han stod fortfarande med vänstra handen tryckt mot sin panna och ögonen dolda. Han höll huvudet nedböjt — tycktes ha blivit så underligt slak. Kroppen ville sjunka ihop vid höfterna, hans väldiga skuldror sänktes och krympte ihop framåt.

»Van Weyden!» ropade han strävt med en skynt av rädsla i sin röst. »Van Weyden — var är ni?»

Jag såg på Maud. Hon nickade långsamt, men sade ingenting.

»Här!» svarade jag och gick fram till honom. »Vad vill ni?»

»Hjälp mig till en stol», sade han med samma hesa och skrämde ton.

»Jag är sjuk, mycket sjuk, Hump», sade han, då han släppte min stödande hand och sjönk ned i en stol.

Han lutade sig fram över bordet och gömde ansiktet i händerna. Allt emellanåt vaggade han med huvudet

fram och tillbaka som i smärta. En gång höjde han det till hälften, och jag såg då, att svetten pärlade i tunga droppar på hans panna uppe vid hårfästet.

»Jag är sjuk, mycket sjuk», upprepade han om och om igen.

»Vad är det?» frågade jag och lade min hand på hans axel. »Vad kan jag göra för er?»

Men han skakade bort min hand med en åtbörd av retlighet, och jag stod länge tyst vid hans sida. Maud såg på oss med uppskrämd min. Vi kunde omöjligt förstå, vad som händt honom.

»Jag måste gå till kojs, Hump», sade han slutligen. »Tag mig i handen. Det blir nog bra igen om en liten stund. Jag tror, att det måste vara den fördömda huvudvärken. Jag har alltid varit rädd för den. Jag hade en känsla av att — nej, jag vet ju inte, vad jag talar om. Hjälp mig till kojs.»

Men när jag hade hjälpt honom dit, gömde han återigen ansiktet i händerna och dolde sina ögon, och när jag vände mig bort för att gå, hörde jag honom mumla:

»Jag är sjuk, mycket sjuk.»

Maud betraktade mig frågande, då jag kom tillbaka. Jag skakade på huvudet och sade:

»Någonting har händt honom. Vad det är, det vet jag inte. Han är aldeles hjälplös — och uppskrämd antagligen för första gången i sitt liv. Det måste ha inträffat innan han fick knivstynget, som endast gav honom ett obetydligt sår. Ni måste ha sett, vad som hände.»

Hon skakade på huvudet. »Jag såg ingenting alls. Det förefaller mig lika mystiskt som er. Han släppte

mig helt plötsligt och stapplade ifrån mig. Men vad kunna vi göra? Vad skall jag göra?»

»Vill ni kanske vara god och vänta här, tills jag kommer tillbaka», sade jag. Jag gick upp på däck. Louis stod vid ratten.

»Ni kan gå och koja er nu», sade jag och tog hans plats.

Han lydde mig skyndsamt, och så var jag allena på *Ghosts* däck. Så tyst och stilla som möjligt gigade jag toppseglen, halade ned jagaren och stageseglet, backade över klyvaren och halade storseglet dikt bidevind. Sedan gick jag ned till Maud. Jag lade ett finger mot munnen till tecken att vi skulle vara tysta, sedan gick jag in i Ulv Larsens hytt. Han låg i samma ställning, vari jag hade lämnat honom, och hans huvud vaggade — eller nästan vred sig av och an, som förut.

»Är det ingenting jag kan göra för er?» frågade jag.

Först gav han intet svar, men då jag upprepade min fråga, sade han: »Nej, nej — det är bra som det är. Låt mig nu vara ensam till i morgon.»

Men då jag gick, såg jag, att han återigen hade börjat vagga med huvudet. Maud väntade tåligt därute på mig, och med en skälvning av glädje lade jag märke till den drottninglika värdighet, varmed hon uppbar sitt huvud, och det strålande lugnet i hennes ögon. De voro lika klara och lugna som hennes själ.

»Vill ni anförtro er åt mig under en färd på ungefär sex hundra mil?» frågade jag.

»Ni menar att . . .» sade hon — och jag visste att hon hade gissat rätt.

»Ja, just det menar jag», blev mitt svar. »Det finns ingenting annat för oss än att ge oss av i öppen båt.»

»För *mig* menar ni», sade hon. »Ni är naturligtvis i samma säkerhet här nu som förut.»

»Nej, det finns ingenting annat för oss än den öppna båten», upprepade jag bestämt. »Vill ni vara god och genast kläda er så varmt ni kan och packa ihop det ni vill ha med er? Så fort som möjligt», tillade jag, då hon gick till hytten.

Förrådsrummet var beläget omedelbart under kajutan. Jag öppnade luckan till nedgången, tog ett ljus med mig, gick utför trappan och började undersöka vad som fanns. Jag valde huvudsakligen konserver, och då jag hade plockat tillsammans allt, sträcktes villiga händer ned uppifrån, för att ta emot det jag langade upp.

Vi arbetade under ljudlös tystnad. Jag tog också filtar, vantar, oljekläder, mössor och dylikt från förrådet. Det var intet lätt äventyr att ge sig ut i en liten båt på ett kallt och stormigt hav, och det var nödvändigt att skydda sig mot köld och väta.

Vi skötte så feberaktigt vårt arbete att bära allting upp på däck och placera det midskepps, att Maud, som ju ej hade så stora krafter, blev alldeles utmattad och måste sätta sig på lejdaren till halvdäck. Men detta var ingen vila för henne, och nu lade hon sig på rygg på det hårda däck med armarna utsträckta, så att hela kroppen fick vila. Jag kom ihåg, att min syster brukat använda denna metod och jag visste, att den snart skulle göra verkan. Jag visste också, att vi ej skulle kunna undvara vapen, och därför gick

jag in i Ulv Larsens hytt för att ta hans bägge bössor. Jag talade till honom, men han gav intet svar, ehuru han icke sov, och hans huvud fortfarande vaggade av och an.

»Farväl, Lucifer!» viskade jag sakta, då jag varsamt stängde dörren.

Nu gällde det också att skaffa ammunition, vilket var en lätt sak, ehuru jag måste gå in i trappgången till mellandäck för att komma över vad jag behövde. Där brukade nämligen jägarna stuva in de ammunitionslådor, som de förde med sig i båtarna — och på endast några fots avstånd från deras bullersamma dryckeslag tog jag två sådana lådor i besittning.

Och nu skulle båten firas ned. Ingen lätt sak för en enda man. Sedan jag hade kastat loss surringarne, lyfte jag först i förtaljan och sedan i den aktre, så att båten klarade relingen, varefter jag firade först den ena taljan och sedan den andra ett par fot, så att båten hängde i jämnvikt över vattnet invid fartygets sida. Jag övertygade mig om, att den innehöll alla nödiga tillbehör av åror, årklykor och segel. Vatten fick man icke glömma, och jag berövade varenda båt ombord deras vattenbehållare. Då båtarna inalles voro nio, skulle vi på detta sätt få vatten i överflöd och även ballast; däremot var det möjligt att båten kunde bli överlastad, därför att jag hade tagit med så mycket annat.

Medan Maud räckte mig alla våra förråd och jag stuvade in dem i båten, kom en matros upp på däck från skansen. Han stod en stund vid relingen till lovart — vi voro sysselsatta med vårt arbete på läsidan — begav sig därefter långsamt midskepps och stannade

återigen med ansiktet mot vinden och ryggen vänd åt oss. Jag kunde höra mitt hjärta slå, där jag hukade mig ned i båten. Maud hade sjunkit ned på däckets och jag visste, att hon låg där orörlig tätt intill relingen. Men han vände sig aldrig ditåt. Sedan han hade sträckt armarna över huvudet under en högljudd gäspning, gick han tillbaka för över och försvann genom skansluckan.

Nu behövde vi endast några minuter för att avsluta instuvningen, och sedan firade jag ned båten till vattnet. Då jag hjälpte Maud över relingen och höll henne tätt slutet intill mig, hade jag all möda att icke utbrista: »Jag älskar dig! Jag älskar dig!» Ja, Humphrey van Weyden var sannerligen förälskad — den tanken jublade inom mig, medan hennes fingrar hårdt höllo fast mina, under det jag sänkte henne ned i båten. Jag höll mig fast vid relingen med ena handen och stödde hela hennes tyngd med den andra — och i detta ögonblick var jag stolt över mitt kraftprov. Så stor styrka hade jag ingalunda ägt några månader förut, då jag tog avsked av Charley Furuseth och gick ombord på den olycksdigra *Martinez* för att bege mig till San Francisco.

Båten lyftes upp av en sjö, hennes fötter nådde den och jag släppte mitt tag om hennes händer. Så kastade jag loss taljorna och hoppade efter ned i båten. Jag hade aldrig rott förut i hela mitt liv, men jag lade ut årorna och lyckades med stor ansträngning klara båten från *Ghosts* omedelbara närhet. Sedan experimenterade jag med seglet. Jag hade många gånger sett båtstyrare och jägare sätta upp sina sprisegel, men detta var mitt första försök. Vad de möjligen

behövde två minuter för att utföra tog minst tjugu för mig, men slutligen lyckades jag dock få allt i sin ordning, och med styråran i händerna föll jag av rätt undan vinden.

»Där ligger Japan», sade jag, »rakt framför oss.»

»Humphrey van Weyden», sade hon, »ni är en modig man.»

»Nej», svarade jag, »det är ni som är en modig kvinna.»

Vi vände på våra huvud, en gemensam impuls drev oss att kasta en sista blick på *Ghost*. Fartygets lågt liggande skrov lyftes på en våg och rullade över åt lovart; seglen stodo mörka mot nattluften; det knakade i den fastsurrade ratten vid rodrets häftiga knyckar — men så försvann allt detta ur sikte och hörhåll, och vi voro allena på det mörka havet.

TJUGUSJUNDE KAPITLET.

Daggryningen kom, grå och kylig. Båten låg dikt bidevind för en frisk bris, och kompassen utvisade, att vi styrde kurs direkt på Japan. Eghuru jag hade tjocka vantar på mig, voro mina fingrar kalla, och det gjorde ondt i dem av det fasta greppet om styråran. Mina fötter värkte också av köld, och jag hoppades ivrigt att det skulle bli solsken.

Framför mig, på båtens botten, låg Maud. Hon måste åtminstone vara varm, ty hon hade tjocka filter både över och under sig. Den översta hade jag dragit upp över hennes ansikte för att skydda henne mot nattluften, och jag kunde ej se något av henne mer än de obestämda konturerna av gestalten och hennes ljusbruna hår, som stack fram under filten och gnistrade av dagdroppar.

Länge såg jag på henne där hon låg, fäste mina ögon på det enda som syntes av henne, så som endast en man kan göra, då han anser det för det dyrbaraste i världen. Min blick var så intensiv, att hon slutligen började röra på sig under filten, det översta vecvet av den slogs tillbaka och hon smålog mot mig med ögonen tyngda av sömn.

»God morgon, mr van Weyden», sade hon. »Har ni fått land i sikte ännu?»

»Nej», svarade jag, »men vi närma oss ditåt med en fart av sex mil i timmen.»

Hon gjorde en liten surmulen min av misräkning.

»Men detta är det samma som hundrafyrtiofyra mil på tjugufyra timmar», tillade jag uppmuntrande.

Hennes ansikte klarnade. »Och hur långt ha vi att färdas?»

»Sibirien ligger därborta», sade jag och pekade åt väster. »Men i sydväst, på ungefär sexhundra mils avstånd, ha vi Japan. Om denna vind står, segla vi dit på fem dagar.»

»Och om det blir storm? Då skulle väl båten förgås?»

Hon hade ett säreget sätt att se en i ögonen för att få veta sanningen, och hon betraktade mig just så, då hon gjorde denna fråga.

»Därtill skulle det behövas en mycket hård storm», sade jag lugnande.

»Men om det blir hård storm?»

Jag böjde på huvudet. »Men vi kunna när som helst bli upptagna av någon sälfångare. Det finns fullt med sådana fartyg i dessa trakter av oceanen.»

»Å, ni är ju alldeles genomkyld!» utropade hon nu. »Se — ni skälver ju riktigt av köld! Neka inte för det — jag ser, att det är så. Och här har jag legat så varmt och godt!»

»Jag kan inte inse, att det skulle ha förbättrat saken, om ni också hade suttit uppe och blivit frusen», sade jag skrattande.

»Det skall jag i alla fall, så snart jag har lärt mig styra, vilket jag helt visst skall lära mig med första.»

Hon satte sig upp och började göra sin enkla toalett.

Hon skakade ut sitt hår, så att det föll ned över hennes ansikte och axlar som ett brunt moln. Å, detta kära, fuktiga bruna hår! Jag skulle ha velat kyssa det, linda det kring mina fingrar, gömma mitt ansikte i det. Jag stirrade på det som förtrollad, tills båten lovade upp och seglet började slå — en maning att jag skulle sköta mina plikter. Idealist och romantiker som jag var och alltid hade varit, trots min analytiska natur, hade jag hittills icke lagt mycken vikt vid kärlekens yttre kännetecken. Jag hade alltid ansett, att kärleken mellan man och kvinna var en sublim sympati mellan två själar, ett samband som förenade deras andar och drog dem till varandra. Vid kropparnas förening fästes föga vikt i min kärleksvärld. Men jag fick nu på egen hand lära den ljuva läxan, att själen representeras och ger sig uttryck genom kroppen — att det att se och vidröra och känna doften av den älskades hår var ett lika stort välbehag för själen som glansen i hennes ögon och tanken som hon klädde i ord. När allt kom omkring, var *endast* själ någonting ofattbart, någonting som endast kan anas och förnimmas — den skulle icke heller kunna ge sig uttryck på egen hand. Jehovah var människolik därför att han kunde tala till judarna i ordalag, som de kunna fatta och förstå, och därför uppfattade de honom också som en urbild för sig själva, som ett moln eller en eldstod — ett påtagligt, fysiskt »något», som israeliternas sinnen kunde fatta.

Och så satt jag där och såg på Maud Brewsters hår och älskade det och lärde därigenom mera om kärleken än allt vad alla skalder och sångare hade lärt mig genom alla sina sånger och sonetter. Så kastade

hon håret bakåt med en plötslig skakning på huvudet, och hennes leende ansikte dök åter fram.

»Varför gå inte kvinnorna ständigt med utslaget hår?» frågade jag. »Det är så mycket vackrare än alla andra frisyrier.»

»Om det bara inte trasslade till sig så ohyggligt», svarade hon skrattande. »Seså — jag har förlorat en av mina dyrbara hårnålar!»

Jag vårdslösade båten och lät seglen slå den ena gången efter den andra, så stor var den förtjusning, varmed jag följde hennes minsta rörelse, då hon sökte efter hårnålen bland filtarna. Jag var helt överraskad — gladt överraskad — av att hon var så mycket kvinna, och varje nytt karaktäristiskt feminint drag hos henne beredde mig allt större och större glädje. Ty jag hade förut ställt henne alldeles för högt över det mänskliga planet, för högt över mig. Jag hade gjort henne till en gudalik varelse, som var omöjlig att nalkas. Och därför hälsade jag med glädje alla smådrag, som bevisade att hon likväl, när allt kom omkring, endast var kvinna — som till exempel den där kastningen på huvudet, då hon slängde tillbaka sitt hår, och det ivriga sökandet efter nålen. Hon var således ändå kvinna, tillhörde samma släkte som jag, stod på samma plan som jag — och den tjusande förtrolighet, som kan råda mellan man och kvinna, var härvidlag en möjlighet, lika väl som den aktning och vördnad jag visste att jag alltid skulle ägna henne.

Med ett förtjusande litet utrop fann hon sin nål, och nu ägnade jag mera uppmärksamhet åt det jag hade för händer. Jag gjorde åtskilliga experiment

med min styråra, tills jag slutligen fick båten att ligga väl upp i vind utan vidare besvär för mig. Ibland hände det ju, att den lovade eller föll av för mycket, men detta rättade sig alltid självt, och på det hela tagit gick allting till belåtenhet.

»Och nu skola vi väl frukostera», sade jag, »men först måste ni vara riktigt varmt klädd.»

Jag tog fram en tjock, ny tröja, som förskrev sig från Larsens förråd och var förfärdigad av ylletyg. Jag kände till denna sort, som var så tjock och av så tätt tyg, att den stod väl emot väta och ej blev genomvåt under flera timmars regn. När hon hade dragit på sig denna tröja, bytte jag ut matrosmössan, hon hade på sig, mot en mansmössa, som var stor nog att täcka hennes hår, och när skärmen fälldes ned, skyddade den både nacke och öron. Det gjorde en förtjusande effekt. Hennes ansikte var sådant att det måste ta sig bra ut under alla förhållanden. Ingenting kunde förstöra dess utsökt fina oval, dess nästan klassiska linjer, de vackra penslade ögonbrynen eller de stora, bruna ögonen, som voro så klar-synta och lugna, så härligt lugna.

En vindstöt litet starkare än vanligt träffade oss just då. Båten fick känning av den, då den skar över kammen av en våg. Farkosten krängde plötsligt över åt ena sidan, relingen strök utmed havsytan och vi togo in ungefär så mycket som en pyts vatten. Jag höll på med att öppna en konservburk innehållande tunga, och jag rusade bort och firade ut skotet just i rätt tid. Det lekte och slog i seglet och båten föll av. Efter några minuter var den likväl åter i rätt kurs, och jag återtog mina förberedelser för frukosten.

»Det går mycket bra, tycks det — jag är inte alls bevandrad i något slags navigation», sade hon, i det hon med en allvarlig nick gav till känna sitt bifall åt mina åtgöranden som styrman.

»Men på det här sättet går det endast då vi segla i medvind», förklarade jag. »När vi få vinden rakt emot oss eller från sidan, blir det nödvändigt för mig att styra oavbrutet.»

»Jag måste erkänna, att jag ingenting alls begriper av det tekniska i saken», förklarade hon, »men er slutledning förstår jag, och den tycker jag inte om. Ni kan väl inte styra både natt och dag och beständigt. Så att jag skall be att få min första lektion efter frukosten. Och sedan skall ni lägga er och sova. Vi tura om med våra vakter, alldeles som de göra på fartygen.»

»Jag kan inte inse, huru jag skall kunna undervisa er», invände jag, »eftersom jag själv just håller på att studera saken. Då ni anförtrodde er åt mig, tänkte ni väl knappast på, att jag inte har den ringaste erfarenhet i fråga om att sköta småbåtar. Detta är första gången jag befinner mig i en sådan.»

»Då ska vi studera tillsammans, sir. Ni har en hel natts försprång i studierna, och ni skall lära mig vad ni har inhämtat. Nu frukostera vi. Å, vad den havsluften ger för en aptit!»

»Intet kaffe», sade jag nedslagen, då jag räckte henne en skeppsskorpa med smör och tunga. »Och vi få varken te eller soppor eller någonting varmt alls, förrän vi ha kommit i land någonstades.»

Efter den enkla frukosten, som sköljdes ned med en bägare kallt vatten, tog Maud sin första lektion i

att styra. Medan jag undervisade henne, lärde jag själv en hel del, ehuru jag också tillämpade de insikter jag förvärvat genom att segla *Ghost* och se på, hur båtstyrarna skötte småbåtarna. Maud var en ypperlig lärjunge, hon lärde sig snart att hålla kurs, att lova vid vindstötar och att fira ut skotet i farliga ögonblick.

Sedan hon synbarligen hade blivit trött av arbetet, lämnade hon åran till mig. Jag hade förut vikit ihop filtarna, men nu bredde hon ut dem igen på båtens botten. Då allt var prydligt ordnat, sade hon:

»Nu går ni till sängs, sir. Och ni skall sova till lunchen — till middagen», rättade hon sig, ihågkommande ordningen på *Ghost*.

Vad kunde jag göra? Hon envisades och sade: »Å, var så snäll — å, var så snäll!» och så överlämnade jag åran åt henne och lydde. Jag erfor rent av sinnlig njutning, då jag kröp ned i den bädd, som hon hade ordnat med sina händer. Det lugn och den behärskning, som var någonting så framträdande hos henne själv, tycktes ha meddelat sig åt filtarna, så att jag fick en förnimmelse av en ljuvlig dåsig het och belåtenhet, och jag såg ett ovalt ansikte med bruna ögon under en sjömansmössa gunga upp och ned, än mot en bakgrund av gråa moln och än mot grått vatten — och så blev jag plötsligt medveten om att jag hade sovit.

Jag såg på mitt ur. Klockan var ett. Jag hade sovit i sju timmar! Och hon hade sturt i sju timmar! Då jag tog styråran, måste jag först böja upp hennes hopknipta fingrar. Hennes krafter voro totalt uttömda, hon förmådde icke ens röra sig. Jag måste

låta skotet gå, medan jag hjälpte henne under filtarna och gned hennes händer och armar.

»Jag är så trött», sade hon, och med ett hastigt andetag och en suck sänkte hon matt sitt huvud.

Men hon höjde det genast igen. »Bannas inte — våga inte att göra det», utropade hon med gäckande trots.

»Jag vill hoppas, att jag inte ser ond ut», svarade jag allvarligt, »ty jag försäkrar, att jag inte är det ringaste förargad.»

»Ne-nej», sade hon betänksamt. »Ni ser bara förebrående ut.»

»Då är min uppsyn ärlig, den förråder just precis vad jag känner. Ni har varken handlat rätt mot er själv eller mot mig. Hur skall jag någonsin kunna lita på er mer?»

Hon såg ångerfull ut. »Jag skall vara snäll», sade hon, alldeles som ett olydigt barn. »Jag lovar att . . .»

»Att lyda mig, så som en matros lyder sin kapten?»

»Ja», svarade hon. »Det var dumt gjort av mig, det vet jag.»

»Och så måste ni också lova mig någonting annat», framkastade jag.

»Gärna.»

»Att ni inte alltför ofta säger: 'Å, var så snäll — var så snäll!' Ty när ni gör det, kan ni vara förvissad om, att min myndighet faller till fota.»

Hon skrattade och såg road ut. Också hon hade märkt, vilken makt det låg i dessa ord.

»Det är goda ord . . .» sade jag.

»Men jag får inte nöta ut dem», inföll hon.

Men hennes skratt var matt och hennes huvud

sänktes på nytt. Jag släppte åran tillräckligt länge för att kunna svepa filtarna om hennes fötter och dra upp den översta till skydd för hennes ansikte. Ack — hon var icke stark. Jag såg misströstande mot sydväst och tänkte på de sexhundra mödosamma mil, som lågo framför oss — ja, om de nu icke hade någonting värre än mödor och ansträngningar att bjuda. En storm kunde ju blåsa upp vilken stund som helst och bereda vår undergång. Och likväl kände jag mig oförskräckt. Jag hade intet förtroende till framtiden, hyste tvärtom de starkaste tvivel, men jag kände ingen underström av fruktan. »Det måste gå väl, det måste gå väl», upprepade jag om och om igen för mig själv.

Vinden friskade i under eftermiddagen, sjön gick hög, och det blev mycket prövosamt för både mig och båten. Men de stora förråden av föda och vatten satte båten i stånd att motstå hav och vind, och jag höll ut så länge jag vågade. Sedan tog jag bort spristången och halade ned fliken av seglet, varefter vi seglade framåt under vad sjömännen kalla »ett fårben».

Sent på eftermiddagen fick jag se ångbåtsrök vid horisonten i lä, och jag visste, att det antingen måste vara en rysk kryssare, eller också — vilket var ännu troligare — var det *Macedonia*, som fortfarande letade efter *Ghost*. Det hade icke varit solsken på hela dagen, och det var bitande kallt. Då natten närmade sig, blevo molnen mörkare och blåsten tilltog, så att Maud och jag åto kvällsvard klädda i vantar, medan jag fortfarande satt vid styret och tog en bit då och då mellan vindstötarna.

Då det blev mörkt, hade blåsten och sjögången blivit för starka för båten, och jag tog tveksamt in seglet och började göra i ordning ett ankare. Jag hade lärt mig, hur det skulle gå till, genom jägarnas samtal, och det hela var ganska enkelt. Sedan jag hade beslagit seglet och surrat fast det säkert tillsammans med masten, bommen, spristången och två par reservåror, kastade jag alltsammans överbord och fastgjorde det vid båtens bog med en lina. Då »ankaret» låg alldeles i vattenbrynet och var fullkomligt skyddat för vinden, drev det långsammare än båten. Följaktligen höll denna stäven mot vind och sjö — den säkraste utväg att undvika kantring, då sjön går hög med vittoppiga vågor.

»Och nu?» frågade Maud muntert, då allt detta var i ordning och jag åter drog på mig vantarna.

»Nu färdas vi inte längre mot Japan», svarade jag. »Vi driva mot sydost, eller syd-sydost, med en fart av minst två mil i timmen.»

»Men det blir bara tjugufyra mil», inföll hon, »om också vinden blir lika stark hela natten.»

»Ja — och bara hundrafyrtio mil om den fortfar i tre dagar och nätter.»

»Men det kommer den inte att göra», sade hon lugnt och förtröstansfullt. »Den ändrar sig nog och blir resonligare.»

»Havet är trolöst.»

»Men vinden!» invände hon. »Jag har hört er bli rent av vältalig i att prisa passadvinden.»

»Jag önskar, att jag hade tänkt på att ta med Ulv Larsens kronometer och sextant», sade jag nedslagen. »Att segla i en riktning och drivas åt en annan — för

att nu inte tala om att ett strömdrag kan föra en i en tredje — ger ett resultat, som man aldrig kan räkna ut. Inom kort veta vi inte, på vilken punkt av ett område på femhundra mil vi befinna oss.»

Så bad jag henne om förlåtelse och lovade, att jag aldrig mer skulle nedslå hennes mod. På hennes enträgna begäran lät jag henne ta vakten till midnatt. Klockan var då nio, och jag svepte in henne i filtar och en oljerock innan jag lade mig. Jag sov endast små ryck. Båten vräcktes upp och ned i sjön, jag hörde brottsjöarna fräsa förbi, och skum rök oupphörligt ombord. Men det var ändå ingen svår natt, och det tänkte jag på — ingenting mot de nätter, jag hade upplevat på *Ghost*, och kanske icke heller någonting mot dem vi skulle genomkämpa i vårt nötskal. Båtens plankor voro tre fjärdedels tum tjocka. Det var mindre än en tums trä mellan oss och havets botten.

Och likväl — jag försäkrar det om och om igen — var jag alls icke rädd. Ulv Larsen och även Thomas Mugridge hade skrämt mig till dödsfruktan, men nu var jag icke längre rädd för döden. Maud Brewsters uppträdande på min väg tycktes ha gjort mig till en ny människa. När allt kommer omkring, tänkte jag, är det bättre och vackrare att älska än att bli älskad, eftersom denna känsla kan göra någonting i livet så dyrbart för en, att man icke skulle ha någonting emot att dö för det. Jag glömde mitt eget liv av kärlek till en annans, och likväl — vilken paradox! — hade jag aldrig så gärna velat leva som just nu, då jag satte det minsta värdet på mitt eget liv. Jag hade aldrig haft så mycken orsak att vilja leva förut, var

min sista uttryckliga tanke. Därefter, och tills jag somnade, nöjde jag mig med att försöka genomtränga mörkret bortåt den plats, där jag visste att Maud satt nedkrupen i aktern, aktgivande på de skummande vågorna och färdig att ögonblickligen ropa på mig vid första anledning.

TJUGUÅTTONDE KAPITLET.

Det är icke nödvändigt att ge en detaljerad beskrivning på våra lidanden i den lilla båten under de många dagar vi drevos hit och dit, av och an på oceanen. Vinden blåste hårdt från nordväst under tjugufyra timmar, sedan stillnade den av, och under natten sprang den upp från sydväst. Detta var rak motvind för oss, men jag tog likväl in ankaret och satte upp seglet, varefter jag höll en kurs, som förde oss i syd-sydostlig riktning. Vi hade att välja mellan denna och den väst-nordvästliga, som vinden höll, men söderns varmare vindar väckte mitt begär efter ett blidare område av oceanen och detta avgjorde mitt beslut.

Under tre timmar — jag kommer mycket väl ihåg att det var midnatt och så mörkt som jag någonsin har sett det till havs — ökade vinden, som fortfarande blåste från sydväst, till ursinnig styrka, och jag blev återigen nödsakad att kasta ut ankaret.

Dagbräckningen kom. Den fann mig hålögd, oceanen skummande vit, och båten satte nästan rakt upp och ned för sitt ankare. Vi voro i den allra största fara för att få båten fylld med vatten av de vittoppiga vågorna. Skum och fradga sköljde in i sådana massor, att jag måste ösa oavbrutet. Filtarna blevo genomdränkta. Allting var genomvått utom Maud,

som i sin oljerock, sina gummistövlar och sin sydväst hölls alldeles torr, utom i ansiktet och om händerna. En liten hårlock hade råkat komma fram under mössan, och den var naturligtvis också våt. Hon bytte ut mig vid ösningen allt emellanåt, kastade oförskräckt ut vattnet och uthärdade stormen. Allting är relativt. Det var egentligen endast vad man kallar en frisk bris, men för oss, som stredo för livet i en bräcklig farkost, var det sannerligen en storm.

Vi kämpade oss igenom den kalla och kulna dagen med våra ansikten piskade av blåst och vita vågor skummande omkring oss. Så kom natten, men ingen av oss sov. Dagen kom, och blåsten piskade fortfarande våra ansikten, medan vita vågor skummade omkring oss. Jag höljde över henne med oljekläder och en presenning. Hon var jämförelsevis torr, men hon var stel av köld. Jag fruktade, att hon skulle dö under natten, men dagen grydde ånyo, lika kall och kulen, med samma molnhöljda himmel, samma bitande blåst och samma skummande vågor.

Jag hade icke sovit på fyrtioåtta timmar. Jag var våt och genomkyld ända intill mörgen, kände mig mera död än levande. Min kropp var alldeles styv såväl av ansträngningen som av köld, och mina värkande muskler vållade mig den svåraste tortyr, så snart jag måste använda dem, och det måste jag göra oupphörligt. Och under hela tiden drevos vi i väg åt nordost, rakt bort från Japan och i riktning mot det ödsliga Behrings hav.

Och likväl levde vi, och båten höll ut, och vinden blåste utan att mojna. Mot aftonen den tredje dagen tilltog den tvärtom i styrka. Fören sköljdes

plötsligt över av en vågkam, och vi fingo båten till en fjärdedel fylld med vatten. Jag öste som en vansinnig. Möjligheten att råka ut för en ny dylik översköljning ökades betydligt därigenom, att vattnet tyngde ned båten och berövade den nästan hela dess förmåga att vaka. Och med en ny översköljning skulle allt vara slut. Då jag hade fått båten läns, var jag tvungen att ta bort presenningen från Maud och breda ut den över fören. Och det var väl att jag gjorde det, ty presenningen täckte drygt en tredjedel av båten och tre gånger under de närmaste timmarna drev den tillbaka vattenflödet, då stäven skar under vatten.

Maud var i ett ömkansvärdt tillstånd. Hon satt nedkrupen på båtens botten med blånade läppar, och i det färglösa ansiktet lästes tydligt vilken pina hon led. Men hennes ögon blickade likväl ständigt modigt in i mina, och över hennes läppar kommo ständigt modiga ord.

Den värsta blåsten måste ha rasat den natten, fastän jag hade föga medvetande därom. Jag hade dukat under för tröttheten och sov där jag satt i aktern. På morgonen den fjärde dagen hade vinden mojnadt till ett stilla sus, böljorna lade sig och solen lyste över oss. Å, denna välsignade sol! Hur vi badade våra stackars stelnade leder i dess värme, hur vi levde upp på nytt liksom småkryp och maskar efter ett oväder! Vi kunde nu åter småle mot varandra, säga skämtsamma saker och betrakta vår belägenhet ur optimistisk synpunkt. Och ändå var den, om möjligt, värre än någonsin. Vi befunno oss längre från Japan nu än den natt då vi lämnade *Ghost*. Och jag kunde endast

på måfå gissa mig till latitud och longitud. Efter en beräkning av två mils drift i timmen under mer än sjuttio timmars storm måste vi ha drivit minst hundrafemtio mil åt nordost. Men var denna beräkning korrekt? Efter vad jag kunde förstå, kunde det ha varit fyra mil i timmen i stället för två. Och i så fall hade vi ytterligare hundrafemtio mil till vår nackdel.

Var vi befunno oss visste jag icke alls, men det var nästan troligt, att vi voro i närheten av *Ghost*. Jag såg sälar här och där och var beredd på att få se en sälfångare dyka upp när som helst. Vi fingo ett sådant fartyg i sikte fram på eftermiddagen, när nordvästbrisen hade friskat i ännu en gång. Men skonaren försvann snart vid horisonten, och vi voro ensamna på havets cirkelformiga yta.

Det kom dimmiga dagar, då till och med Maud blev nedslagen och inga muntra ord kommo över hennes läppar; det kom lugna dagar, då vi drevo fram i den oändliga ödsligheten, tryckta av havets mäktiga storhet och undrande över livsgnistans mirakel — ty vi levde ju ännu och kämpade för att få leva; det kom dagar med snöslask, med blåst och snöyra, då ingenting kunde hålla oss varma; det kom dagar med hällande regn, då vi fyllde våra vattenkäril med droppet från det våta seglet.

Och ständigt älskade jag Maud allt mer och mer. Hon var så mångsidig, hade så många skiftningar i sitt lynne — jag kallade henne protevsartad. Men jag kallade henne så och gav henne även andra ömma benämningar endast i mina tankar. Bekännelsen om min kärlek svävade visserligen tusentals gånger

på mina läppar, men jag visste, att detta icke var någon lämplig tid för en sådan förklaring. Om icke för annat, så vore det ju högst olämpligt att tigga en kvinna om hennes kärlek medan man har henne i sitt beskydd och försöker rädda hennes liv. Hur ömtålig vår belägenhet än var, såväl i detta avseende som i andra, smickrade jag mig med, att jag var i stånd att handskas grannlaga med den, och jag smickrade mig även med, att jag ej med en blick eller en min för-rådde den kärlek jag hyste för henne. Vi bemötte varandra som goda vänner och blevo allt bättre kamrater med varje dag som gick.

En sak hos henne, som förvånade mig, var hennes brist på försagdhet och rädsla. Det vräkande havet, den bräckliga båten, stormarna, våra lidanden, vår säregna isolerade belägenhet — allt detta, som skulle ha väckt fruktan hos den kraftigaste kvinna — tycktes knappast göra något intryck alls på henne, som likväl förut endast hade lärt känna livet från dess mest skyddade och utsökt förkonstlade sidor — hon, som själv var idel eld och dagg och dimma, en högt begåvad ande, allt som var ljuvt och ömt och intagande hos kvinnan. Men jag har orätt. Hon *var* både rädd och försagd, men hon ägde själens styrka. Köttet och dess svaghet var hennes arvedel, men denna svaghet tyngde endast köttet självt. Och hon var ande först och främst och ständigt var hon ande, ett eteriskt väsen — lugn som hennes lugna ögon, och viss om fortgående tillvaro i den växlande världsordningen.

Det kom dagar av storm, dagar och nätter av storm, då havet hotade oss, rytande och fradgande vitt och vinden piskade vår kämpande farkost med titanisk

styrka. Och ständigt drevos vi allt längre och längre åt nordost. Det var under en sådan storm, den värsta vi hade haft, som jag kastade en trött blick åt lä, icke för att speja efter någonting, utan snarare av leda vid striden mot elementerna, och nästan i stum vädjan till de vredgade makterna att upphöra med att plåga oss och låta oss vara i ro. Och vad jag nu såg, trodde jag först knappast vara verklighet. Dagar och nätter i sömnlöshet och ångest hade utan tvivel förvirrat min hjärna. Jag såg tillbaka på Maud, för att så att säga identifiera mig i fråga om tid och rum. Vid åsynen av hennes älskade våta kinder, hennes flygande hår och modiga bruna ögon övertygades jag om att min syn ännu var redig. Så vände jag åter mitt ansikte åt lä, och jag såg återigen den utskjutande bergsudden resa sig svart och hög och kal, jag såg de rasande bränningarna vid dess fot, som skickade hela fradgande kaskader högt upp mot klippans framsida, jag såg den svarta och otillgängliga kustlinjen, som sträckte sig mot sydost, begränsad av ett väldigt band av skummande vitt.

»Maud», sade jag. »Maud!»

Hon vände på huvudet och såg detsamma som jag.

»Det kan inte vara Alaska!» utbrast hon.

»Nej, tyvärr», svarade jag. »Kan ni simma!»

Hon skakade på huvudet.

»Inte jag heller», sade jag. »Vi måste således gå i land utan att simma — i någon öppning mellan klipporna, där vi kunna få fram båten och sedan stiga ur. Men vi måste vara raska, så raska som möjligt — och säkra på hand.»

Jag talade med en förtröstan, som hon visste att jag

alls icke kände, ty hon såg på mig med sin lugna blick och sade:

»Jag har ännu inte tackat er för allt vad ni har gjort för mig, men . . .»

Hon tvekade, som om hon sökte efter ord för att på bästa sätt uttrycka sin tacksamhet.

»Nå än vidare?» sade jag häftigt, ty jag var icke fullt belåten med att hon tackade mig.

»Ni får lov att hjälpa mig», sade hon småleende.

»Att göra upp ert konto innan ni dör? Visst inte. Vi ska inte dö. Vi ska gå i land på den där ön, och vi ska ha det lugnt och godt innan dagen är slut.»

Jag talade modigt och bestämt, men jag trodde ej ett ord av vad jag sade. Det var icke fruktan som drev mig att ljuga. Jag kände alls ingen fruktan, fastän jag var viss om att finna min död i de sjudande bränningarna bland klipporna, dit vi närmade oss med stark fart. Det var en omöjlighet att hissa segel och klara den där stranden. Vinden skulle genast välta båten, vågorna skulle skölja över den i samma stund som den sänktes ned i vågdalen, och dessutom släpade seglet, fastsurrat vid reservårorna, framför oss i havet.

Som jag nyss sade — jag var alls icke rädd för att själv möta döden därborta, några hundra yards i lä, men jag var som förlamad vid tanken på att Maud måste dö. I min fördömda inbillning såg jag henne slagen och krossad mot klipporna, och detta var för mycket ohyggligt. Jag försökte tvinga mig till att tänka, att vi skulle kunna komma lyckligt i land, och därför sade jag, icke vad jag trodde, utan vad jag helst ville tro.

Jag ryggade tillbaka för tanken på denna fruktansvärda död, och för ett ögonblick fick jag den vilda idén att ta Maud i mina armar och kasta mig överbord. Men så beslöt jag mig för att vänta, och först i sista ögonblicket, då det ej längre fanns någon undflykt för oss, skulle jag sluta henne i mina armar, bekänna min kärlek, göra det förtvivlade språnget och dö med henne i min famn.

Vi drogo oss instinktmässigt närmare varandra på båtens botten. Jag kände hennes vantbeklädda hand i min. Och så avvaktade vi slutet utan att tala. Vi voro icke långt ifrån den linje, som vindriktningen gjorde med bergsuddens västra rand, och jag stirrade ditåt i förhoppning, att något strömdrag eller återsvallet från klipporna skulle driva oss förbi, innan vi kommo till bränningarna.

»Vi klara oss nog», sade jag med en tillit, som jag väl visste icke bedrog någondera av oss.

»Ta mig tusan — komma vi inte ändå att klara oss!» utropade jag fem minuter därefter.

Eden hade drivits över mina läppar av den starka sinnesrörelsen — det var, som jag tror, den första jag uttalat i hela mitt liv, såvida icke »besitta det», vilket jag hade använt emellanåt i min ungdom, skall räknas som en ed.

»Jag ber om förlåtelse», sade jag.

»Ni har övertygat mig om er uppriktighet», sade hon med ett svagt småleende. »Jag vet nu, att vi komma att klara oss.»

Jag hade fått syn på en avlägsen udde på andra sidan om bergets yttersta spets, och då vi spejade ditåt, kunde vi se allt mer och mer av en strand, som

tydligt kantade en djup vik. I detsamma skar ett väldigt ihållande skällande i våra öron. Det hade nästan samma väldiga kraft som en avlägsen åska och kom rakt från lä, överröstande bränningarnas dån och var kraftigt nog att höras emot vindriktningen. Då vi hade passerat udden, låg hela viken med ens framför oss, en halvmånformig inskränning i kusten med vitsandig strand, mot vilken svallet bröt sig, och som var betäckt med myriader sälar. Det var de, som hade uppgivit det dånande skallet.

»Ett sälnäste!» utropade jag. »Nu ä' vi helt säkert räddade. Här måste finnas kryssare och vaktmanskap i närheten, som skyddar sälarna mot olovlig jakt. Här kan möjligen finnas en station i närheten.»

Men då jag så betraktade det brusande vågsvallet, som slog mot stranden, sade jag: »Det är fortfarande illa, fastän inte så illa som förut. Men om ödets makter ä' oss blida, driva vi även förbi nästa udde och träffa på någon fullkomligt skyddad strandbrädd, där vi kunna gå i land utan att ens bli våta om fötterna.»

Och ödets makter voro oss blida. Den första och andra udden lågo i rak linje med sydvästvinden, men då vi väl hade klarat den andra — vi drevo den farligt nära — sågo vi en tredje, även den i linje med vinden och med de bägge föregående. Men viken, som låg emellan! Den skar djupt in i landet, och tidvattnet drev oss raskt i lä för udden. Här var vattnet lugnt, utom att där gick en sakta, men tung dyning, och jag tog in ankaret och började ro. Från udden gjorde stranden en kurva, som mer och mer drog sig åt söder och väster, och till sist fanns där en vik i viken, en liten skyddad hamn, där vattnet stod som i

en damm, endast då och då smått krusat av tillfälliga fläckar från stormen, som brusade ned över den bistra muren av bergväggar, vilka reste sig där bakom väl hundra fot inåt land.

Här funnos inga sälar. Båtens stäv törnade emot det hårda strandgruset. Jag sprang ur och räckte handen till Maud. I nästa ögonblick var hon vid min sida. Då jag släppte hennes hand, grep hon hastigt tag om min arm. I detsamma vacklade jag och var nära att falla omkull på sanden. Detta var den överraskande effekten av att ej längre vara i rörelse. Vi hade varit så länge på det gungande havet, att landets fasta orörlighet verkade för våldsamt på oss. Vi väntade väl att stranden skulle lyfta sig här och sänka sig där, och att klippväggarna skulle vagga av och an liksom sidorna på ett fartyg, och då vi omedvetet hade spänt våra nerver för dessa väntade rörelser, framkallade deras uteblivande en rubbning i jämvikten.

«Jag måste verkligen sätta mig», sade Maud med ett nervöst skratt och en gest, som utvisade att hon var yr i huvudet, och hon satte sig genast på sanden.

Jag gjorde fast båten och satte mig sedan bredvid henne. På detta sätt landade vi på Experimentön, som vi sedermera kallade den, landsjuka efter vår långa vistelse på havet.

TJUGUNIONDE KAPITLET.

»Galning!» utropade jag högt i min harm.

Jag hade lastat ur båten och burit dess innehåll högt upp på stranden, där jag hade börjat anordna en lägerplats. Det fanns drivved vid stranden, ehuru icke mycket, och vid åsynen av en kaffedosa, som jag hade tagit med från *Ghost*, kom jag att tänka på eld.

»Eländige idiot!» fortfor jag.

Men Maud sade: »Tyst, tyst!» i mildt förebrående ton, och sedan frågade hon, varför jag var en eländig idiot.

»Inga tändstickor!» jämrade jag. »Inte en enda tändsticka har jag tagit med, och nu få vi varken kaffe, soppa, te eller någonting!»

»Var det inte — hm — Robinson Crusoe, som gned trästickor mot varandra för att få eld?» sade hon långsamt.

»Men jag har läst berättelser av tjugotals skeppsbrutna, som ha försökt det förgäves», svarade jag. »Och jag kommer ihåg Winters, en tidningsman, som varit i Alaska och i Sibirien. Träffade honom en gång hos Bibelot, och han berättade för oss, hur han hade försökt göra eld genom att gnida ett par trästickor. Det var högst intressant. Han berättade oefterhärmligt väl, men det var historien om ett misslyckat ex-

periment. Jag kommer mycket väl ihåg avslutningen. Hans svarta ögon flammade, då han sade: 'Mina her- rar — infödingarna på Söderhavsöarna må kunna göra det, malajerna må kunna göra det, men ni kunna lita på mitt ord: det ligger utom den vite mannens för- måga.' »

»Nåja, vi ha ju hushållat utan eld så länge», sade hon muntert. »Och jag ser intet skäl, varför vi inte fortfarande skulle kunna göra det.»

»Men tänk på kaffet!» utropade jag. »Och det är godt kaffe, det vet jag. Tog det från Larsens eget förråd. Och se på den präktiga veden!»

Jag tillstår, att jag hade en väldig längtan efter kaffe. Och icke långt därefter kom jag underfund med, att kaffebönan också var en av Mauds svagheter. Dessutom hade vi så länge levat av kall föda, att vi voro stelnade inom såväl som utom. Någoting varmt skulle ha verkat högst välgörande. Men jag upphörde med min klagan och började uppföra ett tält av seglet åt Maud.

Jag hade trott, att detta skulle vara en enkel sak, då jag ju hade både årorna, masten, bommen och spristången, för att nu icke tala om hela massor av tågvirke. Men då jag var fullkomligt utan all erfarenhet och varje detalj var ett experiment, varje lyckad detalj en uppfinning, var dagen slut, innan skyd- det var ett fullbordat faktum. Så blev det regn un- der natten, och det flödade in, och hon måste ta sin tillflykt till båten.

Morgonen därpå grävde jag ett djupt dike rundt om- kring tältet, och en timme senare kom en plötslig stormil brusande över klippmuren bakom oss, slet upp tältet

och slungade det ned på sanden ungefär trettio yards därifrån

Maud skrattade åt min modstulna uppsyn, och jag sade:

»Så fort det blir lugnare, skall jag fara ut med båten och undersöka ön. Här måste finnas en station någonstades och människor. Och fartyg måste besöka stationen. Någon styrelse måste skydda alla dessa själar. Men jag vill, att ni skall ha det någorlunda bekvämt innan jag ger mig av.»

»Jag skulle helst vilja följa med er», var allt vad hon sade.

»Det vore bättre om ni stannade. Ni har haft tillräckligt av vedermödor. Det är ett mirakel att ni har överlevat dem. Och det är inte behagligt att ro och segla i regn. Vad ni behöver är vila, och jag skulle önska, att ni stannade här och vilade ut.»

Någonting, som hade en misstänkt likhet med fuktighet, fördunklade hennes vackra ögon, innan hon sänkte dem och vände huvudet åt sidan.

»Jag skulle hellre vilja följa med», sade hon med låg stämma, vari det låg en skymt av bönfällan. »Jag skulle kanske kunna hjälpa er —» hennes röst skälvde till — en smula. »Och om någonting hände er — tänk er då, hur jag skulle ha det här ensam.»

»Å, jag ämnar vara mycket försiktig», svarade jag. »Och jag skall inte gå längre bort än att jag kan vara tillbaka igen innan det blir mörkt. Ja, noga övervägt, anser jag det verkligen mycket bättre för er att stanna här och sova och vila er och göra ingenting.»

Hon vände sig om och såg mig i ögonen. Hennes blick var fast, men mild.

»Å, var så snäll, var så snäll!» sade hon — och så vekt!

Jag bemannade mig att neka, och jag skakade på huvudet. Men hon väntade ändå och såg på mig. Jag försökte uttala min vägran i ord, men jag tvekade. I detsamma såg jag en glädjestråle bryta fram i hennes ögon och visste att jag var besegrad. Det var omöjligt att säga nej efter detta.

Vinden mojnade på eftermiddagen, och vi beredde oss på att ge oss av följande morgon. Det fanns ingen möjlighet att företaga något strövtåg inåt ön från vår tillflyktsort, emedan bergväggarna reste sig lodrätt från stranden, och vid bägge ändpunkterna av viken stego de lika lodrätt upp ur det djupa vattnet.

Morgonen kom. Den var mörk och mulen, men lugn. Jag var tidigt vaken och ställde båten i ordning.

»Dumbom! Idiot... Hallå!» skrek jag, då jag trodde det var tid att väcka Maud. Men denna gång skrek jag i glädje, medan jag snurrade barhuvad omkring på stranden i låtsad förtvivlan.

Hon stack fram huvudet under en flik av seglet.

»Vad nu?» frågade hon sömnuigt och framför allt nyfiket.

»Kaffe!» ropade jag. »Vad skulle ni säga om en kopp kaffe? Varmt kaffe? Riktigt sjudande hett?»

»Bevare oss, så ni skrämde mig!» sade hon. »Och så grym ni är! Här har jag just tuktat mig till att försaka med lugn, och så kommer ni och river ned alltsammans med edra fåfängliga suggestioner?»

»Se nu på!» sade jag.

Från en rämna bland klipporna samlade jag ihop li-

tet torra kvistar och grenar, som jag bröt sönder i små bitar. Så rev jag ut ett blad ur min annotationsbok och tog en gevärspatron ur min ammunitionslåda. Sedan jag tagit bort förladdningen med min kniv, tömde jag krutet på en flat klipphäll. Så tog jag knallhatten ur patronen och lade den midt ibland krutet. Nu var allt färdigt. Maud såg på från tältet. Hållande papperet med vänstra handen, slog jag till knallhatten med en stor sten, som jag höll i den högra. Det blev ett litet moln av vit rök, så slog en flamma upp, den ojämna kanten av papperet hade fattat eld.

Maud klappade händerna av glädje. »Prometeus!» utropade hon.

Men jag var för sysselsatt att kunna dela hennes förtjusning. Den svaga flamman måste vårdas mycket ömt, om den skulle få kraft att leva. Jag närde den med den ena spånan efter den andra och den ena lilla stickan efter den andra, tills det slutligen började smälla och spraka, då den fattade i de mindre spånorna och stickorna. Att bli uppkastad på en ö hade icke ingått i mina beräkningar, och vi hade inga kokkärl av något slag med oss, men att börja med använde jag järnskopan, med vilken vi brukade ösa båten, och längre fram, då vi hade tömt den ena konservlådan efter den andra, erhöilo vi en ganska aktningsvärd samling av kokkärl.

Jag kokade upp vattnet, men det var Maud, som lagade till kaffet. Och vilket kaffe! Mitt bidrag till måltiden bestod av konserverat kött, stuvat tillsammans med krossade skeppsskorpor och vatten. Frukosten blev en odisputabel succès, och vi sutto

vid elden mycket längre än företagsamma forskningsresande skulle ha gjort, smuttande på vårt heta, svarta kaffe och talande om vår belägenhet.

Jag förtröstade på att vi skulle finna en station någonstades i vikarna, emedan jag visste, att sälarnas samlingsplatser vid Behrings hav bevakades på det sättet. Men Maud förfäktade den åsikten — som jag tror, för att bereda mig på missräkning, om det verkligen vore en missräkning — att vi hade träffat på en obekant samlingsplats. Hon var emellertid vid mycket godt lynne och blev riktigt munter under sina bemödanden att låtsa att ta dispyten på allvar.

»Har ni rätt», sade jag, »så måste vi bereda oss på att övervintra här. Våra förråd kunna icke räcka till, men här finns ju sälar. De gå sin väg under hösten, så att jag måste snart börja skaffa vårt köttförråd. Och så blir det att bygga hyddor och samla drivved. Vi måste också försöka smälta sälfett för att få ljus, när det blir mörkt. Ja, vi få händerna fulla av arbete, om ön skulle vara obebodd. Men jag vet, att den inte kan vara det.»

Det var likväl hon som fick rätt. Vi seglade med god vind utmed stranden, undersökte vikarna genom våra kikare och lade i land emellanåt, men utan att finna ett enda spår av att människor funnos där. Vi upptäckte emellertid att vi icke voro de första, som hade landat på Experimentön. Högt uppe på stranden i den andra viken från vår egen räknat, funno vi det splittrade vraket av en båt. Det var en sälfångares båt, det syntes mycket väl, ty årtullarna voro klädda med plattning, det fanns ett bösställ på styrbords sida i fören och ännu syntes helt otydligt mär-

ket *Gazelle* N:o 2 i vita bokstäver. Båten måste ha legat där länge, ty den var till hälften fylld med sand, och de splittrade plankorna hade det väderbitna utseende, som trä får, då det länge varit utsatt för elementen. I aktern fann jag en tiokalibers bössa och en sjömanskniv med avbruten spets och så rostig, att man knappt kunde se vad den var.

»De ha seglat härifrån», sade jag gladt. Men jag kände hjärtat sjunka i mitt bröst och fick en aning om, att det kunde finnas vitnade människoben någonstades vid stranden.

Jag ville ej att Mauds mod skulle nedslås genom ett dylikt fynd, och därför gingo vi åter till sjöss i vår båt, varefter vi passerade nordöstra spetsen av ön. På södra sidan fanns där inga strandbräddar, och tidigt på eftermiddagen dubblerade vi den svarta udden och fullbordade vår kringsegling av ön. Jag uppskattade dess omkrets till tjugufem mil och dess bredd varierade mellan två och fem mil. Min mest bestämda beräkning gällde sälarna — där måste ha funnits två hundra tusen sådana djur. Den sydvästra spetsen av ön reste sig högst, varefter den så småningom sänkte sig, så att den nordöstra delen endast låg några fot över havet. Med undantag för vår lilla vik slutade stränderna vid de övriga sakta bakåt på en sträcka av ungefär en halv mil och bildade vad jag skulle vilja kalla klippiga ängar med spridda fläckar av mossa och tundrigräs. Hit drogo sig sälarna, och de gamla hannarna vaktade sina harem, medan de unga höllo sig för sig själva.

Denna kortfattade beskrivning är allt vad Experimentön förtjänar. Fuktig och sumpig, där den icke

var full av vassa stenar och klippor, piskad av stormvindar och svallande vågor, med luften i oupphörlig dallring genom två hundra tusen amfibiers skall, var denna ö en bedrövlig uppehållsort. Maud, som hade beredt mig på missräkningen och sedan varit så glad och livlig hela dagen, förlorade modet då vi landade i vår lilla vik. Hon bemödade sig tappert att dölja det för mig, men medan jag tände eld på nytt, visste jag ändå, att hon kvävde sina snyftningar mellan filtarna i tältet.

Det blev nu min tur att vara munter, och jag spelade min roll efter bästa förmåga. Jag gjorde det också med så stor framgång, att leendet återvände till hennes älskade ögon och sången ljöd från hennes läppar. Hon sjöng verkligen för mig, innan hon tidigt gick till sängs. Det var första gången jag hörde henne sjunga, och jag låg framför elden och lyssnade hänryckt, ty hon var konstnär i allt vad hon gjorde, och om också hennes röst icke var stark, så var den där- emot underbart ljuv och uttrycksfull.

Jag hade fortfarande min sovplats i båten, och jag låg länge vaken den natten och stirrade upp på de första stjärnor, jag sett på mycket länge, medan jag grubblade över vår belägenhet. Ulv Larsen hade haft fullkomligt rätt. Jag hade stått på min fars ben. Mina notarier och agenter hade tagit vård om mina pengar. Jag hade icke haft något ansvar. På *Ghost* hade jag lärt mig att vara ansvarig för mig själv. Och nu bar jag för första gången i mitt liv ansvaret för en annan. Och detta ansvar var för mig det allvarligaste av alla, eftersom hon ju var den enda kvinnan i världen — den enda lilla kvinnan, så som jag älskade att kalla henne i mina tankar.

TRETTIONDE KAPITLET.

Det var helt naturligt att vi skulle kalla ön för Experimentön. Under två veckor arbetade vi på att bygga en hydda. Maud envisades att hjälpa till, och jag kunde ha gråtit över hennes sårade och blödande händer. Men likväl var jag stolt över henne för detta. Det var någonting heroiskt i att denna fint uppfostrade kvinna uthärdade våra oerhörda vdermödor och med sina obetydliga krafter förrättade en bondkvinnas sysslor. Hon samlade många av sternarna, som jag använde till hyddans väggar, och hon låtsade alls icke höra vad jag sade, då jag tiggde henne om att låta bli. Hon kompromissade emellertid genom att ta på sin del de lättare arbetena att laga mat samt att samla drivved och mossa till vårt vinterbehov.

Hyddans väggar restes med svårighet, men allt gick väl ända tills jag stod inför problemet angående tak-täckningen. Vad tjänade de fyra väggarna till utan tak? Och av vad skulle taket kunna göras? Visserligen fanns där tre stycken reservårar. De kunde användas till taksparrar, men vad skulle jag sedan täcka över dem med? Mossa dugde icke. Tundragräs vore opraktiskt. Seglet behövde vi till båten och presenningen hade börjat läcka.

»Winters hade sin hydda täckt med valrosshud», sade jag.

»Här finns ju sälar», framkastade hon.

Dagen därpå började jakten. Jag förstod mig icke alls på att skjuta, men jag lyckades komma underfund med hur det gick till. Och när jag hade skjutit bort ungefär trettio patroner på tre sälar, kom jag till den slutsatsen, att ammunitionen skulle bli slut innan jag hade förvärvat nödiga insikter. Jag hade också använt åtta patroner för att tända uppeld, innan jag kom på den tanken att omgärda askan med våt mossa, och det fanns icke över hundra patroner kvar i lådan.

»Vi måste döda sälarna med klubba», förklarade jag, sedan jag hade blivit övertygad om min klena förmåga att träffa. »Jag har hört sälfångarna tala om att klubba dem.»

»De ä' så vackra», invände hon. »Jag kan icke uthärda tanken på att de skulle behandlas så. Det vore ju rent av brutalt — så helt olika mot att skjuta dem.»

»Men vi måste ha tak på hyddan», svarade jag bister. »Vintern är snart här. Det gäller våra liv eller deras. Det är en olycka att vi inte ha tillräckligt med ammunition, men jag tänker i alla fall, att de plågas mindre av att bli klubbade än av att få fullt med skott i sig. Och jag skall naturligtvis sköta klubban.»

»Det är just det som . . .» började hon ivrigt, men avbröt sig plötsligt med tydlig förvirring.

»Men naturligtvis — om ni föredrar att . . .» sade jag.

»Vad skall jag göra då?» inföll hon med en mildhet, som jag mycket väl visste vara synonym med bönfallande vädjan.

»Samla drivved och laga till middagen», svarade jag hastigt.

Hon skakade på huvudet. »Det är för riskabelt för er att göra det där experimentet ensam.»

»Jag vet, jag vet», tystade hon min protest. »Jag är bara en svag kvinna, men just mitt lilla bistånd kan sätta er i stånd att undgå en olycka.»

»Men klubbandet», framkastade jag.

»Det måste ni naturligtvis sköta. Jag kommer förmodligen att skrika. Men jag skall se bort, då . . .»

»Då det är som farligast», ifyllde jag skrattande.

»Jag kommer att nyttja mitt omdöme huruvida jag skall se på eller icke», svarade hon med högdragen min.

Slutsumman av det hela blev att hon följde mig morgonen därpå. Jag rodde in i nästa vik och ända upp till strandbrädden. Där fanns sälar rundt omkring oss i vattnet, och de skällande tusentalen uppe i land tvingade oss att skrika högt till varandra för att göra oss hörda.

»Jag vet, att de bruka klubba dem», sade jag med ett försök att uppmuntra mig själv. Och jag betraktade misstänksamt en väldig hanne, som på knappa trettio fots avstånd stod rest på framlabbarna och såg oavvänt på mig. »Men nu är frågan den: *hur* bruka de klubba dem?»

»Låt oss samla tundragräs att täcka taket med», sade Maud.

Hon var lika orolig som jag för vad som skulle ske,

och vi hade sannerligen orsak därtill, då vi på nära håll sågo deras glimmande betar och hundlika nosar.

»Jag har alltid trott, att sälar ä' rädda för människor», sade jag. »Och hur kan jag veta, att de inte ä' det», tillade jag strax efteråt, sedan jag hade tagit ännu ett par årtag utmed stranden. »Om jag nu helt djärvt ginge i land, skulle de kanske rusa i väg, så att jag inte finge tag i en enda.»

Jag tvekade fortfarande.

»Jag har en gång hört talas om en man, som gav sig in på en samlingsplats för vildgäss», sade Maud. »Och de dödade honom.»

»Gässen?»

»Ja, gässen. Min bror talade om det för mig, då jag var en liten flicka.»

»Men jag vet, att man brukar klubba sälar», envisades jag.

»Jag tänker, att tundragräset blir ett ypperligt tak», sade hon.

Tvårt emot vad hon åsyftade gjorde hennes ord mig alldeles vild på att framhärda i mitt företag. Jag kunde ju icke visa mig feg inför henne.

»Här går det att lägga till», sade jag och backade med ena åran, så att fören rände upp på land.

Jag steg ur båten och närmade mig tappert en långmanad sälhanne, som låg omgiven av sina honor. Jag var beväpnad med den vanliga klubban, som roddarna använda för att slå ihjäl sårade sälar, vilka harpuneras ombord av jägarna. Klubban var endast halvannan fot lång, och i min sublimes okunnighet hade jag ingen aning om att de klubbor, som man i land använder vid plundringståg inåt sälarnas sam-

lingsplatser, hålla fyra till fem fot i längd. Honorna drogo sig ur vägen för mig, och avståndet mellan mig och hannen minskades. Han reste sig på labbarna med en förargad rörelse. Ungefär tolv fot skilde oss åt. Jag gick stadigt framåt, väntande att han när som helst skulle vända sig om och springa sin väg.

Då endast sex fot lågo oss emellan, flög den skräckinlagande tanken genom min hjärna: 'Tänk, om han *inte* springer! Nå, då skulle jag naturligtvis klubba honom. I min förskräckelse hade jag glömt, att jag hade kommit dit för att få sälen och inte för att laga att han sprang sin väg. Just då gav han ifrån sig en snarkande morrning och rusade emot mig. Hans ögon lyste, gapet var vidöppet, och tänderna glimmade grymt vita. Utan någon blygsel tillstår jag, att det var jag som vände om och tog till fötterna. Han sprang otympligt, men han sprang duktigt. Han var endast två fot efter mig, då jag tumlade i båten, och när jag sköt ut den med ena åran, högg han tänderna i årbladet. Det tjocka träet krossades som äggskal. Maud och jag sågo förvånade på varandra. Ett par ögonblick därefter hade han dykt ned under båten och huggit tänderna i kölen, varpå han våldsam skakade vår farkost.

»Å, herre Gud!» sade Maud. »Låt oss vända om.»

Jag skakade på huvudet. »Jag kan göra vad andra män ha gjort, och jag vet, att andra män ha klubbat sälar. Men jag tänker, att jag lämnar hannarna i fred nästa gång.»

»Jag önskar att ni ville låta bli alltsammans», sade hon.

»Så, så — säg nu bara inte: Å', var så snäll, var så

snäll!' » utbrast jag, nästan i förargad ton, som jag tror.

Hon gav intet svar, och jag visste, att min ton måste ha sårat henne.

»Jag ber om förlåtelse», sade jag — eller snarare gallskrek, för att kunna göra mig hörd midt i det vilda oväsen, som fördes bland sälarna. »Om ni vill, skall jag vända om, men uppriktigt sagt, vill jag hellre låta bli.»

»Kom bara inte och säg, att ni har haft otur därför att ni hade en kvinna med er», sade hon med ett skälmaktigt, strålande leende. Och jag visste, att där icke var någon brist på förlåtelse.

Jag rodde ett par hundra fot utmed stranden för att lugna mina nerver, sedan gick jag åter i land.

»Var försiktig!» ropade hon efter mig.

Jag nickade och gick vidare för att anfalla närmaste harem från sidan. Allt gick bra, ända tills jag riktade ett klubbslag mot huvudet på en hona, som låg något avskild från de övriga, och slog miste. Hon morrade ilsket och försökte skumpa i väg. Jag sprang närmare och gav henne ännu ett slag, men träffade nu bogen i stället för huvudet.

»Se upp!» hörde jag Maud ropa.

I min iver hade jag alls icke fäst någon uppmärksamhet vid annat, och då jag såg upp, fick jag se härskaren över haremets komma emot mig. Återigen flydde jag till båten under häftig förföljelse. Men den gången uttalade Maud icke någon önskan att jag skulle vända om.

»Jag föreställer mig, att det skulle vara bättre, om ni lämnade alla harem i fred och i stället ägnade er

uppmärksamhet åt enstöringar med fredligt utseende», var vad hon sade. »Jag tror, att jag har läst någonting om dem. I doktor Jordans bok, vill jag minnas. Dessa hannar äro för unga att ha egna harem ännu. Han kallade dem visst för 'holluschickie' eller någonting ditåt. Och det förefaller mig, att om vi kunde få reda på var de hålla till . . .»

»Det förefaller mig, som om er stridslystnad har vaknat», sade jag skrattande.

Hon rodnade häftigt och vackert. »Jag medger, att jag inte tycker mer om nederlag än ni, och inte heller föredrar jag nederlag framför tanken på att döda dessa vackra och oförargliga djur.»

»Vackra!» sade jag fnysande. »Jag kunde då alls inte finna någonting särskilt vackert hos de där bestarna med fradgande gap, som satte efter mig.»

»Det berodde på er synpunkt», svarade hon skrattande. »Ni saknade perspektiv. Om ni inte hade behövt komma dem så nära . . .»

»Just det, ja!» utropade jag. »Vad jag behöver är en längre klubba. Och här ha vi just den sönderbitna åran till hands.»

»Jag påminner mig just nu, att kapten Larsen berättade för mig, hur de bruka döda sälarna på deras samlingsplatser. De driva dem ett stycke inåt land i små flockar, innan de döda dem.»

»Jag skulle inte vilja åtaga mig att driva ett enda av dessa harem», invände jag.

»Men där finns ju också holluschickie», sade hon. »Och holluschickie hålla till för sig själva, och doktor Jordan säger, att det finns vägar mellan alla harem,

och så länge som holluschickie hålla sig precis på dessa vägar, låta de gamla hannarna dem vara i fred.»

»Där kommer en just nu», sade jag och pekade på en ung sälhanne i vattnet. »Låt oss ge akt på honom och följa efter, om han går uppåt land.»

Sälen simmade direkt till stranden och klättrade upp i en liten öppning mellan två harem, vilkas härskare uppgåvo varnande ljud, men likväl icke anföllo honom. Vi sågo honom fortsätta långsamt inåt land, kryssande fram mellan haremsplatserna, troligen hållande sig precis på vägen.

»Här måste det gå», sade jag och steg ur båten. Men jag tillstår, att jag hade hjärtat i halsgropen vid tanken på att bege mig in bland denna väldiga hjord.

»Det vore väl klokast att göra fast båten», sade Maud.

Hon hade stigit ur efter mig, och jag såg förvånad på henne.

Hon nickade med beslutsam uppsyn. »Ja, jag ämnar gå med er, så att det är nog så godt att ni gör fast båten och även beväpnar mig med klubba.»

»Låt oss vända om», sade jag nedslagen. »Jag tänker att tundragräset duger, när allt kommer omkring.»

»Det vet ni att det inte gör», blev svaret. »Skall jag gå förut?»

Med en höjning på axlarna, men med den djupaste beundran och stolthet över henne, lämnade jag henne den söndriga åran och tog själv en av de andra. Det var med nervös oro vi begåvo oss vidare. En gång skrek Maud till av förskräckelse, då en av honorna nyfiket stötte sin nos mot hennes ena fot, och flera gånger

påskyndade jag mina steg av samma orsak. Men utom varnande läten från ömse sidor, märktes icke ett spår av fientlighet. Denna samlingsplats hade antagligen aldrig varit hemsökt av jägare, och följaktligen voro sälarna både godsinta och orädda.

Midt inne i hjorden rådde ett förskräckligt gny. Det var nästan bedövande. Jag stannade och smålog uppmuntrande åt Maud, ty jag hade fortare återfått jämvikten än hon. Jag såg, att hon ännu var förskräckligt rädd. Hon kom alldeles intill mig och ropade:

»Så rädd jag är!»

Men det var icke jag. Ehuru jag ännu ej hade kommit fullt till rätta med detta nya företag, hade sälarnas fredliga beteende likväl lugnat min oro. Maud darrade märkbart.

»Jag är både rädd och inte rädd», stammade hon med skallrande tänder. »Det är min ömkliga kropp, men inte jag själv.»

»Allt går ju bra, riktigt bra», sade jag uppmuntrande och lade instinktmässigt min arm skyddande omkring henne.

Jag skall aldrig glömma, hur plötsligt jag i detta ögonblick kände mig medveten om min manlighet. De primitiva djupen i min natur upprördes. Jag kände mig maskulin, kände mig som den svages beskyddare, som en stridbar hanne. Och det bästa av allt var att jag kände mig som beskyddare av den jag älskade. Hon stödde sig mot mig, så lätt och bräcklig som en lilja, och när hennes darrning hade gått över, tyckte jag mig äga en väldig styrka. Jag kände mig beredd att kämpa mot den vildaste hannen i flocken, och jag

vet, att om jag hade blivit anfallen av en sådan, skulle jag ha gått emot honom fullkomligt lugnt och utan att blinka — och jag vet också, att jag skulle ha dödat honom.

»Nu är jag alldeles bra igen», sade hon och såg upp på mig med ett tacksamt uttryck i ögonen. »Låt oss gå vidare.»

Att det var min styrka som hade upplivat henne och givit henne ny förtröstan, fyllde mig med jublande fröjd. Rasens ungdom tycktes knoppas hos mig, den överciviliserade mannen, och jag levde ju nu mina förgättna urfäders jägarliv om dagen och skogsliv om natten. Jag hade mycket att tacka Ulv Larsen för — detta var min tanke under det vi vandrade framåt på vägen mellan sälarnas harem.

En fjärdedels mil inåt land råkade vi på holluschie — de unga hannarna, som där framlevde sina ungarlsdagar och samlade krafter för att en gång kämpa sig till en plats i haremsvärskarnas led.

Allting gick bra. Jag tycktes veta precis vad jag skulle göra och hur jag skulle göra det. Genom att hojta och skrika, göra hotande åtbörder med min klubba och till och med stöta till de lättjefulla, skilde jag raskt ett tjugotal av ungsälarna från deras kamrater. Så snart någon av dem gjorde ett försök att vända om mot havet, motade jag honom tillbaka. Maud var mig därvid till god hjälp, hennes rop och hennes svängningar med den söndriga åran gjorde stort gagn. Jag märkte emellertid, att om någon av dem såg trött och kraftlös ut, lät hon honom komma förbi. Men jag såg också, att om någon stridslustet försökte bryta

sig fram, blixtrade hennes ögon av harm och hon smälde hastigt till honom med klubban.

»Å, vad det är eggande!» utbrast hon i det hon stannade av ren trötthet. »Jag tror, att jag måste sätta mig litet.»

Jag drev den lilla flocken — som nu endast innehöll ett dussintal, efter alla som hon låtit desertera — ungefär hundra yards vidare, och då hon sedan hann upp mig, hade jag avslutat slaktandet och skulle börja flå av skinnen. En timme därefter vände vi med stolthet om och gingo samma väg tillbaka. Två gånger vandrade vi på detta sätt vägen fram, belastade med skinn, och nu ansåg jag, att vi hade tillräckligt många till takläggningen. Jag satte till segel, gjorde ett slag utåt viken, och med nästa slag sköt båten in i vår egen lilla bukt.

»Det är nästan som att komma hem», sade Maud, då båten stötte mot stranden.

Jag lyssnade till hennes ord med häftigt klappande hjärta — alltsammans var verkligen så härligt förtroligt och naturligt, att jag sade:

»Jag tycker det är som om jag ständigt hade levat som nu. Den värld, där böcker och boklig bildning finns, förefaller mig mera som ett minne från en dröm, än som en verklighet. Det är som om jag hade jagat och strövat omkring och utkämpat strider i alla mina dagar. Och ni tycks också tillhöra denna primitiva värld. Ni är . . .» Det var mycket nära att jag hade sagt: kvinnan, som är mig given till hjälp, men jag ändrade det behändigt till: »väldigt duktig att utstå vedermödor.»

Men hon hade uppfattat det plötsliga avbrottet.

Hon märkte, att jag hade hejdat min tanke halvvägs. Hon såg hastigt upp på mig.

»Det menade ni inte. Vad var det ni ville säga?»

»Att Amerikas mrs Meynell lever en vildinnas liv och gör det ypperligt», sade jag lugnt.

»Å!» var allt vad hon svarade. Men jag kunde ha svurit på, att det låg en viss misräkning i hennes ton.

Men »kvinnan, som är mig given till hjälp» ljöd för mina öron hela den återstående delen av dagen och många dagar efteråt. Och aldrig klingade de orden tydligare än om kvällen, medan jag såg henne ta bort mosslagret från kolen, blåsa upp elden och laga till kvällsvarden. Det måste ha varit rester av vildmannens natur, som rörde sig inom mig, eftersom dessa gamla ord, som äro så förbundna med rasens ursprung, kunde gripa och uppröra mig så. Och de fortforo att gripa och uppröra mig tills jag föll i sömn, mumlande dem om och om igen.

TRETTIOFÖRSTA KAPITLET.

»Det kommer att lukta», sade jag, »men det skall bevara värmen och utestänga regn och snö.»

Vi beskådade det fullbordade sälskinnstaket.

»Det är klumpigt, men det motsvarar sitt ändamål, och det är huvudsaken», tillade jag långtande efter hennes gillande.

Och hon förklarade, att hon var mycket belåten.

»Men det är mörkt härinne», sade hon i nästa sekund och ryckte på axlarna med en ofrivillig liten rysning.

»Ni skulle ha talat om fönster, då väggarna restes», sade jag. »Hyddan byggdes för er skull, och ni borde ha sett, att där behövdes ett fönster.»

»Men jag ser aldrig det självklara, som ni vet», sade hon skrattande. »Och för resten kan ni ju göra ett hål i väggen när som helst.»

»Mycket riktigt — det tänkte jag inte på», svarade jag och nickade förnumstigt. »Men har ni också tänkt på att beställa fönsterglas? Ni kan ju ringa upp firman — 4451, tror jag det är — och säga till vad slags glas och vilken storlek ni önskar.»

»Vilket vill säga detsamma som . . .» började hon.

»Intet fönster.»

Det var en mörk och ful byggnad den där hyddan.

I ett civiliserat land skulle den på sin höjd kunnat användas åt svinen. Men för oss, som så länge hade uthärdat svårigheten att bo i öppen båt, var den en riktigt trevlig liten bostad. Sedan vi hade sört för husvärmen — vi skulle bränna sälolja med en veke av bomullsgarn, sådant som användes ombord till drivning av nåt och läckor — började vi jakten, för att skaffa kött till vinterförråd, och därefter togo vi i tu med att bygga den andra hyddan. Numera var det en enkel sak för oss att ge oss ut på morgonen och komma tillbaka vid middagstiden med en båtlast sälar. Och medan jag sedan var sysselsatt med bygget, skirade Maud oljan ur späcket och underhöll en svag eld under sälköttet. Jag hade hört talas om, hur de brukade torka kött ute på slätterna, och sedan vi hade skurit sälköttet i tunna remsor och hängt det i röken, torkade det förträffligt.

Hyddan numro två var lättare att få upp, emedan jag byggde den intill den första, så att det ej behövdes mer än tre väggar. Men det fordrades i alla fall arbete, hårdt arbete. Maud och jag arbetade från morgon till kväll, tills våra krafter voro alldeles uttömda, och när kvällen kom, orkade vi knappast bege oss till sängs och sovo sedan utmattningens djurlika sömn. Men Maud förklarade, att hon aldrig hade känt sig friskare och starkare i hela sitt liv. Jag visste av egen erfarenhet, att det verkligen förhöll sig så, men hennes krafter voro i alla fall ungefär som en liljas, och jag fruktade att hon skulle duka under. Många, många gånger, då hon var alldeles förbi, såg jag henne sträcka ut sig raklång på rygg i sanden för att vila och hämta krafter. Och så var hon återigen på fötter och arbetade

lika strängt som någonsin. Varifrån hon fick denna styrka, kunde jag icke fatta.

»Tänk på den långa vilotiden i vinter», lydde hennes svar på mina föreställningar. »Då tänker jag, att vi skulle bli förtjusta att få någonting att göra.»

Vi hade ett litet flyttkalas i min hydda den kväll, då taket var färdigt. Det var mot slutet av en tredagsstorm, som hade svängt kompassen rundt från sydost till nordväst och nu låg rätt på oss. Bränningarna dånade som en åska i den yttre viken, och till och med i vår landomslutna inre vik gick sjön ansenligt hög. Nu skyddades vi icke mot vinden av den väldiga bergsryggen, och det ven och tjöt omkring hyddan, så att jag flera gånger fruktade, att väggarna skulle ramla. Sälskinsstaket, som jag hade trott vara lika hårdt spänt som skinnet på en trumma, buktade sig och pep vid varje stormil, och otaliga rämnor i väggarna, vilka icke voro så väl tillstoppade med mossor som Maud hade trott, uppenbarade sig för oss. Men säloljan brann utmärkt, och vi hade det varmt och godt.

Det var verkligen en angenäm kväll, och vi kommo överens, att som societetsnöje på Experimentön hade den hittills icke blivit överträffad. Vi kände oss väl till mods. Vi hade icke allenast resignerat inför den bistra vintern, vi voro även beredda att möta den. Sälarna kunde nu, gärna för oss, när som helst ge sig av på sin mystiska färd söderut, och stormarna skrämde oss icke. Vi voro icke endast säkra på att få vara torra och varma och skyddade mot vinden, utan vi hade också de mjukaste och präktigaste madrasser, som kunna förfärdigas av mossor. Det var Mauds idé, och hon hade själv samlat all mossan, utan att

vilja ha någon hjälp. Under kommande natt skulle jag för första gången använda min madrass, och jag visste, att jag skulle sova så mycket härligare, därför att hon hade förfärdigat den.

Då hon steg upp för att gå, vände hon sig plötsligt till mig på sitt egendomliga sätt och sade:

»Någoting kommer att hända — det händer för övrigt redan. Jag känner det på mig. Någoting är på väg hit till oss. Det närmar sig just nu. Jag vet inte vad det är, men det kommer?»

»Godt eller ondt?» frågade jag.

Hon skakade på huvudet. »Det vet jag inte, men det är någonstädes därute.»

Hon pekade åt det håll, där havet och stormen dånade.

»Det är kanske en kust i lä», sade jag skrattande. »Men jag vill då sannerligen hellre vara här än komma dit en sådan natt som denna. — Ni är väl inte rädd?» frågade jag, då jag gick för att öppna för henne.

Hennes ögon blickade oförskräckt in i mina.

»Och ni känner er frisk? Fullkomligt frisk?»

»Jag har aldrig mått bättre», blev svaret.

Vi samtalade ännu en liten stund, innan hon gick. »Godnatt, Maud!» sade jag slutligen.

»Godnatt, Humphrey!» sade hon.

Användandet av dopnamnen hade kommit som en naturlig sak, lika oöverlagt som enkelt och naturligt. I detta ögonblick kunde jag ha lagt mina armar omkring henne och dragit henne intill mig. Jag skulle helt säkert ha gjort det därute i den värld, som vi bägge tillhörde. Som det nu var, avbröts situatio-

nen på det enda sätt, som var möjligt. Men då jag så var ensam i min lilla hydda, värmdes och glödde jag oupphörligt av en ljuvlig tillfredsställelse, och jag visste, att ett band eller ett tyst »något» existerade mellan oss, vilket icke hade funnits förut.

TRETTIOANDRA KAPITLET.

Jag vaknade med en besynnerligt tryckande känsla. Det var som om någonting hade saknats i min omgivning. Men denna mystiska, tryckande känsla försvann under de första sekunderna efter uppvaknandet, emedan jag kom underfund med, att det som saknades icke var någonting annat än blåsten. Jag hade fallit i sömn under det tillstånd av nervös spänning, varmed man uthärdar ständigt upprepade ljud eller rörelser, och jag hade vaknat i samma spänning, beredd att motstå trycket av någonting, som icke längre existerade.

Detta var första natten jag hade tillbragt under tak sedan flera månader tillbaka, och jag låg där och sträckte mig helt luxuöst några minuter under mina filter — denna gång utan att vara våt av dimma eller havsstänk. Först funderade jag över den verkan, som blåstens upphörande hade utövat på mig — sedan njöt jag av min glädje över att vila på en madrass, som var förfärdigad av Mauds händer. Då jag hade klädt mig och öppnat dörren, hörde jag vågorna fortfarande slå mot stranden, vittnande om det ursinne, varmed stormen hade rasat under natten. Det var en klar dag med härligt solsken. Jag hade sovit länge, och jag steg raskt utom dörren, beredd att ta igen den

förlorade tiden, som det anstod en invånare på Experimentön.

Och då jag kom ut, stannade jag tvärt. Jag trodde naturligtvis mina ögon, men likväl stod jag ett ögonblick som förlamad av den syn, som tedde sig för dem. Där vid stranden, på knappt femtio fots avstånd, låg ett svart skeppsskrov med fören vänd inåt land och utan master. Bonimar och master trasslade samman med vanter, skot och trasig segelduk vaggade sakta utmed skrovets sida. Jag kunde ha haft lust att gnugga mina ögon, medan jag stod där och såg och såg... Där var ju den välbekanta kabysen, som vi hade byggt — där var den välbekanta förkanten till halvdäcket och den låga kajutan, vars överbyggnad knappast höjde sig över relingen. Ja, det var *Ghost*.

Vilken nyck av ödet hade fört detta fartyg hit — och icke annorstädes? Vilken olycksalig slump? Jag kastade en blick uppåt den nakna, otillgängliga klippväggen bakom mig och insåg det djupt förtvivlade i vår belägenhet. Att fly var hopplöst, omöjligt att ha en tanke därpå. Jag tänkte på Maud, som sov därinne i hyddan vi hade byggt — jag tänkte på hennes »godnatt, Humphrey», och »kvinnan, som är mig given till hjälp» ljud åter för mina öron — men ack, nu föreföll det som en dödsklockas ringande. Och så blev allt svart för mina ögon.

Det räckte kanske endast en bråkdel av en sekund, men jag hade ingen föreställning om, hur lång tid som hade förflutit innan jag återkom till mig själv. Där låg nu emellertid *Ghost* med fören vänd mot stranden, med sitt splittrade bogspröt framskjutande över sanden och sina sammantrasslade spiror slående mot

sidan, då de lyftes av de dovt mullrande vågorna. Någoting måste göras — ja, någoting måste göras.

Det föll mig plötsligt in som någoting besynnerligt, att ingen rörelse märktes ombord. Uttröttade av nattens kamp och fador sovo de naturligtvis alla ännu. Min nästa tanke var den, att Maud och jag måhända ändå kunde komma undan. Om vi skulle ta båten och ro omkring udden, innan någon vaknade därborta? Jag skulle väcka henne och så skulle vi genast ge oss av. Jag hade redan lyft min hand för att knacka på hennes dörr, då jag kom att tänka på hur liten ön var — aldrig skulle vi kunna gömma oss där. Nej, vi hade ingen annan tillflykt än oceanen. Jag tänkte på våra trevliga små hyddor, på våra förråd av kött och olja och mossa och bränsle, och jag visste, att vi aldrig skulle kunna uthärda vintern på havet och de hårda stormarna, som skulle komma.

Jag stod tvekande vid hennes dörr. Ja, det var omöjligt, absolut omöjligt. En vild tanke att rusa in och döda henne, medan hon sov, flög plötsligt genom min hjärna. Men så fick jag hastigt en ny, bättre ingivelse. Hela besättningen försänkt i sömn. Varför inte smyga ombord på *Ghost* — jag kände ju så väl vägen till Ulv Larsens sovplats — och döda honom under hans sömn? Och sedan — ja, det finge man se. Vore han död, så hade man sedan både tid och rum att ombesörja annat, och i alla händelser — hur förhållandena än skulle gestalta sig, kunde vår belägenhet aldrig bli svårare än nu.

Kniven fanns på sin plats vid min sida. Jag vände om in i hyddan efter bössan, övertygade mig om att den var laddad och gick ned till *Ghost*. Med någon

svårighet och på bekostnad av att bli våt ända upp till midjan klättrade jag ombord. Skanskapen var öppen. Jag stannade och lyssnade efter de sovandes andedrag, men där hördes inga andedrag. Jag var nära att kvävas vid den plötsliga tanken: kunde fartyget vara öde och tomt? Jag lyssnade ännu ivrigare. Icke ett ljud hördes. Jag gick varsamt utför trappan. Därnere kändes den egendomligt fräna lukt, som är vanlig för ett rum som icke längre bebos. Överallt lågo högar av trasiga kläder, gamla sjöstövlar, räm-nade oljerockar — all den värdelösa lump, som belam-rar skansen efter en lång resa.

Skonaren hade tydligen blivit hastigt övergiven — detta var den slutsats jag gjorde, medan jag åter be-gav mig upp på däck. Hoppet vaknade ånyo i mitt bröst, och jag såg mig omkring med lugnare besin-ning. Nu märkte jag att båtarna voro borta. Jä-garna hade tydligen packat ihop sina tillhörigheter i hast. *Ghost* var övergiven. Den tillhörde nu Maud och mig. Jag kom att tänka på fartygets förråd och på proviantrummet under kajutan och fick den idén, att jag skulle överraska Maud med någonting godt till frukosten.

Reaktionen efter att all min fruktan nu var över och det hemska dådet, jag hade kommit för att utföra, icke längre var nödvändigt, gjorde mig riktigt pojka-aktigt munter. Jag rusade uppför trappan från jä-garnas rum två steg i taget, och utan någon annan bestämd förnimmelse än min glädje och hoppet att Maud skulle sova tills den överraskande frukosten hunne bli alldeles i ordning åt henne. Då jag vek om hörnet till kabyssen, kände jag min belåtenhet

ökas vid tanken på alla de präktiga kökskärl, som funnos därinne. Så tog jag ett språng upp på halvdäck, och däruppe fick jag se — Ulv Larsen. Min fart var så stark och överraskningen så överväldigande, att jag stapplade tre eller fyra steg framåt, innan jag förmådde hejda mig. Han stod i kappen till kajutan, så att endast hans huvud och axlar synes, och han stirrade rakt på mig. Hans armar vilade på den halvöppna skjutluckan, och han gjorde icke den ringaste rörelse — han stod där bara och stirrade på mig.

Jag började darra. Den forna kväljande känslan i magen kom över mig. Jag lade ena handen mot kanten av överbyggnaden för att få stöd. Mina läppar blevo plötsligt alldeles torra, och jag fuktade dem tills jag skulle behöva tala. Men icke en sekund tog jag mina ögon ifrån honom. Ingendera av oss sade ett ord. Det var någonting olycksdigert i hans tystnad och hans orörlighet. All min forna fruktan för honom kom tillbaka och ökades hundrafaldt genom en ny. Och fortfarande stodo vi där bägge och stirrade på varandra.

Jag kände ett visst begär efter handling, men under det mäktiga trycket av min forna hjälplöshet väntade jag, att han skulle ta initiativet. Medan sekunderna gingo, kom det för mig, att denna situation var jämförlig med den, då jag närmade mig sälhannen med den långa manen, och min avsikt att klubba honom hejdades av fruktan, tills jag insåg att jag måste driva honom på flykten. Så fick jag nu till sist klart för mig, att jag icke befann mig där för att låta Ulv Larsen ta initiativet, utan för att ta det själv.

Jag spände bägge hanarna och lyfte bössan mot

honom. Hade han gjort en enda rörelse, försökt att dra sig tillbaka utför trappan, vet jag, att jag skulle ha skjutit honom. Men han stod där orörlig och stirrade som förut. Då jag nu stod inför honom med den lyftade bössan skakande i mina händer, hade jag tillfälle att lägga märke till att hans ansikte var tårt och härjat. Det var som om en djup ångest hade åstadkommit denna verkan. Hans kinder voro insjunkna, och över hans fårade panna låg ett trött uttryck. Dessutom föreföll det mig, som om det vore någonting besynnerligt med hans ögon, icke allenast i fråga om deras uttryck, utan i deras utseende — som om synnerverna och de stödjande musklerna hade ansträngts för hårdt, och detta hade förorsakat en lätt rubbning av ögongloberna.

Allt detta såg jag nu, och min hjärna arbetade under högtryck, jag tänkte väl tusen olika tankar. Men likväl kunde jag icke förmå mig att skjuta. Jag sänkte bössan och gick till hörnet av kajutans överbyggnad först och främst för att lugna mina upprörda nerver och kunna skrida till ny handling, och även för att komma honom närmare. Jag höjde bössan på nytt. Han stod endast en armlängd från dess mynning. Det fanns ingen räddning för honom. Mitt beslut var fullkomligt fast. Det var ingen möjlighet att undgå att träffa honom, hur eländig skytt jag än kunde vara. Och likväl var jag i strid med mig själv och kunde inte trycka av.

»Nåå?» utbrast han otåligt.

Jag bemödade mig förgäves att tvinga ned mina fingrar mot trycket, och lika fåfängt försökte jag få ett ord över mina läppar.

»Varför skjuter ni inte?» frågade han.

Jag sökte klara min strupe från någonting, som hindrade mig att tala.

»Ni kan inte göra det, Hump», sade han långsamt. »Ni är inte precis rädd. Men ni förmår inte. Er konventionella moralitet är starkare än ni. Ni är slav under en lära, som har vunnit tilltro bland människor ni har känt eller läst om. Dess bud ha blivit intrumfade i ert huvud allt ifrån den tid, då ni först började tala — och oaktat all er filosofi och allt vad ni har lärt av mig, tillåter den er icke att döda en obehäpnad, som icke gör något motstånd.»

»Jag vet det», sade jag hest.

»Och ni vet också, att jag skulle döda en obehäpnad lika lugnt som jag röker en cigarr», fortsatte han. »Ni känner mig för vad jag är — ni känner mitt värde för världen enligt er måttstock. Ni har kallat mig huggorm, tiger, haj, monstrum och Caliban. Och ändå — ni lilla ömkliga marionett, ni lilla eko av andra — är ni ur stånd att döda mig, så som ni skulle göra med en huggorm eller en haj, därför att jag har händer och fötter och en kropp, som är skapad ungefär som er. Bah! Jag hade hoppats mer av er, Hump!»

Han steg upp ur kappen och kom till mig.

»Lägg ifrån er bössan. Jag vill göra er några frågor. Jag har ännu inte haft tillfälle att se mig omkring. Vad är detta för en plats? Vad har *Ghost* för läge? Hur har ni blivit våt. Var är Maud — jag ber om förlåtelse, jag menar miss Brewster — eller kanske jag hellre borde säga mrs van Weyden?»

Jag hade dragit mig baklänges undan från honom, nästan gråtande över min oförmåga att skjuta honom,

men jag var icke nog dåraktig att lägga ifrån mig bösan. Jag hyste det förtvivilade hoppet, att han skulle begå någon fientlig handling — försöka slå eller strypa mig — ty jag kände, att detta vore enda sättet att förmå mig att skjuta.

»Detta är Experimentön», svarade jag.

»Har aldrig hört talas om den», inföll han.

»Men vi kalla den så», förklarade jag.

»Vi?» sade han i frågande ton. »Vilka vi?»

»Miss Brewster och jag. Och *Ghosts* läge? Ni kan ju själv se, att fartyget ligger med fören mot stranden.»

»Det finns sälar här», sade han. »De väckte mig med sitt skällande, eljest hade jag väl sovit ännu. Jag hörde dem när jag drev in här i natt. Det var det första tecknet till att jag närmade mig en strand. Det är en samlingsplats för sälar — en sådan som jag har sökt i årtal. Tack vare min bror har jag således oförmodat råkat på lyckan. Det är så godt som en guldgruva. Öns läge?»

»Det har jag inte den ringaste aning om», svarade jag. »Ni bör i alla fall veta det i det närmaste. Vad fann ni vid edra sista observationer?»

Han log ett outgrundligt leende, men gav intet svar.

»Var är besättningen?» frågade jag. »Hur kommer det sig att ni är ensam?»

Jag var beredd på, att han skulle förbise även denna fråga, och jag blev helt överraskad av hans beredviliga svar.

»Min bror höll mig instängd fyrtioåtta timmar och jag kom ingenstädes. Det var inte mitt fel. Han kom ombord på natten, och jag hade endast vakten

på däck. Alla jägarna vände mig ryggen. Han gav dem större procent. Hörde när han bjöd dem det. Gjorde det midt framför min näsa. Och naturligtvis gav också hela besättningen sig av. Det var vad man kunde vänta. Varenda man gick sin väg — och där var jag som på en obebodd ö ombord på mitt eget fartyg. Min bror hade tur den gången — och då stannade den ju i alla fall inom familjen.»

»Men hur har ni förlorat masterna?» frågade jag.

»Gå dit över och se på de där taljerepen», sade han, pekande åt det håll, där mesanriggen skulle ha varit.

»De ha blivit avskurna med kniv!» utropade jag.

»Inte precis det», svarade han skrattande. »Det skedde på ett mera slipat sätt. Se närmare på dem.»

Jag gjorde så. Taljerepen hade blivit nästan avskurna, men tillräckligt hade lämnats kvar för att hålla riggen stående, tills den blev utsatt för något hårdt tryck.

»Det var Cooky som gjorde det», sade han med ett nytt skratt. »Jag vet det, fastän jag inte ertappade honom på bar gärning. En liten ansats till uppgörelse oss emellan.»

»Till förmån för Mugridge», utbrast jag.

»Ja — det var just min tanke, när alla lämnade fartyget. Men jag uttalade den inte högt.»

»Men vad gjorde ni, medan allt detta pågick?» frågade jag.

»Jag gjorde mitt bästa, det kan ni lita på, men det var inte mycket under dessa omständigheter.»

Jag vände mig om för att närmare undersöka Thomas Mugridges verk.

»Jag tänker, att jag sätter mig och njuter av solskenet», hörde jag Ulv Larsen säga.

Det var en aning, men endast en avlägsen aning om fysisk svaghet i hans stämma, och detta var så märkvärdigt, att jag hastigt såg på honom. Han strök sig nervöst med handen över ansiktet, som om han ville ta bort spindelvävar. Jag stod helt förbryllad. Alltsammans var så olikt den Ulv Larsen, jag hade känt förut.

»Hur är det med er huvudvärk?» frågade jag.

»Den plågar mig ibland», blev svaret. »Och jag tror att den är i antågande just nu.»

Han gled ned från sin sittande ställning, tills han låg raklång på däckets. Så vände han sig åt sidan med huvudet vilande mot den ena armen, medan han med den andra skyddade sina ögon mot solskenet. Jag betraktade honom förvånad.

»Nu är det ni som har tur, Hump», sade han.

»Jag förstår er inte», ljög jag, ty jag förstod mycket väl, vad han menade.

»Å, det var just ingenting», sade han så sakta, som om han vore nära att somna. »Bara att ni nu har fått mig dit ni ville.»

»Nej, det har jag visst inte», svarade jag. »Ty jag skulle helst vilja ha er några tusen mil härifrån.»

Han skrattade i mjugg och sade ingenting vidare. Han rörde sig icke heller, då jag gick förbi honom och ned i kajutan. Jag lyfte upp luckan i golvet, men för några sekunder stod jag där och tittade miss-tänksamt ned i det mörka förvaringsrummet därnere. Jag tvekade att gå dit ned. Om det bara vore en list av honom att lägga sig så där? Det vore i sanning

skönt att bli fångad därnere som en råtta i en fälla. Jag smög mig sakta uppför trappan igen och såg på honom. Han låg i precis samma ställning som förut. Jag gick dit ned om igen. Men innan jag begav mig ned i förrådsrummet, vidtog jag det försiktighetsmåt- tet att kasta ned luckan i förväg. Det skulle åtmin- stone inte finnas något stängsel för fällan. Men allt detta var överflödigt. Jag kom åter upp i kajutan med ett helt förråd av sylter, skeppsskorpor, konserverat kött och dylikt — så mycket jag kunde bära — och så lade jag åter luckan på dess plats.

Ett enda ögonkast på Ulv Larsen övertygade mig om att han icke hade rört sig. Nu fick jag en ljus idé. Jag smög mig in i hans hytt och satte mig i besittning av hans revolver. Jag fann inga andra vapen, ehuru jag grundligt genomsökte även de tre andra hytterna. För säkerhets skull vände jag om till skansen och mellandäck och såg mig om även där, varefter jag i kabyssen samlade ihop alla skarpa knivar jag kom över. Sedan kom jag att tänka på den stora fällkni- ven, som han alltid bar på sig, och jag gick till honom och talade till honom, först sakta och sedan högre. Han rörde sig ej. Så lutade jag mig ned och tog kni- ven ur hans ficka. Jag andades lättare. Nu hade han inga vapen att använda mot mig, då jag däremot var beväpnad och alltid kunde förekomma honom, om han skulle försöka gripa mig med sina ohyggliga go- rilla-armor.

Sedan jag hade fyllt kaffekokaren och stekpannan med en del av mitt rov, och tagit porslin från skåpet i kajutan, lämnade jag Ulv Larsen liggande i solen och begav mig i land.

Maud sov ännu. Jag blåste eld i kolen — vi hade ännu icke inrättat något vinterkök — och jag lagade till frukosten i verklig feber. Då jag snart hade allting färdigt, hörde jag henne röra sig inne i sin hydda, medan hon klädde sig. Och just då allt var i ordning och kaffet höll på att koka över, öppnade hon dörren och kom ut.

»Det är inte alls vackert gjort av er», ljöd hennes hälsning. »Ni har usurperat ett av mina privilegier. Ni vet, att vi ha kommit överens om att matlagningen skall vara min sak, och . . .»

»Det är bara för den här gången», sade jag urskuldande.

»Men ni måste lova att inte göra om det», förklarade hon småleende. »Såvida ni inte har tröttnat på mina stackars bemödanden.»

Till min stora belåtenhet kastade hon icke en enda blick mot stranden, och jag fortsatte att skämta med så mycken framgång, att hon utan att tänka därpå drack kaffe ur porslinskopp, åt ångkokt potatis och bredde marmelad på sin skorpa. Men det kunde icke fortgå länge på det sättet. Jag såg hennes gränslösa förvåning, då hon upptäckte, att hon åt på porslins-tallrik. Hon stirrade på frukostserveringen och gjorde den ena upptäckten efter den andra. Så såg hon på mig och vände därefter långsamt sitt huvud mot stranden.

»Humphrey!» sade hon.

Den forna onämnbara förskräckelsen syntes ånyo i hennes blick.

»Ä . . . Är *han* . . .?» stammade hon.

Jag böjde på huvudet till svar.

TRETTIOTREDJE KAPITLET.

Vi väntade hela dagen att Ulv Larsen skulle komma i land. Det var en tid av olidlig ångest. Varje sekund kastade den ene eller andre av oss oroliga blickar bort till *Ghost*. Men han kom icke. Han syntes icke ens på däck.

»Det är kanske hans huvudvärk», sade jag. »När jag gick därifrån, låg han utsträckt på halvdäck. Han ligger kanske kvar där hela natten. Jag har lust att gå och se efter.»

Maud gav mig en bönfallande blick.

»Det är inte farligt», försäkrade jag. »Och jag skall ta revolvren med. Jag satte mig ju i besittning av alla vapen, som funnos ombord.»

»Men han har sina armar, sina händer — sina hemska, ohyggliga händer!» utbrast hon. Och hon tillade: »Å, Humphrey — jag är så rädd för honom! Gå inte — var så snäll och gå inte!»

Hon lade bönfallande sin hand på min, och mina pulsar flögo. Mina ögon förrådde helt säkert mitt hjärtas tillstånd för en enda sekund. Den kära, älskade varelsen! Och hon var så helt kvinna, en skyddsökande och bedjande kvinna — solskenet och daggen för min manlighet, som gav den allt djupare rötter och förlänade den nya krafter. Jag kände mig böjd

att lägga min arm omkring henne, som då vi befunno oss bland sälarna, men jag besinnade mig och avstod från att göra det.

»Jag skall inte utsätta mig för någon risk», sade jag. »Jag skall bara kasta en blick över relingen och se efter hur det är.»

Hon tryckte allvarligt min hand och lät mig gå. Men platsen, där jag hade lämnat honom liggande på däck, var tom. Han hade tydligen gått ned. Under natten höllo vi vakt ömsevis, sovo endast en i sänder, ty ingen kunde ju veta, vad Ulv Larsen kunde ta sig för. Han var helt visst i stånd till allt.

Vi bevakade *Ghost* dagen därpå och den därefter — han gav fortfarande icke ett enda livstecken ifrån sig.

»Det är naturligtvis hans huvudvärk, som är svår», sade Maud på eftermiddagen den fjärde dagen. »Han är kanske sjuk, mycket sjuk. Han kan vara död — eller döende», tillade hon efter ett kort avbrott, varunder hon väntat på mitt svar.

»Det vore bättre så!» svarade jag.

»Men tänk er en medmänniska, Humphrey, ensam i sin sista stund.»

»Kanhända», tillade jag.

»Ja, det är ju bara en förmodan», medgav hon. »Men vi veta det inte. Och det vore förskräckligt om så vore. Det skulle jag aldrig kunna förlåta mig själv. Vi måste göra någonting.»

»Kanhända», ifyllde jag återigen.

Jag väntade, inom mig småleende åt hennes kvinnliga ömma natur som förmådde henne att oroa sig för en Ulv Larsen. Var var nu hennes oro för mig, tänkte

jag — och likväl hade hon nyss förut varit rädd för att jag skulle gå och kasta en blick ombord?

Hon var för klok att icke förstå skälet till min tystnad. Och hon var lika uppriktig som hon var klok.

»Ni måste gå ombord och se efter, Humphrey», sade hon. »Och om ni sedan vill skratta åt mig, så ger jag er både mitt tillstånd därtill och min förlåtelse.»

Jag reste mig enligt hennes önskan och gick ned till stranden.

»Var försiktig!» ropade hon efter mig.

Jag vinkade till henne från backen och släppte mig ned på däck. Så gick jag akteröver till kajuttrappan och ropade dit ned. Ulv Larsen svarade, och när han reste sig för att gå uppför trappan, spände jag revolvern. Jag höll vapnet hela tiden på detta sätt under vårt samtal, men han tycktes icke fästa sig därvid. Hans utseende var sig likt, som då jag sist såg honom, men han var dyster och fåordig. De ord, vi växlade, kunde verkligen knappast kallas ett samtal. Jag frågade icke, varför han icke hade kommit i land, och han frågade icke varför jag hade kommit ombord. Hans huvud var bra igen, sade han — och så lämnade jag honom utan vidare ordande.

Maud mottog min rapport med synbar lättnad, och då vi efter en stund sågo rök höja sig från kabyssen, blev hon ännu mera belåten. Dagen därpå och den därnäst sågo vi också rök därifrån, och emellanåt sågo vi en skymt av honom på akterdäck. Men det var allt. Han gjorde intet försök att komma i land. Vi visste det, ty vi fortforo att hålla vakt om nätterna. Vi väntade, att han skulle företaga sig någonting,

så att säga visa sin hand — och hans overksamhet förbryllade och pinade oss.

Så förgick en vecka. Vi hade icke en tanke på annat än Ulv Larsen, och hans därvaro försatte oss under ett tryck av oro och onda aningar, som hindrade oss från att sysselsätta oss med ett enda av de små företag vi hade planerat.

Men vid veckans slut upphörde röken att stiga upp från kabyssen, och han visade sig icke längre på akterdäck. Jag såg, att Mauds kvinnliga oro åter anfäktade henne, fastän hon av försagdhet — och som jag tror även av stolthet — avstod från att begära en ny rekognoscering. Och varför skulle man egentligen kritisera henne för detta? Hon var gudomligt altruistisk och hon var kvinna. Dessutom kände jag själv ett visst obehag vid tanken på att denne man, som jag hade försökt döda, skulle ligga döende i ensamhet, då han hade medmänniskor så nära. Hon hade rätt. Den lag, som utgjorde rättesnöret för min grupp inom mänskligheten, var starkare än jag. Att han hade händer, fötter och en kropp, som var skapad ungefär som min, ställde en fordran på mig, som jag ej kunde förbise.

Jag avvaktade icke, att Maud skulle skicka mig dit för andra gången. Jag upptäckte, att vi behövde kondenserad mjölk och marmelad och förklarade, att jag ämnade mig ombord. Jag såg, att hon knappast visste vilketdera hon ville. Det gick till och med därhän, att hon invände, att mjölken och marmeladen voro överflödiga, och att det ju kunde hända, att jag ginge förgäves. På samma sätt som hon förut hade genomskådat min tystnad, så genomskådade hon nu

mina ord och visste, att jag alls icke ville gå ombord för kondenserad mjölk och marmelad, utan för hennes skull — för hennes oro, som hon visste, att hon icke hade kunnat dölja.

Då jag kom upp på backen, tog jag av mina skor och begav mig ljudlöst akterut i strumplästen. Och denna gång ropade jag icke nedåt kajuttrappan. Jag smög försiktigt dit ned och fann kajutan tom. Dörren till hans hytt var stängd. Först tänkte jag på att knacka, men så kom jag att tänka på mitt föregivna ärende och beslöt att uträtta det. Sorgfälligt undvikande att göra minsta buller, lyfte jag upp luckan i golvet och lade den åt sidan. Såväl klädespersedlarna som matförråden voro inhysta därnere, och jag begagnade tillfället att ta med en packe underkläder.

Då jag kom upp igen, hörde jag något ljud inifrån Ulv Larsens hytt. Jag hukade mig ned och lyssnade. Det knäppte i dörrvredet. Plötsligt och instinktmässigt gled jag bakom bordet och fattade min revolver. Dörren gick upp och han kom ut. Aldrig har jag sett en så djup förtvivlan som i detta ansikte — och det tillhörde likväl Ulv Larsen, den starke mannen, den stridslustne och okuvlige. Han vred sina händer som en kvinna, han lyfte sina knutna nävar och jämrade högt. Så öppnade han sin ena hand och strök med den över ögonen, som om han ville ta bort spindelvävar . . .

»Gud! Gud!» jämrade han och lyfte återigen sina knutna nävar i denna gränslösa förvivlan, som kom hans stämma att skälva.

Det var ohyggligt. Jag darrade i hela kroppen, och jag kände den ena rysningen efter den andra ila genom

ryggmärgen, medan svettpärlorna trängde ut i min panna. Det finns säkerligen föga här i världen, som griper en djupare än att se en kraftig man i en stund, då han är ytterligt svag och bruten.

Men Ulv Larsen återvann herraväldet över sig själv genom en ansträngning av sin underbara viljekraft. Men det var en ansträngning. Hela hans kropp skälvde under kampen. Det såg ut som om han vore nära att få konvulsioner. Hans anletsdrag förvredos under bemödandet att återfå jämnvikt, och oaktat all ansträngning dukade han under ännu en gång. Han höjde återigen sina knutna händer i högljudd jämmer. Ett par gånger drog han djupt efter andan och snyftade. Men slutligen segrade viljekraften. Nu var han sig nästan lik som förr, men det fanns likväl en viss svaghet och osäkerhet i hans rörelser. Han vände sig mot trappan och gick ditåt alldeles som jag sett honom göra i forna dagar. Men det låg en aning om svaghet och obeslutsamhet även i hans gång.

Jag greps nu av fruktan för egen del. Den öppna nedgången till förrådsrummet låg rakt i vägen för honom, och då han fick se den, skulle han också genast upptäcka mig. Jag var förargad på mig själv, därför att han skulle finna mig i en så feg position, nedkrupen på golvet. Ännu hade jag tid att resa mig. Jag gjorde det och jag vet, att jag alldeles omedvetet intog en trotsig ställning. Han tog ingen notis om mig. Och lika litet märkte han den gapande öppningen. Innan jag hann få situationen klar för mig och företaga någonting, hade han gått rakt på den. Han steg med ena foten ned i öppningen, medan den

andra just skulle lyftas. Men när den första foten ej fick stöd, utan möttes av tomma rymden, var det den forne Ulv Larsen med sina tigmuskler, som kastade den fallande kroppen tvärs över öppningen, så att han med utsträckta armar föll framstupa i stället för nedåt och slog bröstet och magen mot golvet på andra sidan. I nästa ögonblick hade han dragit upp benen efter sig, rullat om och klarat faran. Men han hade rullat in bland mina marmeladburkar och bylten med underkläder och stött emot luckan.

Uttrycket i hans ansikte tydde på fullkomlig förståelse. Men innan jag kunde gissa mig till vad han hade förstått, hade han lagt luckan på dess plats och stängt nedgången till förrådsrummet. Då förstod jag. Han trodde att han hade mig instängd därnere. Och han var blind — blind som en läderlapp. Jag gav noga akt på honom och andades så tyst, att han ej kunde höra mig. Han gick hastigt till sin hytt. Jag såg honom misstaga sig om dörrvredet, treva efter det och finna det. Nu var rätta ögonblicket inne för mig. Jag gick på tå över kajutan och uppför trappan. Han kom ut igen, släpande med sig en väldig sjömanskista, som han ställde över luckan. Men han nöjde sig icke med den, utan hämtade en till och lyfte upp den ovanpå den första. Sedan samlade han ihop marmeladen och underkläderna och lade alltsammans på bordet. Då han gick uppför trappan, drog jag mig undan och rullade mig sakta upp på kajuttaket.

Han sköt undan skjutluckan till en del och lade armarna på den, stod fortfarande kvar i trappan och såg utåt, som om han blickade bortåt fören på fartyget, eller rättare sagt stirrade, ty hans ögon stodo alldeles

stilla, utan en blinkning. Jag var på endast ungefär fem fots avstånd från honom och befann mig rakt i linje med vad som skulle ha varit hans synvidd. Det var riktigt hemskt. Jag föreföll mig själv som ett spöke, eftersom jag kunde vara så osynlig. Jag viftade med handen, naturligtvis utan ringaste effekt, men när den rörliga skuggan flög över hans ansikte, såg jag genast, att han rönte intryck därav. Hans ansikte fick ett uttryck av spänd väntan, medan han försökte analysera och identifiera detta intryck. Han visste, att han hade haft någon förnimmelse utifrån, att hans känslighet hade blivit berörd av någon förändring i hans omgivning, men vad det var, det kunde han icke upptäcka. Jag upphörde att vifta med handen, så att skuggan blev stilla. Han rörde huvudet långsamt av och an, från den ena sidan till den andra, så att det än träffades av solskenet och än av skuggan från min hand — försökte, så att säga, genom känslan utforska, vad skuggan kunde betyda.

Jag, för min del, var upptagen av funderingar över hur han kunde förnimma tillvaron av ett så omärkbart ting som en skugga. Om det endast var hans ögonglober, som voro angripna, eller om hans synnerv ej voro fullkomligt förstörda, var förklaringen mycket enkel. Men var det icke så, då var också den enda slutledningen jag kunde finna, att hans känsliga hud uppfattade olikheten i temperatur mellan solsken och skugga. Eller också — vem kan veta det? — var det en verkan av det mycket omtalade sjätte sinnet, att han förnam tillvaron av ett föremål, som var honom nära.

Han övergav emellertid försöket att utforska skug-

gan. Han gick upp på däck och begav sig för över med en snabbhet och säkerhet, som förvånade mig. Och likväl fanns beständigt en skymt av den blindes hjälplöshet i hans gång. Nu uppfattade jag den för vad den verkligen var.

Till min ledsnad fann han mina skor borta på skansen och tog dem med sig tillbaka in i köket. Jag såg, hur han gjorde upp eld och började laga mat åt sig. Sedan smög jag mig ned i kajutan efter marmeladen och underkläderna, gick så lika tyst förbi kabyssen och äntrade ned på stranden för att redogöra för min barfotaexpedition.

TRETTIOFJÄRDE KAPITLET.

»Det är för ledsamt att *Ghost* har förlorat sina master. Eljest kunde vi ha seglat härifrån med den. Tror ni inte, att vi skulle ha kunnat det, Humphrey?»

Jag rusade ivrigt upp från min plats.

»Jag undrar — jag undrar . . .» upprepade jag, medan jag gick av och an.

Mauds ögon följde mig, strålände av förväntan. Hon hade så stark tro på mig! Och medvetandet därom representerade lika mycket ökad kraft. Jag tänkte på Michelets ord: »Kvinnan är för mannen, vad sagan påstår att jorden var för sin son. Han behöver endast sjunka ned och kyssa hennes barm, så blir han åter stark.» För första gången insåg jag rätt den underbara sanning, som ligger i dessa ord. Ja, jag upplevde den till och med. Maud var allt detta för mig — en osviklig källa till styrka och mod. Jag behövde endast se på henne eller tänka på henne för att få nya krafter.

»Det kan gå, det kan gå!» Jag svarade högt på mina egna tankar. »Vad människor förr ha gjort, det kan också jag göra. Och om ingen har gjort detta förut, så kan jag göra det ändå.»

»*Vad?* För himlens skull?» frågade Maud. »*Var* barmhärtig! Vad är det ni kan göra?»

»Vi kunna göra det», rättade jag. »Och vad? Ingenting annat än att åter sätta masterna i *Ghost* och segla härifrån.»

»Humphrey!» utropade hon.

Och jag kände mig så stolt över min idé, som om den redan vore ett fullbordat faktum.

»Men hur skulle det kunna vara en möjlighet?» frågade hon.

»Jag vet inte», blev mitt svar. »Jag vet bara, att jag numera är i stånd att göra vad som helst.»

Jag smålog stolt emot henne — kanske alltför stolt, ty hon sänkte sina ögon, och de närmaste sekunderna förflöto under tystnad.

»Men så är det kapten Larsen», invände hon.

»Blind eller hjälplös», svarade jag hastigt, avfärdande honom som ett intet.

»Men hans ohyggliga händer! Ni vet, hur han kastade sig över öppningen till förrådsrummet.»

»Och ni vet också, hur jag smög omkring och kom undan», förklarade jag gladt.

»Och miste edra skor.»

»Ni kunde väl aldrig tänka er, att de skulle kunna rädda sig undan Ulv Larsen utan min hjälp?»

Vi skrattade bägge och började sedan allvarligt göra upp planer, för att kunna resa masterna på *Ghost* och återvända till världen. Jag hade endast oklara minnen av mina studier i fysik under skoltiden, men under de senaste månaderna hade jag förvärvat praktisk erfarenhet i mekanik. Jag måste emellertid tillstå, att då vi gingo ned till *Ghost* för att på närmare håll studera vårt tillämnade företag, kände jag mig nästan fullkomligt modlös vid åsynen av de väldiga masterna,

som lågo där i vattnet. Varmed skulle jag begynna? Om bara den ena av masterna hade stått kvar, eller det hade funnits någonting högt, vid vilket man kunde fästa block och taljor! Men där fanns ingenting alls. Det hela påminde om problemet att lyfta sig själv vid en stövelstropp. Jag hade ett mycket klart begrepp om hävstångsmekanismen — men var skulle jag få ett stöd?

Där hade vi först och främst stormasten, femton tum i diameter vid vad som nu var dess tjockända, sextiofem fot lång och vägande, efter ytlig beräkning, minst tretusen engelska pounds. Vidare fockmasten, med ännu större diameter och säkerligen vägande tretusen femhundra pounds. Var skulle jag börja? Maud stod tyst vid min sida, medan jag i mitt sinne tänkte på att inrätta en apparat, som bland sjömän är känd under namn av »sax». Men om den också var välbekant för alla sjömän, så var uppfinningen likväl min på Experimentön. Genom att lägga ett par spiror i kors och surra ihop dem där samt resa apparaten i luften, så att den såg ut som ett upp- och nedvändt V, kunde jag få en punkt ovanför däcket, vid vilken jag kunde fastgöra min gina. Vid denna kunde jag, om så behövdes, fastgöra en annan talja. Och så hade jag ju spelet.

Maud såg, att jag hade kommit till en lösning av frågan och hennes ögon strålade av sympati.

»Vad tänker ni göra?» frågade hon.

»Klara det där trasslet», sade jag och pekade på de sammangyttrade tingen på sidan om fartyget.

Å, vad dessa beslutsamma ord gjorde godt i mina öron. »Klara det där trasslet!» Att bara tänka sig

en så morsk fras från Humphrey van Weydens läppar för några månader sedan!

Det måste ha legat någonting melodramatiskt i mitt sätt och min tro, ty Maud smålog. Hon hade en mycket skarp uppfattning av det komiska, och överallt, varhelst det förekom, genomskådade hon allt falskt sken, all förställning och alla stora ord. Det var just detta, som hade givit hennes egna arbeten så mycken pondus och betydelse och gjort henne uppskattad av världen. En allvarlig kritik, som har sinne för humor och lätt att uttrycka sig, måste oundvikligt förskaffa sig världens gehör. Och så var det hon hade vunnit det. Hennes sinne för humor var egentligen konstnärens medfödda instinkt för proportioner.

»Jag är alldeles säker om, att jag har hört det där förut någonstades — kanske i någon bok», sade hon glädtigt.

Även jag hade en instinktmässig uppfattning av proportioner, och jag föll genast ihop, sänkte mig från den dominerande positionen som situationens herre till ett tillstånd av ödmjuk förvirring, vilket, minst sagt, var mycket ömkligt.

Hennes hand sökte hastigt min.

»Jag är så ledsen», sade hon.

»Behövs inte alls», stammade jag. »Det gjorde mig godt. Jag är verkligen alldeles för mycket skolpojke. Vilket för övrigt egentligen inte hör hit. Vad vi ha att göra, är att verkligen och bokstavligen klara det där trasslet. Om ni vill komma med mig i båten, så få vi skrida till verket och försöka klarera det hela.»

»Och toppgastarne klara trasslet med sina knivar

mellan tänderna'», citerade hon. Och hela eftermiddagen arbetade vi muntert.

Hennes andel bestod i att hålla båten i lämplig position, medan jag arbetade på att reda ut trasslet. Och vilket trassel! Fall, skot, gajar, nedhalare, vanter, stag — alltsammans hoprört och intrasslat fram och tillbaka, sammangyttrat och bragt i oreda av sjöhävningen. Jag skar icke av mer än som var nödvändigt, och under det att jag drog de långa ändarna fram och åter omkring bommar och master, medan jag redde ut fall och skot och sköt upp ändar i båten och drog upp dem igen för att föra dem igenom en annan bukt i det sammantrasslade tågvirket, blev jag snart genomvåt ända intill kroppen.

För att få seglen loss, måste jag använda kniven åtskilliga gånger, och den tunga segelduken, som var ännu tyngre av vatten, frestade ansenligt mina krafter. Men jag lyckades likväl att före mörkrets inbrott få allting utbreddt på stranden för att torka. Vi voro bägge mycket trötta, då vi slutade för att äta kvällsvard, och vi hade gjort ett godt arbete också, fastän det icke tog sig mycket ut för ögat.

Morgonen därpå begav jag mig, åtföljd av Maud, ned i *Ghosts* rum för att klara de kvarsittande stumparne av masterna. Vi hade just börjat vårt arbete, då ljudet av mitt bultande och hamrande kallade dit Ulv Larsen.

»Hallå, därnere!» ropade han ned genom den öppna luckan.

Ljudet av hans röst förmådde Maud att hastigt närma sig till mig, som om hon sökte skydd, och hon

stod med sin ena hand vilande på min arm, medan vi talade med varandra.

»Hallå, däruppel!» svarade jag. »God morgon!»

»Vad har ni för er därnere?» frågade han. »Försöker ni borra mitt fartyg i sank?»

»Tvärtom! Jag håller på att reparera henne», ljöd mitt svar.

»Men vad i helsike är det ni reparerar?» Hans ton uttryckte stor förvåning.

»Å, jag håller på att göra allt i ordning för att kunna spåra masterna igen», svarade jag helt nonchalant, som om detta vore den enklaste sak i världen.

»Det tycks, som om ni numera verkligen skulle stå på egna ben, Hump», hörde vi honom säga. Och så var allt tyst en stund.

»Men det skall jag säga er, Hump», ropade han nedåt »att det kan ni inte.»

»Jo, visst kan jag», svarade jag. »Jag håller just på med det.»

»Men fartyget är mitt, det är min privata egendom. Och om jag nu förbjuder er att röra det?»

»Ni glömmer en sak», svarade jag. »Ni är inte längre det allra största stycket av jäsämnet. Det har ni varit en gång, och ni var då i stånd att äta på mig, såsom ni behagade uttrycka er. Men det har inträffat en förändring, och nu är jag i stånd att äta på er. Jästen har blivit duven.»

Han uppgav ett kort, obehagligt skratt. »Jag märker att ni slänger min egen filosofi i ansiktet på mig. Men begå inte det misstaget att underskatta mig. För ert eget bästa varnar jag er för det.»

»När blev ni filantrop?» frågade jag. »Medge nu,

att ni är mycket inkonsekvent, då ni varnar mig för mitt eget bästa.»

Han lät sarkasmen passera obemärkt och sade: »Nå, om jag nu lade på luckan här? Ni skall inte lura mig mer, så som ni gjorde, när ni hade varit nere i förrådsrummet.»

»Ulv Larsen», sade jag allvarligt — för första gången tilltalande honom med det namn, varunder han var mest bekant, »jag är ur stånd att skjuta på en hjälplös man, som inte gör motstånd. Ni har bevisat detta till min belåtenhet, såväl som till er egen. Men jag varnar er nu — och det inte så mycket för ert bästa, som för mitt — att jag kommer att skjuta er i samma stund, som ni försöker några fientligheter. Jag kan skjuta er nu, där jag står — och om ni har lust, så kan ni ju gå ett par steg framåt och försöka lägga igen luckan.»

»I alla händelser förbjuder jag er uttryckligt att plåstra med mitt fartyg.»

»Jag tror, att ni proklamerar er äganderätt till fartyget, som om det vore er moraliska rättighet!» inföll jag förebrående. »Ni har ju aldrig fäst något avseende vid moraliska rättigheter, då det gällde ert beteende mot andra. Och då kan ni ju inte heller ha någon tanke på, att jag skulle fästa avseende vid sådant i mitt beteende mot er.»

Jag hade gått fram midt under den öppna luckan, så att jag kunde se honom. Hans uttryckslösa ansikte — så olikt det jag hade betraktat honom ovetande nere i kajutan — föreföll ännu slappare genom de stirrande stillastående ögonen. Det var ingen behaglig syn.

»Och ingen är så ömkelig, inte ens Hump, att man inte bör vara hövlig mot honom», sade han hånfyllt.

Hånet låg uteslutande i hans ton. Ansiktet var lika uttryckslöst som förut.

»Hur står det till, miss Brewster?» frågade han plötsligt efter en stunds tystnad.

Jag spratt till. Hon hade icke gjort det minsta buller, icke ens en rörelse. Kunde han möjligen ha någon synförmåga kvar? Eller höll den på att komma igen?

»Jag tackar — hur mår ni själv, kapten Larsen?» svarade hon. »Men hur kunde ni veta att jag var här?»

»Jag hörde naturligtvis edra andedrag. Humphrey tycks gå framåt, eller vad säger ni?»

»Jag vet inte det», svarade hon, småleende mot mig. »Jag har aldrig sett honom annorlunda.»

»Då skulle ni ha sett honom i forna dagar!»

»Ulv Larsen i stora doser», mumlade jag, »före och efter maten.»

»Jag säger er ännu en gång, Hump», utbrast han i hotfull ton, »att ni gjorde klokast i att lämna *Ghost* i fred.»

»Men skulle ni inte ha lust att komma härifrån, ni såväl som vi?» frågade jag misstroget.

»Nej», svarade han. »Jag ämnar stanna här till min död.»

»Men det ämna inte vi», förklarade jag trotsigt och började bulta och hamra på nytt.

TRETTIOFEMTE KAPITLET.

Dagen därpå voro mastspåren klara och allting därvidlag i ordning, och nu skulle vi försöka få bägge toppstängerna ombord. Storstången var över trettio fot lång och förtoppstången nära trettio, och det var av dessa jag ämnade göra »saxen». Det blev ett brydsamt arbete. Jag högg ena blocket av en grov talja nära spelet, och med den andra blocket fastgjort vid förtoppspirans tjockända började jag hyva. Maud höll an vid spelet och sköt ned den lösa ändan.

Vi förvånande oss över den lätthet, varmed spiran lyftes. Det var ett förbättrat slags spel, och det utbyte det gav var kolossalt. Men för vad det gav i styrka hade vi också att tacka taljans många parter och gölingens längd. Lika många gånger som det fördubblade min styrka, lika många gånger fördubblad var längden av löparen, som jag måste hyva in. Taljan släpade tungt över relingen, och dess släpande tilltog, då spiran höjdes mer och mer ur vattnet. Det blev ett hårdt arbete till sist att hyva i spelet.

Men när spirans tjockända kom i jämnhöjd med relingen, stod allt plötsligt stilla.

»Jag borde ha vetat det», sade jag otåligt. »Nu måste vi göra om alltsammans igen.»

»Varför inte göra fast taljan ett stycke nedåt stån-
gen?» sade Maud.

»Det var just det jag skulle ha gjort från början»,
svarade jag, högst missbelåten med mig själv.

Jag tog av en törn från spelet, firade spiran tillbaka
i vattnet och fastgjorde taljan en tredjedel av spirans
längd nedåt från tjockändan. Inom en timme sedan jag
hade utfört denna förändring och vilat mig emellanåt
under hyvandet, hade jag lyft stånge upp till en
punkt, vilken jag ej förmådde överskrida. Åtta fot
av tjockändan hade jag fått över relingen, men jag
var lika långt ifrån att kunna få spiran ombord som
någonsin. Jag satte mig ned och grubblade över pro-
blemets lösning. Det tog icke lång tid. Jag sprang
upp med ett jubelrop.

»Nu har jag det!» utbrast jag. »Jag skulle ha gjort
fast blocket vid själva balanseringspunkten. Och vad
vi nu ha lärt oss, det skall vara oss till nytta, vid vad
vi än ha att hyva ombord.»

Ännu en gång måste jag göra om alltsammans och
sänka stånge i vattnet. Men jag misräknade mig
på balanseringspunkten, så att då jag började hyva,
kom toppen av spiran upp i stället för tjockändan.
Maud såg förtvivilad ut, men jag skrattade och sade,
att det nog skulle gå lika bra som det var.

Sedan jag hade visat henne, hur hon skulle hålla
an och vara klar att släppa efter vid kommando, fat-
tade jag tag över spiran med mina händer och försökte
balansera den in över relingen. Då jag trodde att jag
hade den där jag ville, ropade jag till Maud att
fira, men oaktat mina bemödanden, reste sig spiran
rakt upp igen och svängde ned mot vattnet med sin

tjockända. Återigen hyvade jag upp den i dess förra läge, ty jag hade nu fått en ny idé. Jag hade kommit att tänka på handtaljan — en liten talja av ett dubbelt och ett enkelt block — och jag gick och hämtade den.

Medan jag höll på att rigga den mellan spirans topp och den motsatta relingen, kom Ulv Larsen. Vi hälsade endast god morgon på varandra, och fastän han ingenting kunde se, satte han sig på något avstånd på relingen och följde genom hörseln allt vad jag gjorde.

Sedan jag återigen hade instruerat Maud att fira i spelet, då jag sade till därom, började jag hala i handtaljan. Långsamt svängde spiran inåt, tills den balanserade tvärs över relingen. Och nu upptäckte jag till min förundran, att Maud alls icke behövde fira. Det var tvärtom motsatsen som behövdes. Jag gjorde fast handtaljan, hyvade i spelet och förde på detta sätt in spiran tum efter tum, tills först toppen nådde däckets och den slutligen låg där i hela sin längd.

Jag såg på mitt ur. Klockan var tolv. Det värkte förskräckligt i min rygg, och jag var kolossalt trött och hungrig. Och där på däckets låg denna enda toppstång till bevis på vad jag uträttat under en hel förmiddag. För första gången insåg jag nu omfattningen av det arbete, vi hade framför oss. Men jag lärde mig undan för undan tycktes det — jag lärde mig. Eftermiddagen skulle ge ett mycket bättre resultat. Och det gjorde den. Vi återvände till *Ghost* klockan ett, vilade och styrkte genom en grundlig måltid.

Inom mindre än en timme hade jag den andra stängen ombord och höll på att konstruera »saxen». Jag surrade

tillsammans de bägge spirorna och med avseende fäst vid deras olika längd, fastgjorde jag vid skärningspunkten det dubbla blocket till storklofallet. Med detta, jämte det enkla blocket och själva löparen, fick jag en god gina. För att hindra spirornas tjockändar från att glida på däck, spikade jag fast tjocka klampar omkring dem. Då allt var färdigt, fastgjorde jag en löpare vid saxens spets och förde den direkt till spelet. Jag började få tillit till detta spel, därför att det gav mig kraft över all förväntan. Som vanligt, höll Maud an, medan jag hyvade. Saxen höjde sig i luften.

Nu upptäckte jag, att jag hade glömt gajar. Detta tvingade mig att klättra upp i saxen, vilket jag måste göra två gånger, innan jag hade fästat dessa ändar både för- och akteröver samt bordvarts. Skymningen var redan inne, då jag hade hunnit så långt. Ulv Larsen hade suttit ute och lyssnat på allt hela eftermiddagen utan att säga ett ord, men nu hade han begivit sig till kabyssen för att laga till sin kvällsvard. Jag kände mig alldeles stel i korsryggen, till den grad, att jag endast med möda och ansträngning kunde räta upp mig. Jag betraktade mitt verk med stolthet. Det började verkligen se någonting ut. Jag var alldeles utom mig av begär att få hissa upp någonting i min sax — precis som då ett barn har fått en ny leksak.

»Jag önskar, att det inte vore så sent», sade jag.
»Det vore roligt att se hur apparaten arbetar.»

»Var inte så glupsk, Humphrey», bannade Maud.
»Kom ihåg, att det blir en ny dag i morgon, och nu är ni ju så trött, att ni knappt kan stå.»

»Och ni då?» sade jag med plötslig oro. »Ni måste också vara mycket trött. Ni har arbetat strängt och duktigt. Jag är stolt över er, Maud.»

»Inte hälften så stolt som jag är över er och inte heller med hälften så stor orsak», svarade hon och såg mig en sekund rakt i ögonen med ett uttryck och en glittrande glans i sina egna, som ingav mig en plötslig känsla av hänförelse — varför, det vet jag icke, ty jag förstod det icke.

»Om våra vänner kunde se oss nu», sade hon. »Se på oss! Har ni någon gång i dag gjort ett ögonblicks uppehåll i arbetet och märkt hur vi se ut?»

»Ja, nog har jag ofta sett på er», svarade jag grubblande över det där, som jag hade sett i hennes ögon, och förbryllad över hennes plötsliga ombyte av samtalsämne.

»Å, herre Gud!» utbrast hon. »Nå, hur ser jag ut då?»

»Jag är rädd att ni närmast liknar en fågelskrämma», svarade jag. »Se till exempel på edra nedsmutsade kjolar! Se på de där trekantiga revorna! Och en sådan blus! Man behöver inte vara någon Sherlock Holmes för att inse, att ni har skött matlagningen över en lägereld — för att nu inte tala om, att ni har skirat sälspäck. Och till råga på allt — en sådan mössa! Och detta är den kvinna, som har skrivit så vackra dikter!»

Hon gjorde en sirlig och ståtlig reverens och sade: »Vad er beträffar, sir . . .»

Fastän vi skämtade de närmaste fem minuterna låg det likväl därunder någonting allvarligt, som jag ej kunde härleda från annan orsak än det säregna och

flyktiga uttryck, jag hade överraskat i hennes ögon. Vad var detta? Kunde det vara så, att våra ögon talade mot vår vilja och trots vår försiktighet i ord? Jag visste att mina ögon hade varit förrädiska, ända tills jag upptäckte det och kontrollerade dem bättre. Detta hade hänt flera gånger. Men hade hon märkt oron i deras djup och förstått? Och hade nu hennes ögon talat på samma sätt till mig. Vad annat kunde det betyda — detta dallrande glitter och någonting ännu mer, som icke kunde beskrivas med ord? Och likväl kunde det icke vara så. Det var omöjligt. För övrigt var jag alls icke skicklig i att tyda ögonspråk. Jag var bara Humphrey van Weyden, en bokvurm, som lärt sig att älska. Och att älska och vänta och småningom vinna genkärlek, det var sannerligen tillräckligt härligt för mig. Detta tänkte jag på, då vi lyckade över varandras utseende, och även då vi kommo i land och det fanns andra saker att tänka på.

»Det är verkligen skam, att vi ej kunna få sova hela natten utan avbrott, sedan vi ha arbetat strängt hela dagen», klagade jag, sedan vi hade ätit.

»Men kan det vara någon fara nu? Från en blind?» frågade hon.

»Jag skulle aldrig kunna lita på honom», svarade jag, »och mycket mindre nu sedan han är blind. Det antagliga är, att hans partiella hjälplöshet skall göra honom illvilligare än någonsin. Jag vet, vad jag skall göra genast i morgon bittida — föra ut ett lätt ankare och varpa fartyget ut från stranden. Sedan är mr Ulv Larsen fången ombord, då vi ro i land om kvällarna. Detta blir således sista natten vi behöva hålla

vakt, och därför kommer det att gå så mycket lättare.»

Vi voro tidigt vakna och höllo på att avsluta vår frukost då det dagades.

»Å, Humphrey!» hörde jag Maud plötsligt utropa, i det hon upphörde att äta.

Jag såg på henne. Hennes ögon voro riktade mot *Ghost*. Jag följde hennes blick, men jag kunde icke upptäcka någonting ovanligt därborta. Så såg hon på mig, och jag besvarade hennes blick med frågande uppsyn.

»Saxen!» sade hon, och hennes röst darrade.

Jag hade glömt saxens existens. Jag såg ditåt igen, men den syntes icke till.

»*Om* han har . . .» mumlade jag ursinnigt.

Hon lade lugnande sin hand över min och sade: »Ni måste börja om igen.»

»Å, tro mig — min vrede har ingenting att betyda, jag skulle inte kunna göra en fluga något för när», svarade jag med ett bittert leende. »Och det värsta av allt är att han vet det. Ni har rätt. Om han har förstört saxen, så kommer jag inte att göra någonting annat än börja om igen. — Men jag kommer att hålla min nattvakt ombord härefter», utbrast jag. »Och om han då . . .»

»Men jag vågar inte vara ensam i land hela nätterna», hörde jag Maud säga, då jag hade lugnat mig något. »Det skulle vara så mycket bättre, om han ville vara vänlig mot oss och hjälpa oss. Vi kunde ha det så bra ombord, alla tre.»

»Det ska vi också», förklarade jag, fortfarande förargad, ty fördärvandet av min kära sax hade tagit mig

djupt. »Det vill säga att ni och jag stanna ombord, vi må nu stå på vänskaplig fot med Ulv Larsen eller ej.»

»Det är egentligen barnsligt av honom att göra sådant», sade jag skrattande om en stund, »och det är för övrigt lika barnsligt av mig att bli förargad över det.»

Men det skar mig i hjärtat, då vi kommo ombord och sågo all den förödelse han hade åstadkommit. Saxen var totalt försvunnen. Gajarna hade blivit kapade till höger och vänster. På ginan, som jag riggat, voro också alla parterna kapade. Och han visste att jag ej kunde splitsa. En plötslig tanke föll mig in. Jag rusade till spelet. Det gick icke längre. Han hade fördärvat det. Vi sågo på varandra med häpnad. Så sprang jag till relingen. Master, bommar och gafflar — allt vad jag hade klarat, var borta. Han hade funnit ändarna, varmed de voro fastgjorda intill fartyget, och kastat loss dem.

Mauds ögon voro fulla av tårar och jag tror, att dessa tårar gällde mig. Och jag kunde ha gråtit själv. Vad blev det nu av vår plan att åter resa masterna på *Ghost*? Han hade gjort sitt verk väl. Jag satte mig ned på luck-karmen och stödde hakan mot händerna i djup förtvivlan.

»Han har förtjänt döden!» utbrast jag. »Och, Gud förlåte mig — jag är inte tillräckligt man för att bli hans bödel.»

Men Maud var vid min sida, hennes hand strök lugnande mitt hår, som om jag vore ett barn, och hon sade: »Så, så — allt blir nog bra till sist. Vi ha själva handlat rätt, och då måste ju allt gå väl.»

Jag kom ihåg Michelets ord, och jag lutade mitt hu-

vud mot henne. Jag kände mig verkligen styrkt. Denna välsignade kvinna var en osviklig kraftkälla för mig. Vad betydde egentligen det som händt? Ingenting vidare än ett bakslag, ett uppskov. Strömmen kunde icke ha fört masterna långt ut till havs, och det hade icke varit någon vind. Det hela betydde således bara mera arbete för att uppsöka dem och bogsera dem tillbaka. Och dessutom var det en läxa. Jag visste nu, vad jag hade att vänta. Han kunde ha dröjt med att förstöra vårt arbete, tills vi hade hunnit ännu längre.

»Här kommer han nu», viskade Maud.

Jag såg upp. Han gick långsamt utmed halvdäcket vid babords sida.

»Låtsä inte om honom alls», viskade jag. »Han kommer för att se, hur vi ta det. Låt honom inte veta, att vi veta någonting. Den tillfredsställelsen kunna vi ta ifrån honom. Tag av er skorna — så, det var rätt — tag dem i handen.»

Och så lekte vi kurragömma med den blinde. Då han kom upp på babords sida, smögo vi över åt styrbord, och från halvdäcket sågo vi honom vända om och följa efter oss.

Han måste på något sätt ha upptäckt att vi voro ombord, ty han sade »god morgon» helt tvärsäkert och väntade tydligen att hälsningen skulle besvaras. Så gick han akterut, och vi smögo oss föröver.

»Å, jag vet, att ni ä' ombord!» ropade han, och jag såg, att han lyssnade med spänd uppmärksamhet sedan han hade talat.

Detta påminde om den stora skrånugglan, som, sedan hon uppgivit sitt skallande skri, lyssnar efter att

hennes skrämnda byte skall röra sig. Men vi rörde oss icke, vi förflyttade oss endast när han gjorde det. Och på detta sätt smögo vi omkring hand i hand som ett par barn, jagade av ett grymt odjur, tills Ulv Larsen med synbar missräkning lämnade däcket och gick ned i kajutan. Våra ögon lyste av munterhet, och vi hade svårt att hålla oss för skratt, medan vi drogo på våra skor och klättrade ned i båten. Då jag såg in i Mauds klara, bruna ögon, glömde jag det onda han hade gjort — jag kände endast att jag älskade henne, och att jag genom henne hade fått kraft att bana oss väg tillbaka till världen.

TRETTIOSJÄTTE KAPITLET.

Under två hela dagar strövade Maud och jag omkring i båt och sökte vid stränderna efter de förlorade masterna. Först tredje dagen funno vi dem, allesammans på ett ställe, saxen inbegripen, men på den farligaste av alla platser, i den dunkande bränningen vid den bistra sydvästra udden. Hur vi arbetade! Då mörkret sänkte sig på kvällen, återkommo vi emellertid utmattade till vår lilla vik med stormasten på släp efter oss. Och på grund av stiltje hade vi varit nödsakade att ro hela vägen tum för tum.

Efter ännu en dags farligt och ytterligt ansträngande arbete voro vi åter vid vår strand med bägge toppstängerna i släptåg. Dagen därpå var jag alldeles desperat — jag gjorde en hel flotte av fockmasten, bägge masternas bommar och bægges gafflar. Vinden var gynnsam, och jag hade tänkt att kunna segla hem hela flottan, men vinden mojnade och dog slutligen bort, så att vi måste ro och kommo knappt ur fläcken. Det var en förtvivlad ansträngning. Att taga i årorna med hela sin styrka och tyngd och känna, att båten hindrades från att gå framåt genom det tunga släpet där bakom, var just icke glädjande.

Det började bli mörkt, och till råga på allt blåste det upp på nytt — motvind. Nu var det icke allenast

slut med att komma framåt, vi började driva tillbaka och utåt havet. Jag ansträngde mig vid åorna tills jag var alldeles förbi. Och stackars Maud, som jag aldrig kunde hindra från att arbeta ut hela sin styrka, låg matt tillbakalutad i aktern. Jag kunde icke ro längre. Mina såriga och svullna händer förmådde icke sluta sig om åorna. Mina armar och händer värkte alldeles olidligt, och jag hade visserligen ätit en grundlig lunch klockan tolv, men jag hade sedan arbetat så strängt, att jag var nära att svimma av hunger.

Jag lade in åorna och sträckte mig framåt för att fatta tag i trossen, som fasthöll vårt släp. Men Maud sträckte hastigt ut sin hand för att hejda mig.

»Vad tänker ni göra?» frågade hon med ansträngd röst.

»Kasta loss den», svarade jag och tog av en törn. Men hennes fingrar omslöt mina.

»Å, var så snäll och gör det inte!» bad hon.

»Det tjänar ingenting till», svarade jag. »Natten är i antågande och vinden driver oss ut till sjöss.»

»Men besinna er ändå, Humphrey! Om vi inte kunna segla härifrån med *Ghost*, så måste vi kanske stanna i åratal på ön — ja, kanske för hela livet. Om ön inte har blivit upptäckt under alla dessa år, så blir den det kanske aldrig.»

»Ni glömmer båten, som vi funno uppe på stranden», sade jag.

»Det var en sälfångstbåt», svarade hon, »och ni vet mycket väl, att om de som färdades i den hade kommit härifrån, skulle de ha vändt om för att vinna rikedomar på platsen. Ni vet, att de aldrig kommo härifrån.»

Jag satt tyst och obeslutsam.

»Dessutom var det er idé», tillade hon långsamt, »och jag skulle vilja se, att den lyckades.»

Nu kunde jag förhärda mitt hjärta. Så snart hon anslog en smickrande personlig ton, kände jag mig tvingad att motsäga henne.

»Bättre att tillbringa åratals på ön än att omkomma i natt eller i morgon eller dagen därpå i öppen båt. Vi ä' inte alls beredda att trotsa havets besvärligheter. Vi ha ingen föda, intet vatten, inga filter, ingenting alls. Ni skulle inte överleva natten utan filter. Jag känner mycket väl till edra krafter. Ni skakar ju redan av köld.»

»Det är bara nervositet», svarade hon. »Jag är rädd, att ni skall kasta loss masterna mot min vilja. — Å, Humphrey, var så snäll — var så innerligt snäll och gör det intel!» utbrast hon strax efteråt.

Och så var nu striden slut — den hade ändat med denna fras, som hon visste utövade en sådan makt över mig. Vi fröso ohyggligt om natten. Allt emellanåt föll jag i sömn, men jag väcktes genast igen av den bitande kölden. Hur Maud kunde uthärda den var mig en gåta. Jag var för trött att slå med armarna för att bli varm, men då och då fick jag styrka att gnida hennes händer och fötter för att återställa blodomloppet i dem. Och fortfarande tiggde hon mig om att icke kasta loss linan. Vid tretiden på morgonen fick hon ett anfall av kramp, och sedan jag hade gnidit henne tills den upphörde, blev hon alldeles stel. Jag blev förskräckt. Jag stack ut årorna och förmodade henne att ro, fastän hon var så svag, att jag trodde hon skulle svimma vid varje nytt tag.

Morgonen kom, och vi stirrade länge in i den grå dagern efter vår ö. Slutligen upptäckte vi den, där den låg liten och svart vid horisonten, på drygt femton mils avstånd. Jag satte kikaren för ögonen och spejade utåt havet. Långt i sydväst såg jag en mörk rand på vattnet, som tilltog i omfång under det att jag betraktade den.

»God vind!» ropade jag med en stark röst, som jag knappt själv kände igen.

Maud försökte svara, men hon kunde icke tala. Hennes läppar voro blåa av köld, och hennes ögon insjunkna — men å, så modigt hennes bruna ögon blickade in i mina! Så hjärtskärande modigt!

Jag började ånyo gnida hennes händer och föra hennes armar upp och ned och i kors med varandra, tills hon slutligen förmådde slå med dem själv. Så tvingade jag henne att resa sig, och ehuru hon skulle ha fallit, om jag icke hade stött henne, förmådde jag henne att gå flera steg av och an mellan toften och aktern, och till sist att hoppa upp och ned.

»Å, ni modiga, oförskräckta kvinna», sade jag, då jag såg livet återkomma i hennes ansikte. »Visste ni förut, att ni ägde så mycket mod?»

»Jag har inte haft det förut», svarade hon. »Jag har aldrig varit modig förrän jag lärde känna er. Det är ni som har gjort mig sådan.»

»Och jag var det ej heller, förrän jag lärde känna er», svarade jag.

Hon gav mig en hastig blick, och återigen såg jag det dallrande glittret och någonting mer i hennes ögon. Men det varade endast en sekund. Sedan log hon.

»Det måste ha varit omständigheternas makt»,

sade hon. Men jag visste, att hon hade orätt och jag undrade, om hon också visste det.

Så kom vinden, god och frisk, och båten var snart på väg mot ön över rullande vågor. Vid halvfyratiden på eftermiddagen passerade vi sydvästra udden. Vi voro icke allenast hungriga, vi ledo även av törst. Våra läppar voro torra och spruckna, och vi kunde icke längre fukta dem med tungan. Så dog vinden plötsligt bort. Under natten var det dödsstilla och jag arbetade återigen med årorna — men klent, mycket klent. Klockan två på morgonen törnade båtstäven mot stranden i vår egen lilla vik, och jag stappade ur för att göra fast fånglinan. Maud kunde icke stå på sina fötter, och jag hade icke kraft att bära henne. Jag föll omkull i sanden med henne, och när jag åter hade hämtat mig, måste jag nöja mig med att fatta henne under armarna och släpa henne uppåt stranden och in i hyddan.

Dagen därpå förmådde vi icke uträtta något arbete. Vi sovo till klockan tre på eftermiddagen, eller åtminstone gjorde jag det, ty när jag vaknade, var Maud sysselsatt med att laga till middagen. Hon hade en underbar förmåga att hämta sig raskt. Det var någonting segt hos hennes bräckliga kropp, ett envist fasthållande vid livet, som man hade svårt att sammanställa med hennes naturliga svaghet.

»Ni vet, att jag skulle resa till Japan för min hälsa», sade hon, då vi sutto framför elden efter middagen och njöto av sysslolöshetens stillhet. »Jag var inte mycket stark. Det har jag aldrig varit. Doktorerna ordinerade en sjöresa, och jag valde den längsta.»

»Ni visste bra litet vad ni valde», sade jag skrattande.

»Men jag skall nu genom denna upplevelse bli en helt annan människa och även starkare», svarade hon, »och jag hoppas också, att jag skall bli bättre än förr. Åtminstone skall jag förstå en hel hop mer av livet.»

Så kom den korta dagens skymning, och nu började vi tala om Ulv Larsens blindhet. Den var alldeles oförklarlig. Och att den var allvarlig bevisades av hans förklaring, att han ämnade stanna kvar och dö vid Experimentön. Då han, så stark som han var, och med så stor kärlek till livet som han ägde, tänkte på att dö, var det tydligt att han led av någonting mer än endast blindhet. Han hade ju haft sin förskräckliga huvudvärk, och vi antogo bägge, att det måste vara någon hjärnsjukdom, som under de upprepade anfallen förorsakade honom större plågor än vi någonsin kunde föreställa oss.

Medan vi talade om hans tillstånd, märkte jag, att Mauds medlidande för honom tilltog allt mer och mer, och jag kunde icke annat än älska henne ännu mer för detta, därför att det var så älskvärdt kvinnligt. Dessutom fanns det ingen falsk sentimentalitet i hennes känsla för honom. Hon hade medgivit, att den strängaste behandling vore nödvändig, om vi skulle ge oss av därifrån, men hon ryggade tillbaka vid tanken på att jag kanske skulle bli nödsakad att släcka hans liv för att rädda mitt eget — »vårt eget», som hon sade.

Följande morgon åto vi frukost och togo itu med vårt arbete så snart det blev dager. Jag fann ett litet varpankare i förrummet, där sådana saker förvarades, och med någon ansträngning fick jag det upp på däck och i båten. Med en lång, smäcker tross uppskjuten

i båten, rodde jag ut ett litet stycke utanför vår lilla vik och släppte ankaret i botten. Det var ingen vind, det råde flod vid tillfället och skonaren flöt. Sedan jag därefter hade kastat loss förtöjningarna, varpade jag ut fartyget med handkraft — spelet var ju förstört — tills det nästan låg alldeles över det lilla ankaret, vilket likväl var alldeles för litet att hålla skonaren kvar i minsta bris. Sedan lade jag av det stora styrbordsankaret och stack tillräckligt med ketting; på eftermiddagen tog jag itu med att ställa i ordning spelet.

I tre dagar arbetade jag med att sätta det i stånd. Vad jag var minst av allt, det var mekaniker — och på nämnda tid utförde jag vad en vanlig maskinist skulle ha gjort på lika många timmar. Först och främst måste jag lära mig att hantera verktygen, och de enklaste mekaniska begrepp, vilka en sådan man har på sina fem fingrar, måste jag också fundera mig till. Men efter de tre dagarnas förlopp hade jag likväl ett spel, som fungerade, om också ganska medelmåttigt. Det skänkte mig aldrig samma tillfredsställelse som det gamla, men det arbetade och gjorde det möjligt för mig att arbeta.

Inom en halv dag hade jag bägge spirorna ombord och saxen riggad och försedd med gajar som förut. Och natten därefter sov jag ombord, på däck, bredvid mitt arbete. Maud hade vägrat att stanna ensam i land, hon sov nu i skansen. Ulv Larsen hade suttit ute på däck, lyssnat till mitt arbete med spelet och talat med Maud och mig om likgiltiga saker. Ingendera parten gjorde någon häntydning på att saxen hade blivit förstörd, icke heller sade han någonting

vidare om att jag skulle låta hans fartyg vara i fred. Men jag hyste en ständig fruktan för honom, där han satt blind och hjälplös och lyssnande, ständigt lyssnande, och jag aktade mig för att komma inom räckhåll för hans starka armar, medan jag arbetade.

Under natten, medan jag sov nedanför min kära sax, väcktes jag av hans steg uppe på däck. Det var stjärnklart och jag såg dunkelt hans gestalt röra sig av och an. Jag rullade mig ut ur mina filter och smög ljudlöst efter honom i strumplåsten. Han hade beväpnat sig med en fällkniv ur verktygslådan, och med den beredde han sig att skära av ginan, som jag hade riggat i saxen. Han kände på den med handen och upptäckte, att jag icke hade halat den durr. Detta var icke lämpligt för honom och hans fällkniv, och därför tog han fatt i den löpande ändan, halade styvt och gjorde fast. Varefter han beredde sig att såga igenom parterna med fällkniven.

»Det där skulle jag inte göra, om jag vore i ert ställe», sade jag lugnt.

Han hörde knäppningen, då jag spände min pistol och han skrattade.

»Hallå, Hump!» sade han. »Jag har hela tiden vetat att ni var här. Ni kan inte bedra mina öron.»

»Det var en lögn, Ulv Larsen», sade jag lika lugnt som förut. »Men jag törstar efter ett tillfälle att döda er, så gå ni bara på och skär med er kniv.»

»Det tillfället har ni ju ständigt», sade han hånfullt.

»Gå på och skär, ni!» hotade jag betydelsefullt.

»Jag har lust att bereda er en missräkning», sade han skrattande och gjorde helt om och gick akterut. —

»Någoting *måste* göras, Humphrey», sade Maud

följande morgon, då jag berättade för henne, vad som hade tilldragit sig under natten. »Om han vistas i frihet, kan han företa sig vad som helst. Han kan borra fartyget i sank eller sätta eld på det. Ingen kan veta vad han tar sig till. Vi måste göra honom till fånge.»

»Men hur skall det gå till?» frågade jag med en missmodig axelryckning. »Jag vågar inte komma inom räckhåll för hans armar och han vet, att så länge han är passiv och icke gör motstånd, kan jag inte skjuta honom.»

»Det måste finnas någon utväg», förklarade hon. »Låt mig tänka!»

»Det finns ett sätt», sade jag bistert.

Hon väntade.

Jag tog en sälklubba i handen.

»Ett slag med den här skulle inte döda honom», sade jag. »Men innan han kommer till sans igen, skulle jag ha bundit honom till händer och fötter.»

Hon skakade på huvudet med en rysning. »Nej, nej — inte så. Det måste finnas något mindre brutalt sätt. Låt oss vänta.»

Men vi behövde icke vänta länge, och problemet löste sig självt. Under förmiddagens lopp fann jag efter många upprepade försök fockmastens balanseringspunkt, och jag fastgjorde min gina ett par fot ovanför. Maud höll an i spelet och sköt ned löparen, medan jag hyvade. Hade spelet varit som det skulle, så hade det icke varit så svårt; men som det nu var, måste jag använda hela min tyngd och all min styrka för varje tum jag hyvade. Jag måste vila oupphörligt. Mina vilostunder voro längre än arbetstiden. Vid

flera tillfällen, då jag oaktat alla mina ansträngningar icke kunde få spelet att röra sig ur fläcken, lyckades Maud hålla an med ena handen och med den andra kasta hela sin kroppstyngd på spaken, med vilken jag hyvade.

Efter en timmes förlopp hade enkel- och dubbelblocken kommit tillsammans vid toppen av saxen. Jag kunde icke hyva mera. Och likväl hade masten ännu icke svängt tillräckligt inombords. Tjockändan vilade mot utsidan av babords reling, medan toppen hängde över vattnet långt utanför relingen om styrbord. Min sax var för kort. Allt mitt arbete hade varit förgäves. Men jag förtvivlade icke längre nu som förr. Jag hade fått mera tillit till mig själv och mera förtroende för möjligheterna hos spel, saxar och taljor. Det fanns ett sätt, varpå alltsammans kunde utföras, och det återstod för mig att utfundera detta sätt.

Medan jag begrundade mitt problem, kom Ulv Larsen upp på däck. Vi märkte genast att det var någonting besynnerligt med honom. Osäkerheten eller svagheten i hans rörelser voro tydligare än eljest. Han gick bokstavligen med stapplande steg, då han kom gående på babords sida om kajutan. Vid förkanten av halvdäck vacklade han, förde handen till ögonen med den vanliga borttorkande gesten, åkte utför trappstegen — som han stod på fötterna — ned på däck, stapplade tvärs över detsamma, vacklande och fäktande med armarna i luften för att kunna hålla balansen. Han återvann jämvikten, då han kom till nedgången till mellandäck, och där stod han som huvudyr en stund, varefter han plötsligt krympte sam-

man och sjönk ihop, benen veko sig under honom och han föll i däck.

»En attack», viskade jag till Maud.

Hon nickade. Och jag såg medlidandet lysa i hennes ögon.

Vi gingo fram till honom, men han tycktes vara medvetlös och andades spasmodiskt. Maud tog vård om honom; hon lyfte upp hans huvud för att hindra blodet från att strömma dit, och hon skickade mig till kajutan efter en kudde. Jag tog också faltar med mig därifrån, och vi bäddade honom bekvämt. Jag kände på hans puls. Den slog fast och kraftigt och var fullkomligt normal. Detta förbryllade mig. Jag blev misstänksam.

»Tänk, om allt detta endast är komedi?» sade jag, medan jag ännu höll om hans handled med mina fingrar.

Maud skakade på huvudet, och jag läste en förebråelse i hennes ögon. Men just då rycktes hans hand plötsligt ur mina fingrar och slöt sig som en järnkrampa kring min handled. Jag skrek högt i vild förfäran — ett hemskt, oartikulerat skri. Och jag uppfångade en skymt av hans ondskefulla och triumferande ansikte, medan hans andra hand fattade ett ohyggligt tag i min kropp och drog mig intill honom med ett fasansfullt grepp.

Han släppte min handled, men med sin andra arm, som han lagt om min rygg, höll han bägge mina armar, så att jag icke kunde röra mig. Sin lediga hand förde han till min strupe, och i denna stund hade jag den bittraste försmak av döden, vållad av min egen idiotism. Varför hade jag vågat mig inom räckhåll

för hans ohyggliga armar? Jag kände också andra händer vid min hals. Det var Mauds händer, som förgäves sökte rycka lös den hand, som höll på att strypa mig. Hon uppgav försöket, och jag hörde henne uppges ett skrik, som skar mig in i själen, ty det var en kvinnas skri av fruktan och hjärtskärande förtvivlan. Jag hade hört det skriket en gång förut — då *Martinez* gick till botten.

Mitt ansikte var tryckt mot hans bröst och jag kunde icke se någonting, men jag hörde Maud rusa därifrån. Allting hände med blixstens hastighet. Jag hade ännu icke haft någon glimt av medvetlöshet, och det föreföll mig, som om en oändlig tidrymd hade förflutit innan jag hörde hennes snabba steg vända tillbaka. I detsamma kände jag Larsens hela kropp sjunka tillsammans under mig. Andedräkten lämnade hans lungor, och hans bröst föll ihop under min tyngd. Antingen det nu endast var utandningen eller hans medvetande om sin tilltagande vanmakt som förorsakade det — jag vet det icke — men en dov jämmer trängde ur hans hals. Handen, som fattat om min strupe, slaknade. Jag andades åter. Hans skälvande hand grep återigen fastare tag. Men icke ens hans kolossala viljekraft förmådde besegra den vanmakt, som överföll honom. Hans vilja var bruten. Han förlorade medvetandet.

Mauds steg voro mycket nära, då hans hand skälvde till för sista gången och släppte sitt tag. Jag rullade om och föll ned på däck på min rygg, flämtande och blinkande i solskenet. Maud var ytterligt blek, men lugn — mina ögon hade genast riktats på hennes ansikte — och hon såg på mig med både oro och lättnad.

Så föll min blick på en tung sälklubba, som hon höll i handen, och hennes ögon följde samma riktning som mina. Klubban föll ur hennes hand, som om den plötsligt hade stungit henne, och i samma ögonblick svälde mitt hjärta av överströmmande glädje. Ja, hon var sannerligen *min* kvinna — kvinnan som var mig given till hjälp — kämpande med mig och för mig, så som grottinnevånarnas kvinnor skulle ha kämpat, med allt det primitiva vaknat inom henne, glömsk av sin kultur, hård, trots den mildrande civilisationen i det enda levnadssätt hon förut hade känt till.

»Käraste, dyraste!» utbrast jag och reste mig stapplande.

I nästa ögonblick var hon i mina armar och snyftade konvulsiviskt mot min axel, medan jag tryckte henne hårdt intill mig. Jag såg ned på den rika bruna hårmassan, vars glitter i solskenet var mig tusen gånger dyrbarare än juvelerna i konungars skattkammare. Och jag sänkte mitt huvud och kysste sakta hennes hår — så sakta, att hon ej visste det.

Och så fick jag en mycket förnuftig tanke. När allt kom omkring, var hon ju endast en kvinna, som grät ut sin lättnad, nu när faran var förbi, i famnen på sin beskyddare, eller den som hade varit i fara. Hade jag varit hennes far eller hennes bror, skulle situationen ha varit precis densamma. Dessutom voro tid och rum icke passande, och jag ville först bättre förtjäna rätten att göra henne min kärleksförklaring. Och så kysste jag ännu en gång hennes hår helt sakta, då jag kände, att hon drog sig ur mina armar.

»Det var en verklig attack den här gången», sade

jag, »lika stark som då han blev blind. Först spelade han komedi, men så kom den verkliga.»

Maud höll redan på att ordna kudden under hans huvud.

»Nej, inte ännu», sade jag. »Nu, då jag har honom hjälplös, skall han också förbli det. Från och med nu är det vi som bo i kajutan. Ulv Larsen kommer att vistas i jägarnas skans.»

Jag fattade honom under armarna och släpade honom till trappan. Jag skickade Maud efter en göling. Sedan jag hade bundit denna under hans armar, lyfte jag honom över tröskeln och firade honom utför trappstegen och ned på durken. Jag förmådde icke lyfta honom direkt upp i en koj, men med Mauds hjälp lyfte jag först upp hans skuldror och huvud och sedan hans kropp över kanten, varefter jag rullade honom in i en underkoj.

Men detta skulle icke bli allt. Jag kom ihåg handbojorna i hans hytt, vilka han brukade använda på sina matrosar i stället för de gammaldags, klumpiga handklovarna. Och när vi lämnade honom, var han fängslad både till händer och fötter. För första gången sedan många dagar andades jag åter fritt. Jag kände mig märkvärdigt lätt då jag kom upp på däck, alldeles som om en tyngd hade blivit lyft från mina skuldror. Jag kände också, att Maud och jag hade kommit varandra ännu närmare. Och jag undrade om hon kände det på samma sätt, medan vi gingo bredvid varandra framåt däckets till den plats, där fockmasten hängde i saxen.

TRETTIOSJUNDE KAPITLET.

Vi flyttade genast ombord på *Ghost*, togo våra forna hytter i besittning och lagade maten i kabyssen. Ulv Larsens tillfångatagande hade inträffat mycket lägligt, ty den indiansommar, som förut hade rådt vid denna höga latitud, var nu förbi, och duggregn och stormar hade börjat. Vi hade det nu emellertid mycket bekvämt, och den ofullständiga saxen med fockmasten hängande nedanför gav ett visst idogt utseende åt skonaren och vittnade om förestående avresa.

Och nu hade vi Ulv Larsen slagen i järn — men hur föga det behövdes! Liksom vid hans första svåra attack hade även denna åtföljts av betydlig kraftlöshet. Maud gjorde denna upptäckt på eftermiddagen, då hon försökte ge honom mat. Han hade visat tecken till medvetande, och hon hade talat till honom, men fick intet svar. Han låg då på vänstra sidan och hade tydligen svåra plågor. Med en häftig rörelse vände han på huvudet, så att hans vänstra öra lyftes från kudden, mot vilket det förut hade legat pressat. Nu hörde han henne med ens, och hon gick genast efter mig.

Jag tryckte kudden intill hans vänstra öra och frågade om han hörde mig, men han gav intet tecken

därtill. Då jag drog undan kudden och upprepade min fråga, svarade han genast, att han hörde.

»Vet ni, att ni är döv på det högra örat?» frågade jag.

»Ja», svarade han med låg, kraftig stämma, »och det är värre än så. Hela min högra sida är angripen. Den tycks sova. Jag kan varken röra arm eller ben.»

»Kanske en ny komedi?» frågade jag häftigt.

Han skakade på huvudet, och hans barska mun drogs till ett underligt förvridet leende. Man kunde med allt skäl kalla det förvridet, ty det drog sig endast åt den ena sidan. Ansiktsmusklerna på den högra voro fullkomligt orörliga.

»Detta var Ulvens sista uppträdande», sade han. »Jag är förlamad. Jag skall aldrig kunna gå mera. Å, det är bara den andra sidan», tillade han, som om han hade gissat sig till den misstänksamma blick, jag fäste på hans vänstra ben, vars knä nyss hade höjts under filten. »Det var otur», fortsatte han. »Jag skulle gärna ha tagit livet av er först, Hump. Och jag trodde, att det fanns så pass mycket kraft kvar hos mig.»

»Men varför?» frågade jag, dels av fasa och dels av nyfikenhet.

Återigen förvred det besynnerliga leendet hans mun, och han sade:

»Å — bara för att få leva — få leva och verka — för att få vara det största stycket jäsämne till det sista — för att äta er! Men att dö på detta sätt!»

Han ryckte på axlarna eller försökte snarare att göra det, men det var endast den vänstra axeln som rörde sig. Ryckningen var lika ofullkomlig som leendet.

»Men hur kommer det sig?» frågade jag. »Var sitter det onda?»

»I hjärnan», svarade han genast. »Det är den fördömda huvudvärken som har framkallat det.»

»Vilka symptom?» frågade jag.

Han böjde på huvudet. »Det vet man inte. Jag har aldrig varit sjuk i hela mitt liv. Men det har blivit någonting galet med min hjärna. En kräftböld, en tumör, eller någonting i den vägen — någonting som fräter och förstör. Det har angripit mina nervcentra och förtär dem bit för bit, cell efter cell — så känns det.»

»Och edra rörelsecentra också», sade jag.

»Det tycks så. Och förbannelsen, som åtföljer det, är att jag måste ligga här fullt medveten, med alla själskrafter i behåll, vetande att livet förrinner, att kommunikationen med världen så småningom avbrytes. Jag kan inte se, hörsel och känsel överge mig, och jag skall snart inte kunna tala längre. Men hela tiden ligger jag ändå här vid liv, med verksam tankeförmåga och maktlös.»

»När ni säger, att *ni* är här, skulle jag vilja påminna er om själen», sade jag.

»Prat!» blev hans svar. »Det betyder helt enkelt, att under attackerna mot min hjärna ha högre psykiska centra förblivit oberörda. Jag har minne, jag kan tänka och resonera. När *det* är slut, är *jag* slut. Men det är jag inte ännu. Själen?»

Han brast i ett gäckande skratt, varefter han lade sitt vänstra öra mot kudden till tecken, att han icke ville fortsätta samtalet.

Maud och jag gingo till vårt arbete djupt gripna av

det fruktansvärda öde, som hade drabbat honom — huru förfärligt detta öde verkligen var, återstod ännu för oss att fullt lära inse. Det hade vedergällningens dystra högtidlighet över sig. Våra tankar voro djupt allvarliga och vi talade nästan viskande till varandra.

»Ni kunde gärna ta bort handbojorna», sade han samma kväll, då vi stodo bredvid hans läger och rådgjorde om hans tillstånd. »Full säkerhet dem förutan. Jag är ju lam. Det närmaste vi sedan få tänka på, blir liggsår.»

Han log sitt förvridna leende. Mauds ögon vidgades av fasa, och hon måste vända bort huvudet.

»Vet ni, att ert leende är förvridet?» frågade jag. Ty jag visste, att hon måste se till honom, och jag ville bespara henne så mycket obehag som möjligt.

»Då skall jag inte dra på munnen mera», sade han lugnt. »Jag trodde just att det var någonting på tok. Min högra kind har varit stel hela dagen. Ja, jag har känt förebud till det här de sista tre dagarna. Min högra sida har hållit på att domna emellanåt — ibland armen eller handen, ibland benet eller foten...»

»Jaså, mitt leende är förvridet?» sade han en liten stund efteråt. »Nå, härefter får ni tänka er att jag småler inom mig — med själen, om ni så behagar, med min själ. Ni kan ju föreställa er, att jag gör det just nu.»

Och han låg tyst i flera minuter, antagligen nju-tande av denna groteska fantasi.

Hans inre människa hade icke undergått någon förändring. Det var den forne, okuvlige och förfärlige Ulv Iarsen, fångslad någonstädes inom denna kropp, som en gång hade varit så oövervinnelig och så fullän-

dad. Nu höll den honom bunden med omärkliga fjättrar, omslöt hans själ med mörker och tystnad, avstängde den från världen, där han hade rasat i tygellösa handlingar. Aldrig mer skulle han konjugera verbet »att göra» i alla dess tempus och modus. »Att vara» var det enda som återstod för honom — att vara, men utan rörelse, så som han hade definierat döden — att vilja, men icke kunna verkställa — att tänka och resonera och till själen vara lika livfull som någonsin, medan kroppen var död, nästan fullkomligt död.

Och likväl, fastän jag verkligen tog bort handbojorna, kunde vi icke fullt finna oss till rätta med hans tillstånd. Våra sinnen reste sig däremot. För oss var han fortfarande full av möjligheter. Vi visste icke, vad vi kunde vänta av honom härnäst — vilka förfärliga saker han kunde begå i något utbrott, då själen segrade över kroppen. Vår erfarenhet gav stöd åt denna föreställning, och vi skötte vårt arbete under ständigt ångest.

Jag hade löst problemet, som uppstått därigenom att saxen var för kort. Med tillhjälp av handtaljan — jag hade gjort en ny sådan — lyfte jag fockmastens tjockända över relingen och sänkte den sedan på däck. Därefter hissade jag storbommen ombord. Dess fyrtio fots längd skulle ge den höjd, som var nödvändig för att kunna svänga masten. Medelst en andra talja, som jag hade fäst vid saxen, svängde jag bommen i nästan lodrät position och sänkte sedan tjockändan ned på däck, där jag spikade stora klampar omkring den, för att hindra den från att slira. Det enkla blocket till min ursprungliga saxtalja hade jag fäst vid

ändan av bommen. Genom att föra denna taljelöpare till spelet, kunde jag nu höja och sänka ändan av bommen efter behag, medan tjockändan alltid förblev stationär, och medelst gajar kunde jag svänga bommen åt bägge sidor. Vid ändan av bommen hade jag också riggat en gina, och när det hela var färdigt, kunde jag ej annat än häpna över den kraft och de möjligheter den gav mig.

Jag hade naturligtvis behövt ett par dagars arbete för att utföra denna del av mitt värv, och det var icke förrän den tredje dagens morgon, som jag svängde fockmasten över däck och började fasonera dess tjockända, för att få den att passa till mastspåret. Härvidlag var jag särskilt tafatt. Jag sågade och högg och använde huggjärn på det hårda träet, så att det såg ut som om det blivit gnaget av en jätteråtta. Men det passade i alla fall.

»Det går — jag vet att det skall gå!» utropade jag.

»Känner ni till doktor Jordans kriterium på sanningen?» frågade Maud.

Jag skakade på huvudet och började avlägsna träflisorna, som hade fallit ned på min hals.

»Kunna vi göra den fruktbarande? Kunna vi anförtro vårt liv åt den?» så lyder hans provfråga.»

»Jordan tycks vara en av edra favoriter», sade jag.

»Ja! När jag slopade mitt forna Pantheon och kastade ut Napoleon och Cæsar med konsorter, reste jag genast ett nytt», svarade hon allvarligt. »Och den första jag installerade där var doktor Jordan.»

»En nutidshjälte.»

»Och så mycket större just därför», sade hon. »Hur skulle forntidens heroer kunna jämföras med våra.»

Jag skakade på huvudet. Vi tänkte alldeles för lika i många avseenden för att det skulle behövas några argument. Vår syn på livet hade åtminstone mycket gemensamt.

»För att vara ett par kritiker komma vi märkvärdigt bra överens», sade jag skrattande.

»Och även som skeppstimmerman och assistent», skrattade hon.

Men det var föga tid för skratt under dessa dagar, dels för vårt hårda arbetes skull och dels för det hemska i Ulv Larsens levande död.

Han hade fått ett nytt slaganfall. Han hade delvis förlorat sin röst, och han förlorade den mer och mer. Han kunde endast använda den ryckvis. Och då han talade, steg och föll ljudet likt kursen på börsmarknaden. Ibland var ledningen klar och han talade som förr, ehuru långsamt och tungt. Men så övergav talförmågan honom helt plötsligt, kanske midt i en mening, och vi kunde emellanåt få vänta i timal innan den kom tillbaka. Han klagade över häftiga smärtor i huvudet, och det var under denna period som han uppgjorde ett system för meddelande, avsett för den tid, då han icke skulle kunna tala alls. En tryckning av hans hand skulle till exempel betyda »ja» och två däremot »nej». Det var väl att detta just då hade blivit ordnat, ty samma kväll var det alldeles slut med hans talförmåga. Därefter besvarade han våra frågor med handtryckningar, och när han hade någonting att säga, skrev han det med sin vänstra hand fullkomligt läsligt på ett pappersblad.

Nu var den bistra vintern kommen. Den ena kulingen följde efter den andra med snö eller snöslask

och regn. Sälarna hade begivit sig på sin stora flyttning söderut och deras samlingsplats var öde och tom. Jag arbetade med feberaktig iver. 'Trots det dåliga vädret och blåsten, som särskilt var mig till hinder, var jag på däck från dagningen tills det blev mörkt, och arbetet skred avsevärdt framåt.

Jag drog fördel av den läxa jag fått, då jag reste saxen och sedan måste klättra upp för att fästa gajarne. Vid toppen av fockmasten, som var lagom höjd överdäck, fäste jag riggen, stag och fall. Som vanligt hade jag icke kunnat beräkna, hur mycket arbete detta egentligen skulle kräva. Jag behövde två hela dagar för att utföra det. Och där var så mycket annat, som skulle göras — seglen, till exempel, måste faktiskt repareras.

Medan jag arbetade på att rigga fockmasten, söm-made Maud på seglen, ständigt färdig att släppa allt annat för att komma mig till hjälp, så snart där behövdes flera händer än två. Segelduken var tjock och hård, och hon sydde med den reglementerade segelnålen och segelhandsken. Hennes händer blevo snart bedrövligt fulla med blåsor, men hon fortsatte likväl modigt med sömnen, varjämte hon skötte matlagningen och tog vård om den sjuke.

»Vidskepelse är bara dumheter!» sade jag på fredagens morgon. »Masten skall resas i dag.»

Allting var i ordning för experimentet. Genom att föra bomtaljan till spelet, lyfte jag masten nästan klar från däck. Så gjorde jag fast denna talja och förde saxtaljan, som var huggen vid bommens ända, till spelet — och efter ett par rundhyvningar i spelet hade jag masten klar och upprätt.

I samma stund som Maud fick släppa avhållet klap-pade hon händerna och utropade:

»Det går! Det går! Vi kunna anförtra våra liv åt det!»

Plötsligt fick hon en ängslig min.

»Den är inte rakt över hålet», sade hon. »Får ni nu lov att göra om alltsammans igen?»

Jag smålog överlägset och släckte en av gajarne och halade an den andra, varvid masten svängde till midten av däckets. Men det var ändå icke precis över hålet. Maud såg återigen ängslig ut, och jag log ett nytt överlägset leende. Jag firade nu på bomtaljan och hyvade lika mycket i saxtaljan, varigenom mastens tjockända kom direkt över hålet i däckets. Så gav jag Maud noggranna instruktioner, hur hon skulle fira och gick ned till mastspåret i botten i skonarens rum.

Jag ropade upp till henne, och masten sänkte sig lätt och säkert. Rakt över det fyrkantiga hålet i spåret närmade sig den fyrkantiga tjockändan. Men under nedfirandet vred den sig något, så att fyrkanterna ej skulle passa tillsammans. Jag kände icke ett ögonblicks obeslutsamhet. Med ett rop till Maud, att hon skulle upphöra att fira, skyndade jag upp på däck och fastgjorde handtaljan vid masten med en löpande stick. Maud skulle hala i den och jag gick ned i lastrummet igen. Vid lyktskenet såg jag nu tjockändan långsamt vrida sig tills fyrkanten passade in med mastspåret. Så fick Maud göra fast och återvända till spelet. Långsamt sänkte sig åter mastens tjockända, men under tiden vred den sig på nytt. Maud måste återigen räta den med handtaljan, innan den

passade in fullkomligt. Men den gjorde det till sist. Masten stod på sin plats.

Jag uppgav ett högljudt glädjerop och hon kom nedskyndande för att se. Lysta av det gula lyktskenet, betraktade vi det vi hade gjort. Så sågo vi på varandra, och våra händer sökte och funno varandra i en varm tryckning. Jag tänker, att bägges ögon fuktades av glädje över vår framgång.

»Det var så lätt gjort, när allt kom omkring», sade jag. »Allt det arbetsamma låg i förberedelserna.»

»Och allt det underbara låg i fullbordandet», tillade Maud. »Jag kan knappast övertyga mig själv om att den där stora masten verkligen är rest på sin plats igen — att ni har lyft den ur vattnet, svängt den genom luften och placerat den där den skall vara. Det är ett verk som kunde anstå en titan.»

»Och mycket nytt de funno upp'», började jag citera helt muntert, men jag avbröt mig plötsligt och vädrade omkring mig.

Jag kastade en hastigt blick på lyktan. Ingen rök från den. Jag vädrade om igen.

»Någonting brinner», sade Maud med plötslig och bestämd övertygelse.

Vi rusade bägge fram till lejdaren, men jag störtade förbi henne och upp på däck. En tjock rök trängde upp från trappan till jägarnas skans.

»Ulven är inte död ännu», mumlade jag för mig själv, då jag rusade dit ned genom röken.

Det var så tjockt med rök därnere i det inskränkta utrymmet, att jag var tvungen att treva mig fram på måfå. Och så mäktig var den verkan Ulv Larsen utövade på min inbillning, att jag var fullkomligt be-

redd på att den hjälplöse jätten skulle gripa mig om halsen och försöka strypa mig. Jag tvekade. Begäret att vända om och rusa uppför trappan igen och på däck höll på att vinna seger. Men så tänkte jag på Maud. Minnet av henne, sådan jag nyss hade sett henne i lyktskenet där nere i lastrummet, med de bruna ögonen strålande och fuktiga av glädje, drog genom min själ och jag kände, att jag icke kunde vända om.

Jag höll nästan på att kvävas av röken, då jag kom fram till Ulv Larsens koj. Jag sträckte ut min hand och trevade efter hans. Han låg orörlig, men ryckte lätt till vid beröringen av min hand. Jag kände efter både över och under hans filter. Där fanns ingen värme, intet tecken till eld. Men denna rök, som förblindade mig och kom mig att flämta och hosta, måste ju ha något ursprung. Jag var fullkomligt yr i huvudet och rusade vildt omkring i rummet, men så slog jag häftigt emot bordet och detta hejdade mig och bragte mig åter till sans och reda. Jag besinnade, att en hjälplös man icke kunde tända eld annorstädes än där han låg.

Jag vände nu om till Ulv Larsens koj. Där träffade jag på Maud. Hur länge hon hade varit där i denna kvävande atmosfär, därom hade jag ingen aning.

»Gå upp på däck!» kommenderade jag i bestämd ton.

»Men, Humphrey . . .» protesterade hon med underligt hes stämma.

»Å, var så snäll — var så snäll!» skrek jag barskt. Hon drog sig lydigt tillbaka, och så fick jag den tanken: om hon icke kunde finna vägen till trappan?

Jag störtade dit och hejdade mig vid dess fot. Kan-
ske hon hade gått upp? Då jag stod där tvekande,
hörde jag henne plötsligt sakta ropa:

»Å, Humphrey — jag har gått fel!»

Jag fann henne famlande vid akterskottet och
jag halvt ledde och halvt bar henne uppför trappan.
Den rena luften var som nektar. Maud var endast
matt och yr, och jag lämnade henne liggande på däck,
medan jag för andra gången begav mig dit ned.

Rökhärden måste befinna sig i Ulv Larsens omedel-
bara närhet, detta hade jag ju klart för mig, och jag
gick rakt fram till hans läger. Medan jag trevade
omkring bland hans filter, föll någonting hett ned på
min hand. Det brände mig och jag ryckte handen
tillbaka. Nu förstod jag! Genom springorna i bott-
nen till den övre kojén hade han satt eld på madrassen.
Han hade ännu tillräcklig rörelseförmåga i sin vän-
stra arm för att kunna göra detta. Och den fuktiga
halmen i madrassen, som blivit antänd nedifrån, och
var utan allt luftdrag, hade endast glödt och rökt hela
tiden.

Då jag skulle dra madrassen ur kojén, brast den
innan den kommit halvvägs, och på samma gång slog
elden ut i lågor. Jag drog även ut det som låg kvar i
kojén, varefter jag rusade upp på däck för att få frisk
luft.

Några hinkar vatten släckte snart elden i madras-
sen, där den låg midt på durken därnere, och tio minu-
ter därefter, då röken hade dragit bort, tillät jag Maud
att komma ned. Ulv Larsen var medvetslös, men
det dröjde icke länge förrän den friska luften återgav
honom sansen. Vi höllo emellertid på att bearbeta

honom, då han tecknade åt oss, att han ville ha papper och penna.

»Var goda och stör mig inte», skrev han. »Jag småler inom mig.»

»Ännu är jag ett stycke jäsämne, som ni ser», skrev han litet senare.

»Jag är glad att det stycket är så obetydligt som det är», sade jag.

»Jag tackar!» skrev han. »Men besinna hur mycket obetydligare jag blir innan jag dör.»

»Och ändå är jag här, Hump», skrev han triumferande. »Jag kan tänka mera klart än någonsin förut i hela mitt liv. Ingenting som stör mig. Fullkomlig koncentration. Jag är helt och hållet här, mer än någonsin.»

Det ljud som ett budskap från gravens mörker, ty denne mans kropp hade blivit hans mausoleum. Och i denna underliga grift levde och rörde sig hans ande. Den skulle fortfara att leva och röra sig där tills det sista sambandet vore slitet, och sedan — vem kunde säga, hur mycket längre den skulle fortfara att leva och röra sig?

TRETTIOÅTTONDE KAPITLET.

»Jag tänker, att min vänstra sida nu också håller på att förlamas», skrev Ulv Larsen morgonen efter den dag, då han försökte sätta eld på fartyget. »Stelheten tilltar. Jag kan knappt röra handen. Ni måste tala högre. Det lider mot slutet.»

»Har ni plågor?» frågade jag.

Men jag var tvungen att upprepa frågan med höjd röst innan han svarade: »Inte ständigt.»

Hans vänstra hand fördes långsamt och mödosamt över papperet, och vi kunde endast med den största svårighet tyda, vad han skrev. Det liknade närmast ett »andebudskap», sådana som lämnas vid spiritistiska seancer, där inträdet kostar en dollar.

»Men ändå är jag här ännu, helt och hållet här», skrev han långsammare och otydligare än någonsin.

Pennan föll ur hans hand, och vi måste åter sätta den mellan hans fingrar.

»Då jag inte har några plågor, har jag det fullkomligt fridfullt och lugnt. Jag har aldrig tänkt klarare än nu. Jag kan fundera över liv och död som en av Indiens vise.»

»Och över odödligheten?» frågade Maud högljuddt tätt invid hans öra.

Tre gånger försökte hands hand att skriva ett svar, men den fubblade hopplöst. Pennan föll på nytt. Vi försökte förgäves att åter placera den mellan hans fingrar; de förmådde ej sluta sig kring den. Men så tryckte Maud ihop hans fingrar omkring pennan och höll den fast med sina egna, och nu skrev hans hand med stora bokstäver och så långsamt, att varje bokstav tog ett par minuter.

»BOSH!»

Detta var Ulv Larsens sista ord. »Bosh!» Skeptisk och oöverbannelig till det sista. Armen och handen slaknade. Kroppen rörde sig något. Så var det ingen rörelse mer. Maud släppte hans hand. Fingrarna skildes åt genom sin egen tyngd, och pennan rullade bort.

»Hör ni ännu?» ropade jag högt, i det jag tog hans hand och väntade på tryckningen, som betydde »ja». Men det kom ingen. Handen var död.

»Jag såg att läpparna rörde sig», sade Maud.

Jag upprepade min fråga. Läpparna rörde sig. Maud höll sina fingerspetsar intill dem. Återigen upprepade jag frågan. »Ja», förkunnade Maud. Vi sågo förväntansfullt på varandra.

»Vad tjänar det till egentligen?» frågade jag. »Vad kunna vi säga honom nu?»

»Å — fråga honom . . .»

Hon tvekade.

»Fråga honom någonting, varpå han måste svara 'nej'», föreslog jag. »Då kunde vi förvissa oss om, att han är redig.»

»Är ni hungrig?» ropade hon.

Läpparna rörde sig under hennes fingrar och hon tolkade ett »ja».

»Vill ni ha kött?» var hennes nästa fråga.

»Nej», blev svaret.

»Buljong?»

»Ja, han vill ha litet buljong», sade hon lugnt och såg upp på mig. »Så länge han har hörseln kvar, kunna vi meddela oss med honom. Och sedan . . .»

Hon gav mig en underlig blick. Jag såg, att hennes läppar darrade och att tårar fyllde hennes ögon. Hon vacklade och jag tog emot henne i mina armar.

»Å, Humphrey, när skall detta ta ett slut?» snyftade hon. »Jag är så trött, så trött!»

Hon lutade sitt huvud mot min axel, och hennes späda gestalt skakades av häftig gråt. Hon var lätt som en fjäder i mina armar, så spenslig, så eterisk. »Hon har dukat under till sist», tänkte jag. »Och vad kan jag göra utan hennes hjälp?»

Men jag försökte lugna och trösta henne, och till slut sansade hon sig modigt och återvann sin själsstyrka lika hastigt, som hon brukade återvinna sina kroppskrafter.

»Jag borde verkligen blygas över mig själv», förklarade hon. Och hon tillade med det sällsamma leendet, som jag tillbad: »Men jag är ju också bara en liten kvinna.»

Orden »liten kvinna» träffade mig nästan som en elektrisk stöt. Det var ju mitt eget uttryck, mitt hemliga smeknamn för henne.

»Vad har ni fått det uttrycket ifrån?» frågade jag med en iver, som nu i sin tur förvånade henne.

»Vilket uttryck?» frågade hon.

»Liten kvinna.»

»Är det ert?» frågade hon.

»Ja», svarade jag. »Det är mitt. Jag har uppfunnit det.»

»Då måste ni ha talat i sömnen», sade hon småleende.

Och där var det nu igen, det dallrande glittret i hennes ögon. Och jag visste, att mina talade rent språk mot min vilja. Jag lutade mig fram emot henne. Utan att vilja det, gjorde jag det ändå, alldeles som då ett träd böjer sig för vinden. Å, vi voro varandra mycket nära i detta ögonblick! Men hon skakade på huvudet, som då man vill skaka av sig sömnen eller en dröm, och hon sade:

»Jag har känt till det uttrycket i hela mitt liv. Det var min fars smeknamn för min mor.»

»Det är mitt också», vidhöll jag envist.

»För er mor?»

»Nej», svarade jag, och hon frågade icke vidare, men jag skulle ha kunnat svära på, att hennes ögon för några sekunder hade ett retsamt och gäckande uttryck.

Sedan nu fockmasten väl var på sin plats, fortgick det övriga arbetet med rask fart. Nästan innan jag visste ordet av och utan en enda allvarsam motgång hade jag också stormasten rest. Allt ordnades efter hand, och det dröjde icke många dagar, förrän alla stag och vanter voro på sin plats. Toppsegel skulle vara farligt att använda på ett fartyg, som ej hade mer än två mans besättning, och därför lades stängerna på däck och surrades fast.

Många dagar erfordrades för att få seglen klara och bända dem. Vi hade ej mer än tre — förstäng, fock

och storsegel — och lappade, förkortade och illa tilltygade, som de voro, utgjorde de en löjligt opassande klädnad åt ett så ypperligt fartyg som *Ghost*.

»Men de kunna likväl användas!» utbrast Maud jublande. »Vårt arbete skall bli fruktbarande — vi kunna anförtro våra liv åt dem!»

Bland alla mina nya handtverk hade jag helt visst minsta hedern av segelmakeriet. Jag kunde sköta segel vida bättre än förfärdiga dem, och jag hyste intet tvivel om möjligheten att kunna föra *Ghost* till någon av Japans nordliga hamnar. Jag hade numera studerat navigation i några läroböcker, som funnos ombord, och dessutom hade jag ju Ulv Larsens gradskiva, en uppfinning så enkel, att ett barn skulle kunna använda den.

Vad uppfinnaren beträffade, hade det under en veckas tid inträffat föga förändring i hans tillstånd, utom att dövheten tilltog och läpparnas rörelser blevo allt svagare och svagare. Men den dag, då vi hade fått seglen klara, hörde han inga ljud och läpparna upphörde att röra sig — likväl icke förrän jag förut hade frågat honom: »Är ni ännu där?» och hans läppar hade svarat »ja».

Den sista kommunikationslinjen var avbruten. Någonstädes inom denna halvdöda kropp dvaldes ännu mannens själ. Omsluten av levande materia fortfor den kraftiga intelligensen att brinna, men den brann i tystnad och mörker. Och den var frigjord från kroppen. För denna intelligens kunde det icke finnas någon objektiv kännedom om en kropp. Den kände icke till någon sådan. Den sinnliga världen fanns icke till för den. Den kände endast sig själv och vid den och djupet av stillheten och mörkret.

TRETTIONONDE KAPITLET.

Så kom dagen för vår avfärd. Det fanns ingenting som kvarhöll oss längre vid Experimentön. *Ghosts* stympade master befunno sig åter på sin plats och dess fördärvade segel voro i ordning. Allt vad mina händer hade uträttat var hållbart, men ingenting var vackert. Jag visste likväl, att det skulle göra tjänst, och jag kände mig som en mäktig man, då jag betraktade det hela.

»Jag har gjort det! Jag har gjort det! Med mina egna händer har jag gjort det!» skulle jag ha velat ropa högt.

Men Maud och jag hade en förmåga att kläda varandras tankar i ord, och medan vi beredde oss att sätta storseglet, sade hon:

»Att bara tänka på, Humphrey, att ni har uträttat allt detta med edra egna händer!»

»Men här fanns också två andra händer», svarade jag. »Två små händer — och kom nu inte och säg, att också det är ett uttryck som var er fars.»

Hon skrattade och skakade på huvudet och höll upp sina händer och förevisade dem. »Jag kan visst aldrig få dem riktigt rena», klagade hon, »och inte heller går det att få den väderbitna huden mjuk.»

»Det länder dem endast till heder», förklarade jag och tog hennes händer i mina. Trots alla mina förnuftiga föresatser skulle jag säkert ha kysst dem, om hon inte helt plötsligt hade dragit dem undan.

Vårt kamratlika förhållande hade blivit en smula svävande. Jag hade länge och väl bemästrat min kärlek, men nu höll den på att bemästra mig. Den hade varit ohörsam och narrat mina ögon att tala, och nu var den på god väg att också ta väldet över min tunga — ja, och över mina läppar, ty i detta ögonblick kände de ett vildt begär att få kyssa dessa små händer, som hade arbetat så strängt och så troget. Jag var nästan utom mig. Det var som om fanfarer inom min själ hade kallat mig till henne. Jag drevs av en vind, som jag icke kunde motstå, och som kom min kropp att svikta, så att jag lutade mig fram mot henne, alldeles omedvetet. Och hon förstod det. Hon kunde icke annat än förstå det, då hon så plötsligt drog tillbaka sina händer och likväl icke kunde låta bli att ge mig en hastigt forskande blick innan hon vände bort sina ögon.

Med tillhjälp av gölingar och fotblock hade jag ordnat det så, att jag kunde leda fallen till spelet, och nu sträckte jag storseglet, klo och pik på samma gång. Det var ett klumpigt sätt, men det tog icke lång tid, och snart var även focken uppe och lekte för vinden.

»Vi kunna aldrig få upp ankaret på denna trånga plats, sedan det väl har släppt bottnen», sade jag. »Vi komma att ränna på klipporna innan vi någonsin hinna få upp det.»

»Vad kan ni göra åt det?» frågade hon.

»Sticka ifrån oss det», blev mitt svar. »Och när

jag gör det, måste ni sköta spelet. Jag får lov att genast rusa till ratten, och samtidigt måste ni hissa förstäng.»

Denna manöver för att komma i gång hade jag studerat och övertänkt minst tjugu gånger, och med fallet till spelet visste jag att Maud var i stånd att hissa detta högst nödvändiga segel. En frisk vind blåste inåt viken, och ehuru vattnet var smult, måste vi arbeta raskt för att komma lyckligt ut till havs.

Då jag slog lös schackelbulten, rasslade kettningen ut genom klyset och i havet. Jag rusade akterut till ratten. *Ghost* tycktes vakna till liv, då seglen fylldes. Förstäng sträcktes. När den fylldes av vinden, föll fartygets bog av och jag måste giva ned ett par spakar för att stötta henne.

Jag hade gjort en uppfinning i fråga om förstängskotet, som gjorde, att det gick över av sig självt, så att Maud ej behövde passa på det, men hon höll ännu på att hissa seglet, då jag lade rodret hårdt över. Det var ett ögonblick av stor ängslan, ty *Ghost* rusade rakt åt stranden på ett stenkast nära. Men fartyget svängde lydigt upp i vind. Där blev ett väldigt slående och smällande i segelduk och revsejsingar, vilket ljud mycket behagligt för mina öron, varefter seglen fylldes och skonaren låg utöver på andra bogen.

Maud hade slutat sitt arbete och kommit akterut. Där stod hon nu bredvid mig med en liten sjömansmössa på sitt fladdrande hår, med kinderna glödande efter ansträngningen, med ögonen vidöppna och strålande av sinnesrörelse och näsvingarna skälvande under den friska, salta luftens bitande fläktar. Hennes bruna ögon påminde om ett överraskat rådjurs. De

hade ett vildt och djärvt uttryck, som jag aldrig förut hade sett i dem, och hennes läppar öppnades och andedräkten hämmades, när *Ghost* styrde kurs rakt mot klippmuren vid mynningen till den inre viken, men sedan lovade upp i vind, gick över stag och kom ut på fritt vatten.

Min tjänstgöring som styrman förut under säljakterna var mig till stort gagn, jag klarade den inre viken och gjorde ett långt slag längs stranden av den yttre. Så gick jag över stag igen, och nu hade jag *Ghost* på väg utåt det öppna havet. Fartyget hade nu kommit in i oceanens andedrag och följde dess rytm, medan det höjde sig och sjönk med de bredryggade vågorna. Dagen hade förut varit mulen och kulen, men nu bröt solen fram genom molnen — ett välkommet omen — och den lyste över strandbukten på ön, där vi hade gemensamt förbluffat de gamla hanarna i sälarnas harem och dödat holluschickie. Hela Experimentön ljusnade i solskenet. Till och med den dystra sydvästra udden föreföll mindre dystert, och där havsskummet vätte dess yta, glittrade och glänste den i solskenet.

»Jag skall alltid tänka på vår ö med stolthet», sade jag till Maud.

Hon kastade huvudet tillbaka med en drottninglik åtbörd, och hon sade: »Kära, dyra Experimentöl! Jag skall alltid hålla den kär.»

»Jag också», inföll jag hastigt.

Det tycktes, som om våra ögon nu borde ha mött varandra i djupt samförstånd, men de vändes likväl motvilligt åt annat håll utan att mötas.

Det uppstod en tystnad, som nästan kunde kallas besvärande, och slutligen bröt jag den och sade:

»Ser ni de svarta molnen i lovart? Kommer ni ihåg, att jag sade i går kväll, att barometern hade börjat falla?»

»Och solskenet är borta», sade hon med blicken ännu dröjande vid vår ö, där vi hade bevisat vårt herravälde över materien och levat i det trognaste kamratskap, som någonsin kan existera mellan man och kvinna.

»Och det betyder, att vi få fira ut skoten och styra rak kurs på Japan!» utbrast jag gladt. »God vind och utfirade skot — då går det bra!»

Jag gjorde fast ratten och skyndade föröver. Jag släckte skoten både till focken och storseglet och gjorde allt i ordning till den väntade brisen. Det blev en frisk bris, mycket frisk, men jag beslöt att länsa så länge jag vågade. Olyckligtvis är det omöjligt att under sådana förhållanden ha ratten fastsurrad, så jag hade en hel natts vaka framför mig. Maud envisades att få avlösa mig, men det visade sig snart, att hon icke hade tillräcklig styrka att kunna styra i ett vräkande hav, även om hon kunde ha lärt sig det teoretiska i så stor hast. Hon föreföll alldeles förtvivlad över denna upptäckt, men hon friskade upp sitt mod genom att skjuta upp taljor och fall och alla lösa ändar. Så skulle maten också lagas, där skulle bäddas och Ulv Larsen skulle ha tillsyn — och hon avslutade sin dag med storstädning i kajutan och på mellandäck.

Hela natten stod jag vid rodret utan att vila, medan vinden långsamt och stadigt ökade och sjön växte. Klockan fem på morgonen kom Maud till mig med

varmt kaffe och biscuits, som hon hade bakat, och klockan sju fick jag en grundlig varm frukost, som gav mig nytt liv.

Under hela dagen växte vinden i styrka lika stadigt som förut. Man fick det intrycket, att den hade fattat ett surmulet beslut att blåsa och blåsa ännu värre och hålla på att blåsa. Och fortfarande ilade *Ghost* framåt mil efter mil med en fart, som övertygade mig om att fartyget åtminstone gjorde elva knop. Detta var för godt att låta gå sig ur händerna, men när kvällen kom, var jag alldeles förbi av trötthet. Ehuru jag för övrigt var i präktig fysisk kondition, hade trettiosex timmar vid ratten uttömt alla mina krafter. Dessutom bad Maud, att jag skulle dreja bi, och jag visste, att om vinden fortfor att tilltaga och havet att vräka i samma mån under natten skulle det snart bli omöjligt att göra det. Och därför lade jag *Ghost* bidevind, då skymningen tilltog, och jag gjorde det på samma gång gärna och motvilligt.

Men jag hade icke besinnat, vilket kolossalt arbete det skulle medföra för en enda man att reva tre segel. Då vi gingo för god vind, hade jag icke uppfattat dess styrka, men då vi lovade till, upptäckte jag till min sorg, nästan till min förtvivlan, hur häftigt det verkligen blåste. Vinden gäckade ständigt mina bemödanden. Den slet segelduken ur mina händer och förstörde på ett ögonblick vad jag hade uträttat under tio minuters ihärdig strävan. Klockan åtta hade jag endast lyckats få i ordning det andra revet i foc-ken. Klockan elva hade jag ännu icke kommit längre än så. Blodet droppade från alla mina fingerspetsar och naglarna voro avslitna ända intill köttet. Jag

grät av smärta och ren kraftlöshet i mörkret, men i hemlighet, så att Maud ej skulle veta det.

I min förtvivlan övergav jag försöket att reva storseglet och beslöt att försöka dreja bi under bottenrevad fock. Jag behövde ytterligare tre timmar för att beslå storsegel och förstäng, och klockan två på morgonen då jag var nästan död av överansträngning, hade jag knappast så mycket medvetande kvar, att jag förmodade uppfatta att mitt experiment hade lyckats. Den bottenrevade focken gjorde tjänst. *Ghost* höll sig väl upp i vind och visade ingen benägenhet att falla av tvärs för sjön.

Jag var alldeles utsvulten, men Maud försökte förgäves få mig att äta. Jag slumrade till med munnen full av mat, jag föll i sömn, medan jag höll på att föra maten till munnen och vaknade plågad av att finna handlingen ofullbordad. Jag var så hjälplöst sömnig, att hon var tvungen att hålla mig kvar i stolen, för att jag icke skulle falla i däck vid fartygets häftiga krängningar.

Om mitt inflyttande från kabyssen till kajutan vet jag ingenting alls. Det var en sömngångare, som Maud ledde och stödde. Jag vet egentligen ingenting om något, förrän jag vaknade i min koj med stövlarna avdragna — hur långt efteråt, det hade jag ingen föreställning om. Det var alldeles mörkt. Jag var stel och styv och skrek av smärta, då sängkläderna kommo i beröring med mina stackars fingerspetsar.

Morgonen hade tydligen ännu icke kommit, och jag slöt mina ögon och somnade på nytt. Jag visste icke att jag hade sovit ett helt dygn och att det nu åter var natt.

Så vaknade jag om igen, jag sov icke längre så godt som förut. Jag strök eld på en tändsticka och såg på mitt ur. Klockan var tolv. Och jag hade icke gått ifrån däckets förrän tre! Jag skulle ha blivit helt förvirrad, om jag icke hade gissat mig till, hur det hängde ihop. Det var icke underligt, att jag ej längre kunde sova oavbrutet. Jag hade sovit i tjuguen timmar. En stund låg jag och lyssnade till *Ghosts* rörelser, till havets dunkande och vindens dova brus över däck; sedan vände jag mig åt sidan och sov i ro ända till morgonen.

Då jag steg upp klockan sju såg jag icke alls till Maud, och jag förmodade, att hon var i kabyssen och lagade till frukosten. På däck fann jag att *Ghost* skötte sig präktigt under sina lappade segel. Eld brann i kabyssen och vatten stod och kokade, men där fanns ingen Maud.

Jag fann henne slutligen därefter vid Ulv Larsens läger. Jag såg på honom — mannen, som hade slungats ned från livskraftens högsta höjd för att bli levande begravd och leva ett liv, som var värre än döden. Det hade kommit en slapphet över hans uttryckslösa ansikte, som var någonting nytt. Maud såg på mig — och jag förstod.

»Hans liv släcktes under stormen», sade jag.

»Men han lever ännu», svarade hon med orubblig tro.

»Han hade för mycken kraft.»

»Ja», sade hon, »men nu är den honom icke längre till hindern. Hans ande är frigjord.»

»Ja, hans ande är frigjord», instämde jag. Och jag tog hennes hand och förde henne med mig upp på däck.

Stormen lade sig den natten, vilket vill säga, att den avtog lika långsamt, som den hade tillväxt. Efter frukosten morgonen därpå, då jag hade halat upp Ulv Larsens döda kropp på däck för att begrava den, blåste det ännu hårdt och sjön gick hög. Däcket sköljdes oupphörligt av floder, som strömmade in över relingen och genom spygatterna. Vinden gav fartyget plötsliga stötar, och *Ghost* krängde över, så att relingen i lä låg under vatten, medan det röt och tjöt i riggen. Vi stodo i vatten ända till knäna, då jag blottade mitt huvud.

»Jag kommer inte ihåg mer än en del av ritualen», sade jag, »och det är de orden: 'Och kroppen skall sänkas i havets djup'.»

Maud såg på mig med häpnad och bestörtning. Men minnet av någonting, som jag sett förut, kom över mig med makt och drev mig att ge Ulv Larsen samma likbegängelse, som Ulv Larsen en gång hade givit en annan man. Jag lyfte upp den ena ändan av luckan, och den i segelduk insydda kroppen gled med fötterna före ned i havet. Järntyngderna drogo den i djupet. Den var borta.

»Farväl, Lucifer, du högmodige ande!» viskade Maud så lågt, att ljudet drunknade i vindens tjut. Men jag såg hennes läppar röra sig och visste vad hon sade.

Medan vi klängde oss fast vid relingen på läsidan och strävade att komma akterut, råkade jag kasta en blick utåt havet i lä. *Ghost* lyftes just i denna stund upp av en väldig sjö, och jag såg tydligt på två eller tre mils avstånd en liten ångbåt, som slingrade och satte hårdt i sjön och styrde kurs rakt emot oss. Ångbåtens skrov var svartmålat, och genom jägarnas hi-

strier om sina tjuvjaktsbedrifter visste jag, att det måste vara en av Förenta staternas tulljakter. Jag utpekade min upptäckt för Maud och förde henne sedan så fort som möjligt upp på akterdäck, där hon var i säkerhet för översköljningar.

Jag stod just i begrepp att rusa ned till flaggskåpet, då jag kom ihåg, att jag vid riggandet av *Ghost* hade glömt att skära i en flagglina.

»Vi behöva inte någon nödsignal», sade Maud. »Det behövs endast att de få se oss.»

»Vi ä' räddade», sade jag stilla och högtidligt. Och jag utbrast i ett övermått av glädje: »Jag vet knappast, om jag skall vara glad över det eller ej.»

Jag såg på henne. Våra ögon voro nu icke motviljiga att mötas. Vi lutade oss mot varandra och innan jag visste ordet av, hade jag omslutit henne med mina armar.

»Behöver jag säga det?» frågade jag.

Och hon svarade: »Det behövs inte — fastän det skulle ha varit så ljuvt, så ljuvt att höra.»

Hennes läppar mötte mina. Genom någon egenomlig inbillningens lek kom jag i detsamma att tänka på hur hon en gång i *Ghosts* kajuta hade helt lätt tryckt sina fingrar mot mina läppar och sagt: »Tyst, tyst!»

»Min kvinna, min egen lilla kvinna», sade jag, under det jag med min lediga hand smekte hennes skuldra på ett sätt, som alla älskare känna till, fastän de aldrig ha lärt sig det i skolan.

»Min man!» sade hon och såg på mig ett par sekunder med ögonlocken dallrande, tills de sänktes och dolde hennes ögon, varefter hon gömde sitt huvud vid mitt bröst med en lycklig liten suck.

Jag kastade en blick bortåt tulljakten. Den var mycket nära. En båt sänktes ned.

»En kyss, min dyra älskade», viskade jag. »En enda kyss till innan de komma...»

»... och rädda oss från oss själva», ifyllde hon med ett tillbedjansvärdt leende, sällsammare än jag någonsin hade sett det förut, ty det skälvde av kärlek.

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY
Los Angeles

This book is DUE on the last date stamped below.

Form L9-50m-11,'50(2554)444

THE LIBRARY
UNIVERSITY OF CALIFORNIA

PS London -
3523 Varg-Larsen.
L84sS

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

A 000 927 208 9

PS
3523
L84sS

